

ระบบการจัดการ

การต่อต้านการติดสินบน

มาตรฐาน ISO 37001:2016

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ส.ม.อ.
กระทรวงอุตสาหกรรม

1. สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

การติดสินบนคืออะไร

“สินบน” คืออะไรจากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี อธิบายคำว่า “สินบน” ดังนี้

- สินบน (reward), เงินตราที่จ่ายให้แก่ผู้นำจับ ค่าหัว ราคาที่กำหนดไว้เป็นค่าเอาชีวิต
- สินบน (bribe), ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้นชอบหรือมิชอบด้วยหน้าที่ ภาษาปากเรียก เงินใต้โต๊ะ แปะเจี๊ยะ (สำเนียงฮกเกี้ยนของ "บั่วจือ"(伯吃 bó chī ?) แปลว่า นายท่านกิน) หรือเก่าเจี๊ยะ(สำเนียงฮกเกี้ยนของ"โก้วจือ" (狗吃 gǒu chī ?) แปลว่า หมากิน) เป็นต้น
- สินบน, ทรัพย์สินหรือสิ่งของที่จะให้ เป็นเครื่องบูชาคุณหรือตอบแทนผู้ที่ช่วยให้สำเร็จตามประสงค์
- เงินรางวัลนำจับ(วันพีซ), ราคาที่รัฐบาลโลกในอะนิเมะ วันพีซ (One Piece) กำหนดไว้เป็นค่าเอาชีวิตผู้ร้าย

ส่วนคำว่า “สินบน” จากสำนักงานราชบัณฑิตยสภา ให้คำอธิบายคำว่า **สินบน** หมายถึงทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นที่ให้แก่บุคคลเพื่อให้ผู้นั้นกระทำการหรือละเว้นไม่กระทำการตามที่ผู้จ่ายเงินสินบนต้องการ. คำว่า **สินบน** ประกอบด้วยคำว่า **สิน** กับคำว่า **บน**. **สิน** เป็นคำไทย แปลว่า ทรัพย์สิน. **บน** เป็นคำภาษาเขมรว่า **บน** (อ่านว่า บ้อน) หมายถึงการขอร้องสิ่งศักดิ์สิทธิ์ให้ช่วย โดยสัญญาว่าหากช่วยให้สำเร็จแล้วจะให้สิ่งของตอบแทน. **สินบน** จึงหมายถึงเงินที่ให้แก่ลักษณะการบน แต่เป็นการบนเพื่อให้ช่วยในการทุจริต การให้สินบนจึงเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองเพื่อให้อนุมัติโครงการต่าง ๆ ทำให้รัฐต้องจ่ายเงินมากกว่าที่ควรจ่ายจริงหลายเท่า จัดเป็นการฉ้อราษฎร์บังหลวงโดยตรง (ที่มา : <http://www.anticorruption.in.th/2016/th/detail/104>)

ส่วนอีกคำที่มักได้ยินมาพร้อมกับ **สินบน** คือ **ทุจริต** หรือ **คอร์รัปชัน** (Corruption) ซึ่งมีความหมายได้นี้ **การทุจริต (Corruption)** หมายถึง การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ เพื่อประโยชน์ต่อ ตนเอง ครอบครัว เพื่อน คนรู้จัก หรือประโยชน์อื่นใดอันมิควรได้ ซึ่งก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ของผู้อื่น การทุจริตอาจเกิดได้หลายลักษณะ เช่น การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบนทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม เป็นต้น

การคอร์รัปชันไม่มีขอบเขตนิยามที่เป็นมาตรฐานเหมือนกันในระดับสากล แต่มีความเหมือนกันตรงที่ถือว่าเป็นการกระทำผิดอย่างหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจหน้าที่หรือกระทำโดยผู้มีอำนาจหน้าที่ ไม่ใช่แค่พฤติกรรม แต่เป็นปรากฏการณ์ (phenomenon) ในทางสังคม การเมืองและเศรษฐศาสตร์ ที่เป็นปัญหาสำคัญและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั่วโลก(UNODC, 2009) รวมถึงเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่แสดงความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมและเป็นปัญหาสังคม ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับการคอร์รัปชันอาจเป็นทรัพย์สิน ตำแหน่ง หน้าที่ ความรักดี การอุปถัมภ์ ความพอใจหรืออื่นๆ ก็ได้ การคอร์รัปชันเป็นการกระทำที่อาจผิดหรือถูกกฎหมายก็ได้ แต่ผิดทางศีลธรรมมักเป็นพฤติกรรมหรือปรากฏการณ์ที่ซับซ้อน ซ่อนเร้น ปิดบัง บิดเบือน ที่ตรวจสอบหรือพิสูจน์ได้ยาก

รูปแบบของการคอร์รัปชันหลักในสังคมไทยที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยโดย ผาสุก พงษ์ไพจิตร (2552)

1. การเรียกเก็บภาษีคอร์รัปชัน มีชื่อเรียกหลายชื่อ ซึ่งรวมทั้งการเรียกสินบน ส่วย สินน้ำใจ ค่าน้ำร้อนน้ำชา และเงินใต้โต๊ะ เป็นต้น

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016

สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

2. การดิ่งเงินงบประมาณแผ่นดินจากค่าคอมมิชชั่นโครงการมาเป็นของตน การรับสินบน การจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งการเสนอโครงการเพื่อให้ได้เงินคอร์รัปชัน ทั้ง ๆ ที่โครงการดังกล่าวอาจไม่มีประโยชน์อย่างแท้จริง
3. การจ่ายสินบนเพื่อให้ได้มาซึ่งการผูกขาดธุรกิจ หรือผูกขาดการประมูลโครงการ
4. การเล่นพรรคเล่นพวก การดำรงตำแหน่งหลายหน่วยงาน จนเกิดลักษณะที่เรียกว่าการทับซ้อนของผลประโยชน์ หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” (Conflicts of interests)
5. การใช้อำนาจทางการเมืองดำเนินนโยบายที่เอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทธุรกิจที่ตนเองครอบครองหรือพรรคพวกมีผลประโยชน์อยู่เรียกว่า “คอร์รัปชันเชิงนโยบาย”

การให้และรับสินบนคืออะไร, สินบนคือการจูงใจหรือการเสนอหรือสัญญาว่าจะให้หรือการให้เพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบทางการค้า ทางสัญญา ทางระเบียบกฎเกณฑ์กฎหมายหรือทางบุคคล โดยการติดสินบนไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับเงินสดหรือการแลกเปลี่ยนการชำระเงินจริงและสามารถมีได้หลายรูปแบบเช่นของขวัญ การดูแลอย่างหรูหราในระหว่างการเดินทางเพื่อธุรกิจ หรือตัวเข้าร่วมงาน ตัวอย่างบางส่วน :

- การติดสินบนเพื่อรักษาความปลอดภัยหรือทำสัญญา
- การติดสินบนเพื่อรักษาความปลอดภัยให้กับคำสั่งซื้อ
- การติดสินบนเพื่อให้ได้เปรียบเหนือคู่แข่ง
- การติดสินบนของเจ้าหน้าที่ระดับท้องถิ่นระดับประเทศหรือต่างประเทศเพื่อทำสัญญา
- การติดสินบนเพื่อเมินความปลอดภัยต่อสุขภาพหรือประสิทธิภาพที่ไม่ดีหรือการทดแทนวัสดุหรือค่าแรงที่ผิดพลาด
- การติดสินบนเพื่อปลอมแปลงรายงานการตรวจสอบหรือขอรับใบรับรอง

เหตุผลในการต่อสู้กับการทุจริต ผลกระทบจากติดสินบน

ปัญหาการคอร์รัปชันทำให้การพัฒนาเศรษฐกิจเกิดการรั่วไหล จากข้อมูลของธนาคารโลก มีการใช้จ่ายไปกับการติดสินบนทั่วโลกถึง 1.5 ล้านล้านเหรียญสหรัฐต่อปี การทำธุรกิจให้ราบรื่นเป็นเรื่องหนึ่งแต่การติดสินบนก็เป็นด้านมืดอีกเรื่องหนึ่งเหมือนกัน การติดสินบนทำให้ขาดการแข่งขัน มีการส่งสินค้าและบริการที่ต่ำกว่ามาตรฐาน ราคาที่บิดเบือน และการไม่ได้รับความช่วยเหลือจากต่างประเทศ การติดสินบนเป็นอะไรที่มากกว่าการฉ้อโกง มันนำไปสู่ความเสียหายทั้งด้านการเงินและชื่อเสียง และส่วนหนึ่งของการคอร์รัปชันก็คือ “การติดสินบน” เป็นหนึ่งในประเด็นที่ทำลายและทำลายล้างมากที่สุดในโลก ด้วยการจ่ายสินบนมากกว่า 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐในแต่ละปี ผลที่ตามมาก็คือหายนะการลดคุณภาพชีวิต เพิ่มความยากจนและทำลายความเชื่อมั่นของสาธารณชนแม้จะมีความพยายามในระดับประเทศและระหว่างประเทศเพื่อจัดการกับการติดสินบน แต่ก็ยังคงเป็นประเด็นสำคัญ ด้วยการตระหนักถึงสิ่งนี้ ISO จึงได้พัฒนามาตรฐานใหม่เพื่อช่วยให้องค์กรต่อสู้กับการติดสินบนและส่งเสริมวัฒนธรรมทางธุรกิจที่มีจริยธรรม

สำหรับธุรกิจ การทุจริตคอร์รัปชันด้วยการ “ติดสินบน” เป็น “ภาษีที่ผิดกฎหมาย” ก้อนใหญ่ที่บริษัทธุรกิจต้องจ่าย กลายเป็นต้นทุน ในการดำเนินงานที่มีผลต่อแรงจูงใจในการทำธุรกิจ และการเติบโตของ ประเทศ ซึ่งมักเกิดขึ้นระหว่างเอกชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ หรือแม้แต่เอกชน กับเอกชนเอง ปัจจัยความเห็นแก่ตัวของนักธุรกิจ สภาวะสมยอมจ่ายยอม แต่ทำเพื่อให้ได้ “งาน” การทุจริตคอร์รัปชันนั้นวันจะมีเทคนิคและซับซ้อนมากขึ้น สิ่งที่จะช่วยลดปัญหาได้ คือ การเปิดเผยข้อมูลผ่านสาธารณชนอย่าง กว้างขวาง ขณะเดียวกันสื่อมวลชนที่คอยเปิดเผยความไม่ถูกต้องก็ขาดความกล้าในการติดตามขุดคุ้ยเพื่อนำเสนอข้อเท็จจริง เพราะสื่อที่ทำ หน้าทีอย่างตรงไปตรงมาได้รับผลกระทบ เช่น ไม่ซื้อโฆษณา ไม่ให้ข่าว หรือถูกฟ้องร้องทางกฎหมาย ทำให้ยุ่งยาก

จากงานวิจัยทางเศรษฐศาสตร์ที่ผ่านมา สรุปคร่าว ๆ ได้ว่า คอร์รัปชันส่งผลเสียระยะยาวต่อระบอบเศรษฐกิจ 6 ทางหลัก ๆ ดังนี้

1. บั่นทอนอัตราการเติบโตระยะยาว และพยุกระบบทุนนิยมพวกพ้อง (crony capitalism) ให้ดำเนินต่อไป คอร์รัปชัน เรียกรับเงินสูงกว่าอัตราที่จ่ายกันปกติเสมอ และมีความไม่แน่นอนสูง ทั้งในอัตราเรียกเก็บ และในแง่ที่ผู้จ่ายไม่แน่ใจได้ว่าคนที่รับเงินไปนั้นจะทำตามสัญญาหรือไม่ นอกจากนี้ยังลดแรงจูงใจที่จะลงทุนเพราะเป็นต้นทุนส่วนเพิ่มนอกเหนือจากค่าใช้จ่ายในการทำธุรกิจ กลุ่มที่ได้ประโยชน์มักกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มที่ติดสินบนอยู่เพียงไม่กี่รายจึงเกิดทุนนิยมพวกพ้องเกิดความไม่เป็นธรรมทางเศรษฐกิจ
2. บิดเบือนแรงจูงใจผู้ที่มีความสามารถ เนื่องจากรายได้จากคอร์รัปชันมีมูลค่าสูงและได้มาง่ายกว่าผู้ทุจริตมักคิดหาช่องทางใหม่ ๆ ที่สลับซับซ้อนขึ้นเพื่อเรียกรับประโยชน์และย้ายไปทำงานในจุดที่มีผลประโยชน์มากขึ้น ทำให้คนที่มีความสามารถไม่ได้อยู่ในจุดที่ควรจะอยู่
3. บิดเบือนค่าใช้จ่าย และลดคุณภาพของสินค้าและบริการ เนื่องจากการไม่สามารถแสดงหลักฐานเมื่อติดสินบนได้ และเงินบางส่วนได้จ่ายไปให้เจ้าหน้าที่และพนักงานที่รับสินบนไปแล้วจึงต้องลดต้นทุนลง
4. ลดประสิทธิภาพของเงินกู้ ส่วนใหญ่ผู้บริหารภาคเอกชน และภาครัฐที่คอร์รัปชันมักจะมีแผนขอสินเชื่อมาทำโครงการเพื่อรับประโยชน์ทำให้สิ้นเปลืองผลลัพธ์ไม่เต็มเม็ดเต็มหน่วย ไร้ประสิทธิภาพ และมีงบประมาณของฝ่ายบริหารที่สูง โดยส่วนใหญ่มักไม่เปิดเผย หรือ สามารถตรวจสอบโดยละเอียดได้

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016

สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

5. เพิ่มความเสี่ยงที่จะเกิดวิกฤตการเงิน โดยเฉพาะการปล่อยกู้อย่างไม่ระมัดระวังของสถาบันการเงิน หรือการใช้จ่ายผิดประเภท ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาหนี้เสียส่งผลกระทบต่อสถาบันการเงิน และเศรษฐกิจของประเทศ
6. เพิ่มแรงจูงใจให้มีการหลบเลี่ยงภาษี หรือการทำงานไม่เต็มที่เพราะขาดความศรัทธาและเชื่อมั่นต่อองค์กร

ข้อมูลจากธนาคารโลกประเมินว่ามีการจ่ายเงินเพื่อการติดสินบนสูงถึง 1 ล้านล้านเหรียญสหรัฐในแต่ละปี หรือคิดเป็น 3% ของ GDP โลกและประมาณการว่ามีองค์การธุรกิจจำนวนกว่า 50% มีการจ่ายเงินติดสินบน ซึ่งเป็นปัญหาที่ลดทอนขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และส่งผลกระทบ คือ สร้างความเหลื่อมล้ำความไม่เท่าเทียมให้แก่สังคม เป็นอุปสรรคสำคัญในการแก้ปัญหาความยากจนของประเทศ และทำลายความน่าเชื่อถือขององค์กร และเป็นปัญหาความเป็นธรรมในธุรกิจ กระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุน การตัดสินใจดำเนินธุรกรรมกัน รวมถึงการขอสินเชื่อและการชำระหนี้ธนาคาร เป็นประเด็นของหลายประเทศทั่วโลกหากผิดมีการฉ้อฉลทุจริต ติดคดีคอร์รัปชัน บริษัทหลายแห่งถึงขนาดปิดกิจการลง ประเทศบางชาติอาจล้มละลายเข้าโปรแกรมกู้เงินกับองค์การระหว่างประเทศ เศรษฐกิจทรุดไป

ประเทศไทยได้จัดตั้งหน่วยงานที่ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปรามการทุจริตหลายองค์กร เช่น สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (ปปท.) สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน (ปปง.) สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) และมีตัวบทกฎหมายมากมายเพื่อลงโทษผู้กระทำผิดทุจริตคอร์รัปชันแล้วนั้น ความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนยังถือเป็นส่วนสำคัญเพื่อแก้ปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน ดังเช่น การจัดตั้งโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption “CAC”) ที่ได้รับการสนับสนุนการจัดทำโดยรัฐบาลและสำนักงาน ป.ป.ช. และดำเนินการโดยความร่วมมือของ 8 องค์กรชั้นนำ อันได้แก่ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย หอการค้าไทย หอการค้านานาชาติ สมาคมบริษัทจดทะเบียนไทย สมาคมธนาคารไทย สภาธุรกิจตลาดทุนไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ปัญหาทุจริตที่พบมากที่สุด

จากการสำรวจอาชญากรรม

ทางเศรษฐกิจปี 2559

ที่มาภาพ : <http://www.anticorruption.in.th/2016/th/detail/%>

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016

สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

ส่วนการต่อต้านคอร์รัปชันภาคเอกชนไทยของไทยปัจจุบันได้รวมตัวกันปฏิเสธคอร์รัปชันในการทำธุรกิจ และร่วมมือกันผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวิธีและกระบวนการทำงานของภาครัฐเพื่อสร้างความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ ให้กับการทำธุรกิจของประเทศกว่า 300 บริษัท โดยเฉพาะบริษัทขนาดใหญ่ที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ได้มีพันธกิจสามอย่างที่ ต้องทำและทุกบริษัทกำลังทำ เพื่อให้การประกาศเจตนารมณ์มีผลไปสู่การปฏิบัติจริง

1. ประกาศเป็นนโยบายของบริษัท โดยคณะกรรมการบริษัท ที่จะทำธุรกิจโดยไม่มีการทุจริตคอร์รัปชัน
2. วางระบบควบคุมภายในเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทำทุจริตคอร์รัปชันเกิดขึ้นในบริษัททั้งที่เป็นธุรกิจระหว่างบริษัทเอกชนด้วยกันเอง และระหว่างบริษัทกับภาคทางการ
3. นำนโยบายและระบบดังกล่าวไปปฏิบัติใช้จริงเป็นการทำโดยไม่ต้องรอมตราฐานทุกวันนี้ปัญหาคอร์รัปชันโดยการติดสินบนหากโดนจับได้ว่ามีความผิดจริงทั้งเจ้าหน้าที่รัฐและภาคเอกชนนอกจากถูกดำเนินคดีทางกฎหมายแล้วยังเป็นข่าวอีกทีก็ครีโคม สร้างความเสียหายต่อชื่อเสียง และกระทบต่อภาพลักษณ์ของบริษัท รวมถึงวงศ์ตระกูล สิ่งนี้ไม่ได้เกิดขึ้นในสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ จีนก็ลงโทษอย่างเด็ดขาด มาเลเซียเปิดพิพธภัณฑ์คนโกงบันทึกรื่องราวต่าง ๆ ไร้เลย ฯลฯ

เครื่องมือในการบริหารจัดการการต่อต้านการติดสินบน

เครื่องมือทางธุรกิจที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อต่อสู้กับการให้และรับสินบน คือมาตรฐาน ISO 37001 ซึ่งเป็นมาตรฐานระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ที่ช่วยให้องค์กรทั้งภาครัฐและภาคเอกชนต่อสู้กับความเสี่ยงด้านการติดสินบนจากการปฏิบัติงานและตลอดทั้งห่วงโซ่คุณค่า และช่วยให้องค์กรสามารถนำไปใช้และรักษาแผนงานความสอดคล้องกับการต่อต้านการติดสินบนที่มีประสิทธิผล และส่งเสริมวัฒนธรรมการดำเนินธุรกิจที่มีจริยธรรม ISO 37001 เป็นมาตรฐานที่มีการพัฒนาขึ้นมาจากการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย และทุกองค์กรสามารถนำไปใช้ได้ อีกทั้งยังสามารถนำไปใช้ร่วมกับมาตรฐานการบริหารจัดการของไอเอสโอฉบับอื่นรวมทั้งการบริหารความเสี่ยงได้เป็นอย่างดี ฉันทามติทั่วไปคือ ISO 37001 มีศักยภาพที่จะเป็นเครื่องมืออันทรงพลังสำหรับทุกองค์กรที่ต้องการต่อสู้กับความเสี่ยงในการติดสินบนในการดำเนินงานของตนเองและตลอดห่วงโซ่คุณค่าระดับโลก

มาตรฐาน ISO 37001 Anti-Bribery Management Systems หรือ ABMS เป็นมาตรฐานที่จะใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ที่กำหนดแนวทางการปฏิบัติที่ดี เพื่อต่อต้านคอร์รัปชันที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกองค์กร ทั้งนี้ข้อกำหนดมาตรฐานต่อยอดหรือมีบางส่วนที่สอดคล้องกับมาตรฐาน BS 10500 ซึ่งเป็นมาตรฐานว่าด้วยการจัดการต่อต้านการคอร์รัปชันของประเทศสหราชอาณาจักร และมีโครงสร้างข้อกำหนดสอดคล้องตามมาตรฐานระบบการจัดการอื่น ๆ เช่น ISO 9001 และ ISO 14001 ตามมาตรฐาน ISO 37001 จะทำให้องค์กรมีตัวชี้วัดตามสถานการณ์เพื่อป้องกันการติดสินบน รวมถึง

- การใช้นโยบายการต่อต้านการติดสินบน
- การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการด้านความสอดคล้องกับมาตรฐาน
- การดำเนินการประเมินความเสี่ยง
- การควบคุมด้านบัญชีและการเงิน
- การกระตุ้นการรายงานและการสืบสวนกระบวนการ

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016

สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

- การสื่อสารนโยบาย กระบวนการ และข้อกำหนดให้กับพนักงาน ผู้รับเหมา ซัพพลายเออร์ และองค์กรที่สามอื่นๆ

ISO 37001:2016 ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน	
	บทนำ
มาตรา 1	ขอบข่าย
มาตรา 2	เอกสารอ้างอิง
มาตรา 3	คำศัพท์และบทนิยาม
มาตรา 4	บริบทขององค์กร
มาตรา 5	ความเป็นผู้นำ
มาตรา 6	การวางแผน
มาตรา 7	การสนับสนุน
มาตรา 8	การดำเนินการ
มาตรา 9	การประเมินสมรรถนะ
มาตรา 10	การปรับปรุง

ในการเลือกใช้ ISO 37001 เป็นเครื่องมือและขอการรับรองได้ แต่ไม่ได้รับประกันว่าจะไม่มีการให้และรับสินบนเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นกับองค์กร อย่างไรก็ตามการปฏิบัติตามมาตรฐานสามารถแสดงให้เห็นถึงมาตรการที่เหมาะสมที่ดำเนินการโดยองค์กรเพื่อป้องกันการติดสินบน

ประโยชน์ในการนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนไปใช้ในธุรกิจ

ISO 37001 สามารถช่วยองค์กรดำเนินการตามมาตรการที่จำเป็นในการป้องกันตรวจจับและแก้ไขปัญหาการติดสินบน องค์กรที่ได้รับการรับรองและปฏิบัติตามระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบนนั้นมีความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับมากขึ้นสำหรับการใช้นโยบายต่อต้านการติดสินบนและการฝึกฝนวัฒนธรรมต่อต้านการติดสินบนภายในสถานที่ทำงานและอาณาเขต ISO 37001 เป็นเครื่องมือที่มีความยืดหยุ่นซึ่งสามารถปรับให้เข้ากับขนาดและลักษณะขององค์กรใดๆ และความเสี่ยงในการติดสินบนที่ต้องเผชิญ นอกจากนี้ยังมีโอกาสสำหรับการรับรองภายนอกและโอกาสสำหรับองค์กรในการระบบการจัดการเป็นมาตรฐาน ดังนี้:

- เพิ่มผลกำไรทางการเงินสูงสุดหรือลดความสูญเสียทางการเงินให้กับผู้ถือหุ้นโดยการสร้างการควบคุมขั้นตอนและกระบวนการเพื่อลดการติดสินบนและการทุจริต
- สร้างวัฒนธรรมต่อต้านการติดสินบนสำหรับ บริษัท และองค์กรสาธารณะ
- สร้างข้อได้เปรียบที่แตกต่างระหว่างคู่แข่งและหน่วยงานรัฐบาลและองค์กรไม่แสวงหาผลกำไรอื่น ๆ
- เพิ่มชื่อเสียงและมอบชื่อเสียงและความเชื่อมั่นที่มากขึ้นให้กับแบรนด์หรือหน่วยงานสาธารณะที่เกี่ยวข้องกับสังคมลูกค้าและนักลงทุนที่มีศักยภาพ
- เสริมสร้างโปรแกรมการปฏิบัติตามกฎระเบียบและใช้ประโยชน์จากต่างประเทศให้กับ บริษัท ย่อยและบุคคลที่สามอื่น ๆ (เช่นซัพพลายเออร์ผู้จัดจำหน่ายผู้แทน ฯลฯ)
- จัดเตรียมวิธีการเพื่อให้ได้หลักฐานและเอกสารที่ถูกต้องในระหว่างการตรวจสอบภายในและจัดทำแผนการแก้ไขตามมาตรฐาน

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

องค์กรที่ควรต้องนำระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบนไปใช้

ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001 มาตรฐานมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับให้เข้ากับองค์กรที่หลากหลายรวมถึง:

- องค์กรขนาดใหญ่
- วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
- องค์กรภาครัฐและเอกชน
- องค์กรพัฒนาเอกชน (Non-governmental organizations:NGOs)
- องค์กรที่ต้องการใช้มาตรฐานนี้ในประเทศใดก็ได้

ข้อสอบ สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

1. ข้อใดคือความหมายของคำว่า “สินบน” ที่มีความหมายตรงตาม ISO 37001:2016?
  - ก. เงินตรา ทริพย์ หรือสิ่งของ
  - ข. เงินที่ให้ในลักษณะเพื่อให้อำนวยความสะดวก
  - ค. ทริพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้นชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่
  - ง. การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทริพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ

2. ข้อความนี้ “การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบนทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม” คือความหมายในข้อใดที่ถูกต้องที่สุด ?
  - ก. สินบน
  - ข. การทุจริต
  - ค. การใช้อำนาจ
  - ง. ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดอธิบายคำว่า “สินบน” ไม่ถูกต้อง?
  - ก. สินบน คือ การทุจริตรูปแบบหนึ่ง
  - ข. การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง
  - ค. มีได้หลายรูปแบบ เช่น เงิน ของขวัญ การดูแลอย่างหยาบ
  - ง. การจูงใจหรือการเสนอหรือสัญญาว่าจะให้หรือการให้เพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบ

4. เหตุผลที่ต้องต่อต้านการติดสินบน คือข้อใด?
  - ก. คุณภาพชีวิตลดลง
  - ข. ต้นทุนองค์กรเพิ่มขึ้น
  - ค. ประเทศขาดความเชื่อมั่น
  - ง. ถูกทุกข้อ

5. เครื่องมือทางธุรกิจที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อต่อสู้กับการให้และรับสินบนคือข้อใด?
  - ก. ISO 9001
  - ข. ISO 14001
  - ค. ISO 37001
  - ง. การบูรณาการระบบการจัดการด้าน ISO เข้าด้วยกัน

6. ISO 37001 คือข้อใด?
  - ก. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้สินบน
  - ค. ระบบการจัดการการต่อต้านการรับสินบน
  - ง. ระบบการจัดการการต่อต้านการทุจริต

7. มาตรฐาน ISO 37001 มีชื่อตามสากลว่าอย่างไร?
  - ก. Bribery Management Systems
  - ข. Anti-Bribery Management Systems
  - ค. Anti-Corruption Management Systems
  - ง. Anti-Bribery and Corruption Management Systems

8. ISO 37001 จะทำให้องค์กรมีตัวชี้วัดเพื่อป้องกันการติดสินบน ตามข้อใด?
  - ก. นโยบายการต่อต้านการติดสินบน และการประเมินความเสี่ยง
  - ข. การประเมินความเสี่ยง และการควบคุมด้านบัญชีและการเงิน
  - ค. กระบวนการรายงาน กระบวนการสืบสวน และการสื่อสาร
  - ง. ถูกทุกข้อ

9. หากองค์กรท่านดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และ/หรือมีผู้รับผู้รับเหมาทำงานในหลายพื้นที่และมีมูลค่าสูง เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการประมวลโครงการ การจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินธุรกิจตามกฎหมาย ท่านต้องเลือกนำมาตราฐานการจัดการใดเข้าใช้ในองค์กร ?
  - ก. ISO 9001
  - ข. ISO 14001
  - ค. ISO 37001
  - ง. ISO 45001

10. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 องค์กรที่สามารถปรับใช้ได้คือข้อใด?
  - ก. องค์กรขนาดใหญ่
  - ข. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
  - ค. องค์กรภาครัฐและเอกชน
  - ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อสอบ สถานการณ์ด้านความไม่โปร่งใส และการติดสินบน

- ข้อใดคือความหมายของคำว่า“สินบน” ที่มีความหมายตรงตาม ISO 37001:2016?
  - เงินตรา ทรัพย์สิน หรือสิ่งของ
  - เงินที่ให้ในลักษณะเพื่อใหช่วยเหลือในการทุจริต
  - ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่บุคคลเพื่อจูงใจให้ผู้นั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในตำแหน่ง ไม่ว่าจะการนั้นชอบหรือไม่ชอบด้วยหน้าที่
  - การใช้อำนาจที่ได้มาหรือการใช้ทรัพย์สินที่มีอยู่ในทางมิชอบ
- ข้อความนี้ “การติดสินบนเจ้าพนักงานด้วยการให้หรือการรับสินบนทั้งที่เป็นเงินและสิ่งของ การมีผลผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง การขัดขวางกระบวนการยุติธรรม” คือความหมายในข้อใดที่ถูกต้องที่สุด ?
  - สินบน
  - การทุจริต
  - การใช้อำนาจ
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดอธิบายคำว่า “สินบน” ไม่ถูกต้อง?
  - สินบน คือ การทุจริตรูปแบบหนึ่ง
  - การมีผลประโยชน์ทับซ้อน การฟอกเงิน การยกยอก การปกปิดข้อเท็จจริง
  - มีได้หลายรูปแบบ เช่น เงิน ของขวัญ การดูแลอย่างหยาบ
  - การจูงใจหรือการเสนอหรือสัญญาว่าจะให้หรือการให้เพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบ
- เหตุผลที่ต้องต่อต้านการติดสินบน คือข้อใด?
  - คุณภาพชีวิตลดลง
  - ต้นทุนองค์กรเพิ่มขึ้น
  - ประเทศขาดความเชื่อมั่น
  - ถูกทุกข้อ
- เครื่องมือทางธุรกิจที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อต่อสู้กับการให้และรับสินบนคือข้อใด?
  - ISO 9001
  - ISO 14001
  - ISO 37001
  - การบูรณาการระบบการจัดการด้าน ISO เข้าด้วยกัน

6. ISO 37001 คือข้อใด?
- ก. ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข. ระบบการจัดการต่อต้านการให้สินบน
  - ค. ระบบการจัดการต่อต้านการรับสินบน
  - ง. ระบบการจัดการต่อต้านการทุจริต
7. มาตรฐาน ISO 37001 มีชื่อตามสากลว่าอย่างไร?
- ก. Bribery Management Systems
  - ข. Anti-Bribery Management Systems
  - ค. Anti-Corruption Management Systems
  - ง. Anti-Bribery and Corruption Management Systems
8. ISO 37001 จะทำให้องค์กรมีตัวชี้วัดเพื่อป้องกันการติดสินบน ตามข้อใด?
- ก. นโยบายการต่อต้านการติดสินบน และการประเมินความเสี่ยง
  - ข. การประเมินความเสี่ยง และการควบคุมด้านบัญชีและการเงิน
  - ค. กระบวนการรายงาน กระบวนการสืบสวน และการสื่อสาร
  - ง. ถูกทุกข้อ
9. หากองค์กรท่านดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ และ/หรือมีผู้รับผู้รับเหมาทำงานในหลายพื้นที่และมีมูลค่าสูง เพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการประมวลโครงการ การจัดซื้อจัดจ้าง การดำเนินธุรกิจตามกฎหมาย ท่านต้องเลือกนำมาตราฐานการจัดการใดเข้าใช้ในองค์กร ?
- ก. ISO 9001
  - ข. ISO 14001
  - ค. ISO 37001
  - ง. ISO 45001
10. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 องค์กรที่สามารถปรับใช้ได้คือข้อใด?
- ก. องค์กรขนาดใหญ่
  - ข. วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs)
  - ค. องค์กรภาครัฐและเอกชน
  - ง. ถูกทุกข้อ

2. โครงสร้างมาตรฐานระบบการจัดการ ตาม High Level Structure (HLS)

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 โครงสร้างมาตรฐานระบบการจัดการ ตาม High Level Structure (HLS)

วัตถุประสงค์ของการเขียนมาตรฐานตาม High Level Structure

ก่อนปี 2012 มาตรฐานต่างๆ สำหรับระบบการจัดการถูกเขียนขึ้นในรูปแบบต่างๆ ตั้งแต่ช่วงปลายทศวรรษที่ 90 คณะกรรมการด้านเทคนิคได้เริ่มให้การเขียนมาตรฐานที่จัดทำขึ้นตามมาตรฐาน ISO Management System Standard (MSS) เพื่อให้ทุกมาตรฐานมีระบบบริหารในมาตรฐาน(MSS)ที่สอดคล้องกัน ซึ่งกลุ่มที่ประสบความสำเร็จในการเป็นไปตามบรรลู่ข้อตกลงคือกลุ่มประสานงานด้านเทคนิคร่วม (JTCC) ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดย ISO/Technical Management Board คือการเขียนมาตรฐานตาม Annex SL

Annex SL เป็นส่วนหนึ่งของส่วนที่ 1 ของ ISO/IEC Directive ซึ่งกำหนดว่าจะเขียนมาตรฐานตามมาตรฐาน ISO Management System Standard (MSS) อย่างไร จุดมุ่งหมายของภาคผนวก SL คือการเพิ่มความสอดคล้อง และการจัดตำแหน่งของระบบบริหารในมาตรฐานให้โครงสร้างที่มีเอกภาพและยอมรับในระดับสูง ดังนั้น Annex SL เป็นมาตรฐานที่กำหนดโครงสร้างระดับสูงใหม่สำหรับมาตรฐานระบบการจัดการ ISO ทั้งหมด ANNEX SL เป็นโครงสร้างระดับสูงสำหรับมาตรฐานระบบการจัดการ ISO ซึ่งจะแทนที่ ISO Guide 83 ในอดีต ซึ่งได้รับการออกแบบมาเพื่อให้ง่ายขึ้นสำหรับองค์กรที่ต้องปฏิบัติตามมาตรฐานระบบการจัดการมากกว่าหนึ่งระบบ ดังนั้น คณะกรรมการด้านเทคนิคต่าง ๆ ภายใน ISO กำลังดำเนินการแก้ไข MSS ทั้งหมดที่เผยแพร่ก่อนนำ Annex SL มาใช้ มาตรฐานหลายฉบับที่มีโครงสร้างตาม Annex SL คือ ISO 9001:2015 ISO 14001:2015 และ ISO 37001:2016

โครงสร้างการเขียนมาตรฐานระบบการจัดการตาม High Level Structure (HLS)

โครงสร้างมาตรฐาน ISO (Annex SL)

ลักษณะโครงสร้างของ Annex SL ประกอบด้วย 4 ส่วน

- 1) โครงสร้างหลักทั่วไป
- 2) ข้อกำหนดหลัก
- 3) ข้อกำหนดทั่วไป
- 4) คำจำกัดความ

รายละเอียดของรูปแบบ Annex SL ที่ถูกนำมาใช้ในโครงสร้างระบบบริหารในมาตรฐานการจัดการ ISO คือ Appendix 2 ของ Annex SL เรียกว่า High Level Structure หรือ HLS ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วนคือ

- 1) โครงสร้างหลัก
- 2) ข้อกำหนดหลัก
- 3) คำจำกัดความ

ดังนั้นมาตรฐาน ISO ที่ถูกเขียนตาม High Level Structure จะมีโครงสร้างระบบบริหารในมาตรฐาน (MSS) เหมือนกัน ข้อกำหนดหลักเหมือนกัน และคำจำกัดความเหมือนกัน แต่จะมีข้อกำหนดทั่วไปที่ไม่เหมือนกัน

ข้อกำหนดทั่วไปที่ไม่เหมือนกันเนื่องจากในแต่ละมาตรฐานจะมีวัตถุประสงค์ของการจัดทำระบบที่ไม่เหมือนกันทั้งหมด ส่งผลให้มีการย่อข้อกำหนดที่แตกต่างกันไปบ้างเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของมาตรฐาน ซึ่งถ้ามองแบบผิวเผินจะดูว่าโครงสร้างระบบบริหารเหมือนกัน แต่ถ้าอ่านโดยละเอียดจะเห็นว่ามีความแตกต่างกันบ้าง จึงเรียกการเขียนโครงสร้างระบบบริหารในมาตรฐานนี้ว่า High Level Structure หรือ HLS

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
โครงสร้างมาตรฐานระบบการจัดการ ตาม High Level Structure (HLS)

ข้อกำหนดใน โครงสร้างมาตรฐานตาม High Level Structure (HLS)

การเขียนมาตรฐาน High Level Structure (ตาม Annex SL)

1. โครงสร้างหลักทั่วไป
2. ข้อกำหนดหลัก
3. คำศัพท์ทั่วไป

1. โครงสร้างหลักทั่วไป

บทนำ	
มาตรา 1	ขอบข่าย
มาตรา 2	อ้างอิง
มาตรา 3	คำศัพท์ และคำจำกัดความ
มาตรา 4	บริบทขององค์กร
มาตรา 5	ความเป็นผู้นำ
มาตรา 6	การวางแผนสำหรับระบบ
มาตรา 7	การสนับสนุน
มาตรา 8	การปฏิบัติการ
มาตรา 9	การประเมินสมรรถนะ
มาตรา 10	การพัฒนา

2. ข้อกำหนดหลัก

4 บริบทองค์กร	5 ความเป็นผู้นำ	6 การวางแผน	7 การสนับสนุน	8 การปฏิบัติการ	9 การประเมินสมรรถนะ	10 การพัฒนา
4.1 ความเข้าใจใน องค์กรและบริบท ขององค์กร	5.1 ความเป็นผู้นำและ พันธสัญญา	6.1 การดำเนินการแสดง ความเสี่ยงและ โอกาส	7.1 ทรัพยากร	8.1 การวางแผน และการ ควบคุมการปฏิบัติการ	9.1 การตรวจติดตาม ตรวจวัด วิเคราะห์ และการประเมิน	10.1 ทั่วไป
4.2 ความเข้าใจใน ความต้องการและ ความคาดหวังของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5.2 นโยบาย	6.2 วัตถุประสงค์และ การวางแผนให้ บรรลุผลสำเร็จ	7.2 ทักษะความสามารถ		9.2 การตรวจประเมิน ภายใน	10.2 ความไม่สอดคล้อง และการปฏิบัติการแก้ไข
4.3 การกำหนดขอบเขต ของระบบ	5.3 โครงสร้างองค์กร บทบาท อำนาจ หน้าที่ ความ รับผิดชอบ		7.3 ความตระหนัก		9.3 การทบทวนโดยฝ่าย บริหาร	10.3 การปรับปรุงอย่าง ต่อเนื่อง
4.4 ระบบการจัดการ และกระบวนการ ต่างๆ			7.4 การสื่อสาร			
			7.5 ข้อมูลที่เป็นเอกสาร			
			7.5.1 ทั่วไป 7.5.2 การจัดทำและ ดำเนินการให้ทันสมัย 7.5.3 การควบคุม เอกสารสารสนเทศ			

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
โครงสร้างมาตรฐานระบบการจัดการ ตาม High Level Structure (HLS)

3. คำศัพท์ทั่วไป

คำศัพท์ทั่วไป Annex SL	
องค์กร	กระบวนการ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	สมรรถนะ
ข้อกำหนด	การดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอก
ระบบบริหาร	การตรวจสอบ
ผู้บริหารระดับสูง	การตรวจวัด
ประสิทธิผล	ตรวจประเมิน
นโยบาย	ความสอดคล้อง
วัตถุประสงค์	ความไม่สอดคล้อง
ความเสี่ยง	การแก้ไข
ความสามารถ	การปฏิบัติการแก้ไข
ข้อมูลสารสนเทศ	การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ความเชื่อมโยงของข้อกำหนดในแต่ละมาตรฐาน ของ ISO

เนื่องจากมาตรฐาน ISO มีโครงสร้าง HLS จึงส่งผลให้ระบบบริหารในมาตรฐานมีโครงสร้างเหมือนกันจึงเกิดความสอดคล้อง และสามารถบูรณาการร่วมกันได้ ปัจจุบันมาตรฐานที่มีโครงสร้างตาม Annex SL คือ ISO 37001:2016, ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018, ISO 50001:2018, ISO 27001:2013 และ ISO 22301:2012 เป็นต้น ซึ่งในอนาคต มาตรฐาน ISO ทุกฉบับก็จะถูกปรับให้อยู่ในรูปแบบ Annex SL เหมือนกันทำให้การดำเนินการบูรณาการ (Integrate) มาตรฐานต่างๆ ได้ง่ายมากขึ้น

ความสัมพันธ์ของ ISO 37001 กับมาตรฐานการจัดการอื่นๆ เป็นตามตารางการบูรณาการข้อกำหนด มาตรฐาน ISO 37001:2016, ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 27001:2013 และ ISO 22301:2012 โดยข้อกำหนดอ้างอิงตามมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม

ข้อกำหนด	ISO 37001:2016	ISO 9001:2015	ISO 14001:2015	ISO 27001:2013	ISO 22301:2012
	บทนำ	บทนำ	บทนำ	บทนำ	บทนำ
1	ขอบข่าย	ขอบข่าย	ขอบข่าย	ขอบข่าย	ขอบข่าย
2	เอกสารอ้างอิง	มาตรฐานอ้างอิง	เอกสารอ้างอิง	เอกสารอ้างอิง	เอกสารอ้างอิง
3	คำศัพท์และบทนิยาม	คำศัพท์และบทนิยาม	คำศัพท์และบทนิยาม	บทนิยาม	บทนิยาม
4	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร
5	ความเป็นผู้นำ	ความเป็นผู้นำ	ความเป็นผู้นำ	ความเป็นผู้นำ	ความเป็นผู้นำ
6	การวางแผน	การวางแผน	การวางแผน	การวางแผน	การวางแผน
7	การสนับสนุน	การสนับสนุน	การสนับสนุน	การสนับสนุน	การสนับสนุน
8	การดำเนินการ	การดำเนินการ	การดำเนินการ	การดำเนินการ	การดำเนินการ
9	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ
10	การปรับปรุง	การปรับปรุง	การปรับปรุง	การปรับปรุง	การปรับปรุง

ข้อสอบ โครงสร้างมาตรฐานระบบการจัดการ
ตาม High Level Structure (HLS)

1. ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 เป็นการจัดทำตามโครงสร้างตามข้อ ?
  - ก. มติของคณะกรรมการ
  - ข. British Standard
  - ค. High Level Structure
  - ง. ถูกทุกข้อ

2. High Level Structure (HLS) เป็นโครงสร้างตามมาตรฐานใด ?
  - ก. มติของคณะกรรมการ
  - ข. Annex SL
  - ค. British Standard
  - ง. ถูกทุกข้อ

3. วัตถุประสงค์ของHigh Level Structure (HLS) คือข้อใด?
  - ก. ง่ายต่อการนำไปบูรณาการกับระบบบริหารอื่นๆ
  - ข. เป็นกระบวนการบริหารความเสี่ยง
  - ค. เพื่อให้ทุกมาตรฐานมีระบบที่สอดคล้องกัน
  - ง. ถูกทุกข้อ

4. มาตรฐาน ISO ฉบับใดที่เขียนมาตรฐานตามโครงสร้าง HLS?
  - ก. ISO 9001
  - ข. ISO 14001
  - ค. ISO 37001
  - ง. ถูกทุกข้อ

5. โครงสร้างระบบตาม High Level Structure (HLS) ส่งผลให้ ISO มีระบบบริหารที่เหมือนกันทุกมาตรฐาน ยกเว้นข้อใด?
  - ก. โครงสร้างหลักทั่วไป
  - ข. ข้อกำหนดหลัก
  - ค. ข้อกำหนดทั่วไป
  - ง. คำจำกัดความ

6. โครงสร้างระบบตาม High Level Structure (HLS) ที่ข้อกำหนด 10 ข้อ คือข้อใด?

- ก. โครงสร้างหลักทั่วไป
- ข. ข้อกำหนดหลัก
- ค. ข้อกำหนดทั่วไป
- ง. คำจำกัดความ

7. โครงสร้างระบบตาม High Level Structure (HLS) ที่ข้อกำหนดเหมือนกันดังรูปคือข้อใด?

4	5	6	7	8	9	10	
บริบทองค์กร	ความเป็นผู้นำ	การวางแผน	การสนับสนุน	การปฏิบัติการ	การประเมินสมรรถนะ	การพัฒนา	
4.1 ความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร	5.1 ความเป็นผู้นำและพันธสัญญา	6.1 การดำเนินการแสดงความเสี่ยงและโอกาส	7.1 ทรัพยากร	8.1 การวางแผน และการควบคุมการปฏิบัติการ	9.1 การตรวจติดตามตรวจวัด วิเคราะห์ และการประเมิน	10.1 ทั่วไป	
4.2 ความเข้าใจในความคาดหวังและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5.2 นโยบาย	6.2 วัตถุประสงค์และการวางแผนให้บรรลุผลสำเร็จ	7.2 ทักษะความสามารถ			9.2 การตรวจประเมินภายใน	10.2 ความไม่สอดคล้อง และการปฏิบัติการแก้ไข
4.3 การกำหนดขอบเขตของระบบ	5.3 โครงสร้างองค์กร บทบาท อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ		7.3 ความตระหนัก				9.3 การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร
4.4 ระบบการจัดการและกระบวนการต่างๆ			7.4 การสื่อสาร				
			7.5 ข้อมูลที่เป็นเอกสาร				
			7.5.1 ทั่วไป				
			7.5.2 การจัดทำและดำเนินการให้ทันสมัย				
			7.5.3 การควบคุมเอกสารสารสนเทศ				

- ก. โครงสร้างหลักทั่วไป
- ข. ข้อกำหนดหลัก
- ค. ข้อกำหนดทั่วไป
- ง. คำจำกัดความ

8. โครงสร้างระบบตาม “High Level Structure (HLS)” ข้อใดคือความหมายที่ถูกต้อง?

- ก. มีโครงสร้างหลักเหมือนกัน แต่ข้อกำหนดหลักอาจแตกต่างกันบ้าง
- ข. มีข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดทั่วไปเหมือนกันทุกประการ
- ค. โครงสร้างระบบบริหารเหมือนกัน แต่ถ้าอ่านโดยละเอียดจะเห็นว่ามีความแตกต่างกันบ้าง
- ง. ถูกทุกข้อ

9. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ?

- ก. ISO 37001 เป็นระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ข. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนสามารถบูรณาการเข้ากับระบบการจัดการอื่นๆได้
- ค. องค์กรต้องจัดทำระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9001 ให้แล้วเสร็จก่อน จึงจะทำ ISO 37001 ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนได้
- ง. องค์กรสามารถจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนได้โดยไม่ต้องจัดทำ ISO ใดมาก่อน

10. มาตรฐาน ISO37001 ฉบับปัจจุบันประกาศใช้ปี ค.ศ.ใด ?
- ก. ปี ค.ศ. 2015
  - ข. ปี ค.ศ. 2016
  - ค. ปี ค.ศ. 2017
  - ง. ปี ค.ศ. 2018

เฉลยข้อสอบ โครงสร้างมาตรฐานระบบการจัดการ
ตาม High Level Structure (HLS)

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
เฉลยข้อสอบ_โครงสร้างมาตรฐานระบบการจัดการ ตาม High Level Structure (HLS)

1. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 เป็นการจัดทำตามโครงสร้างตามข้อ ?
  - ก. มติของคณะกรรมการ
  - ข. British Standard
  - ค. High Level Structure
  - ง. ถูกทุกข้อ
2. High Level Structure (HLS) เป็นโครงสร้างตามมาตรฐานใด ?
  - ก. มติของคณะกรรมการ
  - ข. Annex SL
  - ค. British Standard
  - ง. ถูกทุกข้อ
3. วัตถุประสงค์ของHigh Level Structure (HLS) คือข้อใด?
  - ก. ง่ายต่อการนำไปบูรณาการกับระบบบริหารอื่นๆ
  - ข. เป็นกระบวนการบริหารความเสี่ยง
  - ค. เพื่อให้ทุกมาตรฐานมีระบบที่สอดคล้องกัน
  - ง. ถูกทุกข้อ
4. มาตรฐาน ISO ฉบับใดที่เขียนมาตรฐานตามโครงสร้าง HLS?
  - ก. ISO 9001
  - ข. ISO 14001
  - ค. ISO 37001
  - ง. ถูกทุกข้อ
5. โครงสร้างระบบตาม High Level Structure (HLS) ส่งผลให้ ISO มีระบบบริหารที่เหมือนกันทุกมาตรฐาน ยกเว้นข้อใด?
  - ก. โครงสร้างหลักทั่วไป
  - ข. ข้อกำหนดหลัก
  - ค. ข้อกำหนดทั่วไป
  - ง. คำจำกัดความ

6. โครงสร้างระบบตาม High Level Structure (HLS) ที่ข้อกำหนด 10 ข้อ คือข้อใด?

- ก. โครงสร้างหลักทั่วไป
- ข. ข้อกำหนดหลัก
- ค. ข้อกำหนดทั่วไป
- ง. คำจำกัดความ

7. โครงสร้างระบบตาม High Level Structure (HLS) ที่ข้อกำหนดเหมือนกันดังรูปคือข้อใด?

4	5	6	7	8	9	10	
บริบทองค์กร	ความเป็นผู้นำ	การวางแผน	การสนับสนุน	การปฏิบัติการ	การประเมินสมรรถนะ	การพัฒนา	
4.1 ความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร	5.1 ความเป็นผู้นำและพันธสัญญา	6.1 การดำเนินการแสดงความเสี่ยงและโอกาส	7.1 ทรัพยากร	8.1 การวางแผน และการควบคุมการปฏิบัติการ	9.1 การตรวจติดตามตรวจวัด วิเคราะห์ และการประเมิน	10.1 ทั่วไป	
4.2 ความเข้าใจในความคาดหวังและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	5.2 นโยบาย	6.2 วัตถุประสงค์และการวางแผนให้บรรลุผลสำเร็จ	7.2 ทักษะความสามารถ			9.2 การตรวจประเมินภายใน	10.2 ความไม่สอดคล้อง และการปฏิบัติการแก้ไข
4.3 การกำหนดขอบเขตของระบบ	5.3 โครงสร้างองค์กร บทบาท อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ		7.3 ความตระหนัก				9.3 การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร
4.4 ระบบการจัดการและกระบวนการต่างๆ			7.4 การสื่อสาร				
			7.5 ข้อมูลที่เป็นเอกสาร				
			7.5.1 ทั่วไป				
			7.5.2 การจัดทำและดำเนินการให้ทันสมัย				
			7.5.3 การควบคุมเอกสารสารสนเทศ				

- ก. โครงสร้างหลักทั่วไป
- ข. ข้อกำหนดหลัก
- ค. ข้อกำหนดทั่วไป
- ง. คำจำกัดความ

8. โครงสร้างระบบตาม “High Level Structure (HLS)” ข้อใดคือความหมายที่ถูกต้อง?

- ก. มีโครงสร้างหลักเหมือนกัน แต่ข้อกำหนดหลักอาจแตกต่างกันบ้าง
- ข. มีข้อกำหนดหลัก และข้อกำหนดทั่วไปเหมือนกันทุกประการ
- ค. โครงสร้างระบบบริหารเหมือนกัน แต่ถ้าอ่านโดยละเอียดจะเห็นว่ามีความแตกต่างกันบ้าง
- ง. ถูกทุกข้อ

9. ข้อใดกล่าวไม่ถูกต้อง ?

- ก. ISO 37001 เป็นระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ข. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนสามารถบูรณาการเข้ากับระบบการจัดการอื่นๆได้
- ค. องค์กรต้องจัดทำระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 9001 ให้แล้วเสร็จก่อน จึงจะทำ ISO 37001 ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนได้
- ง. องค์กรสามารถจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนได้โดยไม่ต้องจัดทำ ISO ใดมาก่อน

10. มาตรฐาน ISO37001 ฉบับปัจจุบันประกาศใช้ปี ค.ศ.ใด ?
- ก. ปี ค.ศ. 2015
  - ข. ปี ค.ศ. 2016
  - ค. ปี ค.ศ. 2017
  - ง. ปี ค.ศ. 2018

3. หลักการบริหารความเสี่ยง หลักการและสาระสำคัญของ มาตรฐาน ISO 37001:2016

หลักการบริหารความเสี่ยง และความเสี่ยงด้านการติดสินบน

หลักการบริหารความเสี่ยง

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญประการหนึ่งของการปรับปรุงมาตรฐาน ISO คือการสร้างแนวทางที่เป็นระบบในการพิจารณาความเสี่ยงเป็น “การป้องกัน” ในการคงรักษาระบบไว้ ซึ่งความเสี่ยงจะมีอยู่ในทุกด้านของระบบการจัดการ ทั้งความเสี่ยงในระบบ ความเสี่ยงกระบวนการ และหน้าที่ความรับผิดชอบ แนวคิดความเสี่ยงเป็นเครื่องมือที่จะทำให้มั่นใจว่าความเสี่ยงเหล่านี้ได้รับการระบุพิจารณาและควบคุมตลอดตั้งแต่การออกแบบและการดำเนินการตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

แนวความคิดด้านความเสี่ยงในมาตรฐาน ISO ต้องนำไปสู่การปรับปรุงระบบบริหารทั้งระบบ ซึ่งการพิจารณาความเสี่ยงต้องได้ถูกกำหนดเป็นกระบวนการ เพื่อให้เกิดกระบวนการป้องกันโดยแท้จริง โดยเริ่มกระบวนการบริหารความเสี่ยงตั้งแต่กิจกรรมการวางแผน การปฏิบัติ การวิเคราะห์ และการประเมิน ดังนั้นสรุปการบริหารความเสี่ยงได้

กระบวนการบริหารความเสี่ยงถูกวางเป็นระบบบริหาร

กระบวนการบริหารความเสี่ยงได้ถูกวางเป็นระบบไว้ในระบบบริหารเรียบร้อยแล้ว ระบบบริหารงานคุณภาพไม่ได้ให้แสดงถึงความเสี่ยงในกระบวนการทั้งหมดเนื่องจากความเสี่ยงในกระบวนการเพื่อนำไปวางแผนและทำการควบคุมอย่างเป็นทางการและระมัดระวังมากกว่าคนอื่นๆ ไม่ได้สะท้อนให้เห็นถึงความสามารถที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร

“ความเสี่ยง ผลกระทบของความเสี่ยงเป็นไปได้ทั้งเชิงบวก และเชิงลบ”

ความเสี่ยงและโอกาสของ ISO จะกล่าวถึงความเสี่ยงและโอกาส โอกาสไม่ใช่ด้านบวกของความเสี่ยง แต่โอกาสคือชุดของสถานการณ์ที่ทำให้สามารถทำอะไรได้บ้าง การรับหรือไม่ได้รับโอกาสนั้นแสดงถึงระดับความเสี่ยงที่แตกต่างกัน

“การติดตามความเสี่ยงพิจารณาทั้งสถานการณ์ปัจจุบันและความเป็นไปได้ในการเปลี่ยนแปลง”

แนวทางความเสี่ยงเพื่ออะไร?

เมื่อพิจารณาความเสี่ยงทั่วทั้งระบบและทุกกระบวนการในความเป็นไปได้ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ผลดำเนินการเพิ่มขึ้น ผลลัพธ์จะสอดคล้องกันมากขึ้นและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถมั่นใจได้ว่าองค์กรจะดำเนินการอย่างโปร่งใสตามที่สัญญาไว้

แนวคิดความเสี่ยง:

- ปรับปรุงการกำกับดูแล
- สร้างวัฒนธรรมเชิงรุกในการปรับปรุง
- ช่วยให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบ
- มั่นใจถึงความสม่ำเสมอในคุณภาพของผลิตภัณฑ์และบริการ

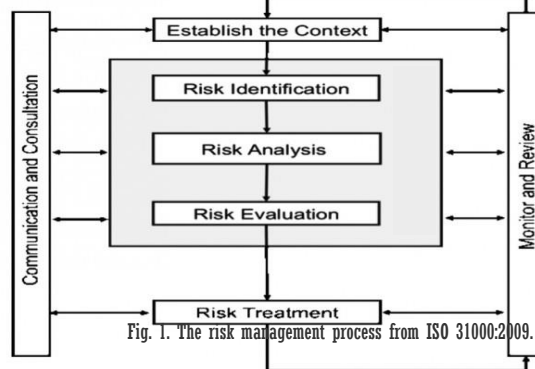
โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
 หลักการบริหารความเสี่ยง หลักการและสาระสำคัญของมาตรฐาน ISO 37001:2016

- เพิ่มความมั่นใจและความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
 “องค์กรที่ประสบความสำเร็จได้รวมเอาความเสี่ยงไว้แนวทางการดำเนินงาน”
“Successful companies intuitively incorporate risk-based thinking.”
 (อ้างอิงจาก Risk base thinking ใน ISO/TC 176/SC2/N1284 www.iso.org/tc176/sc02/public)

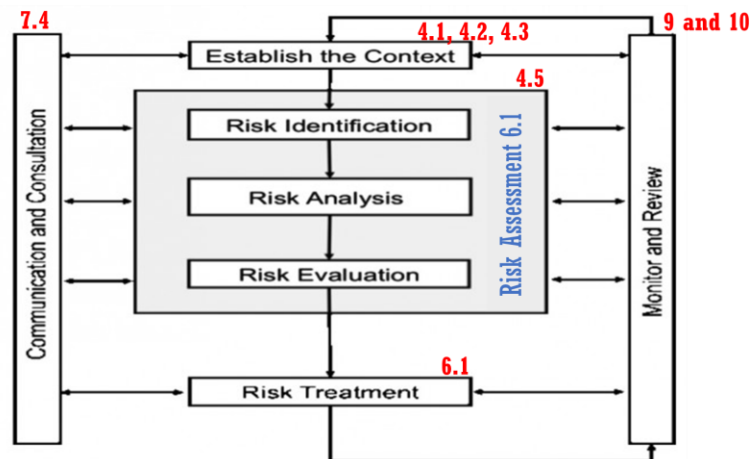
กระบวนการบริหารความเสี่ยง

กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน ISO 31000:2009 เชื่อมโยงกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

กระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐาน ISO 31000:2009

ข้อกำหนดระบบบริหารงานคุณภาพ ISO 37001:2016 ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยง ISO 31000

ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001:2016 ตามแนวทางการบริหารความเสี่ยง
หลักการที่สำคัญของระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

การดำเนินกิจการในระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนไม่ว่าจะอยู่ในสถานการณ์ที่อาจมีความเสี่ยงต่อการติดสินบนต่ำหรือความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนสูง หลักในการบริหารความเสี่ยงในมาตรฐานการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มีคำแนะนำเพื่อให้สอดคล้องในตัวมาตรฐาน ISO 37001 มีดังนี้ การประเมินความเสี่ยงของการให้และรับสินบนในระบบการจัดการกำหนดการประเมินความเสี่ยงไว้ในข้อกำหนดที่ 4.5 เพื่อให้องค์กรมีรากฐานที่มั่นคงสำหรับระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน การประเมินควรระบุถึงความเสี่ยงของการติดสินบนที่องค์กรเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญ และที่ต้องทำการลดความเสี่ยงการติดสินบนโดยดำเนินการควบคุม จัดสรรบุคลากร ทรัพยากร และกิจกรรมต่อต้านการให้และรับสินบน สำหรับวิธีการประเมินความเสี่ยงที่องค์กรนำมาใช้ประเมินในองค์กรต้องประกอบด้วยการให้น้ำหนักความเสี่ยงของการให้และรับสินบน จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน และจัดลำดับของความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพื่อพิจารณาโอกาสในการจัดการ ในการประเมินความเสี่ยงและโอกาสองค์กรต้องคำนึงถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ในการต่อต้านการให้และรับสินบน หลักของวิธีการประเมินความเสี่ยงที่องค์กรสามารถนำมาดำเนินการได้ ดังนี้

- ก) การเลือกเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงของการให้และรับสินบน ตัวอย่าง เช่น องค์กรสามารถเลือกเกณฑ์ 3ระดับ (เช่น "ต่ำ", "ปานกลาง", "สูง"), เกณฑ์ 5ระดับ หรือ 7ระดับ ที่ละเอียดยิ่งขึ้นหรือวิธีการที่มีรายละเอียดมากขึ้น แต่เกณฑ์ควรคำนึงถึงปัจจัยหลายประการรวมถึงลักษณะของความเสี่ยงในการติดสินบน ความน่าจะเป็นของการติดสินบนที่เกิดขึ้นและขนาดของผลกระทบที่ตามมา องค์กรควรประเมินความเสี่ยงจากการให้และรับสินบนตามขนาดและโครงสร้างขององค์กร เช่น องค์กรขนาดเล็กที่อยู่ในสถานที่ปฏิบัติงานที่เดียวมีการควบคุมการจัดการแบบศูนย์รวมในมือของคนไม่กี่คนสามารถควบคุมความเสี่ยงของการติดสินบนได้ง่ายกว่า องค์กรขนาดใหญ่มากที่มีโครงสร้างการกระจายอำนาจที่มีการดำเนินงานในหลายสถานที่
- ข) สํารวจตำแหน่งที่ตั้ง และหน่วยงานขององค์กรเพื่อพิจารณาการดำเนินงานหรือคาดการณ์การดำเนินงาน และระดับความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน
- ค) เกณฑ์การประเมิน เช่น สถานที่ตั้ง หรือ หน่วยงานที่มีความเสี่ยงสูงกว่าสถานที่อื่นหรือหน่วยงานอื่นให้พิจารณาว่าเป็นความเสี่ยง "ปานกลาง" หรือ "สูง" ซึ่งองค์กรกำหนดระดับการควบคุม
- ง) ประเมินความเสี่ยงลักษณะธุรกิจ ขนาด และความซับซ้อนการบริหาร ประเภทของกิจกรรมขององค์กร
- จ) ตรวจสอบว่าสามารถควบคุมความเสี่ยงจากการติดสินบนได้ง่ายขึ้น โดยองค์กรดำเนินการขนาดเล็กและในสถานที่เดียวสามารถควบคุมได้มากกว่ามากกว่าที่องค์กรมีหลายสถานที่ตั้ง หรือหลายหน่วยงาน
  - 1) โครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ หรือมีหลายสถานที่ อาจมีบางกิจกรรมที่สามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการติดสินบน เช่น การเตรียมการชดเชยที่ การจัดซื้อสินค้าหรือบริการที่ต้องการกำหนดให้ซัพพลายเออร์ต้องลงทุนองค์กรควรดำเนินการอย่างเหมาะสม
  - 2) กำหนดขั้นตอนในการป้องกันจากการติดสินบนในกิจกรรมการเตรียมการชดเชย

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016

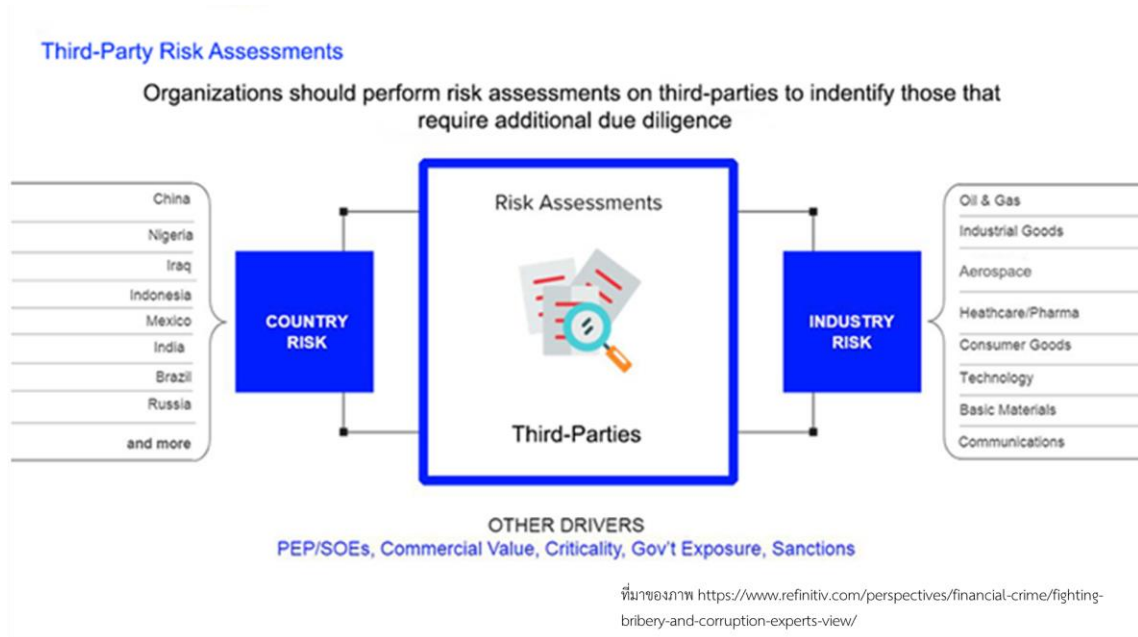
หลักการบริหารความเสี่ยง หลักการและสาระสำคัญของมาตรฐาน ISO 37001:2016

- จ) ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจตามขอบข่ายความรับผิดชอบขององค์กร และศักยภาพของพันธมิตรทางธุรกิจในแต่ละประเภท เพื่อประเมินความเสี่ยงการตัดสินใจตามกฎระเบียบที่กำหนด ตัวอย่างเช่น
- 1) องค์กรสามารถมีลูกค้าจำนวนมากที่ซื้อผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าต่ำมากมีความเสี่ยงต่อการตัดสินใจบนตำ สามารถตัดส่วนธุรกิจนี้ออกได้ ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าขององค์กรสามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการตัดสินใจบนอย่างมีนัยสำคัญ (เช่น ความเสี่ยงจากความต้องการสินค้า องค์กรพิจารณาว่าเป็นความเสี่ยงต่อการตัดสินใจบน "ปานกลาง" หรือ "สูง" ต้องมีการจัดการจากองค์กร และในกรณีนี้องค์กรอาจไม่จำเป็นต้องจัดการการตัดสินใจบนเจาะจงใดๆ (องค์กรอาจทำการซื้อขายกับลูกค้าที่มีกำลังซื้อขนาดใหญ่ โดยมีการอนุมัติการขาย และการชำระค่าสินค้าโดยตรงกับองค์กร) โดยองค์กรดูแลลูกค้าประเภทนี้เอง
  - 2) ซัพพลายเออร์แต่ละประเภท สามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงในการตัดสินใจบนในระดับที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ซัพพลายเออร์ที่มีขอบเขตการทำงานขนาดใหญ่มาก หรืออาจติดต่อกับลูกค้าขององค์กร หรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่เกี่ยวข้องมีความเสี่ยงต่อการตัดสินใจบน "ปานกลาง" หรือ "สูง" ซัพพลายเออร์บางประเภทอาจมีความเสี่ยง "ต่ำ" เช่น ซัพพลายเออร์ที่อยู่ในการทำงานซึ่งไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรม หรือลูกค้าขององค์กร ซัพพลายเออร์บางประเภทอาจมีความเสี่ยงในการตัดสินใจบนที่ "ต่ำมาก" เช่น ซัพพลายเออร์ที่จำหน่ายสินค้าที่มีมูลค่าต่ำ จำนวนน้อย บริการจัดซื้อออนไลน์ สำหรับการเดินทางทางอากาศหรือโรงแรม องค์กรอาจสรุปไว้ได้ว่าการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจบนไม่จำเป็นต้องดำเนินการกับซัพพลายเออร์ที่มีความเสี่ยงต่อการตัดสินใจบนต่ำหรือต่ำมาก
  - 3) ผู้แทนจำหน่ายหรือคนกลางที่ดำเนินกิจกรรมในนามขององค์กรมีกิจกรรมที่มีปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าขององค์กร หรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐ องค์กรพิจารณาว่าเป็นความเสี่ยงต่อการตัดสินใจบน "ปานกลาง" หรือ "สูง" โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากพวกเขาได้รับค่านายหน้าหรือค่าธรรมเนียมความสำเร็จ
- ฉ) ตรวจสอบลักษณะและความถี่ของการมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐทั้งในประเทศหรือต่างประเทศที่สามารถก่อให้เกิดความเสี่ยงตัดสินใจบนหรือควบคุมความเสี่ยงที่ประเมินภายใต้ขอบเขตที่องค์กรสามารถมีอิทธิพล เช่น
- การมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบในการออกใบอนุญาตและการอนุมัติอาจมีความเสี่ยงต่อการตัดสินใจบน
  - ตรวจสอบการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ สัญญา
  - ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง เช่น หน้าที่
  - การห้าม หรือจำกัดการต้อนรับเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือการใช้ตัวแทนให้ดำเนินการแทน
- ช) ปัจจัยเสี่ยงต่อการตัดสินใจบนข้างต้นเกี่ยวข้องกัน เช่น ซัพพลายเออร์ในประเภทเดียวกันอาจมีความเสี่ยงในการตัดสินใจบนที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับสถานที่ที่ปฏิบัติงาน องค์กรมีการประเมินความเสี่ยงต่อต้านการให้และรับสินบนที่เกี่ยวข้อง องค์กรกำหนดประเภทความเสี่ยง ระดับความเสี่ยง มาตรการที่ใช้กับความเสี่ยงแต่ละประเภท และสามารถประเมินได้ว่าการควบคุมที่มีอยู่นั้นไม่ใชการควบคุมที่สามารถปรับปรุงได้อย่างเหมาะสม

การประเมินความเสี่ยงบุคคลที่สาม

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
หลักการบริหารความเสี่ยง หลักการและสาระสำคัญของมาตรฐาน ISO 37001:2016

องค์กรสามารถเปลี่ยนลักษณะของการทำธุรกรรม โครงการ กิจกรรม หรือความสัมพันธ์ของกิจกรรมได้ซึ่งลักษณะและขอบเขตของความเสี่ยงการติดสินบนจะลดลงจนถึงระดับที่สามารถจัดการได้อย่างเพียงพอโดยการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนที่มีอยู่เพิ่มหรือเพิ่มเติม

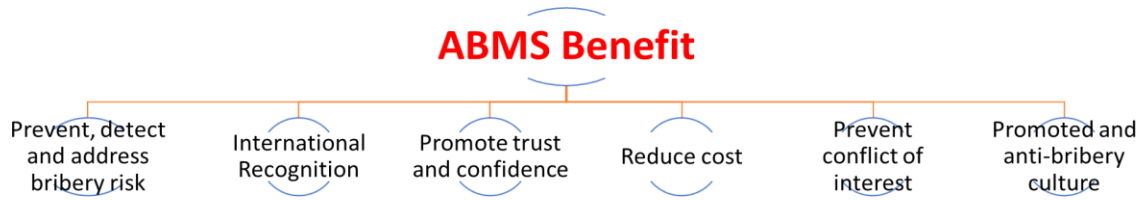
การประเมินความเสี่ยงการติดสินบนไม่จำเป็นต้องยุ่งยากหรือซับซ้อน และผลของการประเมินนั้นไม่จำเป็นต้องพิสูจน์ว่าถูกต้อง (เช่น ธุรกรรมที่ประเมินว่ามีความเสี่ยงต่ำในการติดสินบน) แต่ต้องปฏิบัติได้อย่างสมเหตุสมผลกับผลลัพธ์ของการประเมินความเสี่ยงจากการให้และรับสินบน ควรสะท้อนถึงความเสี่ยงที่เกิดขึ้นจริงจากการติดสินบนที่องค์กรเผชิญอยู่ กระบวนการประเมินความเสี่ยงการต่อต้านการให้และรับสินบนควรได้รับการออกแบบเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยให้องค์กรประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงการติดสินบน และควรได้รับการทบทวนและแก้ไขอย่างสม่ำเสมอตามการเปลี่ยนแปลงในองค์กรหรือสถานการณ์ (เช่น การตลาด หรือผลิตภัณฑ์ใหม่ ข้อกำหนดทางกฎหมาย ประสบการณ์ที่ได้รับ) โดยสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จาก ISO 31000

ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำระบบ ISO 37001

ประโยชน์ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001 หรือ ISO 37001 Anti-Bribery Management Systems หรือ ABMS สามารถสรุปประโยชน์ทางธุรกิจที่สำคัญในการนำระบบมาการใช้โดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วนดังนี้

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
หลักการบริหารความเสี่ยง หลักการและสาระสำคัญของมาตรฐาน ISO 37001:2016

ส่วนที่ 1 การป้องกันตรวจจับและจัดการกับความเสี่ยงของการติดสินบน

- ☺ เพิ่มโอกาสตรวจพบความเสี่ยงในการติดสินบน
- ☺ กลไกที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและจัดการกับความเสี่ยงของการติดสินบน
- ☺ การปรับปรุงทั่วไปของการประเมินความเสี่ยง

ส่วนที่ 2 สร้างความเชื่อมั่นให้กับตลาดปรับปรุงชื่อเสียงและภาพลักษณ์

- ☺ จัดการความเสี่ยงทางธุรกิจรวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่สาม
- ☺ การตรวจสอบการติดสินบนภายในก่อนเกิดเหตุการณ์ต่อสาธารณะ
- ☺ การเติบโตของรายได้และการประหยัดต้นทุน
- ☺ ความรับผิดชอบต่อสังคม

ส่วนที่ 3 เพิ่มการยอมรับในระดับสากล

- ☺ องค์การระหว่างประเทศเพื่อการมาตรฐาน (ISO) ได้รับการยอมรับทั่วโลกในฐานะหน่วยงานที่มีอำนาจ
- ☺ การจัดการต่อต้านการติดสินบน
- ☺ สอดคล้องกับมาตรฐานอุตสาหกรรมอื่น ๆ
- ☺ การปฏิบัติตามกฎหมายในประเทศและระหว่างประเทศ

ส่วนที่ 4 ลดต้นทุน

- ☺ ควบคุมงบการเงิน
- ☺ กลไกที่มีประสิทธิภาพในการติดตามธุรกรรม
- ☺ กระบวนการที่โปร่งใสตรงไปตรงมาและจัดการได้ด้วยความรับผิดชอบที่ชัดเจน
- ☺ ใช้วิธีการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและความขยันเนื่องจาก
- ☺ พัฒนาการบำรุงรักษาและทบทวนเอกสารที่เหมาะสม

ส่วนที่ 5 ป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์

- ☺ การตระหนักถึงผลที่ตามมาหากเกี่ยวข้องกับการติดสินบน
- ☺ การปรับปรุงทั่วไปในประสิทธิภาพขององค์กร
- ☺ ปรับปรุงประสิทธิภาพทางการเงิน
- ☺ เพิ่มโอกาสในการตรวจจับการฉ้อโกงและความขยันเนื่องจาก

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
หลักการบริหารความเสี่ยง หลักการและสาระสำคัญของมาตรฐาน ISO 37001:2016

ส่วนที่ 6 ส่งเสริมวัฒนธรรมต่อต้านการติดสินบน

- ☺ การรับรู้ที่ดีขึ้นเกี่ยวกับ ABMS และวัฒนธรรมต่อต้านการติดสินบน
- ☺ การปรับปรุงทั่วไปในหมู่บุคลากร
- ☺ การปรับปรุงประสิทธิภาพโดยทั่วไปของพนักงาน
- ☺ คุณค่าทางจริยธรรมภายในองค์กรสามารถได้รับการส่งเสริมในอุตสาหกรรมและตลาด
- ☺ อิทธิพลของกระบวนการทางสังคมทั่วไปในสังคมผ่านองค์กรกำกับดูแลตนเองและการควบคุมพลเรือน
- ☺ การดำเนินการตามระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบนด้วยวิธีการ IMS

ข้อสอบ หลักการบริหารความเสี่ยงหลักการและสาระสำคัญ
ของมาตรฐาน ISO 37001:2016

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อสอบ_หลักการบริหารความเสี่ยง หลักการและสาระสำคัญของมาตรฐาน ISO 37001:2016

1. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2018 ใช้แนวทางการบริหารแบบใด?
  - ก. การบริหารความเสี่ยง
  - ข. การควบคุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ค. การควบคุมผลิตภัณฑ์และบริการ
  - ง. การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน

2. วัตถุประสงค์ของแนวความคิดบริหารความเสี่ยงคือเรื่องใด?
  - ก. การควบคุมกระบวนการ
  - ข. การบริหารดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้มีการพัฒนา
  - ค. การปฏิบัติการแก้ไขเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ
  - ง. การปรับปรุงระบบบริหารทั้งระบบ

3. กระบวนการประเมินความเสี่ยงอยู่ในขั้นตอนใดของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016 ?
  - ก. กระบวนการวางแผน
  - ข. กระบวนการปฏิบัติการ
  - ค. กระบวนการสมรรถนะ
  - ง. กระบวนการพัฒนา

4. ข้อใดถูกต้องตามคำว่า “ความเสี่ยง” ?
  - ก. ผลกระทบเชิงบวก
  - ข. ผลกระทบเชิงลบ
  - ค. ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ
  - ง. การเปลี่ยนแปลง

5. มาตรฐาน ISO 37001:2016 ผลที่ต้องได้รับการบริหารความเสี่ยง คือเรื่องใด ?
  - ก. บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
  - ข. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ค. ไม่มีรายงานการให้และรับสินบนขององค์กร
  - ง. มีกระบวนการควบคุมการดำเนินงานทุกกระบวนการ

6. วิธีการประเมินความเสี่ยงการติดสินบน ควรมีคุณลักษณะอย่างไร ?
  - ก. มีความละเอียด
  - ข. วิธีการเดียวสามารถใช้ประเมินได้ทั้งในองค์กร และพันธมิตรทางธุรกิจ
  - ค. ไม่ยุ่งยาก ไม่ซ้ำซ้อน
  - ง. ให้เป็นคะแนนเพื่อง่ายต่อการประเมินความเสี่ยง

7. ลำดับการประเมินความเสี่ยง ตามหลักการประเมินความเสี่ยงข้อใดถูกต้อง ?
1. การเลือกเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง
  2. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง
  3. สำรองตำแหน่งที่ตั้ง และหน่วยงานขององค์กร
  4. ประเมินความเสี่ยง
- ก. 1 2 3 4
ข. 1 3 2 4
ค. 3 1 2 4
ง. 2 3 1 4
8. “วิธีการประเมินความเสี่ยงการให้และรับสินบน” ต้องประกอบด้วยกี่ขั้นตอน อะไรบ้างตามลำดับ?
- ก. 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย การให้น้ำหนักความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน
- ข. 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย ประกอบด้วย การให้น้ำหนักความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน และพิจารณาโอกาสการจัดการความเสี่ยง
- ค. 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย การให้น้ำหนักความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน และจัดลำดับของความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพื่อพิจารณาโอกาส
- ง. 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การพิจารณาการให้น้ำหนักความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน จัดลำดับของความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพื่อพิจารณาโอกาสในการจัดการ และการกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงและโอกาส
9. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการต่อต้านการให้และรับสินบนกับพันธมิตรทางธุรกิจคือข้อใด ?
- ก. ประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนด
- ข. ประเมินความเสี่ยงขอบข่ายเหมือนกับภายในองค์กร
- ค. ประเมินความเสี่ยงด้านสมรรถนะความรับผิดชอบทางสังคม
- ง. ประเมินความเสี่ยงตามวัตถุประสงค์องค์กร
10. ผู้ได้รับประโยชน์ที่องค์กรนำ ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001 มาใช้ในองค์กรคือใคร?
- ก. บุคลากรองค์กร และองค์กร
- ข. องค์กร และพันธมิตรทางธุรกิจ
- ค. สังคม และประเทศชาติ
- ง. ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อสอบ หลักการบริหารความเสี่ยงหลักการและสาระสำคัญ
ของมาตรฐาน ISO 37001:2016

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
เฉลยข้อสอบ_หลักการบริหารความเสี่ยง หลักการและสาระสำคัญของมาตรฐาน ISO 37001:2016

1. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2018 ใช้แนวทางการบริหารแบบใด?
  - ก. การบริหารความเสี่ยง
  - ข. การควบคุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ค. การควบคุมผลิตภัณฑ์และบริการ
  - ง. การปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน

2. วัตถุประสงค์ของแนวความคิดบริหารความเสี่ยงคืออะไร?
  - ก. การควบคุมกระบวนการ
  - ข. การบริหารดูแลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้มีการพัฒนา
  - ค. การปฏิบัติการแก้ไขเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ
  - ง. การปรับปรุงระบบบริหารทั้งระบบ

3. กระบวนการประเมินความเสี่ยงอยู่ในขั้นตอนใดของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016 ?
  - ก. กระบวนการวางแผน
  - ข. กระบวนการปฏิบัติการ
  - ค. กระบวนการสมรรถนะ
  - ง. กระบวนการพัฒนา

4. ข้อใดถูกต้องตามคำว่า “ความเสี่ยง” ?
  - ก. ผลกระทบเชิงบวก
  - ข. ผลกระทบเชิงลบ
  - ค. ผลกระทบทั้งเชิงบวกและเชิงลบ
  - ง. การเปลี่ยนแปลง

5. มาตรฐาน ISO 37001:2016 ผลที่ต้องได้รับการบริหารความเสี่ยง คือเรื่องใด ?
  - ก. บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร
  - ข. ความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ค. ไม่มีรายงานการให้และรับสินบนขององค์กร
  - ง. มีกระบวนการควบคุมการดำเนินงานทุกกระบวนการ

6. วิธีการประเมินความเสี่ยงการตัดสินใจ ควรใช้คุณลักษณะอย่างไร ?
- ก. มีความละเอียด
  - ข. วิธีการเดียวสามารถใช้ประเมินได้ทั้งในองค์กร และพันธมิตรทางธุรกิจ
  - ค. ไม่ยุ่งยาก ไม่ซับซ้อน
  - ง. ให้เป็นคะแนนเพื่อง่ายต่อการประเมินความเสี่ยง
7. ลำดับการประเมินความเสี่ยง ตามหลักการประเมินความเสี่ยงข้อใดถูกต้อง ?
- 1. การเลือกเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง
  - 2. กำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง
  - 3. สำรองตำแหน่งที่ตั้ง และหน่วยงานขององค์กร
  - 4. ประเมินความเสี่ยง
- ก. 1 2 3 4
  - ข. 1 3 2 4
  - ค. 3 1 2 4
  - ง. 2 3 1 4
8. “วิธีการประเมินความเสี่ยงการให้และรับสินบน” ต้องประกอบด้วยกี่ขั้นตอน อะไรบ้างตามลำดับ?
- ก. 2 ขั้นตอน ประกอบด้วย การให้น้ำหนักความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน
  - ข. 3 ขั้นตอน ประกอบด้วยประกอบด้วย การให้น้ำหนักความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน และพิจารณาโอกาสการจัดการความเสี่ยง
  - ค. 3 ขั้นตอน ประกอบด้วย การให้น้ำหนักความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน และจัดลำดับของความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพื่อพิจารณาโอกาส
  - ง. 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย การพิจารณาการให้น้ำหนักความเสี่ยง จัดลำดับความสำคัญของการให้และรับสินบน จัดลำดับของความเสี่ยงที่ยอมรับได้เพื่อพิจารณาโอกาสในการจัดการ และการกำหนดมาตรการจัดการความเสี่ยงและโอกาส
9. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการต่อต้านการให้และรับสินบนกับพันธมิตรทางธุรกิจคือข้อใด ?
- ก. ประเมินความเสี่ยงการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่กำหนด
  - ข. ประเมินความเสี่ยงขอบข่ายเหมือนกับภายในองค์กร
  - ค. ประเมินความเสี่ยงด้านสมรรถนะความรับผิดชอบทางสังคม
  - ง. ประเมินความเสี่ยงตามวัตถุประสงค์องค์กร

10. ผู้ได้รับประโยชน์ที่องค์กรนำ ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001 มาใช้ในองค์กรคือใคร?
- ก. บุคลากรองค์กร และองค์กร
  - ข. องค์กร และพันธมิตรทางธุรกิจ
  - ค. สังคม และประเทศชาติ
  - ง. ถูกทุกข้อ

4.มาตรฐาน ISO 37001

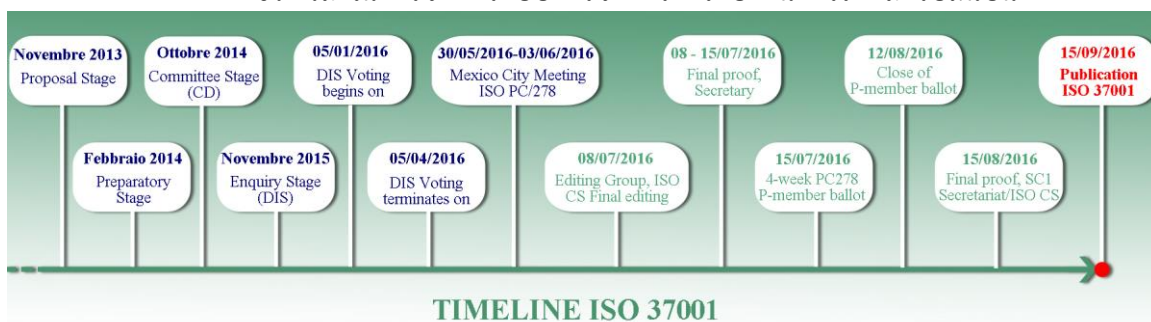

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
มาตรฐาน ISO 37001

ระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001 : 2016

ISO 37001 พัฒนาขึ้นโดยองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization, ISO) โดยใช้โครงสร้างเดียวกันกับมาตรฐานการจัดการอื่นๆ ทั้งที่เป็นข้อกำหนด และเป็นแนวทางการปฏิบัติ เช่น ISO 9001 Quality Management System - Requirements, ISO 19600 Compliance Management Systems – Guidelines เป็นต้น มาตรฐาน ISO 37001 ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน เป็นระบบถูกออกแบบมาเพื่อช่วยให้องค์กรที่นำมาตราฐานไปใช้สามารถสร้างระบบการจัดการ รักษาระบบ และปรับปรุงแผนการปฏิบัติตามการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมถึงมาตรการต่างๆที่องค์กรต้องดำเนินการ ซึ่งเป็นแนวทางปฏิบัติที่ดีในการต่อต้านการติดสินบนที่เป็นที่ยอมรับทั่วโลก มาตรฐานฉบับนี้มีคำแนะนำในการนำข้อกำหนดไปปฏิบัติการสนับสนุน (Guidance for use)อยู่ท้ายมาตรฐานฉบับนี้ด้วย

ช่วงเวลาในการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

TIMELINE ISO 37001

ที่มาข้อมูล <http://www.uniprofessionisti.it/sito/index.php/news/75-aggiornamenti-iso-37001>

ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนจะทำให้้องค์กรมีการจัดการที่ดี โดยเริ่มจากมีนโยบายเพื่อใช้เป็นแนวทางการปฏิบัติตามระบบการจัดการที่เหมาะสม มีวิธีการปฏิบัติตามภาระผูกพันกฎหมายตามความมุ่งมั่นขององค์กร และมีแนวทางของการปฏิบัติตามกฎระเบียบขององค์กร ดังนั้นนโยบายการต่อต้านการให้และรับสินบนและระบบการจัดการจะส่งผลให้องค์กรสามารถหลีกเลี่ยงความเสี่ยง หรือลดต้นทุนความเสียหายจากการติดสินบน รวมถึงช่วยส่งเสริมให้ได้รับความไว้วางใจและความเชื่อมั่นในการดำเนินธุรกิจและเพื่อเพิ่มชื่อเสียง

มาตรฐาน ISO 37001 เป็นแนวปฏิบัติที่ีระดับสากลและสามารถนำไปใช้ในทุกประเทศ ทั้งองค์กรขนาดเล็กกลางและใหญ่ในทุกภาคส่วนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมถึงองค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร โดยมีความเสี่ยงจากการติดสินบนของแต่ละองค์กรจะแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่าง ๆ เช่น ขนาดขององค์กร ที่ตั้ง ภาคธุรกิจที่องค์กรดำเนินงาน ลักษณะขนาดและความซับซ้อนของกิจกรรมขององค์กร มาตรฐาน ISO 37001 ฉบับนี้ได้ระบุการดำเนินงานโดยองค์กรตามนโยบาย ขั้นตอนการดำเนินงาน และการควบคุมที่เหมาะสมตามความเสี่ยงจากการติดสินบนที่องค์กรเผชิญอยู่ และมีภาคผนวกที่ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานนี้

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
มาตรฐาน ISO 37001

การดำเนินการตามมาตรฐาน ISO 37001 ไม่สามารถรับประกันได้ว่าจะไม่มีการติดสินบนเกิดขึ้น เนื่องจากไม่สามารถกำจัดความเสี่ยงจากการติดสินบนได้อย่างสมบูรณ์ อย่างไรก็ตามมาตรฐาน ISO 37001 นี้สามารถช่วยให้องค์กรดำเนินการตามมาตรการที่สมเหตุสมผลและได้มาตรการตามที่กำหนดออกมาเพื่อป้องกัน ตรวจสอบ และตอบสนองต่อการติดสินบน

มาตรฐานฉบับนี้เป็นไปตามข้อกำหนดของ ISO สำหรับมาตรฐานระบบการจัดการ คือโครงสร้างระดับสูง (High Level Structure) ข้อกำหนดที่ระบุในมาตรฐานรวมถึงข้อความหลักเหมือนกัน และคำนิยามทั่วไปเหมือนกัน การที่มีโครงสร้างและข้อกำหนดหลักออกแบบมาเหมือนกับมาตรฐาน ISO อื่นๆก็เพื่อประโยชน์ขององค์กรที่นำมาตรฐานระบบการจัดการ ISO มาใช้ มาตรฐาน ISO 37001 นี้สามารถใช้ร่วมกับมาตรฐานระบบการจัดการ (management system standards) อื่นๆได้ เช่น ISO 9001, ISO 14001, ISO/IEC 27001 และ ISO 19600 และมาตรฐานการจัดการ (management standards) เช่น ISO 26000 และ ISO 31000

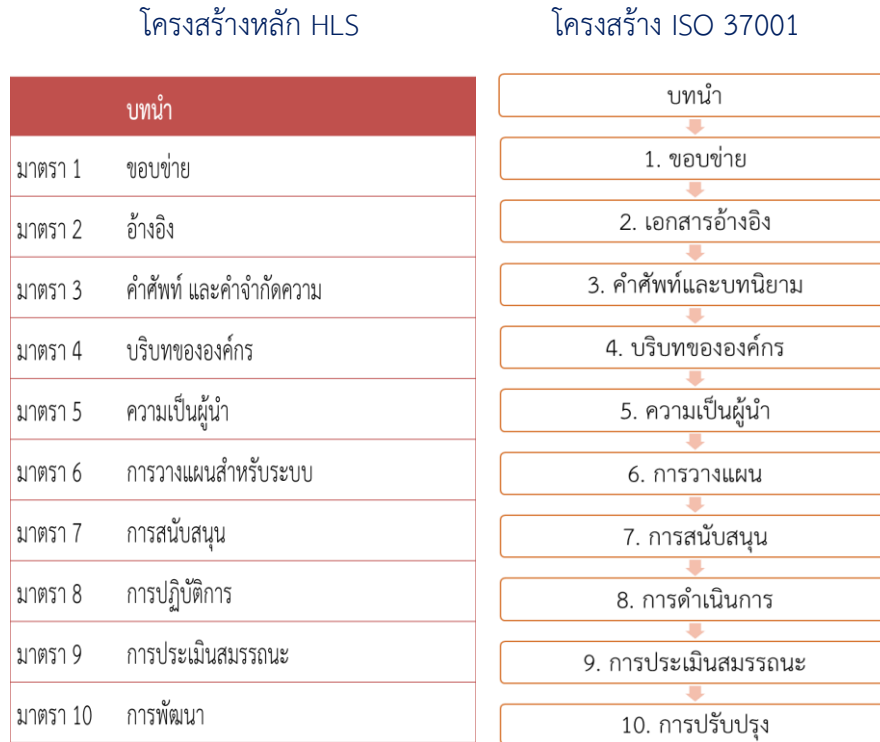
โครงสร้างระดับสูง(High Level Structure)

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
มาตรฐาน ISO 37001

ตารางเปรียบเทียบโครงสร้างมาตรฐาน High Level Structure (ตาม Annex SL) กับโครงสร้าง ISO 37001

การนำมาตรฐาน ISO 37001:2016 ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ไปประยุกต์ใช้โดยการดำเนินการตามคำกริยา “Shall” หรือ “ต้อง” หมายถึงองค์กรต้องนำไปดำเนินการให้ครบถ้วนทุกข้อกำหนดรวมถึงรายละเอียดย่อย ข้อมูลที่ระบุว่าเป็น “NOTE” มีไว้เพื่อเป็นแนวทางในการทำความเข้าใจหรือชี้แจงข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

การใช้มาตรฐาน ISO 37001 ต้องพิจารณาจาก “คำกริยา” หรือ “Verb” ดังนี้

Verb	Indication
“shall” “ต้อง”	Indicates a requirement ระบุข้อกำหนด
“should” “ควร”	Indicates a recommendation ระบุคำแนะนำ
“may” “อาจจะ”	Indicates a permission หมายถึงการพิจารณา
“can” “สามารถ”	Indicates a possible or capability ความเป็นไปได้หรือความสามารถ

มาตรฐาน ISO 37001 ระบุข้อกำหนดและให้คำแนะนำในการจัดตั้งระบบ ดำเนินการบำรุงรักษา ตรวจสอบและปรับปรุงระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน ในการจัดทำระบบสามารถจัดทำเฉพาะ ISO 37001 หรือ บูรณาการร่วมกับระบบการจัดการอื่นๆได้ มาตรฐานฉบับนี้กำหนดเรื่องที่ต้องดำเนินการ ดังนี้

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 มาตรฐาน ISO 37001

- การให้และรับสินบนในภาครัฐ ภาคเอกชน และองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร
- การให้และรับสินบนโดยองค์กร
- การให้และรับสินบนโดยบุคลากรขององค์กร ที่กระทำการในนามองค์กรหรือเพื่อผลประโยชน์องค์กร
- การให้และรับสินบนโดยคู่ค้าทางธุรกิจที่กระทำการในนามองค์กรหรือเพื่อผลประโยชน์องค์กร
- การให้และรับสินบนขององค์กร
- การให้และรับสินบนของบุคลากรขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมขององค์กร
- การให้และรับสินบนของคู่ค้าทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมขององค์กร
- การให้และรับสินบนทั้งทางตรงและทางอ้อม (เช่น การเสนอหรือรับสินบนผ่านหรือโดยบุคคลที่สาม)

วัตถุประสงค์ของมาตรฐาน ISO 37001 : 2016

วัตถุประสงค์มาตรฐานถูกเขียนขึ้นมาเพื่อใช้เฉพาะกับการติดสินบน ไม่ได้ครอบคลุมถึงเรื่องการฉ้อโกง การค้า การต่อต้านการผูกขาด การแข่งขันอื่นๆ การฟอกเงิน หรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำที่ทุจริต แต่ว่าองค์กรสามารถเลือกที่จะขยายขอบเขตของระบบการจัดการเพื่อรวมกิจกรรมดังกล่าวได้

วัตถุประสงค์ของคำว่า “ติดสินบน” ไปใช้ในการจัดตั้งระบบการจัดการการให้และรับสินบนขององค์กร ตามมาตรฐาน ISO 37001 ซึ่งโดยปกติการติดสินบนจะถูกกำหนดโดยกฎหมายซึ่งแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศอยู่แล้ว ดังนั้นมาตรฐาน ISO 37001 จึงให้คำจำกัดความเกี่ยวกับ “การติดสินบน” แต่คำจำกัดความที่แท้จริงจะขึ้นอยู่กับกฎหมายที่บังคับใช้กับองค์กร มาตรฐานให้คำแนะนำเกี่ยวกับสิ่งที่มีความหมายในการติดสินบนเพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าใจความตั้งใจและขอบเขตของมาตรฐาน

วัตถุประสงค์ข้อกำหนดของ ISO 37001 เพื่อให้ใช้ได้กับทุกองค์กร (หรือบางส่วนขององค์กร) โดยไม่คำนึงถึงประเภทขนาดและลักษณะของกิจกรรมและไม่ว่าจะในภาคสาธารณะส่วนตัวหรือไม่แสวงหาผลกำไร ขอบเขตของการใช้ข้อกำหนดเหล่านี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยที่ระบุใน 4.1, 4.2 และ 4.5 โดยทุกองค์กรที่ใช้มาตรฐานมีลักษณะการจัดการ ดังนี้

- ใช้มาตรการที่จำเป็นที่ออกแบบมาเพื่อป้องกันตรวจจับและแก้ไขปัญหาการติดสินบน
- ส่งเสริมความเชื่อมั่นและความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้นผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญและนักลงทุนที่มีศักยภาพ
- หลีกเลี่ยงและ/หรือลดค่าใช้จ่ายความเสี่ยงและความเสียหายของการมีส่วนร่วมในการติดสินบน
- ลดความเสี่ยงและบรรลุนโยบายความเสี่ยงในทางลบโดยใช้นโยบายระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน

วัตถุประสงค์การนำมาตรฐาน ISO 37001 ไปใช้คือต้องการให้องค์กรที่นำมาตรฐานไปใช้มีการดำเนินการป้องกัน ตรวจจับ และจัดการกับการติดสินบนไม่ว่าการติดสินบนนั้นเกิดจากพนักงานขององค์กรหรือผู้ร่วมธุรกิจหรือหน่วยงานทำงานในนามขององค์กรอย่างสมเหตุสมผลจึงมีการดำเนินการในระบบการจัดการ ดังนี้ :

นโยบายและขั้นตอนการต่อต้านการติดสินบน

- ความเป็นผู้นำด้านการจัดการความมุ่งมั่นและความรับผิดชอบ
- ควบคุมดูแลโดยผู้บริหารหรือฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงาน
- การฝึกอบรมการต่อต้านการติดสินบน
- การประเมินความเสี่ยง และการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะของธุรกิจ

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 มาตรฐาน ISO 37001

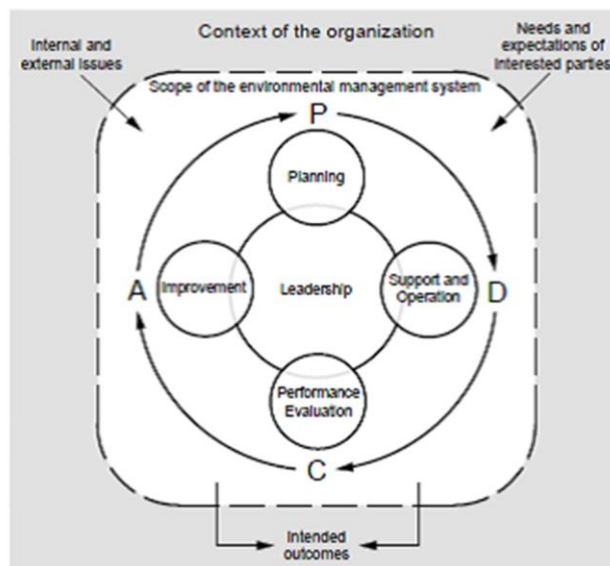
- การเงิน การจัดซื้อ การควบคุมเชิงพาณิชย์ และสัญญา
- การรายงานการตรวจสอบการสอบสวนและการทบทวน
- การดำเนินการแก้ไขและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์การขอการรับรอง ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO37001 ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ขององค์กรเอง เนื่องจาก ISO 37001 เป็นมาตรฐานระบบการจัดการ มีข้อกำหนดสำหรับการนำไปปฏิบัติทำให้สามารถรับรองได้ และสามารถขอการรับรองได้จากบุคคลที่สามที่ให้การรับรอง (Certified Body)

แผนผังมาตรฐาน ISO 37001 และ ISO 9001

ISO 37001 พัฒนาขึ้นโดยองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐานสากล (International Organization for Standardization, ISO) โดยใช้โครงสร้างเดียวกันกับมาตรฐานการจัดการอื่นๆ ทั้งที่เป็นข้อกำหนด และเป็นแนวทางการปฏิบัติ เช่น ISO 9001 Quality Management System - Requirements, ISO 19600 Compliance Management Systems – Guidelines เป็นต้น ISO ได้กำหนดให้การจัดทำมาตรฐานในด้านต่างๆ มีโครงสร้างข้อกำหนดหลักเดียวกัน เพื่ออำนวยความสะดวกในการบูรณาการประยุกต์ใช้มาตรฐานที่หลากหลาย หนึ่งในแนวคิดร่วมของมาตรฐานการจัดการต่างๆ คือ การจัดการเชิงกระบวนการ (Process Approach) กล่าวคือ กระบวนการคือกลุ่มของกิจกรรมที่ใช้ทรัพยากรเพื่อเปลี่ยนปัจจัยนำเข้า (Input) ให้เป็นผลลัพธ์ (Output) ตามวัตถุประสงค์ (Objective) ที่คาดหวัง กระบวนการต่างๆ นี้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงเป็นระบบ (System) องค์กรสามารถใช้วงจร PDCA ร่วมกับแนวคิดเชิงความเสี่ยง (Risk-based thinking) บูรณาการปฏิสัมพันธ์ของกระบวนการต่างๆ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานที่ประยุกต์ใช้

ISO Plan-Do-Check-Act Model

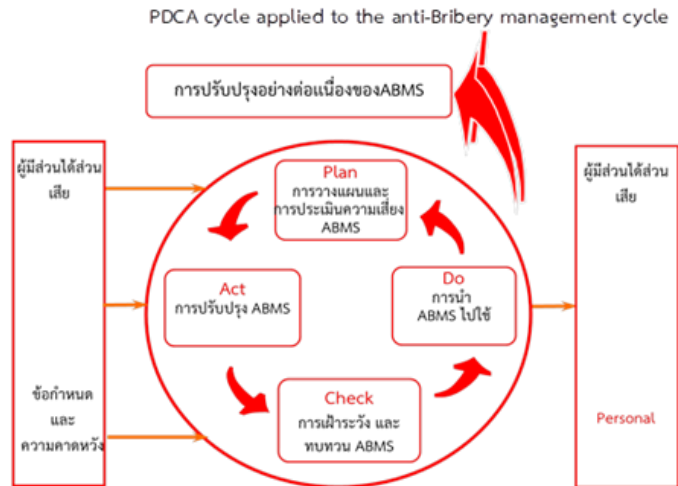

<https://committee.iso.org/sites/tc207sc1/home/projects/published/iso-14001---environmental-manage/plan-do-check-act-model.html>

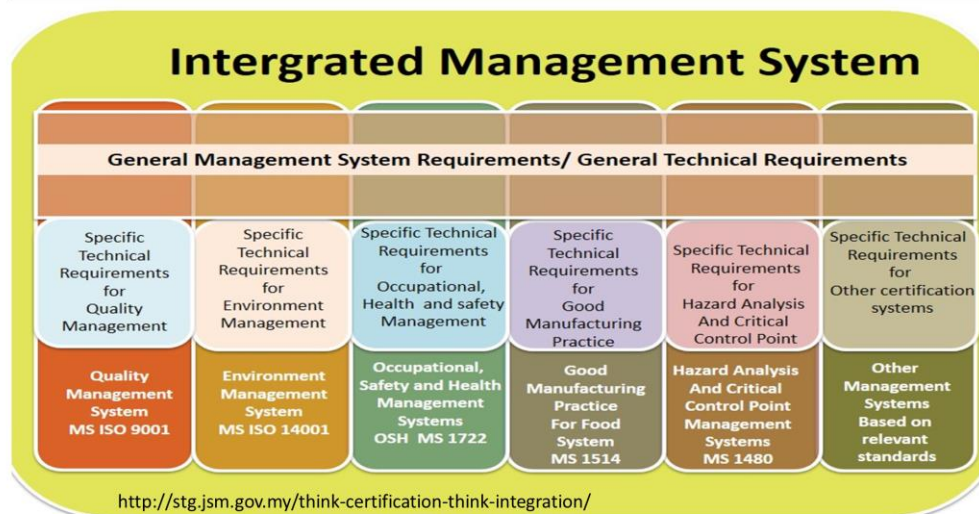

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
มาตรฐาน ISO 37001

ISO 37001 เป็นมาตรฐานใหม่แต่การวางระบบก็ใช้วิธีการ Plan-Do-Check-Act ดังนั้นมาตรฐาน ISO 37001 เป็นมาตรฐานเฉพาะในด้านการป้องกันการทุจริตตามการประเมินความเสี่ยงซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือองค์กรภาครัฐภาค เอกชน หรือองค์กรเอกชนทุกขนาดเพื่อต่อสู้กับการทุจริต โดยพนักงานและผู้ทำงานร่วมกันหรือโดยบุคคลใดก็ตามที่ทำหน้าที่ในนามขององค์กร และเพื่อส่งเสริมการเผยแพร่วัฒนธรรมองค์กรบนพื้นฐานของจริยธรรมและการดำเนินธุรกิจที่ดี

มาตรฐาน ISO 37001:2016 ใช้โครงสร้างของข้อกำหนดตาม Annex SL คือโครงสร้าง High Level Structure : HLS และในปัจจุบันมีมาตรฐานที่มีโครงสร้างนี้ เช่น ระบบการจัดการคุณภาพ มาตรฐาน ISO 9001 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม มาตรฐาน ISO 14001 ระบบการจัดการด้านอาชีวอนามัยและความปลอดภัย มาตรฐาน ISO 45001 ระบบบริหารจัดการความมั่นคงปลอดภัยสารสนเทศ มาตรฐาน ISO 27001 หรือ ระบบการบริหารความต่อเนื่องทางธุรกิจ มาตรฐาน ISO 22301

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
มาตรฐาน ISO 37001

เนื่องจากมาตรฐานระบบการจัดการมีโครงสร้าง High Level Structure : HLS จึงส่งผลให้ระบบการจัดการของมาตรฐานมีโครงสร้างเหมือนกันจึงเกิดความสอดคล้อง และสามารถบูรณาการร่วมกันได้ รวมถึงการบูรณาการระบบ ISO 37001 กับระบบการจัดการอื่นๆ องค์กรสามารถเลือกได้หากต้องการนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนมาเป็นส่วนหนึ่งของระบบการปฏิบัติตามกฎระเบียบโดยรวมขององค์กร หรือบูรณาการกับระบบการจัดการอื่นๆที่มีอยู่ เช่น ISO 9001 ISO 14001 ISO 45001 ISO 27001 หรือ ISO 22301

ระบบการจัดการตามโครงสร้าง High Level Structure : HLS

4 บริบทองค์กร	5 ความเป็นผู้นำ	6 การวางแผน	7 การสนับสนุน	8 การปฏิบัติการ	9 การประเมินสมรรถนะ	10 การปรับปรุง
<ul style="list-style-type: none"> 4.1 บริบทองค์กร 4.2 ความต้องการและความคาดหวัง 4.3 การกำหนดขอบเขตระบบ 4.4 ระบบการจัดการ 	<ul style="list-style-type: none"> 5.1 ความเป็นผู้นำ และความมุ่งมั่น 5.2 นโยบาย 5.3 บทบาทอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบขององค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> 6.1 การดำเนินการแสดงความเสี่ยงและโอกาส 6.2 วัตถุประสงค์และการวางแผนให้บรรลุผลสำเร็จ 	<ul style="list-style-type: none"> 7.1 ทรัพยากร 7.2 ความสามารถ 7.3 ความตระหนัก 7.4 การสื่อสาร 7.5 เอกสารสารสนเทศ 	<ul style="list-style-type: none"> 8.1 การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ 	<ul style="list-style-type: none"> 9.1 การเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์ และการประเมิน 9.2 การตรวจประเมินภายใน 9.3 การทบทวนฝ่ายบริหาร 	<ul style="list-style-type: none"> 10.1 ทั่วไป 10.2 สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการปฏิบัติการแก้ไข 10.3 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ตารางข้อกำหนดเปรียบเทียบโครงสร้างของระบบการจัดการ

ISO 37001 ISO 9001 ISO 14001 ISO 45001 ISO 27001 และ ISO 22301

ข้อกำหนด	ISO 37001:2016	ISO 9001:2015	ISO 14001:2015	ISO 27001:2013	ISO 45001:2018	ISO 22301:2012
	บทนำ	บทนำ	บทนำ	บทนำ	บทนำ	บทนำ
1	ขอบข่าย	ขอบข่าย	ขอบข่าย	ขอบข่าย	ขอบข่าย	ขอบข่าย
2	เอกสารอ้างอิง	มาตรฐานอ้างอิง	เอกสารอ้างอิง	เอกสารอ้างอิง	เอกสารอ้างอิง	เอกสารอ้างอิง
3	คำศัพท์และบทนิยาม	คำศัพท์และบทนิยาม	คำศัพท์และบทนิยาม	บทนิยาม	นิยามและคำจำกัดความ	บทนิยาม
4	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร	บริบทขององค์กร
5	ความเป็นผู้นำ	ความเป็นผู้นำ	ความเป็นผู้นำ	ความเป็นผู้นำ	ความเป็นผู้นำ และการมีส่วนร่วมของบุคลากร	ความเป็นผู้นำ
6	การวางแผน	การวางแผน	การวางแผน	การวางแผน	การวางแผน	การวางแผน
7	การสนับสนุน	การสนับสนุน	การสนับสนุน	การสนับสนุน	การสนับสนุน	การสนับสนุน
8	การดำเนินการ	การดำเนินการ	การดำเนินการ	การดำเนินการ	การปฏิบัติการ	การดำเนินการ
9	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ	การประเมินสมรรถนะ
10	การปรับปรุง	การปรับปรุง	การปรับปรุง	การปรับปรุง	การปรับปรุง	การปรับปรุง

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
มาตรฐาน ISO 37001

ดัชนีวัดความสำเร็จของ ISO 37001 : 2016

ISO 37001 กำหนดให้องค์กรดำเนินมาตรฐานชีวิตด้วยข้อปฏิบัติที่สมเหตุสมผลและเหมาะสมแก่สภาพ ประกอบด้วย การตอบรับนโยบายด้านการรับสินบน ซึ่งต้องอาศัยการจัดการระดับผู้นำ แต่งตั้งผู้ที่จะสอดส่องดูแลความร่วมมือในการดำเนินการรับสินบน ฝึกอบรมบุคลากร ร้องรับและบริหารความเสี่ยงของการรับสินบนที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สิน โครงการและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง จัดเตรียมการควบคุมด้านการพาณิชย์และบัญชี รวมทั้งรายงานและสืบสวนกระบวนการต่างๆ ในการการนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และการรับสินบน ไปใช้งานให้มีประสิทธิภาพ องค์กรต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอนให้มีคุณลักษณะ ดังนี้

ความมุ่งมั่นระดับสูงสุด	<ul style="list-style-type: none"> ○ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการสำหรับแผนงาน ABMS ○ กำหนดความรับผิดชอบต่อผู้บริหารอาวุโส
การประเมินความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> ○ ความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ○ ทุกแผนและความเสี่ยงด้านการตลาด ○ ความเสี่ยงรายประเทศ หมายถึง ความเสี่ยง 3 ประเภท คือ 1 ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ (Economic Risk) 2 ความเสี่ยงทางการเมือง (Political Risk) และ 3 ความเสี่ยงของระบบการเงิน (Financial System Risk) ○ ความเสี่ยงตามประเภทงาน และความเสี่ยงเฉพาะโครงการ ○ ผู้รับเหมา ซัพพลายเออร์ และองค์กรที่สามอื่นๆ
นโยบายที่ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> ○ หลักเกณฑ์การต่อต้านการให้และรับสินบน ○ ของขวัญและการต้อนรับ ○ การสนับสนุนทางการเมือง ○ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง
การสื่อสารและการฝึกอบรม	<ul style="list-style-type: none"> ○ การสื่อสารภายใน ○ การศึกษา การฝึกอบรม และความตระหนัก ○ ช่องทางการแจ้งเบาะแส ○ การสื่อสารภายนอก (ผู้ร่วมธุรกิจ ซัพพลายเชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)
ขั้นตอนการปฏิบัติ และการควบคุม	<ul style="list-style-type: none"> ○ ขั้นตอนการจัดซื้อ จัดจ้าง ○ กระบวนการตัดสินใจ ○ การควบคุมทางบัญชี และพาณิชย์กิจ ○ ขั้นตอนการรับประกันตลอดห่วงโซ่อุปทาน ○ การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะของธุรกิจ
การบังคับใช้ การตรวจสอบ และการทบทวน	<ul style="list-style-type: none"> ○ ขั้นตอนการตรวจสอบ ทดสอบ ○ การสอบสวนและปฏิบัติการแก้ไข ○ การตรวจวัดและการรายงาน ○ การจัดเก็บบันทึก ○ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

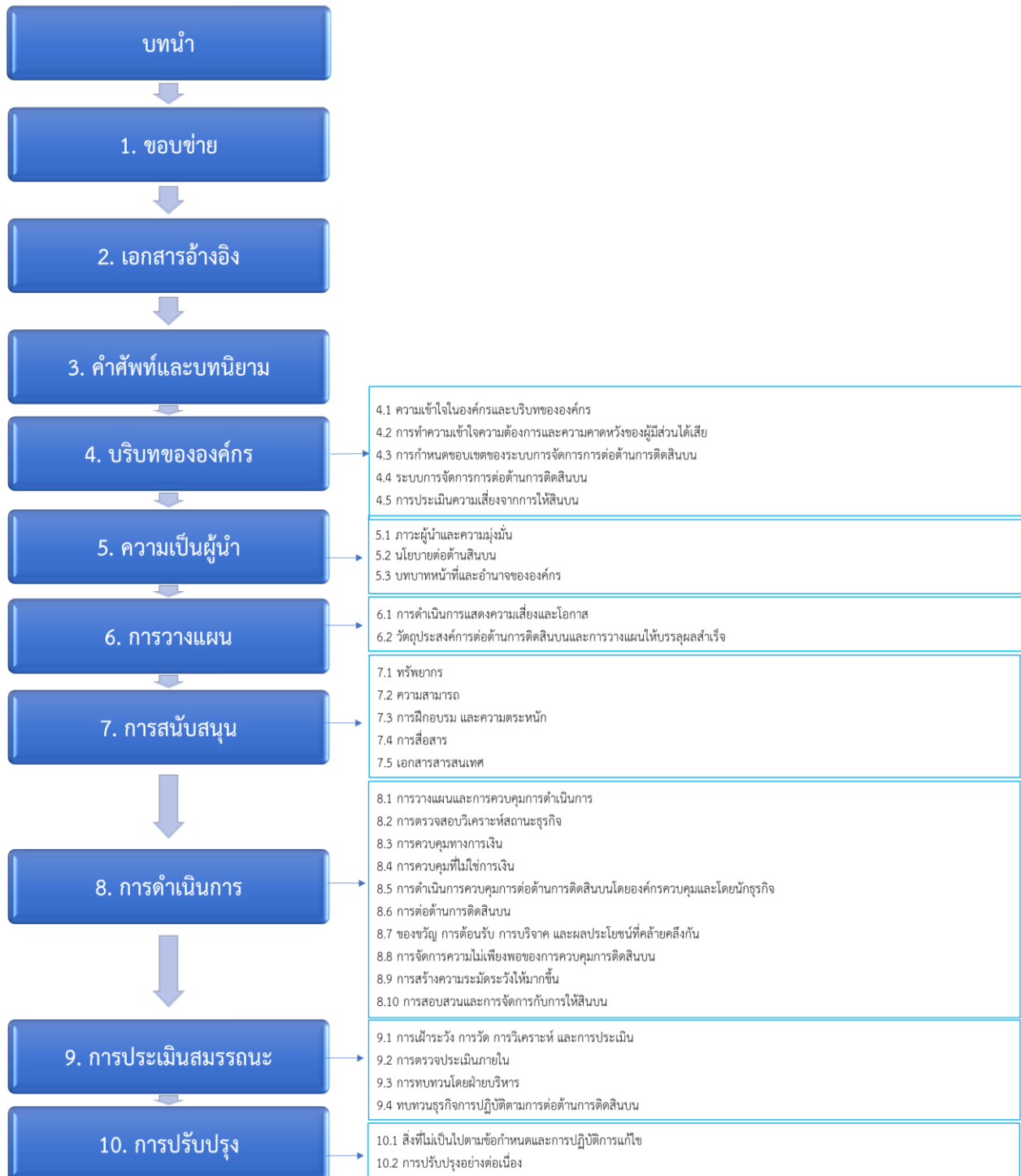
แผนผังของมาตรฐาน ISO 37001

การติดสินบนเป็นความเสี่ยงทางธุรกิจที่สำคัญในหลายประเทศและทุกภาคส่วน ISO 37001 ได้รับการยอมรับว่าเป็นส่วนหนึ่งที่เป็นในการทำธุรกิจ มาตรฐาน ISO 37001 ได้พัฒนาขึ้นมาจากการมีส่วนร่วมของภาคธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียอื่นๆ ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย มีความยืดหยุ่น สามารถนำไปใช้ได้กับองค์กรทุกขนาดทุกพื้นที่ที่มีการทำธุรกิจ ความเสี่ยงต่อการติดสินบนของแต่ละองค์กรต้องเผชิญนั้นจะแตกต่างกันไปตามปัจจัยทั้งภายในองค์กร เช่น ลักษณะขนาด ความซับซ้อนของการดำเนินงานขององค์กร และปัจจัยภายนอกองค์กร เช่น ประเภทธุรกิจ ประเทศ และภาคส่วนที่องค์กรดำเนินงาน ISO 37001 ได้มีการนำมาใช้แทนที่มาตรฐาน BS 10500 (BS 10500:2011 Specification for an Anti-Bribery Management System (ABMS) เป็นมาตรฐานของฝั่งสหราชอาณาจักร (UK) ได้พัฒนาขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับกฎหมาย คือ The UK Bribery) ประเทศไทยได้ประกาศใช้มาตรฐาน ISO 37001 ตามประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ 5032 (พ.ศ. 2561) ให้ ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน - ข้อกำหนดและข้อเสนอแนะในการใช้ เป็นมาตรฐานเลขที่ มอก. 37001 - 2560

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
มาตรฐาน ISO 37001

แผนผังข้อกำหนด ISO 37001:2016 ระบบการจัดการต่อสื่อการให้และรับสินบน

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 มาตรฐาน ISO 37001

ISO 37001 ใช้มาตรการที่จำเป็นที่ออกแบบมาเพื่อป้องกันตรวจจับและแก้ไขปัญหาการให้และรับสินบน ส่งเสริมความเชื่อมั่นและความมั่นใจให้กับผู้ถือหุ้นผู้มีส่วนได้เสียที่สำคัญและนักลงทุนที่มีศักยภาพ หลีกเลี่ยงและ / หรือลดค่าใช้จ่ายความเสี่ยงและความเสียหายของการมีส่วนร่วมในการติดสินบน ลดความเสี่ยงและบรรลู่ชื่อเสียงในทางลบโดยใช้นโยบายระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน ดังนั้นข้อกำหนดสำคัญของ ISO 37001: 2016 ดังนี้

ข้อ 4: บริบทขององค์กร

องค์กรคือบุคคลหรือกลุ่มที่มีหน้าที่ของตนเองที่มีความรับผิดชอบอำนาจหน้าที่และทัศนคติในการบรรลู่วัตถุประสงค์ขององค์กร โดยการทำความเข้าใจองค์กรและบริบทขององค์กร(4.1) เพื่อให้บรรลู่วัตถุประสงค์ของ ABMS เพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการและผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน(4.2) การกำหนดขอบเขตของระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบนเพื่อบังคับใช้ ABMS(4.3) วางระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบนตามข้อกำหนดของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับบนองค์กร(4.4) และองค์กรต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้วยการติดสินบน(4.5)

ข้อ 5: ความเป็นผู้นำ

หน่วยงานที่ดูแล (หรือผู้บริหารระดับสูงหากองค์กรไม่มีหน่วยงานที่กำกับดูแล)อนุมัตินโยบายต่อต้านการให้สินบนขององค์กร มั่นใจว่ากลยุทธ์ขององค์กรและนโยบายต่อต้านการติดสินบนนั้นสอดคล้องกัน การรับและตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและการทำงานของระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน ตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการจัดสรรและจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อการทำงานที่มีประสิทธิภาพของระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน(5.1.1) ผู้บริหารระดับสูงต้องแสดงให้เห็นถึงความ เป็นผู้นำและความมุ่งมั่นต่อ ABMS(5.1.2)

ผู้บริหารระดับสูงต้องจัดตั้งนโยบายต่อต้านการติดสินบน(5.2) ระบบการจัดการรับผิดชอบ บทบาทและความรับผิดชอบ หน้าที่การปฏิบัติตามการต่อต้านการติดสินบน สำหรับการติดสินบนที่มีความเสี่ยงต่ำ ผู้บริหารระดับสูงควรกำหนดและรักษากระบวนการตัดสินใจหรือมาตรการควบคุม ประสิทธิภาพของระบบมาตรฐาน และการรายงาน หน้าที่การปฏิบัติตามการต่อต้านการติดสินบน (5.3)

ข้อ 6: การวางแผน

การวางแผนระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบนองค์กร มาตรการการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงโอกาสในการปรับปรุง (6.1) และวัตถุประสงค์ในการต่อต้านการติดสินบนที่วัดได้และสามารถทำได้ต้องสอดคล้องกับนโยบายที่ได้รับการติดตามและปรับปรุงตามความเหมาะสม (6.2)

ข้อ 7: การสนับสนุน

องค์กรจะจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้งการดำเนินการบำรุงรักษาและการปรับปรุงระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้องค์กรและองค์กรมีความรับผิดชอบต่อองค์กรขององค์กรและองค์กรขององค์กร ก่อให้เกิดความเสี่ยงมากกว่าการติดสินบนในองค์กร

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 มาตรฐาน ISO 37001

ข้อ 8: การปฏิบัติงาน

องค์กรต้องวางแผนดำเนินการติดตามและควบคุมกระบวนการที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ผลข้างเคียงใดๆหากจำเป็น นอกจากนี้ยังมีขั้นตอนและขั้นตอนการดำเนินการเพราะสามารถรับรู้ได้ว่าเป็นการติดสินบน การตรวจสอบสถานะการควบคุม(8.2), การควบคุมทางการเงินและไม่ใช่การเงิน (8.3 และ 8.4) การดำเนินงานของการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนได้รับการสนับสนุนจากองค์กรและผู้ร่วมธุรกิจ (8.5) ข้อผูกพันในการต่อต้านการติดสินบน (8.6) ของขบวนการต้อนรับการบริจาคและผลประโยชน์ที่คล้ายกัน (8.7) การจัดการความไม่เพียงพอของการควบคุมการต่อต้านการติดสินบน (8.8) การปฏิบัติตามหรือต่อบุคลากรที่เหมาะสม ดังนั้นขั้นตอนต้องรักษาความลับอนุญาตให้มีการรายงานโดยไม่ระบุชื่อห้ามการตอบโต้และปกป้องบุคลากรจากการตอบโต้พวกเขาตระหนักถึงขั้นตอนการรายงานสิทธิและการคุ้มครองของพวกเขา (8.9) องค์กรต้องดำเนินการตามขั้นตอนสำหรับการสอบสวนและการจัดการการติดสินบนซึ่งทำให้มั่นใจว่ามีการสอบสวนอย่างเพียงพอการดำเนินการที่เหมาะสม การเสริมสร้างอำนาจผู้ตรวจสอบสถานะและรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบ การสอบสวนควรดำเนินการโดยผู้รับผิดชอบการปฏิบัติงานการสอบสวน (8.10)

ข้อ 9: การประเมินประสิทธิภาพ

องค์กรต้องตรวจสอบวัดและประเมินนโยบายต่อต้านการติดสินบน พิจารณาส่งที่ต้องตรวจสอบ ใช้วิธีการใดเพื่อรับรองผลลัพธ์ที่ถูกต้อง ประเมินผลการบังคับใช้กฎหมายกำลังดำเนินการอยู่ ระบบต่อต้านการติดสินบนนั้นสอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์กรและข้อกำหนดมาตรฐานสากล มีกระบวนการตรวจประเมิน ABMS ภายในองค์กร และดำเนินการทบทวน ABMS เป็นระยะโดยหน่วยงานที่กำกับดูแล

ข้อ 10: การปรับปรุง โดยดำเนินการเพื่อควบคุมแก้ไขและจัดการกับผลที่ตามมา ยิ่งไปกว่านั้นการไม่ปฏิบัติตามโดยการทบทวนการกำหนดสาเหตุและปัจจัยที่ไม่สอดคล้องนั้นมิอยู่หรืออาจเกิดขึ้นได้ เหตุผลเบื้องหลังการประเมินความจำเป็นในการดำเนินการเพื่อขจัดสาเหตุของความไม่ปฏิบัติตามคือเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำของความไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด องค์กรควรดำเนินการปรับปรุงความเพียงพอประสิทธิผลและความเหมาะสมของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนที่ดำเนินการไปแล้ว นอกจากนี้การปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กรและความสำเร็จขององค์กรให้สูงขึ้น

แผนภาพการดำเนินการตามระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 เพื่อนำไปปฏิบัติในองค์กรตามแผนงานในรูปแบบ Plan, Do, Check, Act cycle จะแบ่งออกเป็น 20 ขั้นตอน ตามแผนภาพด้านล่าง ส่วนการนำระบบไปปฏิบัติอยู่ในบทที่ 7 ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016 ของคู่มือฉบับนี้

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 มาตรฐาน ISO 37001

แผนภาพนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 ไปปฏิบัติ

ข้อสอบ มาตรฐาน ISO 37001

1. ISO 37001 ปัจจุบันประกาศใช้เมื่อไหร่ ?
  - ก. ค.ศ. 2012
  - ข. ค.ศ. 2015
  - ค. ค.ศ. 2016
  - ง. ค.ศ. 2018

2. ISO 37001 เป็นมาตรฐานสากลเกี่ยวกับระบบการจัดการ (Management System;MS)ด้านใด?
  - ก. การต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข. การต่อต้านการทุจริต
  - ค. การต่อต้านด้านการให้และการรับของขวัญ และการเลี้ยงต้อนรับ
  - ง. การต่อต้านการรับและให้ทรัพย์สิน

3. องค์กรใดที่สามารถนำ ISO 37001 การต่อต้านการให้และรับสินบนไปประยุกต์ใช้ในองค์กรได้?
  - ก. อุตสาหกรรม
  - ข. รัฐวิสาหกิจ
  - ค. องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร
  - ง. ถูกทุกข้อ

4. ข้อใดกล่าวถึงมาตรฐาน ISO 37001 ได้ไม่ถูกต้อง ?
  - ก. ISO 37001 มีโครงสร้างเดียวกันกับ ISO 14001
  - ข. ISO 37001 ไม่สามารถบูรณาการกับระบบการจัดการอื่นได้
  - ค. ISO 37001 มีคำนิยามทั่วไปเหมือน ISO 9001
  - ง. มาตรฐาน ISO 37001 เนื้อหาประกอบด้วยข้อกำหนด และคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด

5. ข้อใดกล่าวถึงการนำ ISO 37001 ไปประยุกต์ใช้ไม่ถูกต้อง ?
  - ก. การประยุกต์ใช้มาตรฐาน ISO 37001 จะไม่มีการติดสินบนเกิดขึ้นในองค์กร
  - ข. ความเสี่ยงในการติดสินบนแต่ละองค์กรจะแตกต่างกัน
  - ค. การประยุกต์ใช้ ISO 37001 ขึ้นอยู่กับลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนขององค์กร
  - ง. การนำมาตรฐาน ISO 37001 ไปประยุกต์ใช้โดยการดำเนินการตามคำกริยา “Shall”

6. ข้อใดกล่าวถึงวัตถุประสงค์ ISO 37001 ได้อย่างถูกต้อง ?
  - ก. ISO 37001 ครอบคลุมถึงการฉ้อโกงการค้า การต่อต้านการผูกขาด การฟอกเงิน
  - ข. ISO 37001 ไม่สามารถประยุกต์ใช้กับบางส่วนขององค์กรได้
  - ค. การประยุกต์ใช้คำว่า การติดสินบน ต้องขึ้นอยู่กับกฎหมายที่บังคับใช้กับองค์กรของแต่ละประเทศ
  - ง. การประยุกต์ใช้คำว่า การติดสินบน ต้องใช้ความหมายตาม ISO 37001

7. วัตถุประสงค์การนำมาตรฐาน ISO 37001 ต้องการให้องค์กรป้องกันหรือควบคุมการติดสินจากบุคคล ?
  - ก. พนักงานขององค์กร
  - ข. ผู้ร่วมธุรกิจ
  - ค. หน่วยงานทำงานในนามขององค์กร
  - ง. ถูกทุกข้อ

8. ISO 37001 แตกต่างจาก ISO 9001 ในเรื่องใด คือฉบับใด ?
  - ก. การวางระบบ Plan-Do-Check-Act
  - ข. ใช้การประเมินความเสี่ยงในการดำเนินการระบบ
  - ค. กระบวนการต่างๆ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนด
  - ง. วัตถุประสงค์คือความพึงพอใจของลูกค้าและวัตถุประสงค์ขององค์กร

9. ข้อใดไม่ใช่ดัชนีความสำเร็จของ ISO 37001 ?
  - ก. ความมุ่งมั่นผู้บริหารระดับสูง และนโยบายการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข. การประเมินความเสี่ยง และการควบคุมความเสี่ยง
  - ค. การตรวจประเมินภายใน และการทบทวนโดยฝ่ายบริหาร
  - ง. การสื่อสารและการฝึกอบรม และ การรายงานและสืบสวนกระบวนการ

10. หากต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดการต่อต้านการให้และการรับสินบน ต้องใช้มาตรฐานฉบับใด?
  - ก. ISO19011 Guidelines for auditing management systems
  - ข. ISO 19600 Compliance Management Systems – Guidelines
  - ค. ISO 31000 Risk Management
  - ง. ISO 37001 Anti-Bribery Management System

เฉลยข้อสอบ มาตรฐาน ISO 37001

1. ISO 37001 ปัจจุบันประกาศใช้เมื่อไหร่ ?
  - ก. ค.ศ. 2012
  - ข. ค.ศ. 2015
  - ค. ค.ศ. 2016
  - ง. ค.ศ. 2018

2. ISO 37001 เป็นมาตรฐานสากลเกี่ยวกับระบบการจัดการ (Management System;MS)ด้านใด?
  - ก. การต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข. การต่อต้านการทุจริต
  - ค. การต่อต้านด้านการให้และการรับของขวัญ และการเลี้ยงต้อนรับ
  - ง. การต่อต้านการรับและให้ทรัพย์สิน

3. องค์กรใดที่สามารถนำ ISO 37001 การต่อต้านการให้และรับสินบนไปประยุกต์ใช้ในองค์กรได้?
  - ก. อุตสาหกรรม
  - ข. รัฐวิสาหกิจ
  - ค. องค์กรที่ไม่แสวงหาผลกำไร
  - ง. ถูกทุกข้อ

4. ข้อใดกล่าวถึงมาตรฐาน ISO 37001 ได้ไม่ถูกต้อง ?
  - ก. ISO 37001 มีโครงสร้างเดียวกันกับ ISO 14001
  - ข. ISO 37001 ไม่สามารถบูรณาการกับระบบการจัดการอื่นได้
  - ค. ISO 37001 มีคำนิยามทั่วไปเหมือน ISO 9001
  - ง. มาตรฐาน ISO 37001 เนื้อหาประกอบด้วยข้อกำหนด และคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนด

5. ข้อใดกล่าวถึงการนำ ISO 37001 ไปประยุกต์ใช้ไม่ถูกต้อง ?
  - ก. การประยุกต์ใช้มาตรฐาน ISO 37001 จะไม่มีการติดสินบนเกิดขึ้นในองค์กร
  - ข. ความเสี่ยงในการติดสินบนแต่ละองค์กรจะแตกต่างกัน
  - ค. การประยุกต์ใช้ ISO 37001 ขึ้นอยู่กับลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนขององค์กร
  - ง. การนำมาตรฐาน ISO 37001 ไปประยุกต์ใช้โดยการดำเนินการตามคำกริยา “Shall”

6. ข้อใดกล่าวถึงวัตถุประสงค์ ISO 37001 ได้อย่างถูกต้อง ?
- ก. ISO 37001 ครอบคลุมถึงการฉ้อโกงการค้า การต่อต้านการผูกขาด การฟอกเงิน
  - ข. ISO 37001 ไม่สามารถประยุกต์ใช้กับบางส่วนขององค์กรได้
  - ค. การประยุกต์ใช้คำว่า การติดสินบน ต้องขึ้นอยู่กับกฎหมายที่บังคับใช้กับองค์กรของแต่ละประเทศ
  - ง. การประยุกต์ใช้คำว่า การติดสินบน ต้องใช้ความหมายตาม ISO 37001
7. วัตถุประสงค์การนำมาตรฐาน ISO 37001 ต้องการให้องค์กรป้องกันหรือควบคุมการติดสินจากบุคคล ?
- ก. พนักงานขององค์กร
  - ข. ผู้ร่วมธุรกิจ
  - ค. หน่วยงานทำงานในนามขององค์กร
  - ง. ถูกทุกข้อ
8. ISO 37001 แตกต่างจาก ISO 9001 ในเรื่องใด คือฉบับใด ?
- ก. การวางระบบ Plan-Do-Check-Act
  - ข. ใช้การประเมินความเสี่ยงในการดำเนินการระบบ
  - ค. กระบวนการต่างๆ ให้สอดคล้องกับข้อกำหนด
  - ง. วัตถุประสงค์คือความพึงพอใจของลูกค้าและวัตถุประสงค์ขององค์กร
9. ข้อใดไม่ใช่ดัชนีความสำเร็จของ ISO 37001 ?
- ก. ความมุ่งมั่นผู้บริหารระดับสูง และนโยบายการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข. การประเมินความเสี่ยง และการควบคุมความเสี่ยง
  - ค. การตรวจประเมินภายใน และการทบทวนโดยฝ่ายบริหาร
  - ง. การสื่อสารและการฝึกอบรม และการรายงานและสืบสวนกระบวนการ
10. หากต้องการคำแนะนำเกี่ยวกับการปฏิบัติตามข้อกำหนดการต่อต้านการให้และการรับสินบน ต้องใช้มาตรฐานฉบับใด?
- ก. ISO19011 Guidelines for auditing management systems
  - ข. ISO 19600 Compliance Management Systems – Guidelines
  - ค. ISO 31000 Risk Management
  - ง. ISO 37001 Anti-Bribery Management System

5. คำศัพท์และคำจำกัดความใน ISO 37001:2016

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 คำศัพท์และคำจำกัดความใน ISO 37001:2016

การศึกษาและ/หรือประยุกต์ใช้ข้อกำหนดสามารถหาแหล่งข้อมูลคำศัพท์ได้ที่ <http://www.iso.org/obp> และ <http://www.electropedia.org/> สำหรับคู่มือฉบับนี้ให้คำจำกัดความของแต่ละคำศัพท์ ตามที่ระบุไว้ในระบบการต่อต้านการรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016 โดยแบ่งกลุ่มคำศัพท์ตามโครงสร้างระบบ คือ Plan-Do-Check-Action และให้ความหมาย ดังนี้

- การวางแผน (ข้อกำหนด 4-6)
- การสนับสนุนและการปฏิบัติ (ข้อกำหนด 7-8)
- การประเมินสมรรถนะ (ข้อกำหนด 9)
- การพัฒนา (ข้อกำหนด 10)

การวางแผน

3.1 การติดสินบน

การเสนอการให้สัญญา การให้การยอมรับหรือการร้องขอความได้เปรียบที่ไม่เหมาะสมของมูลค่าใด ๆ (ซึ่งอาจเป็นทางการเงินหรือไม่ใช่ทางการเงิน) ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมและโดยไม่คำนึงถึงสถานที่(s) ในการละเมิดกฎหมายที่บังคับใช้ สำหรับบุคคลที่ทำหน้าที่หรือละเว้นจากการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงาน ของหน้าที่ของบุคคลนั้น

3.2 องค์กร

บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีหน้าที่รับผิดชอบอำนาจหน้าที่ และความสัมพันธ์ต่อกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

3.3 ผู้มีส่วนได้เสีย

บุคคลหรือองค์กรที่สามารถทำให้เกิดผลกระทบหรือได้รับผลกระทบหรือเชื่อว่าตนเองได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจหรือกิจกรรม

3.4 ข้อกำหนด

ต้องการที่ระบุไว้และมีความรับผิดชอบต้องปฏิบัติตาม

3.5 ระบบการจัดการ

ชุดความเชื่อมโยงของกระบวนการ หรือกระบวนการที่เชื่อมโยงต่อกันขององค์กรเพื่อกำหนดนโยบายวัตถุประสงค์ และกระบวนการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์

3.6 ผู้บริหารระดับสูง

บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในระดับสูงสุดที่กำกับดูแลและควบคุมองค์กร

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
คำศัพท์และคำจำกัดความใน ISO 37001:2016

3.7 ผู้กำกับดูแล

กลุ่มบุคคลหรือบุคคลที่มีความรับผิดชอบและอำนาจสูงสุดในการดูแลกิจกรรมขององค์กร การกำกับดูแล และนโยบาย และมีหน้าที่รับผิดชอบรายงานต่อผู้บริหารระดับสูง

3.8 หน้าที่ที่สอดคล้องกับการต่อต้านการติดสินบน (anti-bribery compliance function)

บุคคลที่มีความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ในการดำเนินงานของระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน

3.9 ประสิทธิภาพ

ขอบเขตของกิจกรรมที่วางแผนไว้และบรรลุผลตามแผน

3.10 นโยบาย

ความตั้งใจและทิศทางขององค์กรที่แสดงออกอย่างเป็นทางการโดยผู้บริหารระดับสูงหรือองค์กรที่กำกับดูแล

3.11 วัตถุประสงค์

ผลลัพธ์ที่ต้องการประสบความสำเร็จ

3.12 ความเสี่ยง

ผลกระทบของความไม่แน่นอนต่อวัตถุประสงค์

การสนับสนุนและการปฏิบัติการ (Support and Operation)

3.13 ความสามารถ

ความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ที่ต้องการ

3.14 เอกสารข้อมูล

ข้อมูลที่ต้องได้รับการควบคุมและดูแลโดยองค์กรและสื่อที่ใช้เก็บข้อมูลดังกล่าว

3.15 กระบวนการ

กลุ่มของกิจกรรมที่สัมพันธ์ หรือมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเพื่อเปลี่ยนปัจจัยนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ต้องการ

3.16 ประสิทธิภาพ

ผลลัพธ์ที่วัดได้

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
คำศัพท์และคำจำกัดความใน ISO 37001:2016

3.17 การดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอก

หน่วยงานภายนอกดำเนินการตามข้อตกลงขององค์กร โดยผลดำเนินการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กรหรือของกระบวนการ

การประเมินผลการปฏิบัติงาน (Performance)

3.18 การตรวจสอบ

การกำหนดสถานะของระบบ กระบวนการ หรือกิจกรรม

3.19 การวัด

กระบวนการเพื่อกำหนดค่า

3.20 การตรวจประเมิน

กระบวนการที่กระทำอย่างเป็นอิสระ จัดทำเป็นลายลักษณ์อักษร อย่างเป็นกระบวนการเพื่อรวบรวมหลักฐานการตรวจประเมิน และประเมินผลอย่างเป็นรูปธรรมเพื่อตัดสินระดับผลการบรรลุเกณฑ์ของข้อกำหนด

3.21 สอดคล้อง

การบรรลุตามข้อกำหนด

การพัฒนา (Improving)

3.22 การไม่เป็นไปตามข้อกำหนด

การไม่บรรลุผลตามข้อกำหนด

3.23 การดำเนินการแก้ไข

การดำเนินการเพื่อกำจัดสาเหตุของการไม่เป็นไปตามข้อกำหนด และเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ

3.24 ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

กิจกรรมที่เกิดขึ้นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ (3.16)

3.25 บุคลากร

กรรมการขององค์กร เจ้าหน้าที่ ลูกจ้าง, ลูกจ้างชั่วคราว หรือคนงาน รวมถึงอาสาสมัคร

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
คำศัพท์และคำจำกัดความใน ISO 37001:2016

3.26 ผู้ร่วมธุรกิจ

บุคคลภายนอกที่องค์กรมี หรือวางแผนที่จะสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจบางส่วน

3.27 ข้าราชการ

ผู้ดำรงตำแหน่งทางกฎหมาย ฝ่ายบริหาร หรือฝ่ายตุลาการ ไม่ว่าจะโดยการแต่งตั้งหรือการสืบทอดตำแหน่งหรือบุคคลใดก็ตามที่ทำหน้าที่สาธารณะรวมถึงหน่วยงานสาธารณะ หรือรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ หรือตัวแทนขององค์กรสาธารณะในประเทศหรือระหว่างประเทศหรือ ผู้สมัครเป็นเจ้าหน้าที่สาธารณะ

3.28 บุคคลที่สาม

บุคคลหรือองค์กรที่เป็นอิสระจากองค์กร

3.29 การขัดผลประโยชน์

สถานการณ์ด้านธุรกิจ การเงิน ประเทศชาติ การเมือง หรือผลประโยชน์ส่วนตัว ที่สามารถแทรกแซงการตัดสินใจของบุคคลซึ่งมีหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อองค์กร

3.30 การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะ

กระบวนการเพื่อประเมินลักษณะและขอบเขตของความเสี่ยงการตัดสินใจและช่วยให้องค์กรตัดสินใจเกี่ยวกับธุรกรรมโครงการ กิจกรรม ผู้ร่วมธุรกิจ และบุคลากร

ข้อสอบ คำศัพท์และคำจำกัดความใน ISO 37001:2016

1. ความหมายดังต่อไปนี้ “การเสนอ การให้สัญญา การให้การยอมรับหรือการร้องขอความได้เปรียบที่ไม่เหมาะสมของมูลค่าใดๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมและโดยไม่คำนึงถึงสถานที่ในการละเมิดกฎหมายที่บังคับใช้สำหรับบุคคลที่ทำหน้าที่ หรือละเว้นจากการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน้าที่ของบุคคลนั้น” คือความหมายของคำศัพท์ใด
  - ก. การเสนอสินบน
  - ข. การรับสินบน
  - ค. การติดสินบน
  - ง. การทุจริต

2. “ภายในองค์กร: ผู้บริหาร พนักงาน คณะกรรมการ สหภาพฯ ภายนอกองค์กร: ลูกค้า คู่ค้า ผู้ขาย ผู้รับจ้าง ผู้เยี่ยมชม ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ” สอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ ในกับคำศัพท์ใด
  - ก. ข้อกำหนด
  - ข. องค์กร
  - ค. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ง. เอกสารสารสนเทศ

3. “สัญญา, MOU, IEA, ประทานบัตร, กฎหมายธุรกิจ ระเบียบปฏิบัติ ประกันภัย นโยบายกลุ่ม” สอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ ในกับคำศัพท์ใด
  - ก. ข้อกำหนด
  - ข. องค์กร
  - ค. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ง. เอกสารสารสนเทศ

4. ข้อใดให้ความหมายถูกต้องตามคำศัพท์ “ผู้บริหารระดับสูง”?
  - ก. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในระดับสูงสุดที่กำกับดูแลและควบคุมองค์กรเฉพาะตัวที่ทำให้ข้อกำหนดสมบูรณ์
  - ข. ผู้ที่กำหนดนโยบายองค์กร
  - ค. ผู้นำที่มีผลต่อความสำเร็จของ ISO 37001
  - ง. ถูกทุกข้อ

5. “คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานแต่ละรายว่าเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ และต้องจัดทำประกาศรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือกไว้ในที่เปิดเผย” สอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ในคำศัพท์ใด
- ผู้กำกับดูแล
  - หน้าที่ที่สอดคล้องกับการต่อต้านการติดสินบน
  - ความสามารถ
  - กระบวนการ
6. ความหมายดังต่อไปนี้
“ความตั้งใจและทิศทางขององค์กรที่แสดงออกอย่างเป็นทางการโดยผู้บริหารระดับสูงหรือองค์กรที่กำกับดูแล”
คือความหมายของคำศัพท์ใด?
- ระบบการจัดการ
  - วัตถุประสงค์
  - นโยบาย
  - องค์กร
7. ข้อใดให้ความหมายถูกต้องตามคำศัพท์ “วัตถุประสงค์ (objective)” ?
- ผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุ
  - เหตุการณ์อาจส่งผลทั้งทางดีและทางร้าย
  - เจตนาและทิศทางโดยรวมขององค์กร ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการให้สินบน
  - ความต้องการและความคาดหวังที่ได้ระบุไว้หรือเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปหรือข้อปฏิบัติตามหลักกฎหมาย
8. “ผลกระทบจากผังโครงสร้างองค์กร หน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ประเพณีธุรกิจ พื้นที่ตั้งของโครงการ มูลค่าของสินค้า” สอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ ในกับคำศัพท์ใด
- ผู้มีส่วนได้เสีย (Interested party)
  - ความสอดคล้อง (Conformity)
  - ความเสี่ยง (Risk)
  - ความเสี่ยงและโอกาส (Risks and opportunities)

9. “ผู้รับเหมา ผู้ให้บริการขนส่ง ผู้รับจ้างผลิต ผู้รับจ้างผลิตส่วนประกอบ” เป็นกิจกรรมสอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ ในกับคำศัพท์ใด
- ก. องค์กร
  - ข. ความสามารถ
  - ค. กระบวนการ
  - ง. การดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอก
10. ข้อใดให้ความหมายถูกต้องตามคำศัพท์ “ผู้ร่วมธุรกิจ” ?
- ก. บุคคลภายนอกที่องค์กรมี หรือวางแผนที่จะสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจบางส่วน
  - ข. บุคคล หรือกลุ่ม ที่มีความสนใจในสมรรถนะหรือความสำเร็จขององค์กร
  - ค. องค์กร หรือบุคคล ที่ส่งมอบผลิตภัณฑ์
  - ง. การดำเนินการโดยภายนอกองค์กรผลดำเนินการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

เฉลยข้อสอบ คำศัพท์และคำจำกัดความใน ISO 37001:2016

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016

เฉลยข้อสอบ_ คำศัพท์และคำจำกัดความใน ISO 37001:2016

1. ความหมายดังต่อไปนี้ “การเสนอ การให้สัญญา การให้การยอมรับหรือการร้องขอความได้เปรียบที่ไม่เหมาะสมของมูลค่าใดๆ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมและโดยไม่คำนึงถึงสถานที่ในการละเมิดกฎหมายที่บังคับใช้สำหรับบุคคลที่ทำหน้าที่ หรือละเว้นจากการกระทำที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของหน้าที่ของบุคคลนั้น” คือความหมายของคำศัพท์ใด
  - ก. การเสนอสินบน
  - ข. การรับสินบน
  - ค. การติดสินบน
  - ง. การทุจริต
2. “ภายในองค์กร: ผู้บริหาร พนักงาน คณะกรรมการ สหภาพฯ ภายนอกองค์กร: ลูกค้า คู่ค้า ผู้ขาย ผู้รับจ้าง ผู้เยี่ยมชม ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ” สอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ ในกับคำศัพท์ใด
  - ก. ข้อกำหนด
  - ข. องค์กร
  - ค. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ง. เอกสารสารสนเทศ
3. “สัญญา, MOU, IEA, ประทานบัตร, กฎหมายธุรกิจ ระเบียบปฏิบัติ ประกันภัย นโยบายกลุ่ม” สอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ ในกับคำศัพท์ใด
  - ก. ข้อกำหนด
  - ข. องค์กร
  - ค. ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ง. เอกสารสารสนเทศ
4. ข้อใดให้ความหมายถูกต้องตามคำศัพท์ “ผู้บริหารระดับสูง”?
  - ก. บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในระดับสูงสุดที่กำกับดูแลและควบคุมองค์กรเฉพาะตัวที่ทำให้ข้อกำหนดสมบูรณ์
  - ข. ผู้ที่กำหนดนโยบายองค์กร
  - ค. ผู้นำที่มีผลต่อความสำเร็จของ ISO 37001
  - ง. ถูกทุกข้อ

5. “คณะกรรมการจัดซื้อจัดจ้าง มีหน้าที่ตรวจสอบคุณสมบัติของผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานแต่ละรายว่าเป็นผู้มีผลประโยชน์ร่วมกันหรือไม่ และต้องจัดทำประกาศรายชื่อผู้เสนอราคาหรือผู้เสนองานที่มีสิทธิได้รับการคัดเลือกไว้ในที่เปิดเผย” สอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ในคำศัพท์ใด
- ก. ผู้กำกับดูแล
  - ข. **หน้าที่ที่สอดคล้องกับการต่อต้านการติดสินบน**
  - ค. ความสามารถ
  - ง. กระบวนการ
6. ความหมายดังต่อไปนี้
“ความตั้งใจและทิศทางขององค์กรที่แสดงออกอย่างเป็นทางการโดยผู้บริหารระดับสูงหรือองค์กรที่กำกับดูแล”
คือความหมายของคำศัพท์ใด?
- ก. ระบบการจัดการ
  - ข. วัตถุประสงค์
  - ค. **นโยบาย**
  - ง. องค์กร
7. ข้อใดให้ความหมายถูกต้องตามคำศัพท์ “วัตถุประสงค์ (objective)” ?
- ก. **ผลลัพธ์ที่ต้องการบรรลุ**
  - ข. เหตุการณ์อาจส่งผลทั้งทางดีและทางร้าย
  - ค. เจตนาและทิศทางโดยรวมขององค์กร ที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการให้สินบน
  - ง. ความต้องการและความคาดหวังที่ได้ระบุไว้หรือเป็นที่เข้าใจโดยทั่วไปหรือข้อปฏิบัติตามหลักกฎหมาย
8. “ผลกระทบจากผังโครงสร้างองค์กร หน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร ประเพณีธุรกิจ พื้นที่ตั้งของโครงการ มูลค่าของสินค้า” สอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ ในกับคำศัพท์ใด
- ก. ผู้มีส่วนได้เสีย (Interested party)
  - ข. ความสอดคล้อง (Conformity)
  - ค. **ความเสี่ยง (Risk)**
  - ง. ความเสี่ยงและโอกาส (Risks and opportunities)

9. “ผู้รับเหมา ผู้ให้บริการขนส่ง ผู้รับจ้างผลิต ผู้รับจ้างผลิตส่วนประกอบ” เป็นกิจกรรมสอดคล้องกับความหมายของคำอธิบายศัพท์ ในกับคำศัพท์ใด

- ก. องค์กร
- ข. ความสามารถ
- ค. กระบวนการ
- ง. การดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอก

10. ข้อใดให้ความหมายถูกต้องตามคำศัพท์ “ผู้ร่วมธุรกิจ” ?

- ก. บุคคลภายนอกที่องค์กรมี หรือวางแผนที่จะสร้างความสัมพันธ์ทางธุรกิจบางส่วน
- ข. บุคคล หรือกลุ่ม ที่มีความสนใจในสมรรถนะหรือความสำเร็จขององค์กร
- ค. องค์กร หรือบุคคล ที่ส่งมอบผลิตภัณฑ์
- ง. การดำเนินการโดยภายนอกองค์กรผลดำเนินการเป็นส่วนหนึ่งขององค์กร

6. ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016
และแนวทางการจัดทำระบบ

Anti-bribery management systems – Requirements with guidance for use
ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน – ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้

4. บริบทขององค์กร

- 4.1 ความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร
- 4.2 การทำความเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย
- 4.3 การกำหนดขอบข่ายของระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน
- 4.4 ระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน
- 4.5 การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

4. บริบทขององค์กร

4.1 ความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร

องค์กรต้องพิจารณาประเด็นภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์และที่มีผลกระทบต่อความสามารถขององค์กรในการบรรลุผลลัพธ์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ดังต่อไปนี้

- ก) ขนาด โครงสร้าง และอำนาจการตัดสินใจที่ได้รับมอบหมายขององค์กร
- ข) สถานที่ หรือภูมิภาคที่องค์กรดำเนินการหรือคาดหวังการดำเนินงาน
- ค) ลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนของกิจกรรมหรือกระบวนการขององค์กร
- ง) รูปแบบธุรกิจขององค์กร
- จ) หน่วยงานที่ควบคุมองค์กร หรือหน่วยงานที่องค์กรควบคุม
- ฉ) หุ้นส่วนทางธุรกิจขององค์กร
- ช) ลักษณะและระดับความสัมพันธ์กับข้าราชการ
- ซ) กฎหมายที่ใช้บังคับ กฎระเบียบ สัญญา และข้อตกลงทางกฎหมาย และหน้าที่
หมายเหตุ องค์กรที่มีการควบคุมองค์กรอื่นนั้น อาจเป็นการควบคุมทางตรง หรือทางอ้อมของการบริหารจัดการองค์กร
(ดู A.13.1.3)

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

พิจารณาประเด็นภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์และที่มีผลกระทบต่อความสามารถขององค์กรในการบรรลุผลลัพธ์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. พิจารณาจุดประสงค์องค์กร และผลลัพธ์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนในการป้องกัน
ตรวจจับ และการดำเนินการตอบสนองให้สอดคล้องกับกฎหมายการให้และรับสินบน ตลอดจนข้อตกลงที่องค์กร
สมัครใจนำมาประยุกต์ใช้กับกิจกรรมขององค์กร โดยที่การกำหนดจุดประสงค์ขององค์กร เป็นการกำหนดทิศทางใน
การดำเนินการต่อไป ซึ่งอาจเป็นด้านเศรษฐกิจ ด้านผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการ หรือด้านสังคม

2. พิจารณาประเด็นภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์และที่มีผลกระทบต่อความสามารถขององค์กรในการบรรลุผลลัพธ์ของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน โดยครอบคลุมประเด็น
  - ก) ขนาด โครงสร้าง และอำนาจการตัดสินใจที่ได้รับมอบหมายขององค์กร
  - ข) สถานที่ หรือภูมิภาคที่องค์กรดำเนินการหรือคาดหวังการดำเนินงาน
  - ค) ลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนของกิจกรรมหรือกระบวนการขององค์กร
  - ง) รูปแบบธุรกิจขององค์กร
  - จ) หน่วยงานที่ควบคุมองค์กร หรือหน่วยงานที่องค์กรควบคุม
  - ฉ) หุ้นส่วนทางธุรกิจขององค์กร
  - ช) ลักษณะและระดับความสัมพันธ์กับข้าราชการ
  - ซ) กฎหมายที่ใช้บังคับ กฎระเบียบ สัญญา และข้อตกลงทางกฎหมาย และหน้าที่ซึ่งในการดำเนินการพิจารณาประเด็นภายนอกและภายในขององค์กรนั้น อาจดำเนินการผ่านเทคนิคการระดมสมองกลุ่มย่อย(Brainstorming) หรือ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพ(SWOT) หรือการวิเคราะห์ 5 ด้าน(5 force) หรือ การเปรียบเทียบ(Benchmarking) เป็นต้น
3. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม ทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนด กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำประเด็นภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์และที่มีผลกระทบต่อความสามารถขององค์กร

4. บริบทขององค์กร

4.2 การทำความเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย

องค์กรต้องพิจารณา

ก) ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน

ข) ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับผู้มีส่วนได้เสียเหล่านี้

หมายเหตุ การระบุข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย องค์กรอาจจะจำแนกระหว่างข้อกำหนดบังคับกับความคาดหวังที่ไม่บังคับ ข้อตกลงที่สมัครใจ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

พิจารณาผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน และระบุข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งที่เป็นข้อกำหนดที่บังคับ หรือข้อตกลงที่สมัครใจ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. พิจารณาผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ซึ่งผู้มีส่วนได้เสียอาจเป็นบุคคลหรือองค์กรที่สามารถทำให้เกิดผลกระทบหรือได้รับผลกระทบหรือเชื่อว่าตนเองได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจหรือกิจกรรมขององค์กร

- พิจารณาข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับองค์กรทั้งที่เป็นข้อกำหนดที่บังคับ หรือข้อตกลงที่สมัครใจ โดยข้อกำหนดที่บังคับ เช่น สัญญากับบริษัทแม่ สัญญากับลูกค้า สัญญากับคู่ค้า กฎหมาย ข้อบังคับหรือมาตรฐานบังคับ ทั้งที่ระบุถึงการบริหารจัดการ การให้บริการ หรือคุณลักษณะให้ข้อกำหนดผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ส่วนมาตรฐานสมัครใจ เป็นมาตรฐานหรือข้อกำหนดที่องค์กรพิจารณาเลือกนำมาประยุกต์ใช้เพื่อให้สอดคล้องหรือสนับสนุนกับทิศทางกลยุทธ์ขององค์กรหรือความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย ซึ่งองค์กรอาจแสดงข้อมูลเหล่านี้ไว้ในรูปแบบต่างๆ เช่น ระเบียบปฏิบัติที่องค์กรประกาศใช้ (เช่น CoC, Best practice) ระเบียบปฏิบัติจากบริษัทแม่ ระเบียบปฏิบัติจากหน่วยงานผู้ให้ใบอนุญาต คู่มือปฏิบัติจากผู้อนุญาต (Authorized Manual) กฎระเบียบทางธุรกิจตามกลุ่มธุรกิจ Code of Conduct(CoC) เป็นต้น
- แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม ทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนด กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำรายการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน และข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างการกำหนดรายการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน และข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง

ผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง กับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน	ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง
พนักงาน	กฎหมาย ข้อบังคับหรือมาตรฐานบังคับ
ลูกค้า	สัญญากับลูกค้า
บริษัทแม่	ระเบียบปฏิบัติจากบริษัทแม่
คู่ค้าทางธุรกิจ	สัญญากับคู่ค้า
หน่วยงานกำกับ	ระเบียบปฏิบัติจากหน่วยงานผู้ให้ใบอนุญาต
เป็นต้น	

หรือ

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	ช่องทางการมีส่วนร่วม	ประเด็นที่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้ความสนใจ
1. ผู้ถือหุ้น นักลงทุน สถาบัน ทางการเงิน	<ul style="list-style-type: none"> — การประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี — การประชุมนักวิเคราะห์ทุกไตรมาส — การนำเสนอข้อมูลเพื่อการลงทุน — กิจกรรมเยี่ยมชมบริษัทฯ ปีละ 1 ครั้ง — เปิดช่องทางทางในการสื่อสาร ผ่านสื่อต่างๆ ได้แก่ เว็บไซต์ จดหมาย อิเล็กทรอนิกส์ โทรศัพท์และอื่นๆ — การร้องเรียนผ่านระบบรับเรื่อง 	<ul style="list-style-type: none"> — ความโปร่งใสในการดำเนินธุรกิจและการกำกับดูแลกิจการที่ดีของบริษัท — การบริหารจัดการความเสี่ยง — การมีส่วนร่วมกับชุมชนและช่วยเหลือสังคม — การร่วมลงทุนและพัฒนานวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดำเนินการของบริษัท

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016

ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	ช่องทางการมีส่วนร่วม	ประเด็นที่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้ความสนใจ
	<ul style="list-style-type: none"> ร้องเรียนของบริษัท การสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มผู้ถือหุ้น นักลงทุน	<ul style="list-style-type: none"> การมีผลประกอบการที่มั่นคง อย่างยั่งยืนและการพัฒนาธุรกิจ
2. หน่วยงานภาครัฐและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (หน่วยงานราชการ, รัฐวิสาหกิจ, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนหน่วยงานภาคเอกชนที่มีอำนาจหน้าที่ในการอนุญาตหรือให้ความเห็นชอบในใบอนุญาตต่างๆ ของบริษัทฯ)	<ul style="list-style-type: none"> การรายงานผลการดำเนินธุรกิจและผลการปฏิบัติงานต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องตามความถี่ที่หน่วยงานกำหนด การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและโครงการของหน่วยงาน ภาครัฐอย่างต่อเนื่อง การสัมภาษณ์ตัวแทนกลุ่มหน่วยงานภาครัฐและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> การปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมายและนโยบาย ของหน่วยงาน กำกับดูแล การลดผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อม การตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในอนาคต
3. พนักงาน	<ul style="list-style-type: none"> การสำรวจความผูกพันของพนักงานที่มีต่อองค์กร ปีละ 1 ครั้ง การจัดการประชุมใหญ่ของบริษัทฯ เพื่อให้ผู้บริหาร มีโอกาสพูดคุยกับพนักงาน การร้องเรียนผ่านระบบรับเรื่อง ร้องเรียนของบริษัทฯ การสื่อสารภายใน การสื่อสารผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์	<ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาศักยภาพของพนักงาน การดูแลพนักงาน ค่าตอบแทน และความก้าวหน้าในสายอาชีพ
4. หุ้นส่วนทางธุรกิจ คู่ค้าและผู้รับเหมา	<ul style="list-style-type: none"> กิจกรรมสัมมนาคู่ค้าประจำปี การสำรวจความพึงพอใจ ปีละ 1 ครั้ง การสัมภาษณ์กลุ่มตัวแทน หุ้นส่วนทางธุรกิจ คู่ค้าและผู้รับเหมา	<ul style="list-style-type: none"> การแข่งขันที่เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติ การสื่อสารกับคู่ค้า นวัตกรรมการผลิตและส่งมอบผลิตภัณฑ์อย่างมั่นคง ระบบการจัดซื้อจัดจ้างที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส การจัดการแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ความปลอดภัยของพนักงาน คู่ค้าและผู้รับเหมา

กลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย	ช่องทางการมีส่วนร่วม	ประเด็นที่กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียให้ความสนใจ
5. ชุมชนและสังคม	<ul style="list-style-type: none"> — การสำรวจความพึงพอใจชุมชนปีละ 1 ครั้ง — กิจกรรมชุมชนสัมพันธ์ต่างๆ/ การลงพื้นที่พบปะผู้แทนชุมชนและบุคคลที่ได้ผลกระทบทางตรงและทางอ้อมจากการดำเนินการของบริษัท อย่างสม่ำเสมอ ต่อเนื่อง — การเปิดให้ชุมชนเข้าเยี่ยมชมโรงงาน — การสัมภาษณ์กลุ่มตัวแทนสังคมและชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> — การบริหารจัดการลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานของบริษัทฯ — ความปลอดภัยในชีวิตและที่อยู่อาศัย — การรักษาสุขภาพแวดล้อมให้มีสภาพสมบูรณ์ — การสร้างความเข้าใจการดำเนินงานของบริษัทฯ ต่อชุมชน — การจ้างงานชุมชน

<p>4. บริบทขององค์กร</p> <p>4.3 การกำหนดขอบข่ายของระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน</p> <p>องค์กรต้องพิจารณาขอบข่าย (Scope) ในการนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนไปประยุกต์ใช้เมื่อองค์กรพิจารณาขอบข่าย ต้องพิจารณา</p> <p>ก) ประเด็นภายนอกและภายใน ที่อ้างอิงไว้แล้วในข้อ 4.1</p> <p>ข) ข้อกำหนด ที่อ้างอิงไว้แล้วในข้อ 4.2</p> <p>ค) ผลการประเมินความเสี่ยงต่อการติดสินบน ที่อ้างอิงไว้แล้วในข้อ 4.5</p> <p>ขอบข่ายต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ</p> <p>หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.2 สำหรับข้อแนะนำ</p>
--

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

พิจารณาขอบข่ายในการนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. กำหนดขอบข่ายของการนำไปประยุกต์ใช้มาตรฐาน โดยพิจารณาจากปัจจัยที่ระบุไว้ตามข้อ 4.1 ข้อ 4.2 และข้อ 4.5 เมื่อ
  - ข้อกำหนด ISO37001 เป็นข้อกำหนดทั่วไป สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับทุกองค์กรหรือบางส่วนของงานขององค์กร โดยไม่คำนึงถึงประเภท ขนาดและลักษณะของกิจกรรม ทั้งที่เป็นหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรไม่แสวงหากำไร
  - ข้อกำหนด ISO 19600 Compliance management systems คือแนวทางเกี่ยวกับระบบการจัดการการปฏิบัติตามกฎระเบียบ เป็นมาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ การพัฒนา การประเมินผล การบำรุงรักษา การปรับปรุงประสิทธิภาพ และการตอบสนองต่อการบริหารจัดการความสอดคล้องภายในองค์กร ซึ่งอาศัยหลักการ

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016

ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

กำกับดูแลกิจการที่ดี(good governance) หลักแห่งความได้สัดส่วน(proportionality) ความโปร่งใส (transparency) และความยั่งยืน(sustainability) ดังนั้นองค์กรสามารถใช้ ISO19600 เป็นแนวทางในการพิจารณากำหนดขอบข่าย

- ข้อกำหนด ISO37001 สามารถนำไปประยุกต์ใช้โดยบูรณาการร่วมกับระบบบริหารจัดการด้านอื่นๆ เช่น ISO9001 มาตรฐานระบบการจัดการด้านคุณภาพ ISO14001 มาตรฐานระบบการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ISO/IEC 27001 มาตรฐานระบบการจัดการความปลอดภัยของข้อมูล ISO26000 มาตรฐานแนวทางการรับผิดชอบต่อสังคม และ ISO31000 มาตรฐานแนวทางการบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นต้น
- 2. ขอบข่ายระบบการบริหารงานสามารถครอบคลุมทั้งองค์กร ระบุเจาะจงสำหรับบางหน่วยงานหรือแผนกโดยเฉพาะในองค์กร หรือกลุ่มของกิจกรรม
- 3. จัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ ดำเนินการและควบคุมตามข้อ 7.5

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำขอบข่ายของระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน

ตัวอย่างขอบข่ายระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน

- บังคับใช้กับกรรมการบริษัท ผู้บริหารและพนักงานทุกคนของบริษัทฯ และคาดหวังให้คู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องหรือกระทำการใดในนามของบริษัทฯ ยึดถือปฏิบัติตามด้วย
- กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท บริษัทย่อย และบริษัทร่วม จะต้องยึดถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด

4. บริบทขององค์กร

4.4 ระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน

องค์กรต้องจัดทำ ออกเอกสาร นำไปปฏิบัติ รักษาและตรวจสอบอย่างต่อเนื่องเท่าที่จำเป็นต่อการปรับปรุงระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมทั้งกระบวนการที่จำเป็นและปฏิสัมพันธ์ของกระบวนการตามข้อกำหนดของมาตรฐานนี้

ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนต้องมีการตรวจวัดที่ออกแบบ เพื่อชี้บ่งและประเมินผลความเสี่ยง และเพื่อป้องกัน ตรวจจับ ตอบสนองต่อการติดสินบน

หมายเหตุ 1 เป็นไปไม่ได้ที่สามารถกำจัดความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนให้หมดไป และการไม่ต่อต้านการติดสินบนอาจจะทำให้ป้องกันและตรวจจับการติดสินบนได้

การต่อต้านการติดสินบน ต้องมีความเป็นเหตุเป็นผลและความเหมาะสม โดยคำนึงถึงปัจจัยที่อ้างอิงไว้แล้วในข้อ 4.3

หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.3 สำหรับข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ดำเนินการระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ให้เป็นไปตามหลักการ PDCA

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆขององค์กร ดังนี้

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

- การให้และรับสินบนในภาครัฐ ภาคเอกชนและองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร
  - การให้และรับสินบนโดยองค์กร
  - การให้และรับสินบนโดยบุคลากรขององค์กร ที่กระทำการในนามองค์กรหรือเพื่อผลประโยชน์ขององค์กร
  - การให้และรับสินบนโดยคู่ค้าทางธุรกิจที่กระทำการในนามองค์กรหรือเพื่อผลประโยชน์ขององค์กร
  - การให้และรับสินบนขององค์กร
  - การให้และรับสินบนของบุคลากรขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมขององค์กร
  - การให้และรับสินบนของคู่ค้าทางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมขององค์กร
  - การให้และรับสินบนทั้งทางตรงและทางอ้อม (เช่น การเสนอหรือรับสินบนผ่านหรือโดยบุคคลที่สาม)
2. ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ต้องมีการชี้แจงและประเมินผลความเสี่ยง เพื่อป้องกัน ตรวจสอบ ตอบสนองต่อการติดสินบน
3. พิจารณาความเป็นเหตุเป็นผลและความเหมาะสมในการดำเนินการ เมื่อ
- องค์กรขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนของระดับการจัดการและจำนวนคนมาก ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนที่จัดทำมีรายละเอียดมากกว่า องค์กรขนาดเล็กที่มีคนน้อย
  - องค์กรที่มีกิจกรรมที่มีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนสูง มีความจำเป็นในการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนสูงแบบองค์รวม และมีการตรวจสอบวิเคราะห์สถานการณ์ธุรกิจ และมีการควบคุมกิจกรรมที่เกิดขึ้นในองค์กรที่ก่อให้เกิดการโอนเงินระหว่างองค์กรกับบุคคลภายนอก

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำ ออกเอกสาร นำไปปฏิบัติ รักษาและตรวจสอบอย่างต่อเนื่องเท่าที่จำเป็นต่อการปรับปรุงระบบการจัดการ รวมทั้ง กระบวนการที่จำเป็นและปฏิสัมพันธ์ของกระบวนการตามข้อกำหนด

4. บริบทขององค์กร

4.5 การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

4.5.1 องค์กรต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนอย่างสม่ำเสมอ โดย

ก) ชี้แจงความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน อย่างเป็นเหตุเป็นผล ตามปัจจัยที่รวบรวมไว้ในข้อ 4.1

ข) วิเคราะห์ ประเมินผลและจัดลำดับความสำคัญความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่ชี้แจงไว้

ค) การประเมินความยั่งยืนและประสิทธิภาพของมาตรการควบคุมที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันขององค์กร สำหรับบรรเทาความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

4.5.2 องค์กรต้องกำหนดเกณฑ์ในการประเมินระดับของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน โดยคำนึงถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร

4.5.3 การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ต้องถูกทบทวน เมื่อ

ก) ทบทวนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เป็นข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงหรือข้อมูลใหม่ได้ประเมิน ตามช่วงระยะเวลาและความถี่ที่องค์กรกำหนดไว้

ข) เกิดเหตุการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญที่ส่งผลต่อโครงสร้างหรือกิจกรรมขององค์กร

4.5.องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่แสดงถึงการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน และนำไปใช้ในการออกแบบหรือปรับปรุงระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.4 สำหรับข้อแนะนำ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ดำเนินการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. กำหนดเกณฑ์ในการประเมินระดับของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน โดยเกณฑ์ที่กำหนดอาจจะเป็น 3 ระดับ คือ ต่ำ ปานกลาง สูง หรือกำหนดเป็น 5 หรือ 7 ระดับ ขึ้นกับลักษณะธรรมชาติของความเสี่ยง ความถี่ที่เกิดและความรุนแรง
2. สื่อสารทำความเข้าใจในเกณฑ์การประเมินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องข้อรับทราบและมีความเข้าใจตรงกัน เช่น การชี้แจงหรือยอมรับว่ามีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนอยู่ในระดับต่ำนั้น ไม่ได้หมายถึง การที่องค์กรยอมรับให้เกิดมีการทุจริตในเรื่องนั้นๆ ภายในองค์กร เป็นต้น
3. ชี้แจงและประเมินความเสี่ยงให้สอดคล้องกับขนาดและโครงสร้างองค์กร องค์กรขนาดเล็กดำเนินการประเมินความเสี่ยงแบบรวมศูนย์ เมื่อสามารถควบคุมและจัดการความเสี่ยงทั้งหมดได้จากกลุ่มคนเฉพาะได้ แต่หากเป็นองค์กรขนาดใหญ่ในการประเมินความเสี่ยงอาจดำเนินการประเมินความเสี่ยงแบบกระจายอำนาจให้ตัวแทนในแต่ละพื้นที่มีส่วนร่วมหรือดำเนินการประเมินความเสี่ยงเอง
4. ดำเนินการทบทวนหรือปรับปรุงผลการประเมินความเสี่ยง เมื่อครบตามกำหนดเวลาที่องค์กรกำหนดไว้ หรือเมื่อองค์กรมีการเปลี่ยนแปลงที่มีนัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างหรือกิจกรรมขององค์กร
5. เก็บรักษาผลประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ตามข้อ 7.5

ตัวอย่าง 1 : เกณฑ์ในการประเมินระดับของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน แบบ 3 ระดับ

เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง

ระดับ	คำอธิบาย
3	เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตสูง
2	เป็นขั้นตอนหลักของกระบวนการ และมีความเสี่ยงในการทุจริตที่ไม่สูงมาก
1	เป็นขั้นตอนรองของกระบวนการ

เกณฑ์ความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	คำอธิบาย
3	มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่รุนแรง
2	มีผลกระทบต่อผู้ใช้บริการ/ผู้มีส่วนได้เสีย/หน่วยงานกำกับดูแล/พันธมิตร/เครือข่าย/ทางการเงิน ในระดับที่ไม่รุนแรง

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

1	มีผลกระทบต่อกระบวนการภายใน/การเรียนรู้/องค์ความรู้
---	--

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
3	สูง	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง
2	ปานกลาง	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
1	ต่ำ	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

ตัวอย่าง 2 : เกณฑ์ในการประเมินระดับของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน แบบ 5 ระดับ เกณฑ์โอกาสที่จะเกิดความเสียหาย (รายงานการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจนำไปสู่การทุจริตและผลประโยชน์ทับซ้อน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561)

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด	คำอธิบาย
5	สูงมาก	เกิดขึ้นเป็นประจำ
4	สูง	เกิดขึ้นบ่อยครั้ง
3	ปานกลาง	เกิดขึ้นบ้าง
2	น้อย	เกิดขึ้นน้อย
1	น้อยมาก	เกิดขึ้นยาก

เกณฑ์ระดับความรุนแรงของผลกระทบ

ระดับ	ผลกระทบ	คำอธิบาย
5	สูงมาก	มูลค่าความเสียหายมากกว่า 10 ล้านบาท และ/หรือ มีการเผยแพร่ข่าวทั้งจากสื่อภายในและต่างประเทศเป็นวงกว้าง
4	สูง	มูลค่าความเสียหาย 5 แสนบาท - 10 ล้านบาท และ/หรือ มีการเผยแพร่ข่าว มากกว่า 15 วัน
3	ปานกลาง	มูลค่าความเสียหาย 1 แสนบาท - 5 แสนบาท และ/หรือ มีการเผยแพร่ข่าว 2 - 3 วัน
2	น้อย	มูลค่าความเสียหาย 1 หมื่นบาท - 1 แสนบาท และ/หรือ มีการเผยแพร่ข่าว 1 วัน
1	น้อยมาก	มูลค่าความเสียหายน้อยกว่า 1 หมื่นบาท ไม่มีการเผยแพร่ข่าว

เกณฑ์ความสามารถในการยอมรับความเสี่ยง

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนนระดับความเสี่ยง	คำอธิบาย
4	สูงมาก	15 - 25	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง มีมาตรการลดและประเมินซ้ำ หรือถ่ายโอนความเสี่ยง

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

3	สูง	9 - 14	จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยง และมีมาตรการลดความเสี่ยง เพื่อให้อยู่ในที่ยอมรับได้
2	ปานกลาง	4 - 8	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปอยู่ในระดับที่ยอมรับไม่ได้
1	น้อย	1 - 3	ยอมรับความเสี่ยง ควรมีมาตรการควบคุมเพื่อไม่ให้เกิดขึ้น

ตัวอย่าง 3 : แหล่งข้อมูลและหน่วยงานผู้จัดทำการประเมินการจัดอันดับดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perceptions Index-CPI) ในระดับนานาชาติ

แหล่งข้อมูล	หน่วยงานผู้จัดทำ
1. Bertelsmann Foundation Transformation Index 2016	1. Bertelsmann Foundation (BF)
2. Economy Intelligence Unit Country Risk Ratings 2015	2. The Economy Intelligence Unit (EIU)
3. Global Insight Country Risk Ratings 2014	3. IHS (G I)
4. IMD World Competitiveness yearbook 2015	4. International Institute for Management Development (IMD)
5. Political and Economic Risk Consultancy Asian Intelligence 2015	5. The Political and Economic Risk Consultancy (PERC)
6. Political Risk Services International Country risk Guide 2015	6. Political Risk Services International Country risk Guide (PRS)
7. World Economic Forum Executive Opinion Survey 2015	7. World Economic Forum (WEF)
8. World Justice Project Rule of Law index 2015	8. World Justice Project (WJP)

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

5. ความเป็นผู้นำ

- 5.1 ภาวะผู้นำและความมุ่งมั่น
- 5.2 นโยบายต่อต้านสินบน
- 5.3 บทบาทหน้าที่และอำนาจขององค์กร

5. ความเป็นผู้นำ

5.1 ภาวะผู้นำและความมุ่งมั่น

5.1.1 หน่วยงานกำกับดูแล

เมื่อองค์กรมีหน่วยงานกำกับดูแลแล้ว หน่วยงานกำกับดูแลต้องแสดงออกถึงความเป็นผู้นำและความตระหนักต่อความสำคัญของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน โดย

- ก. แสดงความเห็นชอบต่อนโยบายต่อต้านสินบนขององค์กร
- ข. มั่นใจว่ากลยุทธ์ขององค์กร สอดคล้องกับ นโยบายต่อต้านสินบนขององค์กร
- ค. ได้รับและตรวจสอบ ข้อมูลและการดำเนินงานตามระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร ตามช่วงระยะเวลาที่วางแผนไว้แล้ว
- ง. กำหนดทรัพยากรที่จำเป็นอย่างเพียงพอและเหมาะสมตามพื้นที่หรืองานที่ได้รับมอบหมาย สำหรับการดำเนินการตามระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนให้มีประสิทธิภาพ
- จ. ติดตามกำกับดูแลการดำเนินการของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กรอย่างเหมาะสมผ่านผู้บริหารระดับสูงและประสิทธิผล

กิจกรรมเหล่านี้จะถูกดำเนินการโดยผู้บริหารระดับสูงหากองค์กรไม่มีหน่วยงานกำกับดูแล

5.1.2 ผู้บริหารระดับสูง

ผู้บริหารระดับสูงต้องแสดงออกถึงความเป็นผู้นำและความตระหนักต่อความสำคัญของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน โดย

- ก. มั่นใจว่านโยบายและวัตถุประสงค์การต่อต้านสินบนที่กำหนดขึ้น สอดคล้องกับการจัดทำ ดำเนินการ รักษาและทบทวนความพอเพียงต่อความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนขององค์กรที่กำหนดไว้
- ข. มั่นใจว่ามีการบูรณาการข้อกำหนดระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนกับกระบวนการทางธุรกิจ
- ค. มั่นใจว่ามีการจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสม สำหรับการดำเนินการตามระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนให้มีประสิทธิภาพ
- ง. สื่อสารนโยบายต่อต้านสินบนทั้งภายในและภายนอก
- จ. สื่อสารภายในให้เข้าใจถึงความสำคัญของประสิทธิผลและความสอดคล้องตามข้อกำหนดของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนให้มีประสิทธิภาพ
- ฉ. มั่นใจว่าระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ได้รับการออกแบบอย่างเหมาะสม สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
- ช. สนับสนุนบุคคลเข้ามามีส่วนร่วม ให้ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนให้เกิดประสิทธิผล
- ซ. ส่งเสริมวัฒนธรรมต่อต้านการให้และรับสินบนภายในองค์กร

- ฉ. ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- ญ. สนับสนุนให้ผู้บริหารที่มีบทบาทหน้าที่เกี่ยวข้องได้แสดงความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่นในการประยุกต์ใช้มาตรฐานในงานที่รับผิดชอบ
- ฎ. ส่งเสริมให้มีการรายงาน การถูกกล่าวหาว่าติดสินบนหรือการติดสินบน (ข้อ 8.9)
- ฏ. มั่นใจว่าไม่มีบุคคลที่ได้รับการตอบโต้ การแบ่งแยกหรือการโทษทางวินัย (ดู 7.2.2.1ง) เมื่อมีการรายงานที่ถูกจัดทำขึ้นด้วยความซื่อสัตย์ หรือบนพื้นฐานของเหตุผลที่สามารถเชื่อได้ว่าเกิดการละเมิดหรือความสงสัยว่าได้ละเมิดต่อนโยบายต่อต้านสินบนขององค์กร หรือปฏิเสธที่จะมีส่วนร่วมในการต่อต้านการให้และรับสินบนจนส่งผลกระทบต่อองค์กร ได้รับความเสียหายทางธุรกิจ (ยกเว้น เป็นการละเมิดของส่วนบุคคล)
- ฐ. รายงานรายละเอียดและการดำเนินการของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมทั้งข้อกล่าวหาที่ร้ายแรงหรือการให้และรับสินบนอย่างเป็นระบบ ต่อหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) ตามช่วงระยะเวลาที่วางแผนไว้
- หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.5 สำหรับข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

จัดทำเอกสารหรือหลักฐานที่แสดงออกถึงความเป็นผู้นำและความตระหนักต่อความสำคัญของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูง

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำประกาศหรือเอกสารที่แสดงรายชื่อของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูง และบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร
  - 1.1 หน่วยงานกำกับดูแล อาจตั้งขึ้น หรือกำหนดอยู่ในรูปแบบของ คณะกรรมการบริหาร (Board of Directors) หรือ คณะกรรมการกำกับดูแล (supervisory board) หรือที่นิยมเรียกสั้นๆ ว่า “บอร์ด”
  - 1.2 ผู้บริหารระดับสูง ทำหน้าที่ (executive management) อาจตั้งขึ้นหรือกำหนดอยู่ในรูปแบบของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (chief executive officer: CEO) หรือหลายองค์กรเรียกว่า (Manager director : MD) ที่ทำหน้าที่รายงานต่อบอร์ดบริหาร หรือ กรรมการผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการ (chief operating officer: COO)
  - 1.3 กรณีองค์กรที่มีขนาดเล็ก หน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูงอาจรวมกันเป็นกลุ่มคนกลุ่มเดียวกันหรือเป็นคนคนเดียวก็ได้ ที่จะทำหน้าที่ความรับผิดชอบตามข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูง
2. กำหนดบทบาทหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูงซึ่งมีความแตกต่างกัน
  - 2.1 บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแล ไม่เป็นงานที่ต้องดำเนินการในทุกวัน (day to day) เป็นงานกำกับดูแลในภาพรวมขององค์กร
  - 2.2 หน่วยงานกำกับดูแลควรมีความรู้เกี่ยวกับบริบทและการดำเนินขององค์กร รวมทั้งกำกับดูแลให้การดำเนินการเป็นไปอย่างพอเพียงและมีประสิทธิผล
  - 2.3 กรณีองค์กรที่มีขนาดเล็ก หน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลอาจถูกดำเนินการโดยผู้บริหารระดับสูงหากองค์กรไม่มีหน่วยงานกำกับดูแล

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

3. บทบาทหน้าที่ของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูง ครอบคลุมประเด็นเหล่านี้
  - 3.1 นโยบายและวัตถุประสงค์การต่อต้านสินบน
  - 3.2 การบูรณาการเข้ากับกระบวนการธุรกิจ
  - 3.3 การจัดสรรทรัพยากร
  - 3.4 การสื่อสารนโยบาย ประสิทธิภาพและความสอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - 3.5 การกำกับติดตามการดำเนินการระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - 3.6 การรายงาน
  - 3.7 การสนับสนุนให้ผู้บริหารและบุคลากรเข้ามามีส่วนร่วมกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - 3.8 การส่งเสริมวัฒนธรรมต่อต้านการให้และรับสินบน
  - 3.9 การส่งเสริมการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
  - 3.10 การส่งเสริมการรายงานการถูกกล่าวหาว่าติดสินบน
4. ภาวะความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่นของผู้บริหารระดับสูง อาจเป็นการปฏิบัติให้เห็นเป็นแบบอย่างโดยผู้นำองค์กร (tone at the top) หรือ การกำหนดทิศทางโดยผู้นำองค์กร (tone from the top)
5. เพื่อให้มั่นใจและแสดงออกถึงความมุ่งมั่นของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูง แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม ทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนดตามข้อ 7.5 และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมตามข้อ 7.4

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำประกาศหรือเอกสารที่แสดงรายชื่อของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูงและบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร

5. ความเป็นผู้นำ

5.2 นโยบายต่อต้านสินบน

ผู้บริหารสูงสุดต้องจัดทำ รักษาและทบทวนนโยบายต่อต้านสินบน ซึ่ง

- ก) ห้ามติดสินบน
- ข) ต้องสอดคล้องกับกฎหมายต่อต้านการติดสินบนที่เกี่ยวข้องกับองค์กร
- ค) เหมาะสมกับจุดประสงค์ขององค์กร
- ง) ให้กรอบสำหรับการกำหนด ทบทวนและบรรลุวัตถุประสงค์การต่อต้านสินบน
- จ) ความมุ่งมั่นในการเป็นไปข้อกำหนดที่นำมาประยุกต์ใช้
- ฉ) รวมถึงความมุ่งมั่นในการสร้างความพึงพอใจต่อระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ช) มุ่งมั่นในการปรับปรุงระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนอย่างต่อเนื่อง
- ซ) อธิบายถึงอำนาจและความเป็นอิสระของหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน
- ฌ) อธิบายถึงผลกระทบ หากมีการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบน

โดยนโยบายต่อต้านสินบน ต้อง

- มีอยู่เป็นเอกสารสารสนเทศ
- ได้รับการสื่อสารในภาษาที่เหมาะสมภายในองค์กร และสื่อสารกับหุ้นส่วนทางธุรกิจขององค์กรที่มีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนสูงกว่าระดับความเสี่ยงต่ำ
- พร้อมเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

จัดทำ รักษาและทบทวนนโยบายต่อต้านสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ผู้บริหารสูงสุดจัดทำนโยบายต่อต้านสินบน โดยผ่านความเห็นชอบของหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี)
2. นโยบายต่อต้านสินบนขององค์กร ต้องสอดคล้องกับกลยุทธ์ขององค์กร และสอดคล้องกับการจัดทำ ดำเนินการ รักษา และทบทวนความพอเพียงต่อความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนขององค์กรที่กำหนดไว้
3. จัดทำนโยบายต่อต้านสินบน เป็นเอกสารสารสนเทศ ดำเนินการและควบคุมตามข้อ 7.5

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำ รักษาและทบทวนนโยบายต่อต้านสินบน

5. ความเป็นผู้นำ

5.3 บทบาทหน้าที่และอำนาจขององค์กร

5.3.1 บทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้บริหารระดับสูงต้องรับผิดชอบภาพรวมของการดำเนินการ ความสอดคล้องของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ตามที่อธิบายในข้อ 5.1.2

ผู้บริหารระดับสูงต้องมั่นใจว่าได้มอบหมายและสื่อสารหน้าที่และความรับผิดชอบ ในบทบาทที่เกี่ยวข้องให้ทั่วทั้งองค์กรทุกระดับ

ผู้บริหารทุกระดับต้องรับผิดชอบต่อความต้องการตามข้อกำหนดของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ที่ประยุกต์ใช้หรือสอดคล้องกับงานในหน่วยงานหรือหน้าที่

หน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) ผู้บริหารระดับสูง และบุคลากรทุกคนต้องรับผิดชอบในการทำความเข้าใจ ดำเนินการให้สอดคล้องและประยุกต์ใช้ข้อกำหนดของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่รับผิดชอบในองค์กร

5.3.2 หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน

ผู้บริหารระดับสูงต้องมอบหมาย ความรับผิดชอบและอำนาจหน้าที่ให้หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน เพื่อ

- ก) กำกับออกแบบและการดำเนินการขององค์กรเกี่ยวกับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ข) จัดหาคำแนะนำหรือแนวทางสำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนและประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการติดสินบน

ค) มั่นใจว่าระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน สอดคล้องกับข้อกำหนดของมาตรฐานนี้

ง) รายงานสมรรถนะของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนต่อหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) และผู้บริหารระดับสูงและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องตามความเหมาะสม

หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ต้องมีทรัพยากรที่พอเพียงและมอบหมายบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสามารถเหมาะสม สถานะ อำนาจและเป็นอิสระ

หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ต้องสามารถติดต่อเข้าถึงได้โดยตรง และอย่างรวดเร็วกับหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) และติดต่อกับผู้บริหารระดับสูงในเหตุการณ์ที่เป็นประเด็นหรือมีความเกี่ยวข้องกับการติดสินบน หรือระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ผู้บริหารระดับสูงอาจจะมอบหมายงานบางส่วนหรือทั้งหมดของหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ให้กับบุคคลหรือองค์กรภายนอก ซึ่งถ้าดำเนินการดังกล่าว ผู้บริหารระดับสูงต้องมั่นใจว่าเป็นบุคลากรเฉพาะที่มีความรับผิดชอบ

5.3.3 การมอบหมายการตัดสินใจ

เมื่อผู้บริหารระดับสูงมอบหมายการตัดสินใจให้บุคลากรมีอำนาจในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนสูงกว่าระดับความเสี่ยงต่ำนั้น องค์กรต้องดำเนินการและรักษากระบวนการตัดสินใจหรือกลุ่มของการควบคุมที่ใช้ในกระบวนการตัดสินใจและระดับอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจที่เหมาะสม เป็นอิสระอย่างแท้จริง หรือความเป็นไปได้ในการขัดผลประโยชน์

ผู้บริหารระดับสูงตั้งมั่นใจว่ากระบวนการเหล่านี้ได้รับการทบทวนในช่วงระยะเวลา ตามบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการดำเนินการให้สอดคล้องตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนที่กำหนดไว้ใน 5.3.1

หมายเหตุ การมอบหมายการตัดสินใจ ของผู้บริหารระดับสูง หรือหน่วยงานกำกับดูแล(ถ้ามี) ตามหน้าที่และความรับผิดชอบตามที่อธิบายในข้อ 5.1.1, 5.1.2 และ 5.3.1 ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งจำเป็นในการถ่ายโอนไปยังผู้ได้รับมอบหมายความรับผิดชอบตามกฎหมาย

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

จัดทำเอกสารบทบาทหน้าที่และอำนาจขององค์กร

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำเอกสารบทบาทหน้าที่และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร ให้ครอบคลุมทุกระดับ ทั้งทั้งองค์กร
2. ทุกคนต้องรับผิดชอบในการทำความเข้าใจในการดำเนินการให้สอดคล้องตามข้อกำหนดและตามบทบาทหน้าที่และอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ ครอบคลุมถึงการมอบหมายการตัดสินใจ
3. ทบทวนบทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบในการดำเนินการให้สอดคล้องตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ตามช่วงระยะเวลาที่กำหนดไว้
4. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม ทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนด กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำเอกสารที่แสดงรายละเอียดบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร

ตัวอย่างการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร
หน้าที่ความรับผิดชอบ

1. คณะกรรมการบริษัท / หน่วยงานกำกับดูแล (ข้อ 5.1.1)

พิจารณาและอนุมัตินโยบายการประเมินระบบบริหารความเสี่ยง รวมถึงการให้แนวทางและสนับสนุนการดำเนินการต่างๆ เพื่อลดหรือควบคุมความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้และรับสินบนในทุกกิจกรรมของบริษัทฯ เพื่อให้พนักงานทุกระดับของบริษัทฯ เข้าใจ ตระหนักถึง และให้ความสำคัญในเรื่องนี้เสมอ

ในกรณีที่คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานการกระทำทุจริตที่ส่งผลกระทบต่อบริษัทฯ คณะกรรมการบริษัทจะทำหน้าที่ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ รวมถึงการพิจารณาบทลงโทษ และร่วมกันหาวิธีแก้ไข ให้แก่คณะกรรมการบริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ดังกล่าวหรือเกิดเหตุการณ์ใกล้เคียงซ้ำ

2. คณะกรรมการตรวจสอบ / หน่วยงานต่อต้านการติดสินบน (ข้อ 5.3.2)

2.1 สอบทานระบบรายงานทางการเงินและบัญชี ระบบควบคุมภายใน ระบบตรวจสอบภายในและระบบบริหารความเสี่ยง เพื่อให้มั่นใจว่ามีความถูกต้อง โปร่งใส รัดกุม เหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล

2.2 รับเรื่องแจ้งเบาะแสการกระทำอันทุจริต / การร้องเรียนที่คนในองค์กรมีส่วนเกี่ยวข้อง และตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ได้รับแจ้ง และเสนอเรื่องให้คณะกรรมการบริษัทร่วมกันพิจารณาลงโทษ หรือแก้ไขปัญหาดังกล่าว

3. คณะกรรมการบริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่ / ผู้บริหารระดับสูง

3.1 กำหนดนโยบายการต่อต้านสินบน และทบทวนนโยบายฯ ให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของลักษณะธุรกิจ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือข้อกำหนดตามกฎหมายในการดำเนินธุรกิจที่เกี่ยวข้องอยู่เสมอ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

3.2 สื่อสาร ฝึกอบรม และส่งเสริมให้พนักงานของบริษัทฯ และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้ในเรื่องนโยบายต่อต้านสินบน และแนวทางปฏิบัติในการต่อต้านการให้และรับสินบนอยู่เสมอ

3.3 สอบสวน และช่วยเหลือในทุกกระบวนการเพื่อสืบหาข้อเท็จจริงตามที่ได้รับแจ้ง หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการตรวจสอบเมื่อเกิดการให้และรับสินบน โดยคณะกรรมการบริหาร และกรรมการผู้จัดการใหญ่สามารถมอบหมายให้แก่ทีมผู้บริหารที่เห็นว่าสามารถช่วยดำเนินการในการสืบหาข้อเท็จจริงได้

4. หน่วยงานตรวจสอบภายใน / ผู้ตรวจประเมินภายใน

4.1 ปฏิบัติหน้าที่ในการตรวจสอบและสอบทานการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนการตรวจสอบภายในประจำปี ผ่านการพิจารณาอนุมัติโดยคณะกรรมการตรวจสอบ โดยเสนอรายงานการตรวจสอบระบบการควบคุมภายในและการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่ได้พบจากการตรวจสอบ ให้คณะกรรมการตรวจสอบได้รับทราบในทันทีเมื่อเรื่องที่ตรวจพบอาจก่อให้เกิดปัญหาที่ร้ายแรง หากไม่รีบดำเนินการ

4.2 ปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการตรวจสอบได้มอบหมายในเรื่องการตรวจสอบการการให้และรับสินบนที่เกี่ยวข้องกับองค์กรนอกเหนือจากแผนการตรวจสอบภายในประจำปี

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

Anti-bribery management systems – Requirements with guidance for use
ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน – ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้

6. การวางแผนสำหรับระบบ

6.1 การดำเนินการแสดงความเสี่ยงและโอกาส

6.2 วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนและการวางแผนให้บรรลุผลสำเร็จ

6. การวางแผนสำหรับระบบ

6.1 การดำเนินการแสดงความเสี่ยงและโอกาส

ในการวางแผนสำหรับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน องค์กรต้องพิจารณาประเด็นภายนอกและภายใน (ข้อ 4.1) ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย (ข้อ 4.2) ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน (ข้อ 4.5) และพิจารณาโอกาสเพื่อการปรับปรุง ที่จำเป็นที่จะต้องดำเนินการ เพื่อ

- ก) ให้การประกันว่าระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวัง
- ข) ป้องกัน หรือลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน
- ค) ติดตามประสิทธิภาพของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ง) บรรลุการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

องค์กรต้องวางแผน

- การดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนและโอกาสเพื่อการปรับปรุง
- การบูรณาการและนำไปปฏิบัติ เข้ากับกระบวนการของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ประเมินประสิทธิผลของการปฏิบัติการ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

การวางแผนดำเนินการกับความเสี่ยงและโอกาส

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. องค์กรต้องพิจารณาข้อมูลจากประเด็นภายนอกและภายในข้อ 4.1 ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสียข้อ 4.2 และความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนข้อ 4.5 มาดำเนินการวางแผนสำหรับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
2. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม ทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนด กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำแผนดำเนินการกับความเสี่ยงและโอกาส

6. การวางแผนสำหรับระบบ

6.2 วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนและการวางแผนให้บรรลุผลสำเร็จ

องค์กรต้องจัดทำวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ตามสายงาน ระดับ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง
วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้อง

- ก) สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับนโยบายต่อต้านสินบน
- ข) สามารถวัดผลได้ (ถ้าทำได้)
- ค) คำนึงถึงประเด็นภายนอกและภายในจากข้อ 4.1 ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสียจากข้อ 4.2 ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนจากข้อ 4.5
- ง) สามารถบรรลุผลสำเร็จได้
- จ) ได้รับการเฝ้าติดตาม
- ฉ) ได้รับการสื่อสาร ตามที่ที่กำหนดไว้ใน 7.4
- ช) ได้รับการปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ตามความเหมาะสม

องค์กรต้องรักษาไว้เอกสารสารสนเทศ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน
เมื่อวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน องค์กรต้องพิจารณาถึง

- อะไรที่จะทำ
- ททรัพยากรอะไรที่ต้องการ
- ใครเป็นคนรับผิดชอบ
- กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ
- วิธีการประเมินผลและรายงานผล
- ใครเป็นกำหนดมาตรการลงโทษ หรือบทลงโทษ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

การวางแผนดำเนินการกับวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

การวางแผนสำหรับระบบการจัดการการ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. วางแผนดำเนินการกับวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนตามสายงาน ระดับ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง
2. กำหนดวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้อง
  - 2.1 สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับนโยบายต่อต้านสินบน
  - 2.2 สามารถวัดผลได้ (ถ้าทำได้)
  - 2.3 พิจารณาข้อมูลจากประเด็นภายนอกและภายในข้อ 4.1 ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสียข้อ 4.2 และความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนข้อ 4.5

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

- 2.4 สามารถบรรลุผลสำเร็จได้
3. แผนดำเนินการกับวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้องพิจารณาถึง
    - 3.1 อะไรที่จะทำ
    - 3.2 ทรัพยากรอะไรที่ต้องการ
    - 3.3 ใครเป็นคนรับผิดชอบ
    - 3.4 กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ
    - 3.5 วิธีการประเมินผลและรายงานผล
    - 3.6 ใครเป็นกำหนดมาตรการลงโทษ หรือบทลงโทษ
  4. สื่อสารวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ตามวิธีการรูปแบบที่กำหนดไว้ใน 7.4
  5. ฝ่าติดตาม ปรับปรุงให้เป็นปัจจุบัน ตามความเหมาะสม
  6. เก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ตามข้อ 7.5

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำแผนดำเนินการกับวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนตามสายงาน ระดับ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน

- 1) แสดงออกถึงจุดยืนของบริษัทฯ ในการต่อต้านการให้หรือรับสินบน
- 2) กำหนดเกณฑ์และแนวปฏิบัติเพื่อป้องกันบริษัทฯ และพนักงานฝ่าฝืนกฎหมาย รวมทั้งระเบียบปฏิบัติด้านการต่อต้านการติดสินบน
- 3) กำหนดขั้นตอนติดตามและตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่ามีการดำเนินการตามแนวปฏิบัติต่อต้านการให้หรือรับสินบนอย่างสม่ำเสมอ
- 4) สนับสนุนให้พนักงานฝ่าละอองธุลีพระบาทและรายงานการพบเห็นการให้หรือรับสินบน ผ่านช่องทางที่ปลอดภัยต่อผู้แจ้งและข้อมูล

7. การสนับสนุน

- 7.1 ทรัพยากร
- 7.2 ความสามารถ
- 7.3 ความตระหนักและการฝึกอบรม
- 7.4 การสื่อสาร
- 7.5 เอกสารสารสนเทศ

7. การสนับสนุน

7.1 ทรัพยากร

องค์กรต้องพิจารณาและจัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดทำ การนำไปปฏิบัติ การรักษาไว้ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.7 สำหรับข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

พิจารณาและจัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดทำ การนำไปปฏิบัติ การรักษาไว้ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็นขึ้นกับปัจจัยต่างๆ เช่น ขยายขององค์กร ธรรมชาติของกระบวนการผลิต และความเสี่ยงต่อการติดสินบน
2. ทรัพยากรที่จำเป็น ประกอบด้วย
  - 2.1 ทรัพยากรบุคคล มีจำนวนเพียงพอกับปริมาณงานที่เกี่ยวข้องตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน เพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบุคลากรที่ได้รับมอบหมายหน้าที่เกี่ยวกับหน้าที่ที่สอดคล้องกับการต่อต้านการติดสินบน
  - 2.2 ทรัพยากรทางกายภาพ องค์กรจัดหาทรัพยากรทางกายภาพให้เพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น พื้นที่สำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ การฝึกอบรม วัสดุพิมพ์ โทรศัพท์ อุปกรณ์สำนักงาน เป็นต้น
  - 2.3 ทรัพยากรทางการเงิน องค์กรจัดเตรียมงบประมาณให้เพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งงบดำเนินการให้ผลจากการดำเนินงานตามหน้าที่ที่สอดคล้องกับการต่อต้านการติดสินบน
3. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลการพิจารณาจัดสรรทรัพยากรและทรัพยากรที่จัดสรรในแต่ละด้าน ในรูปแบบที่เหมาะสม ทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนด และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

จัดเตรียมทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร โดยให้ครอบคลุมทั้ง ทรัพยากรบุคคล ทรัพยากรทางกายภาพและทรัพยากรทางการเงิน

7. การสนับสนุน

7.2 ความสามารถ

7.2.1 ทั่วไป

องค์กรต้อง

- ก) พิจารณาความสามารถที่จำเป็นของบุคลากรที่ทำงานภายใต้การควบคุมที่ส่งผลต่อสมรรถนะของการต่อต้านการติดสินบน
  - ข) มั่นใจว่าบุคลากรที่ทำงานมีความสามารถ บนพื้นฐานของการศึกษา การฝึกอบรม หรือประสบการณ์
  - ค) ปฏิบัติการใดเพื่อให้มั่นใจว่าได้บุคลากรมีความสามารถตามที่ต้องการ และมีการประเมินประสิทธิผลของปฏิบัติการ
  - ง) เก็บรักษาเอกสารสารสนเทศอย่างเหมาะสมเพื่อเป็นหลักฐานความสามารถ
- หมายเหตุ ตัวอย่างปฏิบัติการที่สามารถทำได้ เช่น การจัดให้มีการฝึกอบรม การให้คำแนะนำ หรือ การมอบหมายงานใหม่ให้บุคลากรหรือคู่ค้าทางธุรกิจ หรือว่าจ้างบุคลากรที่มีความสามารถ

7.2.2 กระบวนการจ้างงาน

7.2.2.1 องค์กรต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับงานบุคคล ดังนี้

- ก) เงื่อนไขในการจัดจ้างบุคลากร ต้องสอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบน และระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมทั้งให้องค์กรมีกฎระเบียบวินัยในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามได้
- ข) ภายในช่วงเวลาที่เหมาะสมของการเริ่มงาน บุคลากรได้รับสำเนา หรือสามารถเข้าถึงนโยบายต่อต้านสินบนและการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับนโยบาย
- ค) องค์กรมีขั้นตอนการปฏิบัติการเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยกับบุคลากรที่ละเมิดนโยบายต่อต้านสินบนหรือระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ง) บุคลากรจะต้องไม่ประสบกับการตอบโต้ การแบ่งแยก หรือการลงโทษทางวินัย (เช่น จากภัยคุกคาม การตัดแยก การไล่ออกจากตำแหน่ง การยับยั้งการเลื่อนตำแหน่ง การโอนย้าย การถอดถอน การกลั่นแกล้ง การตกเป็นเหยื่อ หรือการล่วงละเมิดในรูปแบบอื่นๆ) จาก
  - 1) การปฏิเสธการมีส่วนร่วม หรือการปฏิเสธ กิจกรรมอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับเหตุผลในการตัดสินใจต่อความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนสูงกว่าระดับความเสี่ยงต่ำและยังไม่ได้รับการบรรเทาจากองค์กร
  - 2) เกี่ยวข้องการแจ้งหรือรายงานที่เป็นไปโดยสุจริต หรือบนพื้นฐานของความเชื่อ หรือความพยายาม ความจริง หรือการถูกกล่าวหาว่าติดสินบน หรือการละเมิดนโยบายต่อต้านสินบนหรือระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน (ยกเว้นในกรณีที่บุคคลเข้าร่วมในการละเมิดนั้น)

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

พิจารณาบุคลากรที่มีความสามารถ ทำงานที่ส่งผลต่อสมรรถนะของการต่อต้านการติดสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ในการจัดจ้างบุคลากร มีการกำหนดเงื่อนไขที่ต้องสอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบน และระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมทั้งให้องค์กรกำหนดกฎระเบียบวินัยในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามได้
2. บุคลากรที่ทำงานภายใต้การควบคุมที่ส่งผลต่อสมรรถนะของการต่อต้านการติดสินบน ต้องมีการพิจารณาความสามารถที่จำเป็น โดยในการพิจารณาบุคลากรที่ทำงานมีความสามารถ อยู่บนพื้นฐานของการศึกษา การฝึกอบรม หรือประสบการณ์ เช่น การจัดให้มีการฝึกอบรม การให้คำแนะนำ หรือ การมอบหมายงานใหม่ให้บุคลากรหรือคู่ค้าทางธุรกิจ หรือว่าจ้างบุคลากรที่มีความสามารถ
3. ในการเริ่มงาน บุคลากรได้รับสำเนา หรือสามารถเข้าถึงนโยบายต่อต้านสินบนและการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับนโยบายภายในช่วงเวลาที่เหมาะสม
4. ในระหว่างปฏิบัติงาน องค์กรมีขั้นตอนการปฏิบัติการเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยกับบุคลากรที่ละเมิดนโยบายต่อต้านสินบนหรือระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
5. มีการประเมินประสิทธิผลของปฏิบัติการ เพื่อให้มั่นใจว่าได้บุคลากรมีความสามารถตามที่ต้องการ
6. เก็บรักษาเอกสารสารสนเทศอย่างเหมาะสมเพื่อเป็นหลักฐานความสามารถ

สรุปสาระสำคัญ

- 1) จัดทำเกณฑ์การพิจารณาความสามารถของบุคลากรที่ทำงานที่ส่งผลต่อสมรรถนะของการต่อต้านการติดสินบน
- 2) จัดทำรายละเอียดรายละเอียดเงื่อนไขในการจัดจ้างบุคลากร รวมทั้งกฎระเบียบในดำเนินการกรณีไม่ปฏิบัติตาม
- 3) จัดเก็บเอกสารสารสนเทศที่เป็นหลักฐานความสามารถของบุคลากรตามที่ต้องการ

7. การสนับสนุน

7.3 ความตระหนักและการฝึกอบรม

องค์กรต้องจัดหา การสร้างความตระหนักต่อการต่อต้านการติดสินบนและการฝึกอบรมส่วนบุคคล ดังเช่น การฝึกอบรม ต้องคำนึงถึงผลการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน (ดู 4.5) และ

- ก) นโยบายต่อต้านสินบนขององค์กร ขั้นตอนการปฏิบัติงานและระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน และหน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง
- ข) ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน และความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับตัวพนักงานและองค์กร เนื่องจากผลของการให้และรับสินบน
- ค) กรณีที่อาจจะเกิดการให้และรับสินบนในหน้าที่ที่รับผิดชอบ และวิธีการตระหนักถึงการเกิดเหตุ
- ง) วิธีการตระหนักถึงเหตุและการตอบสนองต่อเหตุ เมื่อมีการร้องขอหรือการเสนอสินบน
- จ) วิธีการที่ช่วยในการป้องกันและหลีกเลี่ยงการติดสินบน และการตระหนักถึงตัวบ่งชี้ที่สำคัญของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน
- ฉ) ผลจากการปฏิบัติงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมทั้งประโยชน์ที่ได้จากการปรับปรุงสมรรถนะในการต่อต้านการติดสินบน และการรายงานการถูกกล่าวหาว่าติดสินบน
- ช) ผลกระทบหรือผลที่คาดว่าจะกระทบ เนื่องจากการดำเนินการที่ไม่สอดคล้องตามข้อกำหนดของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ซ) วิธีการและผู้ที่ได้รับรายงาน เมื่อมีรายงานหรือประเด็นที่เกี่ยวข้อง (ดู 8.9)
- ณ) ข้อมูลที่มีเพื่อการฝึกอบรม และทรัพยากร

องค์กรต้องวางแผนช่วงเวลาและกำหนดการสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคล ให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่อาจเกิดขึ้น และกรณีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น โปรแกรมการสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมปรับปรุงเป็นระยะๆ ให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องและสะท้อนถึงข้อมูลใหม่ที่เกี่ยวข้อง

องค์กรต้องดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับความตระหนักและการฝึกอบรมการต่อต้านการติดสินบน สำหรับคู่ค้าทางธุรกิจเพื่อผลประโยชน์ และเกี่ยวข้องกับความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนสูงกว่าระดับความเสี่ยงต่ำ ซึ่งขั้นตอนการปฏิบัติงานดังกล่าวต้องชี้แจงคู่ค้าทางธุรกิจที่จำเป็นต้องสร้างความตระหนักและการฝึกอบรม รวมทั้งต้องจัดเตรียมเนื้อหาและวิธีการของการฝึกอบรม

องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสนเทศของขั้นตอนการปฏิบัติงานการฝึกอบรม เนื้อหาการฝึกอบรม วันที่ฝึกอบรมและผู้เข้าอบรม

หมายเหตุ 1 ข้อกำหนดความตระหนักและการฝึกอบรมของคู่ค้าทางธุรกิจ อาจจะสื่อสารผ่านสัญญาหรือข้อกำหนดที่คล้ายกัน และถูกดำเนินการโดยองค์กร คู่ค้าทางธุรกิจ หรือหน่วยงานที่ได้รับการแต่งตั้งเพื่อดำเนินการด้านนี้
หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.9 สำหรับข้อแนะนำ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

สร้างความตระหนักต่อการต่อต้านการติดสินบนและการฝึกอบรมส่วนบุคคล สำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. วางแผนช่วงเวลาและกำหนดการสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมขั้นพื้นฐานของแต่ละบุคคล ให้เหมาะสมกับหน้าที่รับผิดชอบ และผลการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่อาจเกิดขึ้น รวมทั้งวางแผนสำหรับกรณีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น
2. ปรับปรุงโปรแกรมการสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมปรับปรุง ให้เป็นปัจจุบันสอดคล้องและสะท้อนถึงข้อมูลใหม่ที่เกี่ยวข้อง
3. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับความตระหนักและการฝึกอบรมการต่อต้านการติดสินบน สำหรับคู่ค้าทางธุรกิจ รวมทั้งรวมทั้งเตรียมเนื้อหาและวิธีการของการฝึกอบรม
4. เก็บรักษาเอกสารสารสนเทศอย่างเหมาะสมเพื่อเป็นหลักฐานการฝึกอบรม อย่างน้อยประกอบด้วยเนื้อหาการฝึกอบรม วันที่ฝึกอบรมและผู้เข้าอบรม

สรุปสาระสำคัญ

- 1) จัดทำรายละเอียดความจำเป็นที่ต้องฝึกอบรม เช่น แผนการฝึกอบรม หรือใช้ช่องทางอื่นในการจัดหลักสูตรที่สอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ รวมทั้งดำเนินการฝึกอบรม และประเมินประสิทธิผล รวมทั้งเตรียมเนื้อหาและวิธีการฝึกอบรม
- 2) จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับความตระหนักและการฝึกอบรมการต่อต้านการติดสินบน สำหรับคู่ค้าทางธุรกิจ รวมทั้งเตรียมเนื้อหาและวิธีการฝึกอบรม

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

3) จัดเก็บเอกสารสารสนเทศที่เป็นหลักฐานการฝึกอบรมและสร้างความตระหนัก

ตัวอย่างหลักสูตรการฝึกอบรม สำหรับบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน

หัวข้อการฝึกอบรม	อบรม		หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง								แผนการฝึกอบรม	
	ใน	นอก	A	B	C	D	E	F	G	H		
นโยบายต่อต้านสินบนขององค์กร หน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง และผลกระทบที่จะเกิด	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	DD/MM/YY
ขั้นตอนการปฏิบัติงานและระบบ การจัดการต่อต้านการให้และ รับสินบน และจุดเสี่ยงต่อการติด สินบน	X											DD/MM/YY
ผลการประเมินความเสี่ยงต่อการให้ และรับสินบน และแผนการจัดการ	X		X	X	X	X	X	X	X			DD/MM/YY
การรายงานการกล่าวหาว่าติด สินบน และข้อร้องเรียน	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	DD/MM/YY

7. การสนับสนุน

7.4 การสื่อสาร

7.4.1 องค์กรต้องกำหนดการสื่อสารภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ซึ่งรวมถึง

- ก) สื่อสารเรื่องอะไร
- ข) สื่อสารเมื่อไร
- ค) สื่อสารถึงใคร
- ง) สื่อสารอย่างไร
- จ) ใครเป็นผู้สื่อสาร
- ฉ) ภาษาอะไรที่ใช้ในการสื่อสาร

7.4.2 นโยบายต่อต้านสินบนต้องทำให้พร้อมใช้ สามารถถูกใช้สื่อสารโดยตรงทั้งกับทุกคนในองค์กรและคู่ค้าทางธุรกิจที่ ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนสูงกว่าระดับความเสี่ยงต่ำ และต้องถูกเผยแพร่ในช่องทางที่เหมาะสม

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

กำหนดการสื่อสารภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำแผนการสื่อสารภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน โดยครอบคลุมประเด็น
  - 1) เรื่อง / ประเด็น
  - 2) ความถี่ในการสื่อสาร
  - 3) ผู้รับสาร
  - 4) ผู้ส่งสาร
  - 5) วิธีการ และรูปแบบภาษาที่ใช้
2. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม ทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำแผนการสื่อสารภายในและภายนอกที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

7. การสนับสนุน

7.5 เอกสารสารสนเทศ

7.5.1 ทั่วไป

ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร ต้องรวมถึง

- ก) เอกสารสารสนเทศตามที่มาตรฐานกำหนด
- ข) เอกสารสารสนเทศ ที่พิจารณาโดยองค์กรว่าจำเป็นสำหรับระบบการจัดการที่มีประสิทธิผล

หมายเหตุ 1 ขอบเขตของเอกสารสารสนเทศสำหรับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนอาจแตกต่างจากองค์กรหนึ่งกับองค์กรอื่นๆ เนื่องจาก

- ขนาดขององค์กรและประเภทของกิจกรรม กระบวนการ ผลิตภัณฑ์และบริการ
- ความซับซ้อนของกระบวนการและปฏิสัมพันธ์
- ความสามารถของบุคลากร

หมายเหตุ 2 เอกสารสารสนเทศอาจจะเก็บรักษาแยกตามส่วนของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน หรืออาจจะเก็บรักษาตามส่วนของระบบการจัดการอื่นๆ เช่น ข้อร้องเรียน การเงิน การตลาด การตรวจประเมิน

หมายเหตุ 3 ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.17 สำหรับข้อแนะนำ

7.5.2 การจัดทำและทำให้ทันสมัย

เมื่อทำการจัดทำและทำการปรับปรุงข้อมูลเอกสาร องค์กรต้องมั่นใจความเพียงพอว่า

- ก) การชี้แจงและคำอธิบาย (เช่น ชื่อเอกสาร วันที่ ผู้เขียน หรือหมายเลขอ้างอิง)
- ข) รูปแบบ (เช่น ภาษา รุ่นซอฟต์แวร์ กราฟิก) และสื่อ (เช่น กระดาษ อิเล็กทรอนิกส์)
- ค) ทบทวนและอนุมัติ

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

7.5.3 การควบคุมเอกสารสารสนเทศ

เอกสารสารสนเทศต้องมีการควบคุม ทั้งที่จัดให้มีขึ้นตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน และตามมาตรฐานกำหนด เพื่อให้มั่นใจว่า

- ก) มีอยู่และเหมาะสมเมื่อใช้งาน ในพื้นที่ที่ต้องการและเวลาที่จำเป็น
- ข) ได้รับการป้องกันอย่างเพียงพอ (เช่น จากการไม่รักษาความลับ มีการใช้งานที่ไม่เหมาะสม หรือขาดซึ่งความซื่อสัตย์)

เพื่อการควบคุมเอกสารสารสนเทศ องค์กรต้องดำเนินกิจกรรมดังต่อไปนี้ ตามความเหมาะสม

- แจกจ่าย เข้าถึง เรียกออกมาใช้และการใช้
- จัดเก็บและถนอมรักษา รวมทั้งถนอมรักษาเพื่อให้สามารถอ่านได้ง่าย
- ควบคุมการเปลี่ยนแปลง เช่น การควบคุมครั้งที่จัดทำ
- ระยะเวลาการเก็บและทำลายทิ้ง

เอกสารสารสนเทศที่รับจากภายนอกองค์กรซึ่งได้พิจารณาแล้วว่ามี ความจำเป็นสำหรับการวางแผนและการดำเนินการของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ต้องชี้แจงและควบคุมตามความเหมาะสม

หมายเหตุ การเข้าถึงอาจจะหมายถึงการให้สิทธิ์อนุญาตในเข้าถึงเอกสารสารสนเทศเท่านั้น หรืออนุญาตในการเข้าถึงและให้สิทธิ์ในการแก้ไข

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ควบคุมเอกสารสารสนเทศตามที่มาตรฐานกำหนดและที่องค์กรพิจารณาว่าจำเป็นให้เป็นปัจจุบัน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. ควบคุมเอกสารสารสนเทศ ตามที่มาตรฐานกำหนดและที่องค์กรพิจารณาว่าจำเป็นให้เป็นปัจจุบัน
2. เอกสารสารสนเทศที่จำเป็นต้องควบคุม อย่างน้อยประกอบด้วย
  - 1) การรับนโยบายต่อต้านสินบนของแต่ละบุคคล
  - 2) แนวทางการดำเนินการจัดการตามนโยบายต่อต้านสินบน ของคู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่ำ
  - 3) นโยบายอื่นๆ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และการควบคุมตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - 4) ผลการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ตามข้อ 4.5
  - 5) ความตระหนักและการฝึกอบรม ตามข้อ 7.3
  - 6) การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ ตามข้อ 8.2
  - 7) ผลการตรวจวัด การดำเนินการตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - 8) การอนุมัติ การให้และการรับ สิ่งของ ของขวัญ การต้อนรับ การบริจาค และผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน
  - 9) ผลการดำเนินการและผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องกับ จุดอ่อนของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
อุบัติการณ์ที่เกิดขึ้น ข้อกล่าวหาเรื่องการติดสินบน และการติดสินบนที่เกิดขึ้นจริง
  - 10) ผลการวัด สืบสวน หรือการตรวจประเมินที่ทำโดยองค์กร หรือบุคคลที่สาม

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

สรุปสาระสำคัญ

จัดการควบคุมเอกสารสารสนเทศตามที่มาตรฐานกำหนดและที่องค์กรพิจารณาว่าจำเป็นให้เป็นปัจจุบัน

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

Anti-bribery management systems – Requirements with guidance for use
ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน – ข้อกำหนดและข้อแนะนำในการใช้

8. การปฏิบัติการ

- 8.1 การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ
- 8.2 การตรวจสอบวิเคราะห์สถานการณ์ธุรกิจ
- 8.3 การควบคุมทางการเงิน
- 8.4 การควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน
- 8.5 การดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยองค์กรและโดยคู่ค้าทางธุรกิจ
- 8.6 การต่อต้านการติดสินบน
- 8.7 ของขวัญ การต้อนรับ การบริจาค และผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน
- 8.8 การจัดการความไม่เพียงพอของการควบคุมการติดสินบน
- 8.9 การสร้างความระมัดระวังให้มากขึ้น
- 8.10 การสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน

8. การปฏิบัติการ

8.1 การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ

องค์กรต้องวางแผน นำไปปฏิบัติ ทบทวนและควบคุมกระบวนการที่จำเป็นเพื่อบรรลุข้อกำหนดของระบบการจัดการ
การต่อต้านการให้และรับสินบน และการปฏิบัติตามกิจกรรมที่ได้รับการพิจารณาในข้อ 6.1 โดย

ก) จัดทำเกณฑ์สำหรับกระบวนการ

ข) ทำการปฏิบัติการควบคุมกระบวนการตามเกณฑ์

ค) รักษาเอกสารสารสนเทศในขอบเขตที่จำเป็น เพื่อสร้างความเชื่อมั่นว่ากระบวนการได้ดำเนินการตามแผน
กระบวนการเหล่านี้รวมถึงการควบคุมเฉพาะอย่าง ตามที่อ้างอิงไว้ในข้อ 8.2 ถึง 8.10

องค์กรต้องควบคุมแผนการเปลี่ยนแปลงและทบทวนผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เจตนากระทำกิจกรรมเพื่อลด
ผลกระทบด้านลบ ตามความจำเป็น

องค์กรต้องมั่นใจว่ากระบวนการที่ให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทนได้รับการควบคุม

หมายเหตุ หลักการของระบบการจัดการของ ISO ครอบคลุมถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับการให้หน่วยงานอื่นดำเนินการแทน
(outsourcing) ที่ไม่ได้มีการระบุไว้ในมาตรฐานนี้ เช่น การจัดหาหน่วยงานอื่นดำเนินการแทน ถูกระบุไว้ในคำนิยามของ
คู่ค้าทางธุรกิจ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. องค์กรต้องพิจารณาข้อมูลการดำเนินการแสดงความเสี่ยงและโอกาสจากข้อ 6.1 มาดำเนินการวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ มีการกำหนดเกณฑ์สำหรับกระบวนการทั้งที่ดำเนินการเองหรือให้หน่วยอื่นดำเนินการแทน โดยครอบคลุมการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับ
  - 1) การตรวจสอบวิเคราะห์สถานการณ์ธุรกิจ
  - 2) การควบคุมทางการเงิน
  - 3) การควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน
  - 4) การดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยองค์กรและโดยคู่ค้าทางธุรกิจ
  - 5) การต่อต้านการติดสินบน
  - 6) ของขวัญ การต้อนรับ การบริจจาค และผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน
  - 7) การจัดการความไม่เพียงพอของการควบคุมการติดสินบน
  - 8) การสร้างความระมัดระวังให้มากขึ้น
  - 9) การสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน
2. องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม ทบทวนข้อมูลให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนด กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

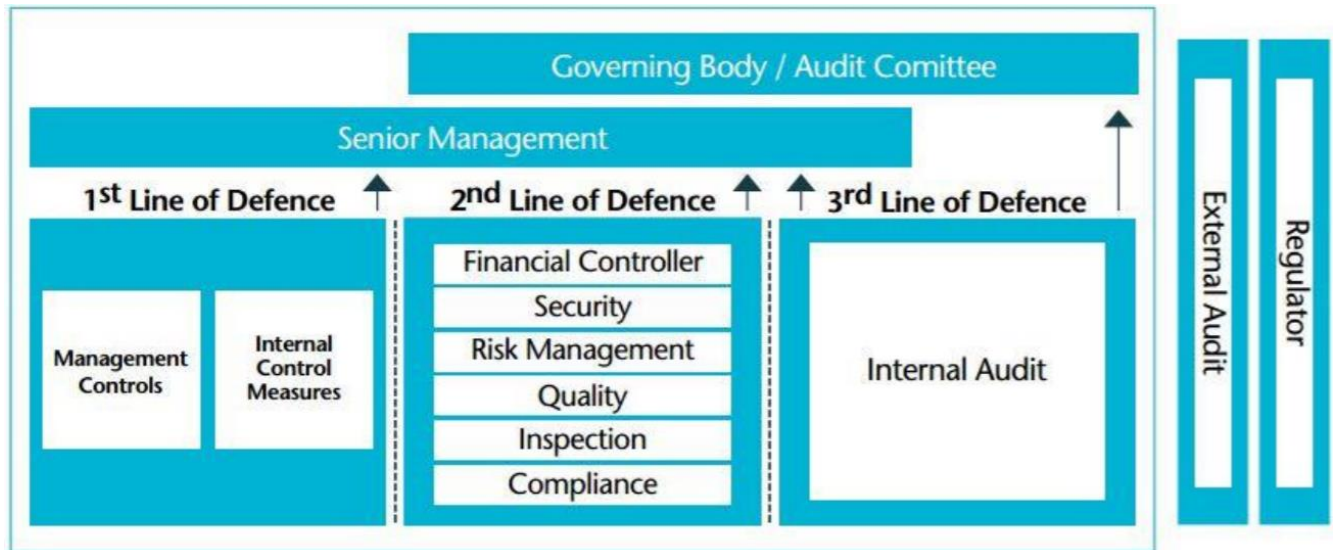
จัดทำแผนการควบคุมการดำเนินการ

การควบคุมการดำเนินการ เป็นองค์ประกอบหลักหนึ่งของกรอบแนวทางปฏิบัติด้านการควบคุมภายในของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission COSO ซึ่งกำหนดองค์ประกอบหลักที่จำเป็นในการควบคุมภายในไว้ 5 ด้านได้แก่

1. การควบคุมภายในองค์กร (Control Environment)
2. การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)
3. การควบคุมการปฏิบัติงาน (Control Activities)
4. ระบบสารสนเทศและการสื่อสารข้อมูล (Information & Communication)
5. ระบบการติดตาม (Monitoring Activities)

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

อ้างอิงจาก

<https://www.iaa.org.uk/resources/audit-committees/governance-of-risk-three-lines-of-defence/>

Adapted from ECIIA/FERMA Guidance on the 8th EU Company Law Directive, article 41

8. การปฏิบัติการ

8.2 การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ

ประเมินความเสี่ยงการตัดสินใจขององค์กรตามข้อกำหนด 4.5 มีประเด็นที่ถูกประเมินเพิ่มเติมจากผลการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนระดับต่ำ ที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ

ก) จำแนกประเภทของสัญญา โครงการ และกิจกรรม

ข) มีการวางแผนหรือดำเนินการความสัมพันธ์กับเฉพาะบางประเภทของคู่ค้าทางธุรกิจ หรือ

ค) จำแนกประเภทของบุคลากรในตำแหน่งประจำ (ดู 7.2.2.2)

ข้อมูลจากการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ เป็นการประเมินธรรมชาติและเนื้อหาของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่มีความสัมพันธ์กับเฉพาะบางสัญญา โครงการ กิจกรรม คู่ค้าทางธุรกิจและบุคลากรที่ทำงานอยู่ในธุรกิจประเภทนั้น ทั้งยังเป็นข้อมูลที่พอเพียงที่นำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ ต้องดำเนินการให้เป็นปัจจุบันตามความถี่ที่ได้กำหนดไว้ ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงและข้อมูลใหม่สามารถได้รับการพิจารณาอย่างเหมาะสม

หมายเหตุ 1 องค์กรอาจจะลงความเห็นที่ไม่จำเป็น ไม่สมเหตุผล หรือไม่เหมาะสมในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจในบางประเภทของบุคลากรและคู่ค้าทางธุรกิจ

หมายเหตุ 2 ปัจจัยที่ระบุไว้ในข้อ ก) ข) และ ค) ด้านบนไม่ควรบั่นทอนสมบูรณ์

หมายเหตุ 3 ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.10 สำหรับข้อเสนอแนะ

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ความจำเป็นในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

- เมื่อองค์กรดำเนินการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนขององค์กรตามข้อ 4.5 ให้ใช้ข้อมูลจากการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ ที่พิจารณาถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับ
  - 1) จำแนกประเภทของสัญญา โครงการ และกิจกรรม
  - 2) มีการวางแผนหรือดำเนินการความสัมพันธ์กับเฉพาะบางประเภทของคู่ค้าทางธุรกิจ หรือ
  - 3) จำแนกประเภทของบุคลากรในตำแหน่งประจำ (ดู 7.2.2.2)เพื่อให้ได้ข้อมูลที่พอเพียงที่นำมาใช้ในการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน
- ข้อมูลจากการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ เป็นการประเมินธรรมชาติและเนื้อหาของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนว่ามีความสัมพันธ์กับเฉพาะบางสัญญา โครงการ กิจกรรม คู่ค้าทางธุรกิจและบุคลากรที่ทำงานอยู่ในธุรกิจประเภทนั้น ต้องดำเนินการให้เป็นปัจจุบันตามความถี่ที่ได้กำหนดไว้
- องค์กรสามารถใช้ประโยชน์จากข้อมูลของการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจได้ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
  - 1) โครงสร้างองค์กร ธรรมชาติขององค์กร หรือความซับซ้อน เช่น เป็นการขายโดยตรงหรือการขายทางอ้อมระดับของส่วนลด การติดต่อสัญญาและขั้นตอนการประกวดราคา
  - 2) การจัดหาเงินทุนและการจัดการการชำระเงิน
  - 3) ขอบเขตที่องค์กรมีส่วนร่วม และทรัพยากรที่มีอยู่
  - 4) ระดับของการควบคุม และความชัดเจน
  - 5) หน่วยงานความร่วมมือทางธุรกิจ หรือบุคคลที่สามที่เกี่ยวข้อง เช่น ข้าราชการ
  - 6) ความเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานความร่วมมือทางธุรกิจ หรือบุคคลที่สามที่เกี่ยวข้อง กับ ข้าราชการ
  - 7) ความสามารถและคุณสมบัติของผู้มีส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้อง
  - 8) ชื่อเสียงของลูกค้า
  - 9) ที่ตั้ง
  - 10) รายงานที่เผยแพร่สาธารณะ หรือการแถลง
- ผลจากการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ ส่งผลต่อการตัดสินใจเลื่อน ไม่ดำเนินต่อไป หรือทบทวนการซื้อขายของสัญญา โครงการ และกิจกรรม
- แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรจัดทำขั้นตอนการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ โดยอาจแยกเป็นเฉพาะหรือรวมกับขั้นตอนการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน หรือการวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ เป็นต้น

สรุปสาระสำคัญ

ดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจตามความจำเป็น

แนวทางปฏิบัติและตัวอย่างการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจคู่ค้าทางธุรกิจ

1. องค์กรสามารถประเมินความสัมพันธ์กับคู่ค้าทางธุรกิจดังนี้

- 1) คู่ค้าทางธุรกิจ เป็นนิติบุคคลที่ถูกกฎหมาย ดังที่แสดงหลักฐานโดยใช้ เอกสารจดทะเบียนบริษัท เลขผู้เสียภาษี หรือการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์
  - 2) คู่ค้าทางธุรกิจ มีคุณสมบัติ ประสบการณ์ และทรัพยากรที่จำเป็นในการดำเนินธุรกิจ เพื่อให้เป็นไปตามสัญญา
  - 3) คู่ค้าทางธุรกิจ มีระบบบริหารจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - 4) คู่ค้าทางธุรกิจ ที่มีชื่อเสียงในด้าน การให้และรับสินบน การหลอกลวงความไม่ซื่อสัตย์ หรือการดำเนินการที่ไม่ชอบธรรม หรือเคยมีประวัติการสืบสวน การตัดสินว่ากระทำผิด การคว่ำบาตรหรือ ผู้ทำงานกรณีที่เกี่ยวข้องกับการติดสินบนหรือกรณีที่เกี่ยวข้องกัน
  - 5) การระบุผู้มีส่วนได้เสีย ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ได้รับประโยชน์ในทอดสุดท้าย และผู้บริหารระดับสูงของคู่ค้าทางธุรกิจนั้น จะทำให้ทราบว่า
    - ก) มีชื่อเสียงในด้าน การให้และรับสินบน การหลอกลวงความไม่ซื่อสัตย์ หรือการดำเนินการที่ไม่ชอบธรรม
    - ข) เคยมีประวัติการสืบสวน การตัดสินว่ากระทำผิด การคว่ำบาตรหรือ ผู้ทำงานกรณีที่เกี่ยวข้องกับการติดสินบนหรือกรณีที่เกี่ยวข้องกัน
    - ค) มีความสัมพันธ์โดยตรงหรือโดยอ้อมกับบริษัทของลูกค้า หรือมีเกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการ ที่สามารถนำไปสู่การติดสินบน ซึ่งกรณีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานราชการนั้นพิจารณาทั้งที่เป็นข้าราชการและไม่เป็นข้าราชการ แต่มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงทั้งทางตรงและทางอ้อมกับหน่วยงานราชการ
  - 6) โครงสร้างของการจัดการด้านการทำธุรกรรมและการชำระเงิน
2. ธรรมชาติ ประเภทและขอบเขตของการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจที่ถูกดำเนินการ ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ความสามารถขององค์กรในการได้มาซึ่งข้อมูลที่เพียงพอ ต้นทุนในการได้มาซึ่งข้อมูล และขอบเขตความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่น่าจะเกิดขึ้นเนื่องจากความสัมพันธ์
  3. ขั้นตอนการปฏิบัติการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจของคู่ค้าทางธุรกิจที่ดำเนินการด้วยองค์กรเอง ควรจะมีระดับความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนขององค์กรด้วย เช่น ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนของคู่ค้าทางธุรกิจด้านสถานที่ตั้งและการตลาดอยู่ในระดับสูง ดังนั้นความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนขององค์กรด้านสถานที่ตั้งและการตลาดไม่ควรอยู่ในระดับที่ต่ำ
  4. ประเภทของธุรกิจที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อระดับการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจที่แตกต่างกัน ดังตัวอย่าง
    - 1) คู่ค้าทางธุรกิจ ที่มีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนในระดับสูง เมื่อบริษัทนั้นๆ ได้ดำเนินการเพื่อป้องกันการให้และรับสินบนแล้ว บริษัทนั้นๆ จะได้รับผลประโยชน์ในมุมมองความรับผิดชอบทางกฎหมายและการเงินกับบริษัทด้วย นอกเหนือจากเป็นการดำเนินการเพื่อให้สามารถขายสินค้าหรือบริการแก่องค์กร เช่นกรณีบริษัท A มีบริษัท B เป็นตัวแทนในการดำเนินการให้ได้สัญญาซื้อขายจากบริษัท C ดังนั้นเมื่อมีการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจบริษัท A จะเทียบเท่ากับการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจบริษัท B แต่จะไม่เท่ากับกับการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจบริษัท D ซึ่งเป็นบริษัทที่ขายวัตถุดิบให้บริษัท A
    - 2) ระดับของอิทธิพลที่องค์กรมีต่อคู่ค้าทางธุรกิจส่งผลต่อการได้มาซึ่งข้อมูลที่ใช้ในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ เช่นองค์กรสามารถร้องขอให้คู่ค้าทางธุรกิจรวมทั้งบริษัทที่รับจ้างเหมาช่วงหรือตัวแทนของบริษัทฯ เหล่านั้นเข้าร่วมในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครอบคลุม ภายใต้เงื่อนไขในการพิจารณาทำสัญญา แต่กรณีนี้จะใช้ไม่ได้กับกรณีลูกค้า เพราะองค์กรไม่ได้มีอิทธิพลเห็นว่าลูกค้าที่จะให้มาทำแบบสอบถามหรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

5. ตัวอย่างการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจของคู่ค้าทางธุรกิจที่ดำเนินการด้วยองค์กรเอง
  - 1) แบบสอบถามที่ส่งให้คู่ค้าทางธุรกิจ โดยมีลักษณะคำถามตามข้อ 1 ด้านบน
  - 2) การสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องคู่ค้าทางธุรกิจ ผู้มีส่วนได้เสียและผู้บริหารระดับสูงของคู่ค้าทางธุรกิจ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการให้และรับสินบน มาดำเนินการชี้แจงและประเมินความเสี่ยง
  - 3) การสืบค้นฐานข้อมูลจากหน่วยงานภาครัฐ การพิจารณาคดีและข้อมูลระหว่างประเทศ ที่มีความเกี่ยวข้อง
  - 4) การตรวจสอบรายชื่อผู้ทำงานที่ถูกจำกัดหรือสั่งห้ามในการทำสัญญากับบริษัทเอกชนหรือหน่วยงานราชการ ทั้งในระดับชาติ หรือระดับท้องถิ่น หรือหน่วยงานที่เป็นที่ยอมรับ เช่น ธนาคารโลก (World Bank)
  - 5) การสอบถามข้อมูลกับคู่ค้าทางธุรกิจเกี่ยวกับหลักปฏิบัติและจริยธรรมทางธุรกิจ โดยต้องมีคำถามที่เหมาะสมกับแต่ละบริษัท
  - 6) การนัดพบตัวแทนของคู่ค้าทางธุรกิจ เพื่อร่วมกันดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ
6. บริษัทคู่ค้าทางธุรกิจ อาจถูกสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากองค์กร โดยอ้างอิงจากผลการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจเบื้องต้น
7. ในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจของบุคคลนั้น ขึ้นอยู่กับ บทบาทหน้าที่ของบุคคลนั้นและความเสี่ยงต่อการติดสินบนที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเช่น
  - 1) การระบุถึงบุคคลที่ตรวจสอบเพื่อสัมภาษณ์ในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจของบุคคลนั้น ควรมีการพิจารณาว่าบุคคลนั้นมีความเข้าใจในนโยบายต่อต้านการติดสินบนขององค์กร และเห็นถึงความสำคัญของการดำเนินการให้สอดคล้อง
  - 2) การพิจารณาตรวจสอบคุณสมบัติของบุคคลที่ตรวจสอบ ต้องดำเนินการอย่างแม่นยำและกระทำอย่างมีเหตุผล
  - 3) การอ้างอิงข้อมูลจากนายจ้างคนก่อนหน้าของบุคคลที่ตรวจสอบ เป็นข้อมูลสำหรับการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจของบุคคลที่สามารถนำมาใช้ได้ และต้องกระทำอย่างมีเหตุผล
  - 4) การระบุว่าบุคคลที่ตรวจสอบว่าเกี่ยวข้องกับ การให้และรับสินบน ต้องกระทำอย่างมีเหตุผล
  - 5) องค์กรต้องกระทำอย่างมีเหตุผลและไม่เสนอให้บุคคลที่ตรวจสอบกลับไปทำงานงานในองค์กรก่อนหน้า หรือพิจารณาเปรียบเทียบกับ การจ้างงาน หรือสิ่งที่ได้รับในองค์กรก่อนหน้า
  - 6) องค์กรต้องตรวจสอบวัตถุประสงค์ในการตรวจสอบ รวมถึงความไม่ปลอดภัยหรือไม่เหมาะสมที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลที่ตรวจสอบ เนื่องจากการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจของบุคคลนั้น
  - 7) การระบุถึงความสัมพันธ์ของบุคคลที่ตรวจสอบกับข้าราชการ ต้องกระทำอย่างมีเหตุผล

8. การปฏิบัติการ

8.3 การควบคุมทางการเงิน

องค์กรต้องดำเนินการควบคุมทางการเงินที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน
หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.11 สำหรับข้อแนะนำ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ควบคุมทางการเงินที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมการเงิน ซึ่งเป็นการระบบการบริหารจัดการและกระบวนการที่ดำเนินการโดยองค์กร เพื่อให้การทำธุรกรรมทางการเงินเป็นไปอย่างเหมาะสม ได้รับการบันทึกอย่างถูกต้องแม่นยำ สมบูรณ์และในเวลาที่เหมาะสม
2. เผยแพร่ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมการเงินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ ตลอดจนฝึกอบรม(ถ้าจำเป็น) ในบางขั้นตอนเพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน
3. แต่ละหน่วยงาน ดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบแนวทางปฏิบัติทางการเงิน หรือขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงาน เช่นการตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของหลักฐานทางการเงิน และจัดส่งเพื่อจัดเก็บหรือใช้ทวนสอบที่ฝ่ายบัญชี
4. ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินการตามกฎ ระเบียบ ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมการเงิน ว่าถูกต้อง สม่าเสมอ
5. คณะกรรมการตรวจสอบสอบทานระบบรายงานทางการเงินและบัญชี เพื่อให้มั่นใจว่ามีความถูกต้อง โปร่งใส รัดกุมเหมาะสม ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามมาตรฐานสากล
6. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการควบคุมการเงินตามกฎ ระเบียบแนวทางปฏิบัติทางการเงิน และข้อ 7.5 ในรูปแบบที่ถูกต้อง เหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

ดำเนินการควบคุมทางการเงินที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติขั้นตอนการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมทางการเงิน ที่ช่วยในการลดความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

1. แยกหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น คนจัดทำเอกสารการจ่ายเงิน กับผู้อนุมัติต้องไม่เป็นคนเดียวกัน
2. กำหนดระดับของการอนุมัติการจ่ายเงิน ซึ่งหากเป็นการทำธุรกรรมที่มีวงเงินสูง จำเป็นต้องให้ผู้มีอำนาจระดับสูงในการอนุมัติ
3. การนัดหมายของผู้รับเงิน ของชิ้นงานหรือบริการที่ว่าจ้าง มีการตรวจสอบและอนุมัติโดยผู้ที่เกี่ยวข้อง ตามกลไกระบบที่องค์กรวางไว้
4. กำหนดให้ต้องใช้ผู้ลงนามอย่างน้อย 2 คนในการอนุมัติจ่าย
5. กำหนดให้ต้องมีเอกสารสารสนเทศในรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติจ่าย
6. จำกัดการใช้เงินสด หรือมีขั้นตอนการปฏิบัติในการควบคุมการใช้จ่ายเพื่อการดำเนินการด้วยเงินสด
7. กำหนดหมวดหมู่ค่าใช้จ่ายและอธิบายรายละเอียดเพื่อจัดทำบัญชีได้อย่างแม่นยำและชัดเจน
8. ดำเนินการตรวจสอบทบทวนการบริหารจัดการด้านการเงิน ในรอบระยะเวลาที่กำหนด ของรายการการทำธุรกรรมที่มีนัยสำคัญ
9. ดำเนินการตรวจสอบทางการเงินโดยบุคคลหรือองค์กรที่เป็นอิสระจากองค์กร และอยู่ในรอบระยะเวลาที่กำหนด

8. การปฏิบัติการ

8.4 การควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน

องค์กรต้องดำเนินการควบคุมที่ไม่ใช่ทางการเงินที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ในส่วนของการจัดซื้อจัดจ้าง การผลิต การขาย การตลาด งานทรัพยากรบุคคล งานกฎหมายและข้อกำหนด เป็นต้น

หมายเหตุ 1 ในแต่ละสัญญา กิจกรรมหรือความสัมพันธ์ อาจจะสามารถระบุทั้งการควบคุมทางการเงินและการควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน

หมายเหตุ 2 ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.12 สำหรับข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ดำเนินการควบคุมที่ไม่ใช่ทางการเงินที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน ซึ่งเป็นการระบบการบริหารจัดการและกระบวนการที่ดำเนินในส่วนของการจัดซื้อจัดจ้าง การผลิต การขาย การตลาด งานทรัพยากรบุคคล งานกฎหมายและข้อกำหนด เป็นต้น ให้เป็นไปอย่างเหมาะสม
2. เผยแพร่ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมที่ไม่ใช่การเงินให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ ตลอดจนฝึกอบรม(ถ้าจำเป็น) ในบางขั้นตอนเพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน
3. แต่ละหน่วยงาน ดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบแนวทางปฏิบัติทางการเงิน หรือขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงาน เช่นการยืนยันคุณสมบัติและคุณลักษณะของสินค้าหรือบริการ เพื่อยืนยันความสมบูรณ์ ถูกต้องก่อนการทำนัดเรียกเก็บเงิน เป็นหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่จัดซื้อ/ จัดจ้างมา
4. ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินการตามกฎ ระเบียบ ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน ว่าถูกต้อง สม่าเสมอ
5. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการควบคุมไม่ใช่งานการเงิน ตามกฎ ระเบียบแนวทางปฏิบัติ และข้อ 7.5 ในรูปแบบที่ถูกต้อง เหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

ดำเนินการควบคุมที่ไม่ใช่ทางการเงินที่ใช้ในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติขั้นตอนการควบคุมที่ไม่ใช่ทางการเงิน

1. มีกระบวนการหรือขั้นตอนที่ดำเนินการก่อนการอนุมัติผู้รับเหมา ผู้รับจ้างเหมาช่วง ผู้ขายวัตถุดิบและที่ปรึกษา ที่ดำเนินการโดยองค์กรเพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ที่จะเกิดการให้และรับสินบน ซึ่งขั้นตอนนี้จะมีความคล้ายคลึงกับการระบุประเภทของธุรกิจในการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ
2. การประเมิน
  - 1) องค์กรมีความจำเป็นและมีความชอบธรรมในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคู่ค้าทางธุรกิจ
  - 2) การบริการของคู่ค้าทางธุรกิจ มีการดำเนินการอย่างถูกต้อง

- 3) การจ่ายค่าตอบแทนให้ลูกค้าทางธุรกิจ มีความถูกต้อง เหมาะสมกับบริการที่ได้รับ ซึ่งเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องระวังความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้การจ่ายเงินเป็นช่องทางในการให้และรับสินบนเพื่อผลประโยชน์ของบริษัท
3. ในการประกวดราคาต้องมีผู้เข้าร่วมแข่งขันอย่างน้อย 3 คน และมีการดำเนินการอย่างโปร่งใส
4. กำหนดให้ต้องมีผู้ประเมินอย่างน้อย 2 คน ในการพิจารณาเลือก การตัดสินใจสัญญา
5. แยกหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น ผู้อนุมัติสัญญาจัดซื้อ/จัดจ้าง กับผู้ร้องขอในการจัดซื้อ/จัดจ้าง ต้องไม่เป็นคนเดียวกัน
6. กำหนดให้ต้องใช้ผู้ลงนามอย่างน้อย 2 คนในสัญญาหรือเอกสารเทียบเท่าสัญญาที่ใช้ในการระบุรายละเอียดที่ผู้ให้บริการต้องดำเนินการให้องค์กร
7. กำหนดให้ผู้มีอำนาจระดับสูงในการควบคุมการดำเนินการของกระบวนการหรือกิจกรรมที่มีระดับความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนในระดับสูง
8. จำกัดกลุ่มคนในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อป้องกันให้เกิดความสมบูรณ์ของการประมวล และประเด็นข้อมูลที่อ่อนไหวต่อราคา
9. จัดเตรียมเครื่องมือหรือรูปแบบที่เหมาะสมเพื่อช่วยในการดำเนินการ โดยอาจศึกษาจากคู่มือปฏิบัติการ ข้อควรทำ และข้อควรระวัง ลำดับชั้นในการอนุมัติ รายการตรวจสอบ แบบฟอร์ม ขั้นตอนการทำงานของโปรแกรมคอมพิวเตอร์

8. การปฏิบัติการ

8.5 การดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยองค์กรและโดยลูกค้าทางธุรกิจ

8.5.1 องค์กรต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการในการควบคุม สำหรับ

ก) การดำเนินการต่อต้านการติดสินบนขององค์กร

ข) การดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนของตัวเอง

โดยในแต่ละกรณีเนื้อหาของระเบียบความเป็นเหตุเป็นผลและความเหมาะสม ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงที่องค์กรเผชิญอยู่จากการควบคุมขององค์กรที่คำนึงถึงผลการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนในข้อ 4.5

หมายเหตุ องค์กรต้องมีการควบคุมองค์กรอื่นด้วย ถ้าหากมีการควบคุมทางตรงหรือทางอ้อมกับการจัดการองค์กร (ดู A.13.1.3)

8.5.2 ในความสัมพันธ์กับลูกค้าทางธุรกิจ จะไม่มีการควบคุมโดยองค์กร ถ้าการประเมินความเสี่ยงต่อการติดสินบน (ดู 4.5) หรือ

การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ (ดู 8.2) มีการชี้บ่งว่าความเสี่ยงต่อการติดสินบนระดับต่ำ และเมื่อการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนดำเนินการโดยลูกค้าทางธุรกิจที่ช่วยบรรเทาความเสี่ยงต่อการติดสินบนที่เกี่ยวข้อง โดยองค์กรต้องดำเนินการในขั้นตอนการปฏิบัติ ดังนี้

ก) องค์กรต้องตัดสินใจว่าลูกค้าทางธุรกิจมีการควบคุมการติดสินบนในองค์กร ที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงต่อการติดสินบน หรือ

ข) เมื่อลูกค้าทางธุรกิจไม่มีการควบคุมการติดสินบนในองค์กร หรือองค์กรลูกค้าทางธุรกิจไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าการควบคุมการติดสินบนในองค์กร

- 1) ในทางปฏิบัติ องค์กรต้องกำหนดให้คู่ค้าทางธุรกิจดำเนินการควบคุมการตัดสินใจที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสัญญาโครงการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
- 2) หากในทางปฏิบัติองค์กรไม่สามารถกำหนดให้คู่ค้าทางธุรกิจดำเนินการควบคุมการตัดสินใจได้ องค์กรต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ในการประเมินความเสี่ยงขององค์กรที่สัมพันธ์กับคู่ค้าทางธุรกิจ (ดู 4.5 และ 8.2) และในวิธีการที่องค์กรจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าว (ดู 8.3 8.4 และ 8.5)
หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.13 สำหรับข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ดำเนินการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจโดยองค์กรและโดยคู่ค้าทางธุรกิจ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการในการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจโดยองค์กรและโดยคู่ค้าทางธุรกิจ ที่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงที่มี และส่งผลให้ผลกระทบจากความเสียหายต่อการให้และรับสินบนลดลง โดยองค์กรควบคุมการดำเนินการของคู่ค้าทางธุรกิจทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่น องค์กรตัดสินใจควบคุมบริษัทในเครือหรือคู่ค้าธุรกิจที่เป็นผู้มีส่วนได้หลักขององค์กร ตามมติของคณะกรรมการบริหาร องค์กรไม่ควบคุมการดำเนินการของคู่ค้าทางธุรกิจด้วยเพียงเหตุผลเป็นองค์กรที่ขายของจำนวนมากให้องค์กร
2. การควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจโดยองค์กร
  - 1) เผยแพร่ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจโดยองค์กร ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ ตลอดจนฝึกอบรม(ถ้าจำเป็น) ในบางขั้นตอนเพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน ซึ่งการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจโดยองค์กร เป็นการดำเนินการไปด้วยกันกับการดำเนินการขององค์กร
  - 2) แต่ละหน่วยงาน ดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง
  - 3) ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินการตามกฎ ระเบียบ ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจโดยองค์กร ว่าถูกต้อง สม่าเสมอ
  - 4) แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจโดยองค์กร ตามข้อ 7.5 ในรูปแบบที่ถูกต้อง เหมาะสม
3. ดำเนินการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจโดยคู่ค้าทางธุรกิจ
  - 1) องค์กรไม่ดำเนินการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจของคู่ค้าทางธุรกิจ เมื่อคู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนในระดับต่ำตามข้อ 8.5.2 ซึ่งควบคุมคู่ค้าทางธุรกิจกรณี
    - 1.1) คู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนในระดับต่ำหรือไม่มี
    - 1.2) คู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่ไม่อยู่ในระดับต่ำ แต่มาตรการการควบคุมจากองค์กรไม่ได้ช่วยบรรเทาความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องให้ลดลง ซึ่งในกรณีนี้องค์กรอาจจะเข้าไปช่วยคู่ค้าทางธุรกิจในปัจจุบันที่ส่งผลต่อความเสี่ยงนั้น อันนั้นจะส่งผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรและคู่ค้าทางธุรกิจว่าจะอยู่ในรูปแบบและวิธีการอย่างไร

- 2) ผลการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนตามข้อ 4.5 และผลการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะทางธุรกิจตามข้อ 8.2 ไม่ใช่กลไกที่กำหนดขึ้นเพื่อควบคุมความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่มีระดับต่ำ ดังนั้นการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยคู่ค้าทางธุรกิจตามข้อ 8.5 เป็นการควบคุมที่บรรเทาความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่มีระดับต่ำ
  - 2.1) องค์กรสามารถตัดสินใจว่าคู่ค้าทางธุรกิจควบคุมการดำเนินการต่อต้านการสินบนได้เหมาะสมหรือไม่ โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์สถานะทางธุรกิจ ซึ่งองค์กรควรพิจารณาเฉพาะการควบคุมการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงเท่านั้น ไม่ใช่การดำเนินการทั้งหมดของคู่ค้าทางธุรกิจ
  - 2.2) เมื่อองค์กรระบุชัดเจนว่า คู่ค้าทางธุรกิจดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนอย่างไม่เหมาะสมสำหรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับองค์กร องค์กรมีแนวทางในการดำเนินการดังนี้
    - 2.2.1) องค์กรสามารถร้องขอให้คู่ค้าทางธุรกิจดำเนินการ ดังนี้
      - a) ในกรณีที่องค์กรมีอิทธิพลต่อคู่ค้าทางธุรกิจ องค์กรสามารถดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนของคู่ค้าทางธุรกิจ ภายใต้เงื่อนไขข้อตกลง
      - b) ในกรณีที่องค์กรไม่ได้มีอิทธิพลเหนือคู่ค้าทางธุรกิจ องค์กรสามารถควบคุมคู่ค้าทางธุรกิจได้โดย 1) พิจารณากันเป็นแต่ละโครงการไม่ใช่ทั้งหมดของบริษัท 2) กำหนดผู้รับจ้างเหมาะสมช่วงหรือผู้ขายวัตถุดิบ หรือ 3) เปลี่ยนจากการดำเนินการทางธุรกิจกับคู่ค้าทางธุรกิจ เป็นสร้างความสัมพันธ์กับผู้รับจ้างเหมาะสมช่วงหรือผู้ขายวัตถุดิบของคู่ค้าทางธุรกิจ
      - c) องค์กรจัดการซื้อส่วนประกอบหรือวัตถุดิบหลักจากผู้รับจ้างเหมาะสมช่วงหรือผู้ขายวัตถุดิบรายสำคัญให้คู่ค้าทางธุรกิจ
  - เมื่อธรรมชาติของคู่ค้าทางธุรกิจและลักษณะของความเสี่ยงที่เกิดขึ้น มีลักษณะดังนี้
    - a) คู่ค้าทางธุรกิจมีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่มีระดับสูงและมีความสัมพันธ์กับองค์กรอย่างมากและซับซ้อน องค์กรจำเป็นต้องให้คู่ค้าทางธุรกิจดำเนินการควบคุมการดำเนินการต่อต้านการติดสินบนให้สอดคล้องกับความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนขององค์กร
    - b) คู่ค้าทางธุรกิจมีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่มีระดับปานกลาง องค์กรจำเป็นต้องให้คู่ค้าทางธุรกิจดำเนินการควบคุมการดำเนินการต่อต้านการติดสินบนในบางส่วน เช่น จัดทำนโยบายต่อต้านการติดสินบน ฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น
    - c) คู่ค้าทางธุรกิจเป็นองค์กรขนาดเล็ก เช่น ตัวแทนบริษัทหรือผู้ขายวัตถุดิบรายเล็ก ให้องค์กรกำหนดให้มีการฝึกอบรมผู้ที่เกี่ยวข้อง และควบคุมถึงการใช้จ่ายหลัก การให้ของขวัญหรือการบริจาค
- 3) องค์กรอาจจะกำหนดรายละเอียดสิ่งที่ต้องให้คู่ค้าทางธุรกิจดำเนินการให้เกิดขึ้น ก่อนการจัดทำสัญญา
- 4) องค์กรไม่จำเป็นต้องพิจารณาตรวจสอบการปฏิบัติการของคู่ค้าทางธุรกิจทั้งหมด องค์กรสามารถร้องขอให้คู่ค้าทางธุรกิจจัดส่งนโยบายหรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนมาให้ หรือในกรณีของตัวแทนหรือคู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนในระดับสูง ให้กำหนดการเฝ้าระวังรายงาน หรือการตรวจประเมิน
- 5) หากคู่ค้าทางธุรกิจไม่สามารถดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพและภายในช่วงระยะเวลาที่เหมาะสม องค์กรสามารถพิจารณายกเลิกข้อสัญญาหรือข้อตกลงได้

- 6) เผยแพร่ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยคู่ค้าทางธุรกิจ ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ ตลอดจนฝึกอบรม(ถ้าจำเป็น) ในบางขั้นตอนเพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน ซึ่งการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยคู่ค้าทางธุรกิจ เป็นการดำเนินการไปด้วยกันกับการดำเนินการขององค์กร
- 7) แต่ละหน่วยงาน ดำเนินการเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้อง
- 8) ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยคู่ค้าทางธุรกิจ ว่าถูกต้อง สม่าเสมอ
- 9) แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยคู่ค้าทางธุรกิจ ตามข้อ 7.5 ในรูปแบบที่ถูกต้อง เหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการในการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนโดยองค์กรและโดยคู่ค้าทางธุรกิจ

ตัวอย่างความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ที่อาจจะเกิดในองค์กร

1. บริษัทในเครือขององค์กร จ่ายสินบนเพื่อหวังผลประโยชน์ทางธุรกิจ ส่งผลกระทบต่อองค์กรเป็นความเสี่ยงด้านการให้และรับสินบน
2. คู่ค้าทางธุรกิจจ่ายสินบนเพื่อให้ชนะการประมูล ในโครงการที่องค์กรมีส่วนร่วม หรือกิจกรรมที่องค์กรเกี่ยวข้อง
3. ผู้จัดการฝ่ายซื้อจัดหาของลูกค้า เสนอให้องค์กรจ่ายเงิน แลกกับการทำสัญญา
4. ลูกค้าขององค์กรร้องขอให้องค์กรทำการว่าจ้างหรือทำสัญญากับผู้รับเหมาช่วงหรือผู้ขายวัตถุดิบ ซึ่งผู้จัดการหรือข้าราชการที่เป็นลูกค้าขององค์กรได้รับผลประโยชน์เป็นการส่วนตัวด้วยการทำข้อตกลงนี้
5. ตัวแทนขององค์กรจ่ายสินบนในนามองค์กร ให้กับผู้จัดการขององค์กรลูกค้า
6. ผู้รับเหมาช่วงหรือผู้ขายวัตถุดิบขององค์กร เสนอสินบนให้ผู้จัดการฝ่ายจัดหาขององค์กร เพื่อแลกกับการได้ทำสัญญาหรือการต่อสัญญา

8. การปฏิบัติการ

8.6 การต่อต้านการติดสินบน

สำหรับคู่ค้าทางธุรกิจที่มีความเสี่ยงในระดับต่ำ องค์กรต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการที่กำหนดไว้เท่าที่ทำได้

ก) คู่ค้าทางธุรกิจมีข้อตกลงในการป้องกันการติดสินบนโดย หรือภายใต้ชื่อ หรือเพื่อผลประโยชน์ของคู่ค้าทางธุรกิจที่เชื่อมโยงได้กับสัญญา โครงการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ข) องค์กรสามารถยกเลิกความสัมพันธ์กับคู่ค้าทางธุรกิจ เมื่อมีเหตุเกี่ยวกับการติดสินบน หรือภายใต้ชื่อ หรือเพื่อผลประโยชน์ของคู่ค้าทางธุรกิจที่เชื่อมโยงได้กับสัญญา โครงการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามข้อกำหนด ก) และ ข) ด้านบนได้ 1) องค์กรต้องคำนึงถึงปัจจัยเหล่านี้ในการประเมินความเสี่ยงขององค์กรที่สัมพันธ์กับคู่ค้าทางธุรกิจ (ดู 4.5 และ 8.2) และในวิธีการที่องค์กรจัดการกับความเสี่ยงดังกล่าว (ดู 8.3 8.4 และ 8.5)

หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.14 สำหรับข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนสำหรับลูกค้าทางธุรกิจ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการต่อต้านการติดสินบนขององค์กรสำหรับลูกค้าทางธุรกิจ เพื่อเป็นแนวทางการดำเนินการตั้งแต่การคัดสรรลูกค้าทางธุรกิจ ระหว่างอยู่ความสัมพันธ์หรือสัญญาโครงการ และเมื่อหลังเสร็จตามสัญญาโครงการ
2. กำหนดเกณฑ์การพิจารณาคัดสรรลูกค้าทางธุรกิจ มาตรการหรือแนวปฏิบัติเพื่อต่อต้านการให้และรับสินบน และเกณฑ์การประเมินหรือการเฝ้าติดตามผลการดำเนินการของลูกค้าทางธุรกิจ
3. พิจารณาระดับการควบคุมการดำเนินการต่อต้านการติดสินบนขององค์กรสำหรับลูกค้าทางธุรกิจตามระดับความเสี่ยง ในกรณีที่เป็นกิจกรรมหรือการดำเนินงานของลูกค้าทางธุรกิจที่มีระดับความเสี่ยงต่ำอาจมีการละเว้นการดำเนินการในบางขั้นตอน หรือมีการดำเนินการที่แตกต่างจากลูกค้าที่มีระดับความเสี่ยงสูง เช่น ตัวอย่างขององค์กรที่ลูกค้าทางธุรกิจที่มีระดับความเสี่ยงต่อการติดสินบนต่ำ หรือความเสี่ยงอยู่ภายใต้การควบคุมหรือเฝ้าระวังไว้แล้วด้วยวิธีที่ดำเนินการ
  - 1) ลูกค้าทางธุรกิจที่ขายวัตถุดิบที่มีราคาถูก และมีปริมาณการซื้อขายน้อย
  - 2) ลูกค้าทางธุรกิจที่ดำเนินการจองตั๋วเดินทางโดยตรงกับสายการบิน หรือจองที่พักโดยตรงกับโรงแรม ผ่านช่องทางออนไลน์
  - 3) ลูกค้าทางธุรกิจที่ให้บริการโดยตรงกับลูกค้า และสินค้าที่มีราคาไม่สูง เช่น อาหาร ตัวหนัง
4. กรณีลูกค้าทางธุรกิจที่มีระดับความเสี่ยงสูง องค์กรควรมีข้อตกลงหรือมาตรการเพื่อต่อต้านการให้และรับสินบน เช่น
  - 1) กรณีที่องค์กรมีอิทธิพลต่อลูกค้าทางธุรกิจหรือสามารถกำหนดให้ลูกค้าดำเนินการบางอย่างได้นั้น องค์กรอาจทำข้อตกลงในการดำเนินการเพื่อป้องกันการให้และรับสินบน หรืออาจแต่งตั้งตัวแทนดำเนินการซื้อขาย หรือเป็นเงื่อนไขข้อตกลงในการเป็นผู้รับเหมา
  - 2) กรณีที่องค์กรไม่ได้มีอิทธิพลต่อลูกค้าทางธุรกิจหรือไม่สามารถกำหนดให้ลูกค้าดำเนินการบางอย่างได้นั้น อาจเลือกเฉพาะลูกค้ารายใหญ่หรือเมื่อซื้อชิ้นส่วนจากผู้ขายหลัก หรือตามผลการประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนตามข้อ 4.5 และการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจตามข้อ 8.2
5. องค์กรมีส่วนร่วมในการผลักดันให้บริษัทลูกค้าทางธุรกิจดำเนินตามนโยบายหรือมีแนวปฏิบัติเพื่อต่อต้านการให้และรับสินบน รวมทั้งช่วยในการป้องกัน ตรวจสอบ และการดำเนินการตอบสนองให้สอดคล้องกับกฎหมายการให้และรับสินบน ตลอดจนข้อตกลงที่ทำไว้กับองค์กร

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการสำหรับลูกค้าทางธุรกิจ

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติขั้นตอนการดำเนินการต่อต้านการติดสินบนสำหรับลูกค้าทางธุรกิจ

1. ชักชวนและแบ่งปันแนวปฏิบัติที่ดีแก่ลูกค้าหรือคู่ค้าทางธุรกิจ เพื่อมุ่งหวังให้เป็นแนวร่วมการต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
2. จัดกิจกรรมรณรงค์การปฏิบัติงานและยกย่องคู่ค้าทางธุรกิจที่ประพฤติสอดคล้องกับแนวปฏิบัติต่อต้านการติดสินบน
3. ร่วมมือเพื่อให้ความรู้แก่ลูกค้าหรือคู่ค้าทางธุรกิจ รวมถึงการสร้างสื่อรณรงค์การต่อต้านการให้และรับสินบน
4. สร้างมาตรการและระบบตรวจสอบภายในเพื่อสร้างความโปร่งใสในการประกอบธุรกิจ
5. ในกรณีการจัดซื้อ/จัดหา มีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้
  - 1) การจัดซื้อ/จัดหา ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์หรือขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือระเบียบการจัดซื้อ/จัดหา และสอดคล้องกับอำนาจอนุมัติหรืออำนาจดำเนินการที่มี เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยในการพิจารณาตัดสินใจต้องคำนึงถึงความสมเหตุสมผลด้านราคา คุณภาพและบริการที่ได้รับ รวมทั้งคำนึงถึงมาตรฐานต่างๆ ที่ผู้ขายสินค้าหรือผู้ให้บริการดำเนินการด้วย เช่น มาตรฐานแรงงาน มาตรฐานด้านสิ่งแวดล้อม มาตรฐานด้านคุณภาพ มาตรฐานด้านความปลอดภัยและอาชีวอนามัย เป็นต้น
  - 2) ผู้จัดซื้อ/จัดหาคงต้องไม่ประกอบธุรกิจ ซึ่งอาจนำผลประโยชน์มาสู่ตนโดยอาศัยตำแหน่งหน้าที่ในการจัดซื้อ/จัดหา ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม
  - 3) ไม่ใช่ข้อมูลที่ได้ทราบอันเนื่องมาจากการจัดซื้อ/จัดหา เพื่อประโยชน์ส่วนตัวหรือผู้อื่น
  - 4) ห้ามมิให้ ผู้บริหารหรือพนักงาน ตลอดจนบุคคลที่สาม ที่มีความเกี่ยวข้องกับบริษัทฯ ดำเนินการเสนอให้ หรือรับว่าจะให้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใด หรือจูงใจให้ร่วมดำเนินการใดๆ ทั้งในทางตรงและทางอ้อม อันเป็นการให้ประโยชน์ในการเสนอราคา หรือการสมยอมกันในการเสนอราคาต่อหน่วยงานของรัฐ อันทำให้เกิดความได้เปรียบและได้รับผลประโยชน์ตอบแทนบางประการในกระบวนการจัดซื้อ จัดจ้าง หรือการปฏิบัติงานตามสัญญา ทั้งก่อน ระหว่างการเสนอราคา และหลังการทำสัญญาจัดซื้อจัดจ้าง หรือเพื่อรักษาผลประโยชน์อื่นใดอันไม่เหมาะสม โดยการทุจริตในรูปแบบต่างๆ ประกอบด้วย การช่วยเหลือทางการเมือง การบริจาคเพื่อการกุศล เพื่อเอื้อประโยชน์ต่อธุรกิจของบริษัท เงินสนับสนุนมีวัตถุประสงค์เพื่อธุรกิจที่ก่อให้เกิดความได้เปรียบต่อธุรกิจของบริษัท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่อาจเป็นช่องทางให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกระทำการทุจริต เช่น ค่าของขวัญ ค่าต้อนรับลูกค้า ซึ่งทำให้เกิดการใช้อำนาจอย่างไม่ถูกต้อง เช่น การให้สินบนเจ้าหน้าที่ของรัฐ การให้ของขวัญหรือบริการ การให้เงินสดหรือสิ่งของทดแทนเงินสด และการสมยอมกันในการเสนอราคา

8. การปฏิบัติการ

8.7 ของขวัญ การต้อนรับ การบริจาค และผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน

องค์กรต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการในการป้องกันการเสนอให้ การเตรียมหรือการยอมรับของขวัญ การต้อนรับ การบริจาคและผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกันที่อาจถูกมองว่าเป็นการติดสินบน

หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.15 สำหรับข้อแนะนำ

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ดำเนินการควบคุมการดำเนินการป้องกันการเสนอให้ การเตรียมหรือการยอมรับของขวัญ การต้อนรับ การบริจาคและผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกันที่อาจถูกมองว่าเป็นการติดสินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการในการป้องกันการเสนอให้ การเตรียมหรือการยอมรับของขวัญ การต้อนรับ การบริจาคและผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกันที่อาจถูกมองว่าเป็นการติดสินบน พร้อมกำหนดค่านิยามที่เกี่ยวข้องให้ชัดเจน ตัวอย่างของสิ่งของของของขวัญ การต้อนรับ การบริจาค และผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกันที่อาจถูกมองว่าเป็นการติดสินบน เช่น
  - 1) ของขวัญ การเลี้ยงสังสรรค์ การเลี้ยงต้อนรับ
  - 2) การบริจาคเพื่อการกุศล หรือการบริจาคทางการเมือง
  - 3) การเดินทางฐานะข้าราชการ หรือฐานะตัวแทนลูกค้า
  - 4) งบประมาณ
  - 5) ค่าโฆษณา
  - 6) ผลประโยชน์ต่อชุมชน
  - 7) การฝึกอบรม
  - 8) สมาชิกชมรม
  - 9) ความชอบส่วนบุคคล
  - 10) ข้อมูลความลับ หรือสิทธิพิเศษ
2. จัดทำแบบฟอร์มสำหรับรายงาน เช่น แบบขออนุมัติสนับสนุน แบบรายงานการรับหรือให้ของขวัญของกำนัล แบบรายงานการเลี้ยงรับรอง ฯลฯ ใน Intranet เพื่อให้พนักงานนำมาปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง โดยอาจดำเนินการจัดทำแยกเป็นเอกสารเฉพาะ หรือระบุไว้ในคู่มือหรือแนวปฏิบัติในการป้องกันการให้และรับสินบน
3. กรณีที่หน่วยงานใดมีความประสงค์ในการให้ของขวัญ ให้ดำเนินการใช้แบบรายงานการรับหรือให้ของขวัญของกำนัล ซึ่งระบุชื่อผู้รับของขวัญ หน่วยงาน และวัตถุประสงค์ แล้วแจ้งเรื่องผ่านผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงาน หรือฝ่ายทรัพยากรบุคคล เพื่อเสนอให้ผู้บริหารระดับสูงพิจารณาอนุมัติ
4. กรณีที่พนักงานหรือหน่วยงานหรือองค์กร อาจได้รับของขวัญหรือการต้อนรับ ให้ระบุรายละเอียดการควบคุมให้ชัดเจน เช่น
  - 1) ยอดรวมของราคาสินค้าของ หรือวงเงินการเลี้ยง ที่สามารถรับได้
  - 2) ความถี่ในการรับ
  - 3) ระยะเวลา เช่น ไม่อยู่ระหว่างหรือช่วงเวลา ก่อนหรือหลังการยื่นซองประกวดราคา เป็นต้น
  - 4) ความเหมาะสม เช่น มอบให้ตามพื้นที่รับผิดชอบ ตามหน่วยงาน หรือตามลำดับตำแหน่งอาวุโส
  - 5) การระบุผู้รับ เช่น ตำแหน่งที่ระบุตามสัญญา หรือผู้อนุญาต หรือผู้รับรอง หรือผู้อนุมัติการจ่าย
  - 6) ความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน
  - 7) กฎหมายหรือระเบียบปฏิบัติ เช่น ในบางพื้นที่อาจมีการกำหนดเป็นการเฉพาะในการควบคุม
5. กำหนดผู้อนุมัติให้ชัดเจนและเหมาะสมกับองค์กร ทั้งการรับหรือให้ของขวัญ
6. จัดทำทะเบียนรายละเอียดรายการรับหรือให้ของขวัญพร้อมระบุมูลค่าและเป็นไปอย่างเปิดเผยสามารถตรวจสอบได้
7. สื่อสารเกี่ยวกับนโยบายต่อต้านสินบน และจดหมายครีของขวัญ ให้ลูกค้า คู่ค้า ผ่านช่องทางการสื่อสารอิเล็กทรอนิกส์ เช่น E-mail, Intranet, Website

8. เปิดโอกาสให้พนักงานมีช่องทางการสื่อสาร ข้อเสนอแนะข้อร้องเรียน และแจ้งปัญหาต่างๆ ระหว่างพนักงาน กับผู้บังคับบัญชา โดยผ่านกล่องรับฟังความคิดเห็น หรือ ผ่านระบบ Intranet ของบริษัท และนำเสนอต่อคณะกรรมการบริหาร โดยใช้กลไกที่ไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อพนักงานผู้แจ้ง เบาะแส ซึ่งได้ถูกรักษาไว้เป็นความลับของบริษัท

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการในการป้องกันการเสนอให้ การเตรียมหรือการยอมรับของขวัญ การต้อนรับ การบริจาคและผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกันที่อาจถูกมองว่าเป็นการติดสินบน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติขั้นตอนการดำเนินการของการเลี้ยงรับรองและให้ของขวัญ

1. ห้ามมิให้มีการเลี้ยงรับรองต่อหน่วยงานของรัฐ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในแต่ละโอกาสมูลค่าเกินตามที่กฎหมายกำหนด และค่าใช้จ่ายดังกล่าวต้องไม่เป็นการจ่ายเพื่อจูงใจให้เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่หรือการตัดสินใจใดๆ เพื่อประโยชน์ทางธุรกิจของบริษัท ทั้งนี้ ต้องมีการบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่ได้ใช้จ่ายจริงและมีใบเสร็จหรือหลักฐานรับรอง
2. ค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงรับรองโดยมารยาททางธุรกิจ ควรถูกใช้อย่างเหมาะสม และเป็นค่าใช้จ่ายตามจริง ทั้งนี้ให้รายงาน และ/หรือดำเนินการขออนุมัติต่อผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงาน
3. การเบิกค่าใช้จ่ายสำหรับการเลี้ยงรับรองจะต้องไม่รวมถึงค่าใช้จ่ายของบุคคลในครอบครัวของพนักงาน
4. พนักงานไม่พึงรับหรือให้การเลี้ยงรับรอง ของขวัญ/ของที่ระลึก และค่าใช้จ่ายอื่นใด ที่เกินความจำเป็นและไม่เหมาะสมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลที่ทำธุรกิจกับบริษัทฯ ทั้งนี้การรับและให้ดังกล่าวที่เป็นไปตามธรรมเนียมปฏิบัติ ตามประเพณี วัฒนธรรม หรือมารยาททางสังคม ถือเป็นเรื่องที่ยอมรับได้ แต่ต้องสมเหตุสมผล มีความเหมาะสม เป็นไปตามนโยบาย ระเบียบ และธรรมเนียมปฏิบัติตามประเพณีในแต่ละโอกาส โดยเก็บรักษาหลักฐานการใช้จ่ายเงิน มีการบันทึกค่าใช้จ่ายตามที่ได้ใช้จ่ายจริง และมีใบเสร็จหรือหลักฐานรับรอง เพื่อตรวจสอบได้ในภายหลัง
5. พนักงานสามารถรับของขวัญมีมูลค่าได้ไม่เกิน 2,000 บาท กรณีที่รับของขวัญมูลค่าเกินกว่า 2,000 บาท พนักงานต้องรายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบ โดยใช้แบบฟอร์มที่กำหนด และนำของขวัญส่งมอบให้ฝ่ายทรัพยากรบุคคลเพื่อดำเนินการตามความเหมาะสมต่อไป
6. พนักงานสามารถให้ของขวัญแก่บุคคลใดๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับองค์กรได้ โดยที่
  - 1) ไม่เป็นการกระทำโดยตั้งใจเพื่อชักนำ หรือตอบแทนแก่บุคคลหรือหน่วยงาน เพื่อให้ได้มาซึ่งความได้เปรียบในงานใดๆ หรือเพื่อแลกเปลี่ยน แอบแฝง ช่วยเหลือที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์
  - 2) การให้เป็นการให้ในนามบริษัทฯ ไม่ใช่ในนามส่วนบุคคล
  - 3) การให้ของขวัญเป็นตามช่วงเทศกาลที่เหมาะสม ตามธรรมเนียมปฏิบัติ เช่น วันขึ้นปีใหม่ เป็นต้น
  - 4) ประเภทและมูลค่ามีความเหมาะสม เปิดเผยได้ ไม่ปกปิด

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติขั้นตอนการดำเนินการของการบริจาคเพื่อการกุศล หรือการบริจาคทางการเมือง

1. บริษัทฯ สนับสนุนการบริจาคเพื่อการกุศล และการให้เงินสนับสนุนในการพัฒนาชุมชนและสังคม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างเศรษฐกิจ และความเข้มแข็งให้กับชุมชนและสังคม โดยการบริจาคเพื่อการกุศล และการให้เงินสนับสนุน ต่อองค์กรการกุศลหรือหน่วยงานอื่นๆ มีขั้นตอนพิจารณาและอนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท หรือผู้ที่มี

- อำนาจของบริษัท และมีกระบวนการตรวจสอบ การติดตาม รวมทั้งมีหลักฐานหรือหนังสือตอบรับจากหน่วยงานที่ได้รับเงินบริจาคหรือเงินสนับสนุน เพื่อให้การใช้เงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์
- พนักงานต้องจัดทำใบบันทึกคำขอ ระบุชื่อผู้รับบริจาค/ผู้รับการสนับสนุน และวัตถุประสงค์ของการบริจาค/สนับสนุนพร้อมแนบเอกสารประกอบทั้งหมดเสนอให้ผู้มีอำนาจอนุมัติของบริษัทฯ พิจารณานุมัติตามระดับอำนาจอนุมัติของบริษัท และรวบรวมหลักฐานหรือหนังสือตอบรับจากหน่วยงานที่ได้รับเงินบริจาคหรือเงินสนับสนุน เพื่อยืนยันการใช้เงินเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่แจ้งไว้
  - พนักงานต้องมีความระมัดระวังเพื่อให้มั่นใจว่าการบริจาคเพื่อการกุศลและการเป็นผู้ให้การสนับสนุนจะไม่ถูกนำไปใช้เป็นวิธีการหลีกเลี่ยงในการให้สินบน ตลอดจนต้องดำเนินการอย่างโปร่งใสและป็นไปตามกฎหมายที่ใช้บังคับ
  - บริษัทฯ ไม่มีแนวปฏิบัติที่จะให้การช่วยเหลือ การสนับสนุน หรือเป็นตัวแทนพรรคการเมือง ในกิจกรรมสาธารณะต่างๆ ไม่ว่าจะทางด้านการเงิน หรือรูปแบบอื่นใด รวมถึงไม่กระทำการใดที่จะทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าบริษัทฯ เกี่ยวข้องหรือผูกพันทางการเมือง หรือพรรคการเมือง หรือผู้ใดที่มีอำนาจทางการเมือง ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือทางอ้อม
  - ในกรณีที่บริษัทฯ มีความประสงค์ที่จะให้การสนับสนุนทางการเมืองเพื่อส่งเสริมระบอบประชาธิปไตย การสนับสนุนดังกล่าวจะต้องไม่ขัดต่อหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือกระทำไปด้วยความคาดหวังที่จะได้รับการปฏิบัติตอบแทนเป็นพิเศษ ทั้งนี้ ในการสนับสนุนจะต้องจัดทำใบบันทึกคำขอ ระบุชื่อผู้รับการสนับสนุนและวัตถุประสงค์ของการสนับสนุนพร้อมแนบเอกสารประกอบทั้งหมดเสนอให้คณะกรรมการบริหารพิจารณานุมัติ
  - ผู้บริหารและพนักงาน มีสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองตามกฎหมาย แต่จะต้องไม่ดำเนินการหรือแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใดๆ ที่ทำให้บริษัทฯ สูญเสียความเป็นกลาง บริษัทฯ ได้รับความเสียหายจากการเข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้องทางการเมือง หรือทำให้เกิดความเข้าใจผิดต่อบริษัทฯ
  - ผู้บริหารและพนักงาน จะไม่ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองภายในบริษัทฯ รวมถึงใช้ทรัพยากรใดๆ ของ บริษัทฯ เพื่อดำเนินการดังกล่าว
- ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติขั้นตอนการดำเนินการอื่นๆ กรณีผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกันที่อาจถูกมองว่าเป็นการติดสินบน
- บริษัทฯ ไม่มีนโยบายจ่ายเงินค่าอำนวยความสะดวก อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินค่าอำนวยความสะดวกสามารถกระทำได้ในกรณีที่พนักงานตกอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อร่างกายหรือเชื่อว่าชีวิตของตนเองกำลังตกอยู่ในอันตราย โดยเมื่อทำการจ่ายเงินดังกล่าว จะต้องจัดทำเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร และส่งให้ผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงานหรือฝ่ายทรัพยากรบุคคลสอบทาน ทั้งนี้ วัตถุประสงค์และลักษณะของการจ่ายดังกล่าวจะต้องได้รับการบันทึกข้อมูลไว้อย่างถูกต้อง
  - พนักงานไม่เรียกรับหรือให้เงิน ทรัพย์สิน สิ่งของ หรือประโยชน์อื่นใด กับผู้เกี่ยวข้องทางธุรกิจ ที่อาจทำให้เกิดอิทธิพลในการตัดสินใจอย่างหนึ่งอย่างใดโดยไม่เป็นธรรม หรือมีเจตนาเพื่อชักนำให้กระทำ หรือละเว้นการกระทำที่ไม่ถูกต้อง หรือเพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิพิเศษที่ไม่พึงได้
  - ในกรณีของหน่วยงานราชการ มีแนวทางปฏิบัติดังต่อไปนี้
    - ให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบปฏิบัติที่เกี่ยวข้องอย่างเคร่งครัด
    - การทำธุรกรรมกับรัฐ เมื่อติดต่อกับเจ้าหน้าที่ ต้องมีการดำเนินการอย่างถูกต้อง ตรงไปตรงมา ไม่กระทำการใดๆ ที่อาจจูงใจให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการหรือละเว้นดำเนินการ

- 3) การทำความรู้จักหรือการสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างกันตามวาระโอกาส เทศกาล หรือตามประเพณีปฏิบัติ หากอยู่ในขอบเขตที่เหมาะสมสามารถกระทำได้
- 4) การให้การสนับสนุนกิจกรรมของราชการ การบริจาคทรัพย์สิน สามารถทำได้โดยผ่านกระบวนการขออนุมัติที่ถูกต้องโปร่งใส และภายในวงเงินที่เหมาะสม
4. บริษัทฯ ไม่มีนโยบายจ่ายเงินค่าอำนวยความสะดวก อย่างไรก็ตาม การจ่ายเงินค่าอำนวยความสะดวกสามารถกระทำได้ในกรณีที่พนักงานตกอยู่ในสถานการณ์ที่เป็นภัยคุกคามต่อร่างกายหรือเชื่อว่าชีวิตของตนเองกำลังตกอยู่ในอันตราย โดยเมื่อทำการจ่ายเงินดังกล่าว จะต้องจัดทำเอกสารเป็นลายลักษณ์อักษร และส่งให้ผู้บริหารระดับสูงของแต่ละสายงานหรือฝ่ายทรัพยากรบุคคลสอบสวน ทั้งนี้วัตถุประสงค์และลักษณะของการจ่ายเงินดังกล่าวจะต้องได้รับการบันทึกข้อมูลไว้อย่างถูกต้อง
5. การเป็นผู้ให้การสนับสนุนเป็นวิธีการประชาสัมพันธ์ธุรกิจของบริษัทวิธีหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากการบริจาคเพื่อการกุศล โดยอาจกระทำได้ในหลายรูปแบบ เช่น การสนับสนุนกิจกรรมทางวัฒนธรรม ศิลปะ การศึกษา เป็นต้น

8. การปฏิบัติการ

8.8 การจัดการความไม่เพียงพอของการควบคุมการตัดสินใจ

เมื่อมีการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ (ดู 8.2) ในสัญญา โครงการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของคู่ค้าทางธุรกิจแล้ว พบว่าความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ไม่สามารถจัดการด้วยมาตรการการควบคุมการต่อต้านการตัดสินใจที่มีอยู่ และองค์กรไม่สามารถดำเนินการเพิ่มเติม หรือยกระดับมาตรการควบคุม หรือจัดการขั้นตอนดำเนินการอย่างอื่น (เช่น) เพื่อให้สามารถจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้ องค์กรต้อง

ก) ในกรณีที่สัญญา โครงการ และกิจกรรมยังดำเนินการ ให้จัดอย่างเหมาะสมกับความเสี่ยงต่อการตัดสินใจ และธรรมชาติของสัญญา โครงการ และกิจกรรม หรือดำเนินการเท่าที่ทำได้ เช่น ยกเลิกการว่าจ้าง หยุดงาน หยุดชั่วคราว หรือถอดถอน

ข) ในกรณีเป็นสัญญา โครงการ กิจกรรม หรือคู่สัญญาใหม่ ให้เลื่อนหรือปฏิเสธการดำเนินการต่อไป

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

ดำเนินการควบคุมการดำเนินการต่อความไม่เพียงพอของการควบคุมการตัดสินใจ

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. องค์กรมีแนวทางปฏิบัติและช่องทางในการพิจารณาหรือรับทราบถึงความไม่เพียงพอของการควบคุมการตัดสินใจ ทั้งตามที่ระบุไว้ในสัญญา โครงการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของคู่ค้าทางธุรกิจ ดังนี้
  - 1) การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ ตามข้อ 8.2
  - 2) การเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์ และการประเมิน ตามข้อ 9.1
  - 3) การตรวจประเมินภายใน ตามข้อ 9.2
  - 4) การทบทวนการบริหารงาน ตามข้อ 9.3
  - 5) การทบทวนตรวจสอบโดยหน่วยงานการต่อต้านการตัดสินใจ ตามข้อ 9.4

2. เมื่อพนักงานหรือตัวแทนองค์กรที่ได้รับมอบหมาย พบความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ให้รวบรวมข้อมูลรายละเอียดของความเสี่ยงและแจ้งผ่านช่องทางรับเรื่องร้องเรียนหรือข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์ที่กำหนดไว้
3. องค์กร พิจารณาความไม่เพียงพอบนรายละเอียดของมาตรการการควบคุมการต่อต้านการติดสินบนที่มีอยู่ ว่าเป็นความไม่เพียงพอ หรือเป็นการไม่ปฏิบัติ หรือสาเหตุอื่น
4. เมื่อองค์กรพิจารณาแล้วว่าการควบคุมการติดสินบนไม่เพียงพอในสัญญา โครงการ และกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของคู่ค้าทางธุรกิจใดๆ ให้แจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบถึงปัญหาและหาแนวทางจัดการ
5. กรณีที่องค์กรหรือคู่ค้าทางธุรกิจ ไม่สามารถดำเนินการเพิ่มเติม หรือยกระดับมาตรการควบคุม หรือจัดการขั้นตอนดำเนินการอย่างอื่น เพื่อทำให้สามารถจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องได้นั้น องค์กรต้อง
  - ก) ยกเลิกการว่าจ้าง หยุดงาน หยุดชั่วคราว หรือถอดถอน
  - ข) เลื่อนหรือปฏิเสธการดำเนินการต่อไปในกรณีเป็นสัญญา โครงการ กิจกรรม หรือคู่สัญญาใหม่
6. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

ดำเนินการควบคุมการดำเนินการต่อความไม่เพียงพอของการควบคุมการติดสินบน

ตัวอย่างเอกสาร หลักฐานในการพิจารณาความไม่เพียงพอของการควบคุมการติดสินบน

- 1) รายงานผลการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจของคู่ค้าทางธุรกิจ
- 2) รายงานผลการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจของบุคคล ที่เป็นคณะกรรมการ ผู้บริหารระดับสูงและผู้บริหารที่มีอำนาจในการอนุมัติ
- 3) รายงานการเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์ และการประเมินที่มีผลผิดปกติไม่อยู่ในเกณฑ์การควบคุม หรือมีแนวโน้มที่จะผิดปกติ ไม่สามารถควบคุมได้
- 4) ข้อร้องเรียน หรือข้อกล่าวหาว่าติดสินบน
- 5) ผลการตรวจประเมินภายใน ที่ต้นเหตุมาจากความไม่เพียงพอของการควบคุมการติดสินบน
- 6) รายงานการทบทวนการบริหารงาน ในวาระความไม่เพียงพอของการควบคุมการติดสินบน
- 7) การทบทวนตรวจสอบโดยหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน

8. การปฏิบัติการ

8.9 การสร้างความระมัดระวังให้มากขึ้น

องค์กรต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการ ที่

- ก) สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรสามารถรายงานตามหลักสุจริต หรือบนพื้นฐานของความเชื่อความพยายามที่เหมาะสม เช่น การกล่าวหาว่าติดสินบนและการติดสินบน หรือการละเมิดใดๆ หรือจุดอ่อนของระบบ การจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ต่อหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน หรือต่อบุคลากรที่เหมาะสม (ทั้งทางตรงหรือผ่านบุคคลที่สามที่เหมาะสม)
- ข) ยกเว้นในขอบเขตที่จำเป็นในการดำเนินการสอบสวน องค์กรกำหนดการรักษาความลับของรายงาน เพื่อปกป้อง ผู้ที่รายงาน และผู้ที่เกี่ยวข้อง หรือผู้ที่ถูกอ้างอิงในรายงาน
- ค) อนุญาตการรายงานที่ไม่ระบุชื่อ

ง) ห้ามตอบโต้และป้องกันผู้ที่ทำรายงานจากการตอบโต้ หลังจากที่มีการรายงานตามหลักสุจริต หรือบนพื้นฐานของความเชื่อความพยายามที่เหมาะสม ในประเด็นที่เกี่ยวกับความพยายาม การกล่าวหาว่าติดสินบนและการติดสินบน หรือการละเมิดนโยบายต่อต้านการติดสินบนหรือระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน

จ) เปิดให้บุคลากรได้รับคำแนะนำจากคนที่เหมาะสมว่าต้องดำเนินการอย่างไร ถ้าเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการติดสินบน

องค์กรต้องมั่นใจว่าบุคลากรทุกคนตระหนักถึงขั้นตอนการปฏิบัติงานในการรายงานและสามารถดำเนินการได้ รวมทั้งทราบถึงสิทธิและการคุ้มครองของพวกเขาที่มีระบุไว้ในขั้นตอนการปฏิบัติงาน

หมายเหตุ 1 ขั้นตอนการปฏิบัติงานนี้อาจจะเหมือนหรือเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการปฏิบัติงานเรื่องการรายงานเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง (เช่น ความปลอดภัย การทุจริตต่อหน้าที่ การกระทำผิดกฎหมาย หรือความเสียหายร้ายแรงอื่น)

หมายเหตุ 2 องค์กรอาจจะให้คู่ค้าทางธุรกิจ เป็นผู้จัดการดำเนินการเกี่ยวกับระบบการรายงานภายใต้นามขององค์กร

หมายเหตุ 3 ในบางเขตอำนาจศาล ข้อกำหนดในข้อ ข) และ ค) ด้านบน เป็นข้อห้ามตามกฎหมาย ซึ่งในกรณีดังกล่าวให้องค์กรจัดทำเอกสารแจ้งไม่สามารถที่จะปฏิบัติให้สอดคล้องได้

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

กำหนดขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการที่สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรสามารถรายงานตามหลักสุจริต

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน ที่สนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรสามารถรายงานตามหลักสุจริต โดยอาจแยกเป็นเฉพาะหรือรวมกับขั้นตอนการปฏิบัติที่เกี่ยวกับการตรวจสอบ ประเมินภายใน หรือการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน หรือการจัดการความไม่เพียงพอของการควบคุม การติดสินบน เป็นต้น
2. ขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน ต้องแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนการรับข้อร้องเรียน การเก็บรวบรวมหลักฐาน การตรวจพิจารณาข้อมูลและการตัดสินใจ รวมทั้งการรักษาความลับของรายงาน ข้อมูลผู้รายงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องในรายงาน
3. เผยแพร่ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการดำเนินการรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบ ตลอดจนฝึกอบรม(ถ้าจำเป็น) ในบางขั้นตอนเพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน
4. ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินการแก้ไขรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียนไม่ให้ล่าช้า ทราบถึงสาเหตุของข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ไม่ให้เกิดซ้ำอีก
5. จัดทำรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน และสื่อสารประเด็นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบในรูปแบบตามความเหมาะสม รวมทั้งต้องรายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) ผ่านทางช่องทางต่างๆ ที่องค์กรกำหนดไว้
6. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน ตามข้อ 7.5 โดยหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) หรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติขั้นตอนการดำเนินการรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน

1. เพื่อคุ้มครองผู้แจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียน ดำเนินการดังนี้
  - 1) ผู้ร้องเรียนหรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง สามารถเลือกที่จะไม่เปิดเผยตนเองได้หากเห็นว่าการเปิดเผยนั้นจะทำให้เกิดความไม่ปลอดภัยหรือเกิดความเสียหายใดๆ แต่หากมีการเปิดเผยตนเอง ก็จะทำให้องค์กรสามารถรายงานความคืบหน้าและชี้แจงข้อเท็จจริงให้ทราบ หรือบรรเทาความเสียหายได้สะดวกและรวดเร็วยิ่งขึ้น
  - 2) ผู้ร้องเรียนหรือผู้ที่ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริง บริษัทฯ จะไม่เปิดเผยชื่อ-สกุล ที่อยู่ ภาพ หรือข้อมูลอื่นใดที่สามารถระบุตัวผู้แจ้งได้ ยกเว้นแต่กฎหมายกำหนดให้ต้องปฏิบัติ
  - 3) ผู้รับข้อร้องเรียน จะเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องไว้เป็นความลับ คำนึงถึงความปลอดภัย โดยได้กำหนด มาตรการคุ้มครองพนักงานที่ร้องเรียน หรือผู้ที่ให้ข้อมูล หรือความร่วมมือในการตรวจสอบข้อมูล โดยจะได้รับความคุ้มครองจากการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม เช่น การเปลี่ยนตำแหน่งงาน ลักษณะงาน สถานที่ทำงาน สัมผัสงาน ชุมชู่ ครอบคลุมการปฏิบัติงาน เลิกจ้าง อันเนื่องมาจากสาเหตุแห่งการร้องเรียน
  - 4) กรณีที่ผู้ร้องเรียนแจ้งเบาะแสดังกล่าวประพาดพิดหรือข้อร้องเรียนและผู้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงเห็นว่าตนเองอาจได้รับความไม่ปลอดภัยหรืออาจเกิดความเดือดร้อนเสียหาย ผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าวประพาดพิดหรือข้อร้องเรียนและผู้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงสามารถร้องขอให้บริษัทฯ กำหนด มาตรการคุ้มครองที่เหมาะสมก็ได้ หรือบริษัทฯ อาจกำหนดมาตรการคุ้มครองโดยผู้แจ้งเบาะแสดังกล่าวประพาดพิดหรือข้อร้องเรียนและผู้ให้ความร่วมมือในการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่ต้องร้องขอก็ได้หากเห็นว่าเป็นเรื่องที่มีแนวโน้มที่จะเกิดความเดือดร้อนเสียหายหรือความไม่ปลอดภัย
  - 5) ผู้ที่ได้รับความเดือดร้อนเสียหายจะได้รับการบรรเทาความเสียหายด้วยกระบวนการที่มีความ เหมาะสม และเป็นธรรม

8. การปฏิบัติการ

8.10 การสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน

องค์กรต้องมีขั้นตอนการปฏิบัติงานการดำเนินการ ที่

- ก) จำเป็นต้องประเมินความจำเป็นอย่างเหมาะสมว่าต้องถูกจัดทำรายงาน ตรวจสอบหรือสงสัยว่าจะเป็นจริง ในการสอบสวนกรณีการติดสินบน การละเมิดนโยบายต่อต้านการติดสินบนหรือระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข) จำเป็นต้องดำเนินการอย่างเหมาะสม ในกรณีที่มีการสอบสวนมีการเปิดเผยการติดสินบน หรือการละเมิดนโยบายต่อต้านการติดสินบนหรือระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ค) ให้อำนาจและสิทธิ์ในการสอบสวน
  - ง) จำเป็นต้องขอความร่วมมือในการสอบสวนจากบุคลากรที่เกี่ยวข้อง
  - จ) จำเป็นต้องรายงานสถานะและผลการสอบสวนต่อหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบนและหน่วยงานอื่นตามความเหมาะสม
  - ฉ) จำเป็นต้องดำเนินการสอบสวนอย่างเป็นความลับ รวมทั้งผลจากการสอบสวนอย่างเป็นความลับ การสอบสวนต้องดำเนินการโดย และรายงานต่อบุคลากรที่ไม่มีบทบาทหรือหน้าที่ในการสอบสวน องค์กรควรจะต้องตั้งผู้ดำเนินการสอบสวนและรายงานผลต่อบุคลากรที่ไม่มีบทบาทหรือหน้าที่ในการสอบสวน
- หมายเหตุ 1 ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.18 สำหรับข้อแนะนำ
- หมายเหตุ 2 ในบางเขตอำนาจศาล ข้อกำหนดในข้อ ฉ) ด้านบน เป็นข้อห้ามตามกฎหมาย ซึ่งในกรณีดังกล่าวให้องค์กรจัดทำเอกสารแจ้งไม่สามารถที่จะปฏิบัติให้สอดคล้องได้

วัตถุประสงค์ข้อกำหนด

กำหนดขั้นตอนและแนวทางปฏิบัติในการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน

ขั้นตอนการปฏิบัติ

1. จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน โดยอาจแยกเป็นเฉพาะหรือรวมกับขั้นตอนการปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินภายใน หรือการจัดการความไม่เพียงพอของการควบคุมการติดสินบน เป็นต้น
2. เผยแพร่ขั้นตอนหรือแนวทางการปฏิบัติงานการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน ให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบตลอดจนฝึกอบรม(ถ้าจำเป็น) ในบางขั้นตอนเพื่อให้เข้าใจตรงกันและสามารถปฏิบัติงานได้ถูกต้อง ครบถ้วน
3. เมื่อได้รับเรื่องที่กรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน หรือผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม แจ้งเบาะแสหรือข้อร้องเรียนว่าอาจมีการให้และรับสินบนหรือทุจริตต่อหน้าที่ ให้ดำเนินการดังนี้
  - 1) ผู้รับข้อร้องเรียนรวบรวมข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริต การฝ่าฝืน หรือการไม่ปฏิบัติตามจริยธรรม
  - 2) ผู้รับข้อร้องเรียนรายงานข้อเท็จจริงตามแบบฟอร์มที่และช่องทางที่กำหนดไว้
  - 3) หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ผู้บริหารระดับสูง หรือตัวแทนที่ได้รับแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริง เพื่อพิจารณาข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียนให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน โดยแยกแยะเรื่องที่เกี่ยวข้องออกเป็นประเด็น ด้านการบริหารจัดการ ด้านการพัฒนาความรู้ การตรวจสอบข้อเท็จจริง เป็นต้น

- 4) รายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน มีรายละเอียดผลการสอบสวน รวมทั้งข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหา และการลงนามรายชื่อผู้สอบสวนข้อเท็จจริง
  - 5) ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการแก้ไขรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียนไม่ให้ล่าช้า ทราบถึงสาเหตุของข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน และดำเนินการปรับปรุงแก้ไข ไม่ให้เกิดซ้ำอีก
  - 6) องค์กรแจ้งผลให้ผู้ร้องเรียนทราบหากผู้ร้องเรียนเปิดเผยตนเอง หรือผ่านช่องทางต่างๆ ที่องค์กรกำหนด โดยจะต้องผ่านการพิจารณาเห็นชอบในประเด็นและรายละเอียดของการสื่อสารจากกรรมการบริษัท หรือผู้บริหารระดับสูงทราบ
4. หน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) และผู้บริหารระดับสูง ติดตาม ตรวจสอบผลการดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน รวมถึงผลกระทบที่สืบเนื่อง
  5. จัดทำรายงานข้อบกพร่องหรือข้อร้องเรียน และสื่อสารประเด็นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบในรูปแบบตามความเหมาะสม รวมทั้งต้องรายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) ผ่านทางช่องทางต่างๆ ที่องค์กรกำหนดไว้
  6. แม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้ องค์กรควรเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน ตามข้อ 7.5 โดยหน่วยหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) หรือตามที่ได้รับมอบหมาย รวมทั้งเก็บรักษาข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสม กำหนดสิทธิ์การเข้าถึง และสื่อสารให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม

สรุปสาระสำคัญ

จัดทำขั้นตอนการปฏิบัติงานการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติขั้นตอนการดำเนินการของการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน

1. ผลการสอบสวนจะรายงานต่อคณะกรรมการบริษัท ทั้งนี้ ผู้แจ้งเบาะแส และข้อร้องเรียนดังกล่าวจะถูกรักษาไว้เป็นความลับของบริษัท
2. กำหนดแนวทางการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน ตามกลุ่มคนที่เกี่ยวข้อง เช่น
  - 2.1 กรณีมีการร้องเรียนกรรมการ หรือกรรมการที่เป็นผู้บริหาร ประธานคณะกรรมการจะนำเรื่องเข้าที่ประชุมคณะกรรมการ หากพบว่ามีความผิดจริงจะรายงานคณะกรรมการบริษัท เพื่อพิจารณาและดำเนินการตามที่เหมาะสม
  - 2.2 กรณีมีการร้องเรียนผู้บริหารหรือพนักงาน เมื่อได้รับข้อร้องเรียน หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน (บางองค์กรใช้ หน่วยตรวจสอบภายใน) จะแจ้งไปหน่วยงานทรัพยากรบุคคลเพื่อดำเนินการตามข้อบังคับเกี่ยวกับการทำงานขององค์กร

9. การประเมินสมรรถนะ

9. การประเมินสมรรถนะ

9.1 การเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์ และการประเมิน

องค์กรต้องกำหนด

ก) อะไรบ้างที่จำเป็นต้องเฝ้าระวังและตรวจวัด

ข) ใครที่รับผิดชอบในการเฝ้าระวัง

ค) วิธีในการเฝ้าระวัง ตรวจวัด วิเคราะห์และประเมินเพื่อให้มั่นใจถึงความถูกต้องของผลลัพธ์ตามความเหมาะสม

ง) เมื่อไหร่ที่ต้องเฝ้าระวังและดำเนินการตรวจวัด

จ) เมื่อไหร่ที่ผลจากการเฝ้าระวังและตรวจวัด จะต้องนำมาวิเคราะห์ และประเมินผล

ฉ) ข้อมูลต้องรายงานต่อใคร และอย่างไร

องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อเป็นหลักฐานของวิธีการและผล

องค์กรต้องประเมินสมรรถนะของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบ

หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.19 สำหรับข้อเสนอแนะ

9.2 การตรวจประเมินภายใน

9.2.1 องค์กรต้องตรวจประเมินภายในตามช่วงเวลาที่กำหนดไว้ เพื่อให้ได้สารสนเทศมาประกอบการพิจารณาว่าระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ก) เป็นไปตาม

1) ข้อกำหนดสำหรับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร

2) ข้อกำหนดของมาตรฐานนี้

ข) มีการนำไปปฏิบัติและรักษาไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

หมายเหตุ 1 ดู ISO19011 เป็นแนวทาง

หมายเหตุ 2 ขอบข่ายและขนาดของการตรวจประเมินภายในมีความแตกต่าง ขึ้นกับความหลากหลายขององค์กร ทั้งขนาด โครงสร้าง ความและสถานที่ตั้ง

9.2.2 องค์กรต้อง

ก) วางแผน จัดทำ นำไปปฏิบัติ และรักษา โปรแกรมการตรวจประเมิน รวมถึงความถี่ วิธีการ ความรับผิดชอบ ข้อกำหนดการวางแผน และการรายงานที่ซึ่งต้องคำนึงถึงความสำคัญของกระบวนการที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลกระทบต่อองค์กร และผลการตรวจประเมินก่อนหน้านี้

ข) กำหนดหลักเกณฑ์การตรวจประเมินและขอบเขตการตรวจประเมิน

ค) การเลือกผู้ตรวจประเมิน และทำการตรวจประเมินเพื่อให้แน่ใจว่าวัตถุประสงค์และเป็นกลางของกระบวนการตรวจประเมิน

ง) ทำให้แน่ใจว่าผลการตรวจประเมินได้รายงานสู่การจัดการที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ทั้งกับหน่วยงานการต่อต้านการติด

สินบน ผู้บริหารระดับสูง และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง(ถ้ามี)

จ) จัดเก็บเอกสารสารสนเทศไว้เป็นหลักฐานการปฏิบัติตามโปรแกรมการตรวจประเมินและผลการตรวจประเมิน

9.2.3 การตรวจประเมินภายในต้องมีความเป็นเหตุเป็นผล เหมาะสมและอยู่บนพื้นฐานความเสี่ยง ดังเช่น การตรวจประเมินต้องประกอบด้วยกระบวนการตรวจประเมินภายใน หรือขั้นตอนการปฏิบัติการอื่นที่มีการทบทวนขั้นตอนการปฏิบัติงาน การควบคุม และระบบสำหรับ

ก) การติดสินบน หรือ การถูกกล่าวหาว่าติดสินบน

ข) การละเมิดนโยบายการต่อต้านการให้และรับสินบน หรือการต่อต้านข้อกำหนดระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ค) ความล้มเหลวของภาคีความร่วมมือ ในการดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ง) จุดอ่อนหรือโอกาสในการปรับปรุงระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

9.2.4 องค์กรต้องมั่นใจว่าการดำเนินการตรวจประเมินดำเนินการโดย

ก) มีความเป็นอิสระ หรือ บุคลากรที่จัดตั้งขึ้น หรือ เป็นกระบวนการที่ได้รับการแต่งตั้ง หรือ

ข) หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน (นอกเหนือจากขอบข่ายการตรวจประเมินที่มีการประเมินระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนด้วยตนเอง หรือ งานที่ใกล้เคียงกับหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน)

ค) บุคลากรที่เหมาะสมจากหน่วยงานหรือกลไกการทำงานอื่น ที่นอกจากหน่วยที่ได้รับการตรวจประเมินอยู่

ง) บุคคลที่สามที่เหมาะสม

จ) กลุ่มที่เกิดจากการผสมกันระหว่างข้อ ก) ถึง ง)

องค์กรต้องมั่นใจว่า ไม่มีผู้ตรวจประเมินที่ดำเนินการตรวจประเมินงานของตนเอง หรือส่วนงานที่สังกัด

หมายเหตุ ดู ISO 37001:2016 ข้อ A.16 สำหรับข้อแนะนำ

9.3 การทบทวนการบริหารงาน

9.3.1 การทบทวนโดยฝ่ายบริหาร

ผู้บริหารระดับสูงต้องทำการทบทวนระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กรตามแผนที่ได้วางแผนไว้ เพื่อให้มั่นใจความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เพียงพอ และมีประสิทธิผล

ผู้บริหารระดับสูงต้องพิจารณาทบทวน ในประเด็น

ก) สถานะของการดำเนินการทบทวนก่อนหน้า

ข) การเปลี่ยนแปลงในประเด็นทั้งภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

ค) สารสนเทศในเรื่องสมรรถนะและประสิทธิผลของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมถึงแนวโน้ม

1) ความไม่สอดคล้องและการปฏิบัติการแก้ไข

2) ผลการเฝ้าติดตามและการวัด

3) ผลการตรวจประเมิน

4) รายงานการติดสินบน

5) ผลการสืบสวน

6) ลักษณะและขนาดของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่องค์กรต้องเผชิญ

ง) ประสิทธิภาพของกิจกรรมที่ได้กระทำในการดำเนินการกับความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน

จ) โอกาสสำหรับการปรับปรุงระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ตามที่ระบุไว้ในข้อ 10.2

ผลของการทบทวนการบริหารงานต้องรวมถึงการตัดสินใจและการดำเนินการที่เกี่ยวกับโอกาสในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และความต้องการในการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน

รายงานสรุปผลการทบทวนโดยฝ่ายบริหารต้องรายงานต่อหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี)

องค์กรต้องจัดเก็บเอกสารสารสนเทศไว้เป็นหลักฐานผลการทบทวนโดยฝ่ายบริหาร

9.3.2 หน่วยงานกำกับดูแล

หน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) ต้องดำเนินการตรวจสอบระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ตามช่วงเวลา โดยขึ้นอยู่กับข้อมูลได้รับการทบทวนโดยฝ่ายบริหารและหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน และข้อมูลอื่นตามที่หน่วยงานกำกับดูแลร้องขอหรือได้รับ

องค์กรต้องจัดเก็บเอกสารสารสนเทศไว้เป็นหลักฐานผลการทบทวนโดยหน่วยงานกำกับดูแล

9.4 ทบทวนธุรกิจการปฏิบัติตามการต่อต้านการติดสินบน

หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบนต้องพิจารณาการปรับปรุงพื้นฐานของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนว่า

ก) ความเพียงพอในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่องค์กรต้องเผชิญ อย่างมีประสิทธิภาพ

ข) มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ

หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบนต้องรายงานตามเวลาที่วางแผนไว้ และเป็นเฉพาะกิจตามที่เห็นเหมาะสม ต่อหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี) และผู้บริหารระดับสูง หรือคณะกรรมการร่วมของหน่วยงานกำกับดูแลและผู้บริหารระดับสูง ถึงความพอเพียง และการดำเนินการของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน รวมทั้งผลการสืบสวนและผลการตรวจประเมิน

หมายเหตุ 1 ความถี่ในการรายงานขึ้นกับข้อกำหนดขององค์กร แต่แนะนำว่าอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

หมายเหตุ 2 องค์กรอาจจะให้หุ้นส่วนทางธุรกิจช่วยในการตรวจสอบเท่าที่เป็นไปได้ เช่นข้อสังเกตของหุ้นส่วนทางธุรกิจถึงการสื่อสารอย่างเหมาะสม ต่อหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ผู้บริหารระดับสูง และหน่วยงานกำกับดูแล (ถ้ามี)

10. การพัฒนา

10. การพัฒนา

10.1 สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไข

เมื่อเกิดความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด องค์กรต้อง

ก) ตอบสนองต่ออุบัติการณ์ หรือความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดอย่างเหมาะสม

- 1) ปฏิบัติการทันทีเพื่อควบคุมและแก้ไข
- 2) จัดการกับผลกระทบที่ตามมา

ข) ประเมินการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ความต้องการในการกำหนดการปฏิบัติการแก้ไขเพื่อขจัดสาเหตุของอุบัติการณ์ หรือความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดเพื่อไม่ให้เกิดซ้ำหรือเกิดขึ้นในที่อื่นอีก โดย

- 1) ทบทวนความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
- 2) พิจารณาสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
- 3) พิจารณาว่ามีความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากสาเหตุที่คล้ายคลึงกัน หรือจะมีแนวโน้มเกิดขึ้นหรือไม่

ค) ดำเนินการปฏิบัติการแก้ไขตามที่จำเป็น

ง) ทบทวนประสิทธิผลของการปฏิบัติการแก้ไข

จ) เปลี่ยนแปลงใด ๆ ในระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน หากจำเป็น

การปฏิบัติการแก้ไขต้องเหมาะสมกับผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือผลกระทบที่อาจเกิดจากสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดที่พบ องค์กรต้องเก็บรักษาเอกสารสารสนเทศ เพื่อเป็นหลักฐานของ

- ลักษณะของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการที่ได้ดำเนินการหลังจากนั้น
- ผลของการปฏิบัติการแก้ไข

10.2 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

องค์กรต้องมีการปรับปรุงระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน อย่างต่อเนื่องเหมาะสม เพียงพอและมี ประสิทธิภาพ

ข้อสอบ ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016
และแนวทางการจัดทำระบบ

ข้อ 4

1. ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 4 ความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร
  - ก) การทำความเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย
  - ข) การกำหนดขอบข่ายของระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน
  - ค) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน
  - ง) ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 4

2. ข้อใดเป็นคำอธิบายข้อกำหนดย่อย “ความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร” ที่ถูกต้องที่สุด
  - ก) องค์กรต้องพิจารณาประเด็นภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อการบรรลุผลลัพธ์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข) องค์กรต้องพิจารณาประเด็นภายในที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ค) องค์กรที่มีการควบคุมองค์กรอื่น ต้องมีการควบคุมทางตรงที่เกี่ยวกับการให้และรับสินบนที่ชัดเจน
  - ง) ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดไม่ใช่ประเด็นจำเป็นทั้งหมดที่ต้องนำมาพิจารณา ในการทำความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร
  - ก) ขนาด โครงสร้าง และอำนาจการตัดสินใจที่ได้รับมอบหมายขององค์กร
  - ข) ลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนของกิจกรรมหรือกระบวนการขององค์กร
  - ค) หน่วยงานที่ควบคุมองค์กร หรือหน่วยงานที่องค์กรควบคุม
  - ง) ต้องพิจารณาทุกข้อ

4. ข้อใดกล่าวถึง เทคนิคหรือวิธีการที่ใช้ในการทำความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร ที่ถูกต้องมีสุด
  - ก) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพหรือการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน (SWOT) ต้องใช้ผู้ที่เข้าใจและทำงานให้กับองค์กรเท่านั้น
  - ข) การวิเคราะห์ 5 ด้าน (5 force) คือการเปรียบเทียบ (Benchmarking) องค์กรต้องเลือกทำเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
  - ค) การระดมสมองกลุ่มย่อย (Brainstorming) เป็นที่นิยมและใช้ได้ทุกงาน
  - ง) ใช้เทคนิคใดก็ได้ ขึ้นกับการพิจารณา ตัดสินใจขององค์กร

5. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึง “ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร” ที่ถูกต้องที่สุด
  - ก) บุคคลหรือองค์กรใดก็ตาม ที่สามารถทำให้เกิดผลกระทบกับองค์กร
  - ข) บุคคลหรือองค์กรใดก็ตาม ที่ได้รับผลกระทบจากองค์กร
  - ค) บุคคลหรือองค์กรใดก็ตาม ที่เชื่อว่าตนเองได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจหรือกิจกรรมขององค์กร
  - ง) ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย
  - ก) ข้อกำหนดบังคับตามกฎหมาย
  - ข) ข้อกำหนดหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นความคาดหวัง
  - ค) ข้อตกลงที่สมัครใจ
  - ง) ทุกข้อเป็นข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสียที่ต้องพิจารณา

7. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึง “การกำหนดขอบข่ายของระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน” ที่ถูกต้องที่สุด
  - ก) ขอบข่ายต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ ดำเนินการและควบคุม
  - ข) ขอบข่ายระบบการบริหารงาน อาจรระบุเฉพาะส่วนในองค์กร หรือกลุ่มของกิจกรรม
  - ค) ขอบข่ายระบบการบริหารงานต้องพิจารณาจากผลการประเมินความเสี่ยงต่อการติดสินบน
  - ง) ขอบข่ายระบบการบริหารงานต้องครอบคลุมทั้งองค์กร พร้อมระบุเจาะจงถึงหน่วยงานหรือแผนกที่เกี่ยวข้อง

8. ในการพิจารณากำหนดขอบข่าย (Scope) การทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน องค์กรไม่จำเป็นต้องพิจารณาข้อใด
  - ก) ประเด็นภายนอกและภายใน ที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข) ผลการประเมินความเสี่ยงต่อการติดสินบน
  - ค) ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย
  - ง) ทุกข้อต้องใช้พิจารณากำหนดขอบข่าย

9. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึง “การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน” ที่ถูกต้องที่สุด
  - ก) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ และมีการควบคุม
  - ข) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน เป็นขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ค) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ต้องถูกทบทวนอย่างสม่ำเสมอตามช่วงระยะเวลาและความถี่ที่องค์กรกำหนดไว้
  - ง) ถูกทุกข้อ

10. กิจกรรมหรือการดำเนินการในข้อใดจำเป็นที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับ “ข้อกำหนดที่ 4 บริบทขององค์กร” ถึงแม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้
  - ก) องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลบริบทขององค์กรในรูปแบบที่มีการอนุมัติ
  - ข) ทบทวนข้อมูลบริบทขององค์กรให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนด
  - ค) กำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการจัดทำบริบทขององค์กร
  - ง) สื่อสารข้อมูลบริบทขององค์กรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างทั่วถึงทุกคน

ข้อ 5

1. ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 5 ความเป็นผู้นำ
  - ก) ภาวะผู้นำและความมุ่งมั่น
  - ข) นโยบายและวัตถุประสงค์ต่อต้านสินบน
  - ค) บทบาทหน้าที่และอำนาจขององค์กร
  - ง) ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 5 ความเป็นผู้นำ

2. ข้อใดเป็นตัวอย่างชื่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น หน่วยงานกำกับดูแล (Governing body) ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในองค์กรต่างๆ
  - ก) คณะกรรมการบริหาร (Board of Directors)
  - ข) คณะกรรมการกำกับดูแล (Supervisory board)
  - ค) ผู้บริหารระดับสูง (Top management)
  - ง) ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดกล่าวถึง หน่วยงานกำกับดูแล (Governing body) ได้ถูกต้องที่สุด
  - ก) เป็นหน่วยงานที่เกิดจากการผสมระหว่างตัวแทนภาครัฐและองค์กร ในการกำกับดูแลการดำเนินการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข) เป็นหน่วยงานภาครัฐ ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ค) เป็นหน่วยงานขององค์กร ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร
  - ง) เป็นหน่วยงานขององค์กร ที่ทำหน้าที่ประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานภาครัฐ

4. ข้อใดกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง หน่วยงานกำกับดูแล (Governing body) และ ผู้บริหารระดับสูง (Top management) ได้ถูกต้องที่สุด
  - ก) นโยบายต่อต้านสินบนจัดทำโดยหน่วยงานกำกับ ผ่านการเห็นชอบของผู้บริหารระดับสูง
  - ข) กลยุทธ์ขององค์กรจัดทำโดยหน่วยงานกำกับ ให้สอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบนของผู้บริหารระดับสูง
  - ค) งานกำกับดูแลระบบการจัดการของหน่วยงานกำกับ สามารถถูกดำเนินการแทนได้โดยผู้บริหารระดับสูง
  - ง) ถูกทุกข้อ

5. กิจกรรมในข้อใดแสดงออกถึงความเป็นผู้นำของ ผู้บริหารระดับสูง (Top management) และความตระหนักถึงความสำคัญของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ก) จัดทำนโยบายต่อต้านสินบน และช่วยดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
  - ข) สื่อสารนโยบายต่อต้านสินบนและผลการดำเนินการ ให้บุคคลภายนอกรับรู้
  - ค) แสดงความคิดเห็น และให้แนวทางการดำเนินการต่อกรณีทุจริตที่เกิดขึ้น
  - ง) ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมต่อต้านการให้และรับสินบนภายในองค์กร

6. ข้อใดกล่าวถึงรายละเอียดในนโยบายต่อต้านสินบน ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการจัดการได้ถูกต้องที่สุด
  - ก) นโยบายต่อต้านสินบน ต้องลงนามด้วยผู้บริหารสูงสุด
  - ข) นโยบายต่อต้านสินบน เหมาะสมกับจุดประสงค์ขององค์กร
  - ค) นโยบายต่อต้านสินบน ต้องบูรณาการกับนโยบายอื่นๆ ขององค์กร
  - ง) ถูกทุกข้อ

7. ข้อใดกล่าวถึง นโยบายต่อต้านสินบน ได้ถูกต้องที่สุด
  - ก) นโยบายต่อต้านสินบน เป็นเอกสารสารสนเทศอยู่ในรูปแบบใดก็ได้
  - ข) นโยบายต่อต้านสินบน ใช้ภาษาที่เหมาะสมในการสื่อสารภายในองค์กร
  - ค) นโยบายต่อต้านสินบน พร้อมเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้เสียตามความเหมาะสม
  - ง) ถูกทุกข้อ

8. ในฐานะที่ส่วนหนึ่งขององค์กร ข้อใดเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานตามระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ที่ถูกต้องชัดเจนที่สุด
  - ก) ทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและข้อกำหนดต่างๆ ที่สอดคล้องตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้
  - ข) จัดทำนโยบายต่อต้านสินบน และช่วยดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
  - ค) สื่อสารนโยบายต่อต้านสินบนและผลการดำเนินการ ให้บุคคลภายนอกรับรู้
  - ง) ถูกทุกข้อ

9. ข้อใดกล่าวถึง หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน (Anti-bribery compliance function) ได้ถูกต้องที่สุด
  - ก) จำนวนคนของหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ขึ้นกับขนาดขององค์กร ขอบเขตของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่เผชิญอยู่ และนโยบายผู้บริการ
  - ข) บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน อาจได้มีหน้าที่ความรับผิดชอบอื่นในองค์กรด้วยได้
  - ค) หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ไม่สามารถมีคนเดียวคนเดียวดำเนินการได้
  - ง) ถูกทุกข้อ

10. ข้อใดกล่าวถึงหลักการการมอบหมายการตัดสินใจ (delegated decision-making) ได้ถูกต้องที่สุด
  - ก) การมอบหมายการตัดสินใจ ต้องเป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับสายการบังคับบัญชา
  - ข) การมอบหมายการตัดสินใจ ให้ยืดหยุ่นและเป็นไปในแนวทางเดียวกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์กร
  - ค) การมอบหมายการตัดสินใจ ต้องได้รับการทบทวนในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามระบบการจัดการ
  - ง) ถูกทุกข้อ

ข้อ 6

- ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 6 การวางแผนสำหรับระบบ
  - การดำเนินการกับความเสียงและโอกาส
  - นโยบายและวัตถุประสงค์ต่อต้านสินบน
  - วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนและการวางแผนให้บรรลุผลสำเร็จ
  - ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 6 การวางแผนสำหรับระบบ
- องค์กรจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องใดบ้าง ในการวางแผนสำหรับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ประเด็นภายในและภายนอก
  - ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย
  - ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดเป็นเหตุผลความจำเป็นสำหรับองค์กรที่มีการวางแผนสำหรับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ทำให้มั่นใจว่าระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวัง
  - เพื่อป้องกัน หรือลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน
  - ถูกเพียงข้อเดียว
  - ถูกทั้งสองข้อ
- ข้อใดกล่าวถึง “การวางแผนสำหรับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน” ได้ถูกต้องที่สุด
  - เป็นการบูรณาการและนำไปปฏิบัติ เข้ากับกระบวนการของระบบการจัดการต่างๆ ที่มีอยู่เดิม
  - เป็นการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนและโอกาสเพื่อการปรับปรุง
  - เป็นการเฝ้าประเมินประสิทธิผลของการปฏิบัติการ
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดกล่าวถึง “วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน” ได้ถูกต้องที่สุด
  - วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนต้องอนุมัติด้วยผู้บริหารระดับสูง
  - วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ
  - วัตถุประสงค์ต่อต้านสินบนการติดสินบนต้องปรับปรุงให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน
  - วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้องจัดทำตามสายงาน ระดับ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง

6. “วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน” ที่สอดคล้องตามที่ข้อกำหนดระบุไว้ ยกเว้นข้อใด
- ก) สามารถวัดผลได้
  - ข) สามารถบรรลุสำเร็จได้
  - ค) ได้รับการเฝ้าติดตาม
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. ข้อใดกล่าวถึง “วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน” และความสอดคล้องกับข้อกำหนดอื่นๆ ได้ถูกต้องที่สุด
- ก) วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับข้อ 5.3 นโยบายต่อต้านสินบน
  - ข) วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้องได้รับการสื่อสารตามที่กำหนดไว้ ข้อ 7.4 การสื่อสาร
  - ค) วัตถุประสงค์ต่อต้านสินบนการติดสินบน ต้องมาจากการพิจารณา 4.3 ผู้มีส่วนได้เสีย
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดเป็นตัวอย่าง “วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน” ที่แสดงให้เห็นถึงการเฝ้าติดตามได้ชัดเจนที่สุด
- ก) แสดงออกถึงเจตนาธรรมและความมุ่งมั่นของบริษัทฯ ในการต่อต้านการให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ
  - ข) เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้แก่กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานเพื่อถือปฏิบัติในการต่อต้านการติดสินบน
  - ค) สนับสนุนให้พนักงานเฝ้าระวังและรายงานการพบเห็น การให้สินบนหรือการทุจริตคอร์รัปชันผ่านช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัย
  - ง) ถูกทุกข้อ
9. จากวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนที่ว่า “เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติให้เป็นแนวทางการตรวจสอบและการกำกับดูแลเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านสินบน” แสดงให้เห็นถึงประเด็นที่สอดคล้องตามที่ข้อกำหนดต้องปรากฏใดที่ชัดเจนบ้าง
- ก) สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับนโยบายต่อต้านสินบน
  - ข) สามารถวัดผลได้
  - ค) ได้รับการเฝ้าติดตาม
  - ง) ถูกทุกข้อ
10. ประเด็นใดบ้าง ที่องค์กรไม่ต้องพิจารณาในการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน
- จ) ทรัพยากรที่มีอยู่
  - ฉ) กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ
  - ช) วิธีการประเมินผลและรายงานผล
  - ซ) ใครเป็นกำหนดมาตรการลงโทษ หรือบทลงโทษ

ข้อ 7

- ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 7 การสนับสนุน
  - ทรัพยากร
  - การสื่อสาร
  - การควบคุมบันทึก
  - ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 7 การสนับสนุน
- การพิจารณาความสามารถที่จำเป็นของบุคลากร ต้องพิจารณาจากอะไรบ้าง
  - วุฒิการศึกษา
  - วุฒิการศึกษา + ประสบการณ์
  - วุฒิการศึกษา + ประสบการณ์ + การอบรม
  - วุฒิการศึกษา + ประสบการณ์ + การอบรม + การสัมภาษณ์และทดลองงาน
- กิจกรรมขององค์กรที่ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถในการทำงานที่ส่งผลต่อสมรรถนะของระบบ ยกเว้นข้อใด
  - การสัมภาษณ์
  - การฝึกอบรม
  - การจ้างบุคลากรจากภายนอก
  - การมอบหมายงานใหม่ให้รับผิดชอบเพิ่มขึ้น
- รายละเอียด “กระบวนการจัดจ้าง” ที่สอดคล้องตามที่ข้อกำหนดระบุไว้ ยกเว้นข้อใด
  - เงื่อนไขในการจัดจ้างบุคลากร ต้องสอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบน
  - บุคลากรสามารถเข้าถึงนโยบายต่อต้านสินบน และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
  - มีขั้นตอนการปฏิบัติการเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยกับบุคลากรที่ละเมิดนโยบายต่อต้านสินบน
  - ทุกข้อเกี่ยวข้องกับการจัดจ้าง
- องค์กรต้องสร้างความตระหนักต่อการต่อต้านการติดสินบนและการฝึกอบรมส่วนบุคคล ยกเว้นข้อใด
  - หน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง
  - การตอบสนองต่อเหตุเมื่อมีการร้องขอหรือการเสนอสินบน
  - ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน และความสูญเสียที่เกิดเนื่องจากการให้และรับสินบน
  - ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดกล่าวถึง “ความตระหนักและการฝึกอบรม” สำหรับคู่ค้าทางธุรกิจ ไม่ถูกต้อง
- ก) ความตระหนักและการฝึกอบรมของคู่ค้าทางธุรกิจ อาจจะดำเนินการผ่านทางสัญญาหรือข้อตกลง
  - ข) องค์กรต้องสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมให้คู่ค้าทางธุรกิจทุกราย รวมทั้งต้องจัดเตรียมเนื้อหาและวิธีการของการฝึกอบรมให้เหมาะสม
  - ค) องค์กรต้องดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับความตระหนักและการฝึกอบรมการต่อต้านการติดสินบน สำหรับคู่ค้าทางธุรกิจที่กำหนดไว้
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. องค์กรต้องกำหนดรายละเอียดในการสื่อสารภายในและภายนอก ยกเว้นข้อใด
- ก) เรื่องที่ต้องการสื่อสาร
  - ข) ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร
  - ค) วิธีการหรือช่องทางในการสื่อสาร
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดไม่ใช่ “การจัดทำและทำให้ทันสมัย” สำหรับเอกสารสารสนเทศที่สอดคล้องตามข้อกำหนด
- ก) การระบุชื่อเอกสาร วันที่ ผู้เขียน หรือหมายเลขอ้างอิง
  - ข) การกำหนดรูปแบบ และสื่อที่ใช้
  - ค) การทบทวนและอนุมัติ
  - ง) การเก็บและทำลายทิ้ง
9. ข้อใดไม่ใช่ “การควบคุมเอกสารสารสนเทศ” ที่สอดคล้องตามข้อกำหนด
- ก) การเรียกออกมาใช้
  - ข) การควบคุมครั้งที่จัดทำ
  - ค) การระบุหมายเลขอ้างอิง
  - ง) การรักษาเพื่อให้สามารถอ่านได้ง่าย
10. การให้สิทธิ์อนุญาตในเข้าถึงเข้าถึงและให้สิทธิ์ในการแก้ไขเอกสารสารสนเทศ เป็นไปตามข้อกำหนดข้อใด
- ก) ทรัพยากร
  - ข) การสื่อสาร
  - ค) การควบคุมเอกสารสารสนเทศ
  - ง) การจัดทำและทำให้ทันสมัย

ข้อ 8

1. ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 8 การปฏิบัติการ
  - ก) การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ
  - ข) การควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน
  - ค) ของขวัญ การต้อนรับ การบริจาคและผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน
  - ง) ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 8 การปฏิบัติการ

2. ข้อใดกล่าวถึง “การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ” ไม่ถูกต้อง
  - ก) ต้องมีเกณฑ์สำหรับกระบวนการ
  - ข) ต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ
  - ค) ต้องควบคุมแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เจตนา
  - ง) ต้องนำความเสี่ยงและโอกาสตามข้อกำหนด 6.1 มาวางแผนและควบคุมการดำเนินการ

3. องค์กรต้องดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ (Due diligence) ในลักษณะต่างๆ ยกเว้นข้อใด
  - ก) จำแนกประเภทของบุคลากรในตำแหน่งประจำ
  - ข) จำแนกประเภทของสัญญา โครงการ และกิจกรรม
  - ค) วางแผนดำเนินการเฉพาะคู่ค้าทางธุรกิจบางประเภท
  - ง) ถูกทุกข้อ

4. ข้อใดเป็นตัวอย่าง “การควบคุมทางการเงิน” ยกเว้นข้อใด
  - ก) แบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้จัดทำและผู้อนุมัติทางการเงิน
  - ข) กำหนดสิทธิ์และลำดับขั้นในการอนุมัติทางการเงิน
  - ค) กำหนดให้ต้องมีผู้ลงนามอนุมัติทางการเงินอย่างน้อยสองคนขึ้นไป
  - ง) ทุกข้อเป็นวิธีการควบคุมทางการเงิน

5. ข้อใดเป็นตัวอย่าง “การควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน” ยกเว้นข้อใด
  - ก) กำหนดให้ต้องมีผู้ลงนามอนุมัติทางการเงินอย่างน้อยสองคนขึ้นไป
  - ข) มีกระบวนการพิจารณา ตรวจสอบ ก่อนอนุมัติทำสัญญากับผู้รับเหมา
  - ค) มีการแบ่งแยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดทำควบคุมสัญญา กับหน่วยงานที่ดำเนินการให้สอดคล้องตามสัญญา
  - ง) ทุกข้อเป็นวิธีการควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน

6. ข้อใดเป็นตัวอย่างและวิธีการ “การต่อต้านการติดสินบน” สำหรับคู่ค้าทางธุรกิจ ยกเว้นข้อใด
- ก) มีข้อตกลงในการป้องกันการติดสินบนภายใต้ชื่อขององค์กรกับคู่ค้าทางธุรกิจ จำแนกตามสัญญา โครงการและ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
  - ข) องค์กรไม่สามารถยกเลิกความสัมพันธ์กับคู่ค้าทางธุรกิจได้เลยทันทีที่รู้ว่าเกิดเหตุเกี่ยวกับการติดสินบน
  - ค) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ต้องครอบคลุมประเด็นความสัมพันธ์กับคู่ค้าทางธุรกิจด้วย
  - ง) ทุกข้อเป็นการต่อต้านการติดสินบนสำหรับคู่ค้าทางธุรกิจ

ข้อ 9

1. ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 9 การประเมินสมรรถนะ (Performance evaluation)
  - ก) การตรวจประเมินภายใน
  - ข) ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไข
  - ค) การเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์และการประเมิน
  - ง) การตรวจสอบโดยหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน

2. องค์กรต้องมีการกำหนดรายละเอียดในการเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์และการประเมิน ยกเว้นข้อใด
  - ก) คนที่รับผิดชอบในการเฝ้าระวัง
  - ข) คนที่รับรายงานผลการเฝ้าระวัง
  - ค) คนที่ตรวจสอบรับรองผลการเฝ้าระวัง
  - ง) ทุกข้อต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจน

3. ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวัง (monitoring) ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ก) ประสิทธิภาพในงานฝึกอบรม
  - ข) ประสิทธิภาพในการควบคุมและสุ่มตรวจการทดสอบ
  - ค) ประสิทธิภาพในการโยกย้าย ปรับเปลี่ยนความรับผิดชอบ ให้รองรับกับระบบการจัดการ
  - ง) เกี่ยวข้องทุกข้อ

4. ข้อใดกล่าวถึงบุคคลากรที่ดำเนินการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) ไม่ถูกต้อง
  - ก) ต้องทำด้วยคนภายในองค์กรเท่านั้น
  - ข) ต้องมีความเป็นกลางในการตรวจประเมิน มีความเป็นอิสระ
  - ค) ต้องมีได้รับการแต่งตั้ง หรือจัดตั้ง เพื่อดำเนินการตรวจประเมิน
  - ง) ถูกทุกข้อ

5. ข้อใดกล่าวถึง การตรวจติดตามภายใน (Internal Audit) ไม่ถูกต้อง
  - ก. ตรวจประเมินการทำงานของแต่ละฝ่ายที่ไม่สอดคล้องกับระบบ และแจ้งให้ลูกค้าทราบ
  - ข. ผลการตรวจติดตาม ต้องสื่อสารให้โรงงานรอบข้าง หรือชุมชนรับรู้
  - ค. สรุปข้อบกพร่องแล้วประกาศให้ทุกคนทั้งองค์กรทราบชัดเจนเพื่อปรับปรุงแก้ไข
  - ง. ผิดทุกข้อ

6. ข้อใดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดขอบข่ายและขนาดของการตรวจประเมินภายใน
- ก) ขนาดขององค์กร
  - ข) โครงสร้างขององค์กร
  - ค) สถานที่ตั้ง
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. ผู้บริหารระดับสูง ต้องพิจารณาทบทวนการบริหารงาน ในประเด็นต่างๆ ยกเว้นข้อใด
- ก) สถานะของการดำเนินการทบทวนก่อนหน้า
  - ข) สมรรถนะและประสิทธิผลของระบบการจัดการ
  - ค) การเปลี่ยนแปลงในประเด็นภายในและภายนอก ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการ
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดเป็นข้อมูลสมรรถนะ(performance) ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสิน ที่องค์กรต้องทบทวนการบริหารงาน ยกเว้นข้อใด
- ก) ความไม่สอดคล้องเป็นไปตามข้อกำหนด และการปฏิบัติการแก้ไข
  - ข) รายงานการตัดสินใจ และผลการสืบสวน
  - ค) ผลการวัด และผลการตรวจประเมิน
  - ง) ทุกข้อเป็นข้อมูลสมรรถนะ
9. ผลของการทบทวนการบริหารงาน ต้องเกี่ยวข้องกับข้อใด
- ก) การพิจารณาทบทวนผลการดำเนินการ
  - ข) ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการ
  - ค) การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับโอกาสในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
  - ง) ถูกทุกข้อ
10. ข้อใดกล่าวถึงรายละเอียดใน “การพิจารณาการปรับปรุงพื้นฐานของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน” ได้ถูกต้องที่สุด
- ก) องค์กรต้องพิจารณาประเด็นความเพียงพอในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่องค์กรต้องเผชิญอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ
  - ข) องค์กรเป็นผู้กำหนดความถี่ในการรายงานการทบทวนการปฏิบัติตามการต่อต้านการตัดสินใจได้เอง
  - ค) องค์กรต้องให้หุ้นส่วนทางธุรกิจร่วมในการตรวจสอบเสมอ
  - ง) ถูกทุกข้อ

ข้อ 10

- ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 10 การปรับปรุง (Improvement)
  - ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไข
  - การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
  - การทบทวนการบริหารงาน
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดคือ ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ผิดสัญญาหรือข้อตกลงกับลูกค้า
  - ไม่ทำตามกฎหมายหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
  - ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อปฏิบัติของหน่วยงาน
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดคือสิ่งที่ยังคงต้องดำเนินการเมื่อเกิดความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
  - ตอบสนองต่อความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดอย่างทันที
  - ระบุผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
  - ดำเนินการปฏิบัติการแก้ไขตามที่จำเป็น
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องที่สุด เพื่อขจัดสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดเพื่อไม่ให้เกิดซ้ำหรือเกิดขึ้นในที่อื่นอีก
  - ทบทวนความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
  - พิจารณาสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
  - พิจารณาว่ามีความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากสาเหตุที่คล้ายคลึงกัน หรือจะมีแนวโน้มเกิดขึ้น
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดเป็นคำอธิบายถึง “การปฏิบัติการแก้ไข” ที่ถูกต้องที่สุด ตามที่ข้อกำหนดระบุไว้
  - การปฏิบัติการแก้ไขต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ และมีการพิจารณาอนุมัติ
  - การปฏิบัติการแก้ไขต้องเหมาะสมกับผลกระทบที่เกิดขึ้น
  - การปฏิบัติการแก้ไขต้องสื่อสารให้ทุกคนรับทราบ
  - ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดแสดงให้เห็นว่าองค์กรได้ดำเนินการปฏิบัติการแก้ไข เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ ได้เหมาะสมที่สุด
- ก) บริษัท A เผื่อสำรอง ติดตามจำนวนข้อร้องเรียนให้ลดลงทุกปี และหากมีกรณีเกิดซ้ำจะออกรายงานใหม่ทุกครั้ง
  - ข) บริษัท B กำหนดให้แต่ละหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไข ต้องเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติการแก้ไขในที่ประชุมผู้บริหารเอง
  - ค) บริษัท C ในการประชุมทบทวนการบริหารงาน ผู้บริหารให้จัดทำสรุปประเด็นข้อร้องเรียนเป็นหมวดหมู่ของกิจกรรมและโครงสร้างองค์กร เพื่อเปรียบเทียบจำนวน หัวข้อที่เกิดข้อร้องเรียน
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. ข้อใดเป็นคำกล่าวถึง “การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน” ที่ถูกต้องที่สุด ตามที่ข้อกำหนดระบุไว้
- ก) การเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารสูงสุดเท่านั้น
  - ข) การเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ต้องทำอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำ
  - ค) การเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ดำเนินการหากจำเป็น
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึงลักษณะ “การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง” ที่ถูกต้องที่สุด ตามที่ข้อกำหนดระบุไว้
- ก) แก้ไขที่สาเหตุ
  - ข) เหมาะสม เพียงพอ
  - ค) เท่าที่จำเป็น มีประสิทธิผล
  - ง) ถูกทุกข้อ
9. ข้อใดแสดงให้เห็นว่าองค์กรได้ดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนอย่างต่อเนื่อง ได้เหมาะสมและสอดคล้องตามข้อกำหนด
- ก) บริษัท A ปรับเป้าหมายของวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนเพิ่มขึ้นทุกปี
  - ข) บริษัท B ออกแนวปฏิบัติสำหรับคัดเลือกผู้รับจ้างรายใหม่ หลังจากมีกรณีข้อร้องเรียนเรื่องการเรียกรับสินบน
  - ค) บริษัท C เปลี่ยนวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนให้สอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบน หลังจากที่มีการทบทวนนโยบายด้านต่างๆใหม่
  - ง) ถูกทุกข้อ

10. ในการประชุมทบทวนการบริหารงาน ที่ประชุมมีมติเปลี่ยนรูปแบบการจัดเก็บข้อร้องเรียนที่เกิดขึ้นในองค์กรมาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อให้สืบค้นง่ายและรวดเร็วมากขึ้น
- จากกรณีดังกล่าวข้างต้น ถือว่าเป็น “การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง” โดยพิจารณาสอดคล้องกับประเด็นใด
- ก) เหมาะสม
  - ข) เพียงพอ
  - ค) มีประสิทธิผล
  - ง) ถูกทุกข้อ

เฉลยข้อสอบ ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016
และแนวทางการจัดทำระบบ

ข้อ 4

1. ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 4 ความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร
  - ก) การทำความเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสีย
  - ข) การกำหนดขอบข่ายของระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน
  - ค) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน
  - ง) ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 4

2. ข้อใดเป็นคำอธิบายข้อกำหนดย่อย “ความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร” ที่ถูกต้องที่สุด
  - ก) องค์กรต้องพิจารณาประเด็นภายนอกและภายในที่มีผลกระทบต่อกระบวนการบรรลุผลลัพธ์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข) องค์กรต้องพิจารณาประเด็นภายในที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ค) องค์กรที่มีการควบคุมองค์กรอื่น ต้องมีการควบคุมทางตรงที่เกี่ยวกับการให้และรับสินบนที่ชัดเจน
  - ง) ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดไม่ใช่ประเด็นจำเป็นทั้งหมดที่ต้องนำมาพิจารณา ในการทำความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร
  - ก) ขนาด โครงสร้าง และอำนาจการตัดสินใจที่ได้รับมอบหมายขององค์กร
  - ข) ลักษณะ ขนาด และความซับซ้อนของกิจกรรมหรือกระบวนการขององค์กร
  - ค) หน่วยงานที่ควบคุมองค์กร หรือหน่วยงานที่องค์กรควบคุม
  - ง) ต้องพิจารณาทุกข้อ

4. ข้อใดกล่าวถึง เทคนิคหรือวิธีการที่ใช้ในการทำความเข้าใจในองค์กรและบริบทขององค์กร ที่ถูกต้องที่สุด
  - ก) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและศักยภาพหรือการวิเคราะห์จุดแข็งจุดอ่อน (SWOT) ต้องใช้ผู้ที่เข้าใจและทำงานให้กับองค์กรเท่านั้น
  - ข) การวิเคราะห์ 5 ด้าน (5 force) คือการเปรียบเทียบ (Benchmarking) องค์กรต้องเลือกทำเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
  - ค) การระดมสมองกลุ่มย่อย (Brainstorming) เป็นที่นิยมและใช้ได้ทุกงาน
  - ง) ใช้เทคนิคใดก็ได้ ขึ้นกับการพิจารณา ตัดสินใจขององค์กร

5. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึง “ผู้มีส่วนได้เสียขององค์กร” ที่ถูกต้องที่สุด
  - ก) บุคคลหรือองค์กรใดก็ตาม ที่สามารถทำให้เกิดผลกระทบกับองค์กร
  - ข) บุคคลหรือองค์กรใดก็ตาม ที่ได้รับผลกระทบจากองค์กร
  - ค) บุคคลหรือองค์กรใดก็ตาม ที่เชื่อว่าตนเองได้รับผลกระทบจากการตัดสินใจหรือกิจกรรมขององค์กร
  - ง) ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย
- ก) ข้อกำหนดบังคับตามกฎหมาย
  - ข) ข้อกำหนดหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นความคาดหวัง
  - ค) ข้อตกลงที่สมัครใจ
  - ง) **ทุกข้อเป็นข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสียที่ต้องพิจารณา**
7. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึง “การกำหนดขอบข่ายของระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน” ที่ถูกต้องที่สุด
- ก) **ขอบข่ายต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ ดำเนินการและควบคุม**
  - ข) ขอบข่ายระบบการบริหารงาน อาจระบุเฉพาะส่วนในองค์กร หรือกลุ่มของกิจกรรม
  - ค) ขอบข่ายระบบการบริหารงานต้องพิจารณาจากผลการประเมินความเสี่ยงต่อการติดสินบน
  - ง) ขอบข่ายระบบการบริหารงานต้องครอบคลุมทั้งองค์กร พร้อมระบุเจาะจงถึงหน่วยงานหรือแผนกที่เกี่ยวข้อง
8. ในการพิจารณากำหนดขอบข่าย (Scope) การทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน องค์กรไม่จำเป็นต้องพิจารณาข้อใด
- ก) ประเด็นภายนอกและภายใน ที่เกี่ยวข้องกับจุดประสงค์ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ข) ผลการประเมินความเสี่ยงต่อการติดสินบน
  - ค) ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย
  - ง) **ทุกข้อต้องใช้พิจารณากำหนดขอบข่าย**
9. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึง “การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน” ที่ถูกต้องที่สุด
- ก) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ และมีการควบคุม
  - ข) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน เป็นขั้นตอนการดำเนินการที่สำคัญของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ค) **การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ต้องถูกทบทวนอย่างสม่ำเสมอตามช่วงระยะเวลาและความถี่ที่องค์กรกำหนดไว้**
  - ง) ถูกทุกข้อ
10. กิจกรรมหรือการดำเนินการในข้อใดจำเป็นที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับ “ข้อกำหนดที่ 4 บริบทขององค์กร” ถึงแม้ว่าข้อกำหนดไม่ได้ระบุไว้
- ก) องค์กรควรเก็บรักษาข้อมูลบริบทขององค์กรในรูปแบบที่มีการอนุมัติ
  - ข) **ทบทวนข้อมูลบริบทขององค์กรให้เป็นปัจจุบันตามกรอบระยะเวลาที่องค์กรกำหนด**
  - ค) กำหนดผู้รับผิดชอบหลักในการจัดทำบริบทขององค์กร
  - ง) สื่อสารข้อมูลบริบทขององค์กรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบอย่างทั่วถึงทุกคน

ข้อ 5

- ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 5 ความเป็นผู้นำ
  - ภาวะผู้นำและความมุ่งมั่น
  - นโยบายและวัตถุประสงค์ต่อต้านสินบน
  - บทบาทหน้าที่และอำนาจขององค์กร
  - ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 5 ความเป็นผู้นำ
- ข้อใดเป็นตัวอย่างชื่อหน่วยงานที่ทำหน้าที่เป็น หน่วยงานกำกับดูแล (Governing body) ที่สามารถเกิดขึ้นได้ในองค์กรต่างๆ
  - คณะกรรมการบริหาร (Board of Directors)
  - คณะกรรมการกำกับดูแล (Supervisory board)
  - ผู้บริหารระดับสูง (Top management)
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดกล่าวถึง หน่วยงานกำกับดูแล (Governing body) ได้ถูกต้องที่สุด
  - เป็นหน่วยงานที่เกิดจากการผสมระหว่างตัวแทนภาครัฐและองค์กร ในการกำกับดูแลการดำเนินการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - เป็นหน่วยงานภาครัฐ ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - เป็นหน่วยงานขององค์กร ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร
  - เป็นหน่วยงานขององค์กร ที่ทำหน้าที่ประสานงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานภาครัฐ
- ข้อใดกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่าง หน่วยงานกำกับดูแล (Governing body) และผู้บริหารระดับสูง (Top management) ได้ถูกต้องที่สุด
  - นโยบายต่อต้านสินบนจัดทำโดยหน่วยงานกำกับ ผ่านการเห็นชอบของผู้บริหารระดับสูง
  - กลยุทธ์ขององค์กรจัดทำโดยหน่วยงานกำกับ ให้สอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบนของผู้บริหารระดับสูง
  - งานกำกับดูแลระบบการจัดการของหน่วยงานกำกับ สามารถถูกดำเนินการแทนได้โดยผู้บริหารระดับสูง
  - ถูกทุกข้อ
- กิจกรรมในข้อใดแสดงออกถึงความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูง (Top management) และความตระหนักถึงความสำคัญของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - จัดทำนโยบายต่อต้านสินบน และช่วยดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
  - สื่อสารนโยบายต่อต้านสินบนและผลการดำเนินการ ให้บุคคลภายนอกรับรู้
  - แสดงความคิดเห็น และให้แนวทางการดำเนินการต่อกรณีทุจริตที่เกิดขึ้น
  - ส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมต่อต้านการให้และรับสินบนภายในองค์กร

6. ข้อใดกล่าวถึงรายละเอียดในนโยบายต่อต้านสินบน ตามที่ระบุไว้ในมาตรฐานการจัดการได้ถูกต้องที่สุด
- ก) นโยบายต่อต้านสินบน ต้องลงนามด้วยผู้บริหารสูงสุด
  - ข) นโยบายต่อต้านสินบน เหมาะสมกับจุดประสงค์ขององค์กร
  - ค) นโยบายต่อต้านสินบน ต้องบูรณาการกับนโยบายอื่นๆ ขององค์กร
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. ข้อใดกล่าวถึง นโยบายต่อต้านสินบน ได้ถูกต้องที่สุด
- ก) นโยบายต่อต้านสินบน เป็นเอกสารสารสนเทศอยู่ในรูปแบบใดก็ได้
  - ข) นโยบายต่อต้านสินบน ใช้ภาษาที่เหมาะสมในการสื่อสารภายในองค์กร
  - ค) นโยบายต่อต้านสินบน พร้อมเปิดเผยต่อผู้มีส่วนได้เสียตามความเหมาะสม
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. ในฐานะที่ส่วนหนึ่งขององค์กร ข้อใดเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของพนักงานตามระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ที่ถูกต้องชัดเจนที่สุด
- ก) ทุกคนปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับและข้อกำหนดต่างๆ ที่สอดคล้องตามหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดไว้
  - ข) จัดทำนโยบายต่อต้านสินบน และช่วยดำเนินการทุกอย่างเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
  - ค) สื่อสารนโยบายต่อต้านสินบนและผลการดำเนินการ ให้บุคคลภายนอกรับรู้
  - ง) ถูกทุกข้อ
9. ข้อใดกล่าวถึง หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน (Anti-bribery compliance function) ได้ถูกต้องที่สุด
- ก) จำนวนคนของหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ขึ้นกับขนาดขององค์กร ขอบเขตของความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่เผชิญอยู่ และนโยบายผู้บริหาร
  - ข) บุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่ในหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน อาจได้มีหน้าที่ความรับผิดชอบอื่นในองค์กรด้วยได้
  - ค) หน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน ไม่สามารถมีคนเดียวคนเดียวดำเนินการได้
  - ง) ถูกทุกข้อ
10. ข้อใดกล่าวถึงหลักการการมอบหมายการตัดสินใจ (delegated decision-making) ได้ถูกต้องที่สุด
- ก) การมอบหมายการตัดสินใจ ต้องเป็นอิสระ ไม่ขึ้นกับสายการบังคับบัญชา
  - ข) การมอบหมายการตัดสินใจ ให้ยึดถือและเป็นไปในแนวทางเดียวกับโครงสร้างอำนาจหน้าที่ขององค์กร
  - ค) การมอบหมายการตัดสินใจ ต้องได้รับการทบทวนในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพื่อให้สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบตามระบบการจัดการ
  - ง) ถูกทุกข้อ

ข้อ 6

- ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 6 การวางแผนสำหรับระบบ
  - การดำเนินการกับความเสี่ยงและโอกาส
  - นโยบายและวัตถุประสงค์ต่อต้านสินบน
  - วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนและการวางแผนให้บรรลุผลสำเร็จ
  - ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 6 การวางแผนสำหรับระบบนำ
- องค์กรจำเป็นต้องพิจารณาเรื่องใดบ้าง ในการวางแผนสำหรับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ประเด็นภายในและภายนอก
  - ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย
  - ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดเป็นเหตุผลความจำเป็นสำหรับองค์กรที่มีการวางแผนสำหรับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ทำให้มั่นใจว่าระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนสามารถบรรลุผลลัพธ์ที่คาดหวัง
  - เพื่อป้องกัน หรือลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ ที่มีความเกี่ยวข้องกับนโยบายและวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน
  - ถูกเพียงข้อเดียว
  - ถูกทั้งสองข้อ
- ข้อใดกล่าวถึง “การวางแผนสำหรับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน” ได้ถูกต้องที่สุด
  - เป็นการบูรณาการและนำไปปฏิบัติ เข้ากับกระบวนการของระบบการจัดการต่างๆ ที่มีอยู่เดิม
  - เป็นการดำเนินการเพื่อจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนและโอกาสเพื่อการปรับปรุง
  - เป็นการเฝ้าประเมินประสิทธิผลของการปฏิบัติการ
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดกล่าวถึง “วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน” ได้ถูกต้องที่สุด
  - วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนต้องอนุมัติด้วยผู้บริหารระดับสูง
  - วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ
  - วัตถุประสงค์ต่อต้านสินบนการติดสินบนต้องปรับปรุงให้ทันสมัยเป็นปัจจุบัน
  - วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้องจัดทำตามสายงาน ระดับ และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง

6. “วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน” ที่สอดคล้องตามที่ข้อกำหนดระบุไว้ ยกเว้นข้อใด
- ก) สามารถวัดผลได้
  - ข) สามารถบรรลุสำเร็จได้
  - ค) ได้รับการเฝ้าติดตาม
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. ข้อใดกล่าวถึง “วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน” และความสอดคล้องกับข้อกำหนดอื่นๆ ได้ถูกต้องที่สุด
- ก) วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับข้อ 5.3 นโยบายต่อต้านสินบน
  - ข) วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน ต้องได้รับการสื่อสารตามที่กำหนดไว้ ข้อ 7.4 การสื่อสาร
  - ค) วัตถุประสงค์ต่อต้านสินบนการติดสินบน ต้องมาจากการพิจารณา 4.3 ผู้มีส่วนได้เสีย
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดเป็นตัวอย่าง “วัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน” ที่แสดงให้เห็นถึงการเฝ้าติดตามได้ชัดเจนที่สุด
- ก) แสดงออกถึงเจตนาธรรมาและความมุ่งมั่นของบริษัทฯ ในการต่อต้านการให้สินบนและการทุจริตคอร์รัปชันทุกรูปแบบ
  - ข) เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์และเพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติให้แก่กรรมการ ผู้บริหารและพนักงานเพื่อถือปฏิบัติในการต่อต้านการติดสินบน
  - ค) สนับสนุนให้พนักงานเฝ้าระวังและรายงานการพบเห็น การให้สินบนหรือการทุจริตคอร์รัปชันผ่านช่องทางการสื่อสารที่ปลอดภัย
  - ง) ถูกทุกข้อ
9. จากวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนที่ว่า “เป็นการกำหนดหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติให้เป็นแนวทางการตรวจสอบและการกำกับดูแลเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามนโยบายต่อต้านสินบน” แสดงให้เห็นถึงประเด็นที่สอดคล้องตามที่ข้อกำหนดต้องปรากฏใดที่ชัดเจนบ้าง
- ก) สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกับนโยบายต่อต้านสินบน
  - ข) สามารถวัดผลได้
  - ค) ได้รับการเฝ้าติดตาม
  - ง) ถูกทุกข้อ
10. ประเด็นใดบ้าง ที่องค์กรไม่ต้องพิจารณาในการวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบน
- จ) ทรัพยากรที่มีอยู่
  - ฉ) กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ
  - ช) วิธีการประเมินผลและรายงานผล
  - ซ) ใครเป็นกำหนดมาตรการลงโทษ หรือบทลงโทษ

ข้อ 7

- ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 7 การสนับสนุน
  - ทรัพยากร
  - การสื่อสาร
  - การควบคุมบันทึก
  - ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 7 การสนับสนุน
- การพิจารณาความสามารถที่จำเป็นของบุคลากร ต้องพิจารณาจากอะไรบ้าง
  - วุฒิการศึกษา
  - วุฒิการศึกษา + ประสบการณ์
  - วุฒิการศึกษา + ประสบการณ์ + การอบรม
  - วุฒิการศึกษา + ประสบการณ์ + การอบรม + การสัมภาษณ์และทดลองงาน
- กิจกรรมขององค์กรที่ดำเนินการเพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่มีความสามารถในการทำงานที่ส่งผลต่อสมรรถนะของระบบ ยกเว้นข้อใด
  - การสัมภาษณ์
  - การฝึกอบรม
  - การจ้างบุคลากรจากภายนอก
  - การมอบหมายงานใหม่ให้รับผิดชอบเพิ่มขึ้น
- รายละเอียด “กระบวนการจัดจ้าง” ที่สอดคล้องตามที่ข้อกำหนดระบุไว้ ยกเว้นข้อใด
  - เงื่อนไขในการจัดจ้างบุคลากร ต้องสอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบน
  - บุคลากรสามารถเข้าถึงนโยบายต่อต้านสินบน และมีความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
  - มีขั้นตอนการปฏิบัติการเกี่ยวกับการลงโทษทางวินัยกับบุคลากรที่ละเมิดนโยบายต่อต้านสินบน
  - ทุกข้อเกี่ยวข้องกับการจัดจ้าง
- องค์กรต้องสร้างความตระหนักต่อการต่อต้านการติดสินบนและการฝึกอบรมส่วนบุคคล ยกเว้นข้อใด
  - หน้าที่ความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้อง
  - การตอบสนองต่อเหตุเมื่อมีการร้องขอหรือการเสนอสินบน
  - ความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน และความสูญเสียที่เกิดเนื่องจากการให้และรับสินบน
  - ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดกล่าวถึง “ความตระหนักและการฝึกอบรม” สำหรับลูกค้าทางธุรกิจ ไม่ถูกต้อง
- ก) ความตระหนักและการฝึกอบรมของลูกค้าทางธุรกิจ อาจจะดำเนินการผ่านทางสัญญาหรือข้อตกลง
  - ข) **องค์กรต้องสร้างความตระหนักและการฝึกอบรมให้ลูกค้าทางธุรกิจทุกราย รวมทั้งต้องจัดเตรียมเนื้อหาและวิธีการของการฝึกอบรมให้เหมาะสม**
  - ค) องค์กรต้องดำเนินการตามขั้นตอนการปฏิบัติงานที่เกี่ยวกับความตระหนักและการฝึกอบรมการต่อต้านการติดสินบน สำหรับลูกค้าทางธุรกิจที่กำหนดไว้
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. องค์กรต้องกำหนดรายละเอียดในการสื่อสารภายในและภายนอก ยกเว้นข้อใด
- ก) เรื่องที่ต้องการสื่อสาร
  - ข) ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร
  - ค) วิธีการหรือช่องทางในการสื่อสาร
  - ง) **ถูกทุกข้อ**
8. ข้อใดไม่ใช่ “การจัดทำและทำให้ทันสมัย” สำหรับเอกสารสารสนเทศที่สอดคล้องตามข้อกำหนด
- ก) การระบุชื่อเอกสาร วันที่ ผู้เขียน หรือหมายเลขอ้างอิง
  - ข) การกำหนดรูปแบบ และสื่อที่ใช้
  - ค) การทบทวนและอนุมัติ
  - ง) **การเก็บและทำลายทิ้ง**
9. ข้อใดไม่ใช่ “การควบคุมเอกสารสารสนเทศ” ที่สอดคล้องตามข้อกำหนด
- ก) การเรียกออกมาใช้
  - ข) การควบคุมครั้งที่จัดทำ
  - ค) **การระบุหมายเลขอ้างอิง**
  - ง) การรักษาเพื่อให้สามารถอ่านได้ง่าย
10. การให้สิทธิ์อนุญาตในเข้าถึงเข้าถึงและให้สิทธิ์ในการแก้ไขเอกสารสารสนเทศ เป็นไปตามข้อกำหนดข้อใด
- ก) ทรัพยากร
  - ข) การสื่อสาร
  - ค) **การควบคุมเอกสารสารสนเทศ**
  - ง) การจัดทำและทำให้ทันสมัย

ข้อ 8

- ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 8 การปฏิบัติการ
  - การตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ
  - การควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน
  - ของขวัญ การต้อนรับ การบริจาคและผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน
  - ทุกข้อเป็นข้อย่อยของข้อ 8 การปฏิบัติการ
- ข้อใดกล่าวถึง “การวางแผนและการควบคุมการดำเนินการ” ไม่ถูกต้อง
  - ต้องมีเกณฑ์สำหรับกระบวนการ
  - ต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ
  - ต้องควบคุมแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงที่ไม่เจตนา
  - ต้องนำความเสี่ยงและโอกาสตามข้อกำหนด 6.1 มาวางแผนและควบคุมการดำเนินการ
- องค์กรต้องดำเนินการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ (Due diligence) ในลักษณะต่างๆ ยกเว้นข้อใด
  - จำแนกประเภทของบุคลากรในตำแหน่งประจำ
  - จำแนกประเภทของสัญญา โครงการ และกิจกรรม
  - วางแผนดำเนินการเฉพาะคู่ค้าทางธุรกิจบางประเภท
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดเป็นตัวอย่าง “การควบคุมทางการเงิน” ยกเว้นข้อใด
  - แบ่งแยกหน้าที่ระหว่างผู้จัดทำและผู้อนุมัติทางการเงิน
  - กำหนดสิทธิ์และลำดับชั้นในการอนุมัติทางการเงิน
  - กำหนดให้ต้องมีผู้ลงนามอนุมัติทางการเงินอย่างน้อยสองคนขึ้นไป
  - ทุกข้อเป็นวิธีการควบคุมทางการเงิน
- ข้อใดเป็นตัวอย่าง “การควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน” ยกเว้นข้อใด
  - กำหนดให้ต้องมีผู้ลงนามอนุมัติทางการเงินอย่างน้อยสองคนขึ้นไป
  - มีกระบวนการพิจารณา ตรวจสอบ ก่อนอนุมัติทำสัญญากับผู้รับเหมา
  - มีการแบ่งแยกหน่วยงานที่ทำหน้าที่จัดทำควบคุมสัญญา กับหน่วยงานที่ดำเนินการให้สอดคล้องตามสัญญา
  - ทุกข้อเป็นวิธีการควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน

6. ข้อใดเป็นตัวอย่างและวิธีการ “การต่อต้านการติดสินบน” สำหรับคู่ค้าทางธุรกิจ ยกเว้นข้อใด
- ก) มีข้อตกลงในการป้องกันการติดสินบนภายใต้ชื่อขององค์กรกับคู่ค้าทางธุรกิจ จำแนกตามสัญญา โครงการและ กิจกรรมที่เกี่ยวข้อง
  - ข) องค์กรไม่สามารถยกเลิกความสัมพันธ์กับคู่ค้าทางธุรกิจได้เลยทันทีที่รู้ว่าเกิดเหตุเกี่ยวกับการติดสินบน
  - ค) การประเมินความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบน ต้องครอบคลุมประเด็นความสัมพันธ์กับคู่ค้าทางธุรกิจด้วย
  - ง) ทุกข้อเป็นการต่อต้านการติดสินบนสำหรับคู่ค้าทางธุรกิจ
7. ข้อใดเป็นตัวอย่างของ “ของขวัญ การต้อนรับ การบริจาค และผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน” ที่ถูกต้องทั้งข้อ
- ก) การบริจาคเพื่อการกุศล และ การบริจาคทางการเมือง
  - ข) ข้อมูลลับเฉพาะ และ การกำหนดสิทธิ์เข้าถึงข้อมูล
  - ค) การแบ่งกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย และ บัตรสมาชิก
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. กรณีที่องค์กรตรวจสอบคู่ค้าทางธุรกิจ พบว่ามีความเสี่ยงต่อการติดสินบน แต่ไม่สามารถจัดการด้วยมาตรการการ ควบคุมการต่อต้านการติดสินบนที่มีอยู่ องค์กรสามารถดำเนินการอะไรได้บ้าง ยกเว้นข้อใด
- ก) ยกระดับมาตรการควบคุม
  - ข) เลื่อนการดำเนินการในขั้นตอนต่อไป
  - ค) หยุดโครงการ หรือกิจกรรมนั้นๆ ชั่วคราว
  - ง) ถูกทุกข้อ
9. ข้อใดเป็นวิธีการ “การสร้างความระมัดระวังให้มากขึ้น (Raising concerns)” ยกเว้นข้อใด
- ก) สนับสนุนและส่งเสริมให้สามารถรายงานข้อกล่าวหาการติดสินบน ได้โดยตรงกับหน่วยงานต่อต้านการติดสินบนขององค์กรเท่านั้น
  - ข) กำหนดรายละเอียดการรักษาความลับของรายงาน
  - ค) อนุญาตให้รายงานโดยไม่ระบุชื่อ
  - ง) ถูกทุกข้อ
10. ข้อใดเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงาน “การสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน” ยกเว้นข้อใด
- ก) ให้อำนาจและสิทธิ์ในการสอบสวน
  - ข) ดำเนินการสอบสวนและรายงานผล อย่างเป็นทางการลับ
  - ค) รายงานสถานะและผลการสอบสวนให้รับทราบทั่วกัน
  - ง) ทุกข้อเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน

ข้อ 9

- ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 9 การประเมินสมรรถนะ (Performance evaluation)
  - การตรวจประเมินภายใน
  - ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไข
  - การเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์และการประเมิน
  - การตรวจสอบโดยหน่วยงานการต่อต้านการติดสินบน
- องค์กรต้องมีการกำหนดรายละเอียดในการเฝ้าระวัง การวัด การวิเคราะห์และการประเมิน ยกเว้นข้อใด
  - คนที่รับผิดชอบในการเฝ้าระวัง
  - คนที่รับรายงานผลการเฝ้าระวัง
  - คนที่ตรวจสอบรับรองผลการเฝ้าระวัง
  - ทุกข้อต้องกำหนดไว้ให้ชัดเจน
- ข้อใดไม่เกี่ยวข้องกับการเฝ้าระวัง (monitoring) ของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ประสิทธิภาพในงานฝึกอบรม
  - ประสิทธิภาพในการควบคุมและสุ่มตรวจการทดสอบ
  - ประสิทธิภาพในการโยกย้าย ปรับเปลี่ยนความรับผิดชอบ ให้รองรับกับระบบการจัดการ
  - เกี่ยวข้องทุกข้อ
- ข้อใดกล่าวถึงบุคคลากรที่ดำเนินการตรวจประเมินภายใน (Internal Audit) ไม่ถูกต้อง
  - ต้องทำด้วยคนภายในองค์กรเท่านั้น
  - ต้องมีความเป็นกลางในการตรวจประเมิน มีความเป็นอิสระ
  - ต้องมีได้รับการแต่งตั้ง หรือจัดตั้ง เพื่อดำเนินการตรวจประเมิน
  - ถูกทุกข้อ
- ข้อใดกล่าวถึง การตรวจติดตามภายใน (Internal Audit) ไม่ถูกต้อง
  - ตรวจประเมินการทำงานของแต่ละฝ่ายที่ไม่สอดคล้องกับระบบ และแจ้งให้ลูกค้ำทราบ
  - ผลการตรวจติดตาม ต้องสื่อสารให้โรงงานรอบข้าง หรือชุมชนรับรู้
  - สรุปข้อบกพร่องแล้วประกาศให้ทุกคนทั้งองค์กรทราบชัดเจนเพื่อปรับปรุงแก้ไข
  - ผิดทุกข้อ

6. ข้อใดเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดขอบข่ายและขนาดของการตรวจประเมินภายใน
- ก) ขนาดขององค์กร
  - ข) โครงสร้างขององค์กร
  - ค) สถานที่ตั้ง
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. ผู้บริหารระดับสูง ต้องพิจารณาทบทวนการบริหารงาน ในประเด็นต่างๆ ยกเว้นข้อใด
- ก) สถานะของการดำเนินการทบทวนก่อนหน้า
  - ข) สมรรถนะและประสิทธิผลของระบบการจัดการ
  - ค) การเปลี่ยนแปลงในประเด็นภายในและภายนอก ที่เกี่ยวข้องกับระบบการจัดการ
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดเป็นข้อมูลสมรรถนะ(performance) ของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสิน ที่องค์กรต้องทบทวนการบริหารงาน ยกเว้นข้อใด
- ก) ความไม่สอดคล้องเป็นไปตามข้อกำหนด และการปฏิบัติการแก้ไข
  - ข) รายงานการติดตาม และผลการสืบสวน
  - ค) ผลการวัด และผลการตรวจประเมิน
  - ง) ทุกข้อเป็นข้อมูลสมรรถนะ
9. ผลของการทบทวนการบริหารงาน ต้องเกี่ยวข้องกับข้อใด
- ก) การพิจารณาทบทวนผลการดำเนินการ
  - ข) ความจำเป็นในการเปลี่ยนแปลงระบบการจัดการ
  - ค) การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับโอกาสในการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
  - ง) ถูกทุกข้อ
10. ข้อใดกล่าวถึงรายละเอียดใน “การพิจารณาการปรับปรุงพื้นฐานของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน” ได้ถูกต้องที่สุด
- ก) องค์กรต้องพิจารณาประเด็นความเพียงพอในการจัดการความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่องค์กรต้องเผชิญอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ
  - ข) องค์กรเป็นผู้กำหนดความถี่ในการรายงานการทบทวนการปฏิบัติตามการต่อต้านการติดตามสินบนได้เอง
  - ค) องค์กรต้องให้หุ้นส่วนทางธุรกิจร่วมในการตรวจสอบเสมอ
  - ง) ถูกทุกข้อ

ข้อ 10

1. ข้อใดไม่ใช่ข้อกำหนดย่อย ที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนด 10 การปรับปรุง (Improvement)
  - ก) ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติการแก้ไข
  - ข) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
  - ค) การทบทวนการบริหารงาน
  - ง) ถูกทุกข้อ

2. ข้อใดคือ ความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ก) ผิดสัญญาหรือข้อตกลงกับลูกค้า
  - ข) ไม่ทำตามกฎหมายหรือข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง
  - ค) ไม่ปฏิบัติตามระเบียบข้อปฏิบัติของหน่วยงาน
  - ง) ถูกทุกข้อ

3. ข้อใดคือสิ่งที่องค์กร ต้องดำเนินการเมื่อเกิดความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
  - ก) ตอบสนองต่อความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดอย่างทันที
  - ข) ระบุผู้ปฏิบัติงาน และผู้มีส่วนได้เสียอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
  - ค) ดำเนินการปฏิบัติการแก้ไขตามที่จำเป็น
  - ง) ถูกทุกข้อ

4. ข้อใดเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องที่สุด เพื่อขจัดสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดเพื่อไม่ให้เกิดขึ้นซ้ำหรือเกิดขึ้นในที่อื่นอีก
  - ก) ทบทวนความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
  - ข) พิจารณาสาเหตุของความไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
  - ค) พิจารณาว่ามีความไม่เป็นไปตามข้อกำหนดจากสาเหตุที่คล้ายคลึงกัน หรือจะมีแนวโน้มเกิดขึ้น
  - ง) ถูกทุกข้อ

5. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึง “การปฏิบัติการแก้ไข” ที่ถูกต้องที่สุด ตามที่ข้อกำหนดระบุไว้
  - ก) การปฏิบัติการแก้ไขต้องจัดทำเป็นเอกสารสารสนเทศ และมีการพิจารณาอนุมัติ
  - ข) การปฏิบัติการแก้ไขต้องเหมาะสมกับผลกระทบที่เกิดขึ้น
  - ค) การปฏิบัติการแก้ไขต้องสื่อสารให้ทุกคนรับทราบ
  - ง) ถูกทุกข้อ

6. ข้อใดแสดงให้เห็นว่าองค์กรได้ดำเนินการปฏิบัติการแก้ไข เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ ได้เหมาะสมที่สุด
- ก) บริษัท A เผื่อสำรอง ติดตามจำนวนข้อร้องเรียนให้ลดลงทุกปี และหากมีกรณีเกิดซ้ำจะออกรายงานใหม่ทุกครั้ง
  - ข) บริษัท B กำหนดให้แต่ละหน่วยงานที่เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการแก้ไข ต้องเป็นผู้รายงานผลการปฏิบัติการแก้ไขในที่ประชุมผู้บริหารเอง
  - ค) บริษัท C ในการประชุมทบทวนการบริหารงาน ผู้บริหารให้จัดทำสรุปประเด็นข้อร้องเรียนเป็นหมวดหมู่ของกิจกรรมและโครงสร้างองค์กร เพื่อเปรียบเทียบจำนวน หัวข้อที่เกิดข้อร้องเรียน
  - ง) ถูกทุกข้อ
7. ข้อใดเป็นคำกล่าวถึง “การเปลี่ยนแปลงใด ๆ ในระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน” ที่ถูกต้องที่สุด ตามที่ข้อกำหนดระบุไว้
- ก) การเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ต้องได้รับการอนุมัติจากผู้บริหารสูงสุดเท่านั้น
  - ข) การเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ต้องทำอย่างต่อเนื่อง เป็นประจำ
  - ค) การเปลี่ยนแปลงของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ดำเนินการหากจำเป็น
  - ง) ถูกทุกข้อ
8. ข้อใดเป็นคำอธิบายถึงลักษณะ “การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง” ที่ถูกต้องที่สุด ตามที่ข้อกำหนดระบุไว้
- ก) แก้ไขที่สาเหตุ
  - ข) เหมาะสม เพียงพอ
  - ค) เท่าที่จำเป็น มีประสิทธิผล
  - ง) ถูกทุกข้อ
9. ข้อใดแสดงให้เห็นว่าองค์กรได้ดำเนินการปรับปรุงระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนอย่างต่อเนื่อง ได้เหมาะสมและสอดคล้องตามข้อกำหนด
- ก) บริษัท A ปรับเป้าหมายของวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนเพิ่มขึ้นทุกปี
  - ข) บริษัท B ออกแนวปฏิบัติสำหรับคัดเลือกผู้รับจ้างรายใหม่ หลังจากมีกรณีข้อร้องเรียนเรื่องการเรียกรับสินบน
  - ค) บริษัท C เปลี่ยนวัตถุประสงค์การต่อต้านการติดสินบนให้สอดคล้องกับนโยบายต่อต้านสินบน หลังจากที่มีการทบทวนนโยบายด้านต่างๆใหม่
  - ง) ถูกทุกข้อ

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO37001:2016
เฉลยข้อสอบ_ ข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001:2016 และแนวทางการจัดทำระบบ

10. ในการประชุมทบทวนการบริหารงาน ที่ประชุมมีมติเปลี่ยนรูปแบบการจัดเก็บข้อร้องเรียนที่เกิดขึ้นในองค์กรมาใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อให้สืบค้นง่ายและรวดเร็วมากขึ้น
- จากกรณีดังกล่าวข้างต้น ถือว่าเป็น “การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง” โดยพิจารณาสอดคล้องกับประเด็นใด
- ก) เหมาะสม
  - ข) เพียงพอ
  - ค) มีประสิทธิผล
  - ง) ถูกทุกข้อ

7. ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน
มาตรฐาน ISO 37001:2016

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

การประยุกต์ใช้วงจร PDCA ในการดำเนินการตามข้อกำหนด ISO 37001:2016

การจัดทำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนคือปัจจัยนำเข้า(input)การดำเนินการตามข้อกำหนด ISO 37001:2016(implementation) และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง คือกระบวนการ(process) การได้รับการรับรองระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ตามข้อกำหนด ISO 37001:2016 ก็คือผลลัพธ์ (output) ของกระบวนการ ดังนั้นเมื่อองค์กรมีการดำเนินการตามข้อกำหนดการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน หรือ ISO 37001:2016 ได้ครบวงจรของวงจร Plan-Do-Check-Act แล้ว องค์กรต้องมีข้อมูลและหลักฐานการดำเนินการตามข้อกำหนด ตลอดจนผลการวิเคราะห์ผลลัพธ์ของกระบวนการต่างๆภายใต้ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน คู่มือฉบับนี้ได้สรุปการนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 ไปปฏิบัติแบบสรุปตามวงจร Plan-Do-Check-Act และอธิบายขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน โดยละเอียด 15 ขั้นตอน ดังนี้

แผนภาพการนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 ไปปฏิบัติ
ตามวงจร Plan-Do-Check-Act

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016 ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

ระยะเวลาในการดำเนินการตามวงจร Plan-Do-Check-Act ของแต่ละองค์กรก่อนพร้อมสู่กระบวนการตรวจสอบ และให้การรับรองขึ้นอยู่กับขนาด ลักษณะทางธุรกิจ บริบทขององค์กร รวมทั้งขอบเขต(scope) ของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนที่กำหนดขึ้นจากผลของการทำความเข้าใจบริบทภายใน และภายนอกขององค์กร และผลการประเมินความเสี่ยงด้านสินบนขององค์กรเอง สรุปการนำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 ไปปฏิบัติแบบสรุปตามวงจร Plan-Do-Check-Act ในแต่ละช่วงการปฏิบัติ ดังนี้

Plan

องค์กรต้องวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการต่อต้านการให้และรับสินบนโดยดำเนินการให้สอดคล้องกับข้อกำหนด ISO 37001:2016 เริ่มจากการวิเคราะห์บริบทขององค์กรความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง การประเมินความเสี่ยง การกำหนดขอบเขตของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน การจัดการระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนจะสำเร็จไม่ได้หากขาดพันธสัญญาจากผู้นำขององค์กร ผู้นำขององค์กรต้องกำหนดและขับเคลื่อนนโยบาย เป้าหมาย กำหนดบทบาท อำนาจและหน้าที่ และจัดสรรทรัพยากรสำหรับการดำเนินการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน องค์กรต้องวางแผนการกิจกรรมและกำหนดเป้าหมายให้สอดคล้องกับผลของการประเมินความเสี่ยง และโอกาสที่จะทำให้เกิดการพัฒนาปรับปรุงระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน องค์กรต้องวางแผนให้การสนับสนุนการดำเนินการต่อต้านการให้และรับสินบน เช่น จัดหาบุคคลากรที่มีคุณสมบัติที่เหมาะสม ให้การอบรมพนักงาน และจัดการระบบการข้อมูลเอกสาร เป็นต้น

Do

องค์กรต้องมีการปฏิบัติตามแผน โดยมีการควบคุมกระบวนการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ เช่น การสอบทานสถานะ(due diligence)ของคู่ค้า ผู้ให้บริการ การควบคุมกระบวนการโดยใช้เครื่องมือทางการเงิน (financial controls) และไม่ใช่เครื่องมือทางการเงิน (non-financial controls) การควบคุมองค์กรที่อยู่ภายใต้การจัดการขององค์กร และคู่ค้า การควบคุมการให้และรับของขวัญ การต้อนรับ การบริจาค และการร้องเรียนหรือให้ข้อมูลการให้และรับสินบน เป็นต้น

Check

องค์กรต้องตรวจสอบ วัดผล วิเคราะห์ และประเมินผลการดำเนินการว่ามีความสอดคล้องตามข้อกำหนด ตลอดจนนโยบาย และเป้าหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ รวมทั้งต้องมีการตรวจสอบภายใน (internal audit) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ทั้งนี้ สถานะและผลการดำเนินการตามข้อกำหนดการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ต้องมีการรายงานให้ผู้บริหารสูงสุดรับทราบ (management review) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจปรับปรุงระบบการจัดการอย่างต่อเนื่อง (continual improvement)

Act

หากพบว่าการดำเนินการใดไม่สอดคล้อง (nonconformity) ตามข้อกำหนดของการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน องค์กรต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเป็นระบบ (corrective action) โดยกำจัดสาเหตุของการดำเนินการที่ไม่สอดคล้อง และป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ องค์กรอาจเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงาน และต้องปรับปรุงระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนอย่างต่อเนื่อง และเหมาะสม องค์กรสามารถประยุกต์ใช้การจัดการเชิงระบบ ร่วมกับวงจร PDCA ที่กำหนดขึ้นตามผลของการประเมินความเสี่ยงด้านการให้และรับสินบนขององค์กร ไม่ว่าจะให้หรือรับโดยองค์กรเอง หรือผ่านตัวแทนขององค์กร เช่น ตัวแทนหรือนายหน้าทางธุรกิจ

การจัดระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

ขอบข่ายการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 15 ขั้นตอน ดังนี้ :-

1. ฝ่ายบริหารแสดงความมุ่งมั่นในการจัดทำระบบ
2. แต่งตั้งคณะดำเนินการระบบ
3. การพิจารณาบริบท เพื่อกำหนดขอบข่ายระบบบริหารงานคุณภาพ
4. กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์
5. ออกแบบระบบ
6. วางแผนการดำเนินการจัดทำระบบและกำหนดระบบงานให้สอดคล้องกับมาตรฐาน
7. การประเมินความเสี่ยง
8. จัดทำเอกสารสารสนเทศ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และมาตรการ
9. ดำเนินการฝึกอบรม
10. ปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินการ และมาตรการ
11. การตรวจประเมินภายใน
12. การแก้ไขข้อบกพร่อง
13. การทบทวนการจัดการ
14. การติดต่อขอรับการตรวจประเมินจากผู้ให้การรับรอง
15. รับการตรวจประเมินเพื่อขอการรับรอง

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

แผนภาพขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน

ขั้นตอนในการจัด ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน โดยทั่วไปมีดังต่อไปนี้

1. ฝ่ายบริหารแสดงความมุ่งมั่นในการจัดทำระบบ

ผู้บริหารระดับสูงต้องแสดงให้เห็นถึงความเป็นผู้นำและความมุ่งมั่นต่อ ABMS โดย

- สร้างความมั่นใจคือกำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร กำหนดระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน โดยการการจัดตั้ง ดำเนินการ และตรวจสอบเพื่อจัดการกับความเสี่ยงของการให้และรับสินบนขององค์กรอย่างเพียงพอ
- รวมระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนเข้ากับกระบวนการขององค์กรการปรับใช้ทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของ ABMS
- กำหนดขั้นตอนการสื่อสารภายในและภายนอกเกี่ยวกับนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบน
- กำหนดระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนอย่างเหมาะสมเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์
- ส่งเสริมวัฒนธรรมต่อต้านการให้และรับสินบนที่เหมาะสมภายในองค์กรและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง
- สนับสนุนบทบาทการจัดการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อแสดงความเป็นผู้นำ
- ส่งเสริมการใช้ขั้นตอนการรายงานสำหรับการให้และรับสินบนที่น่าสงสัยและเกิดขึ้นจริง
- กำหนดกระบวนการกรณีเกิดการละเมิดนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กรหรือปฏิเสธที่จะมีส่วนร่วมในการให้และรับสินบนแม้ว่าการปฏิเสธดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อชื่อเสียงธุรกิจ(ยกเว้นบุคคลที่ละเมิด)
- กำหนดการรายงานไปยังหน่วยงานที่กำกับดูแลเกี่ยวกับเนื้อหาและการดำเนินงานของ ABMS และการรายงานข้อกล่าวหาเรื่องการให้และรับสินบนอย่างเป็นระบบ

2 แต่งตั้งคณะกรรมการระบบ

เนื่องจากระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ผู้บริหารทุกระดับต้องเข้ามามีหน้าที่ความรับผิดชอบและทุกหน่วยงานตามขอบข่ายขององค์กร ผู้บริหารแต่ละหน่วยงานจำเป็นต้องศึกษาทำความเข้าใจและจัดกระบวนการในการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน พร้อมทั้งนำไปปฏิบัติให้สอดคล้อง ทั้งการจัดระบบและการนำระบบไปปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม ถูกต้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั่วทั้งองค์กร โดยอาจการแต่งตั้งทีมงานเป็นการแสดงให้บุคลากรในองค์กรได้เห็นถึงความมุ่งมั่นและตั้งใจแน่วแน่ของผู้บริหารระดับสูง รวมถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตำแหน่งงานตามผังโครงสร้างองค์กร ดังนี้

1. คณะบริหาร
2. ผู้บริหารระดับสูง
3. ผู้จัดการทุกระดับ
4. ผู้บริหารแต่ละหน่วยงาน
5. หน่วยงานที่กำกับดูแล(ถ้ามี)

สำหรับหน่วยงานที่ดูแล หรือผู้บริหารระดับสูงหากองค์กรไม่มีหน่วยงานที่กำกับดูแลต้องมีหน้าที่

ดังนี้

- อนุมัตินโยบายต่อต้านการให้สินบนขององค์กร มั่นใจว่ากลยุทธ์ขององค์กรและนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบนนั้นสอดคล้องกัน
- กำหนดขั้นตอนการรับและตรวจสอบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและการทำงานของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ทำการตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการจัดสรรและจัดสรรทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
- ทำการตรวจสอบให้แน่ใจว่ามีการดำเนินการสอบสวนและแก้ไขอย่างเหมาะสม และ
- กำหนดการทวนสอบสถานะของคู่ค้าว่ามีการดำเนินงานขององค์กร ABMS

3. การพิจารณาบริบท เพื่อกำหนดขอบข่ายระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน

องค์กรคือบุคคลหรือกลุ่มที่มีหน้าที่ของตนเองที่มีความรับผิดชอบอำนาจหน้าที่และทัศนคติในการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร เช่น บริษัท องค์กร หุ้นส่วน องค์กรการกุศล หรือสถาบัน โดยเป็นส่วนหนึ่งของสถาบัน หรือรวมกันทั้งสถาบัน องค์กรสาธารณะ หรือองค์กรส่วนตัว ในการดำเนินการตามระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนควรเข้าใจองค์กรและบริบทขององค์กรเข้าใจถึงความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกำหนดขอบเขตของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนและการประเมินความเสี่ยงของการให้และรับสินบน

1. การทำความเข้าใจองค์กรและบริบทขององค์กร เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนองค์กรต้องกำหนดปัจจัยภายนอกและภายในที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ ปัจจัยเหล่านี้ ได้แก่ ขนาดและโครงสร้างขององค์กร สถานที่และภาคที่

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

องค์กรดำเนินงานหรือคาดการณ์การดำเนินงาน ลักษณะ ความซับซ้อนของกิจกรรมและการดำเนินงานขององค์กร กิจกรรมที่องค์กรมีอำนาจควบคุม หรือกิจการร่วมทุนใด ๆ ผู้ร่วมธุรกิจ และสมาคมขององค์กร ลักษณะและขอบเขตของการมีปฏิสัมพันธ์กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎหมายที่ใช้บังคับภาระผูกพันตามสัญญาและวิชาชีพและหน้าที่

2. การทำเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้เสียเพื่อให้เข้าใจถึงความต้องการและผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียพวกเขาเกี่ยวข้องกับระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน
3. การกำหนดขอบเขตของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน องค์กรต้องกำหนดขอบเขตและการบังคับใช้ของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน ขอบเขตจะต้องเป็นเอกสาร เมื่อกำหนดขอบเขตองค์กรจะต้องพิจารณา ปัจจัยภายนอกและภายในใน 4.1 ข้อกำหนดที่อ้างถึงใน 4.2 และผลลัพธ์ของการประเมินความเสี่ยงการให้และรับสินบนที่อ้างถึงใน 4.5
4. ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนองค์กรต้องจัดทำ นำไปปฏิบัติ รักษาบททวน และให้การปรับปรุงระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน จัดทำปฏิบัติสัมพันธ์ กระบวนการที่จำเป็นสัมพันธ์ระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน และออกแบบมาตรการเพื่อระบุและประเมินความเสี่ยงและเพื่อป้องกันตรวจจับและจัดการกับการให้และรับสินบน
5. กำหนดกระบวนการประเมินความเสี่ยงในการให้และรับสินบน

4. กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์การต่อต้านการให้และการรับสินบน

นโยบายต่อต้านการให้และรับสินบนที่จัดตั้งและดูแลโดยผู้บริหารระดับสูงต้องครอบคลุมหลักเกณฑ์การต่อต้านการให้และรับสินบน ของขวัญและการต้อนรับ การสนับสนุนทางการเมือง กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง

5. การออกแบบระบบ

ทีมงานจัดระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนควรทบทวนสถานะปัจจุบันของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กรที่มีอยู่ ดังนี้

5.1 สัมภาษณ์รวมการดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ และระบบการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ที่มีผลกระทบต่อสินค้า/บริการทั้งหมดขององค์กร วิธีการที่ใช้ในการสำรวจและเก็บข้อมูล อาจทำได้หลายวิธี เช่น

- การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง
- การตรวจสอบการปฏิบัติงานจริง
- การทำแบบรายการตรวจสอบ (checklist)
- แบบสอบถาม

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

5.2 เปรียบเทียบข้อมูลจากการสำรวจระบบการดำเนินงานขององค์กรว่าสอดคล้องกับข้อกำหนดของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001 หรือไม่ อย่างไร ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความแตกต่างของสภาพปัจจุบันที่เป็นอยู่กับระบบที่ต้องการ รวมทั้งหาข้อสรุปว่าจุดแข็งจุดอ่อนขององค์กรมีอะไรบ้าง ความพร้อมขององค์กรในการจัด ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน มีเพียงใด

5.3 นำเสนอผลการทบทวนสถานะปัจจุบันต่อผู้บริหารขององค์กรรวมทั้งข้อเสนอแนะเพื่อการตัดสินใจกำหนดขอบข่ายของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนและจัดทำแผนการจัดระบบ

6. วางแผนการดำเนินการจัดทำระบบและกำหนดระบบงานให้สอดคล้องกับมาตรฐาน

6.1 การจัดทำแผนการดำเนินงาน

การจัดระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ก็เหมือนกับการดำเนินโครงการต่างๆ จึงควรจัดแผนการดำเนินงานซึ่งอาจนำแนวทางการบริหารโครงการ (Project Management) มาใช้ได้ ดังนี้

- กำหนดขั้นตอนการจัดระบบ พร้อมกำหนดเวลาแล้วเสร็จ
- จัดสรรทรัพยากร งบประมาณ และมอบหมายผู้รับผิดชอบ
- ติดตามการดำเนินงานเป็นระยะและนำผลการดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนมาพิจารณา ทบทวนและดำเนินการแก้ไข เพื่อให้เป็นไปตามแผน ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามแผน อาจพิจารณาปรับปรุงแผนและกรอบเวลาตามความเหมาะสม

6.2 องค์กรจัดหาทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการจัดตั้ง การดำเนิน การบำรุงรักษา และการปรับปรุงระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้องค์กรต้องมีการบริหารจัดการต่อองค์กรที่ทำงานในนามขององค์กรที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงมากกว่าการให้และรับสินบนในองค์กร องค์กรต้องดำเนินการตามขั้นตอนที่เกี่ยวข้องกับการจ้างงานด้วยการควบคุมภายใน กำหนดเงื่อนไขการจ้างงานเพื่อให้สอดคล้องกับ ABMS กำหนดขั้นตอนให้มีการเข้าถึงนโยบายและการฝึกอบรม กำหนดการดำเนินการเมื่อฝ่าฝืนนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบนและ ABMS และกลไกสำหรับการปฏิเสธที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมใดๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความเสี่ยงหรือการให้และรับสินบน

6.3 ดำเนินการจัดระบบ

เมื่อได้มีการตั้งทีมงาน จัดทำแผนการดำเนินงาน ศึกษาทำความเข้าใจหลักการของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน และ ข้อกำหนดของ ISO 37001:2016 พิจารณาสถานะปัจจุบันของระบบการบริหารงานในองค์กรแล้ว ก็สามารถเริ่มดำเนินการจัดระบบตามที่ได้วางแผนการดำเนินงานไว้

7. การประเมินความเสี่ยงของการให้และรับสินบน

องค์กรต้องดำเนินการประเมินความเสี่ยงด้วยการให้และรับสินบนระบุความเสี่ยงต่อการให้และรับสินบนที่องค์กรอาจคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลดังนี้

- พิจารณาจากปัจจัยภายนอกและภายใน
- ประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงการให้และรับสินบนที่ระบุ
- ประเมินความเหมาะสมและประสิทธิผลของการควบคุมที่มีอยู่ขององค์กรเพื่อลดความเสี่ยงจากการให้และรับสินบนที่ประเมินไว้
- ทำการประเมินความเสี่ยงด้วยการให้และรับสินบนขององค์กร โดยกำหนดเป้าหมายที่จะประเมินระดับความเสี่ยงของการให้และรับสินบนให้สอดคล้องนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร
- ทบทวนการประเมินความเสี่ยงการให้และรับสินบนอย่างสม่ำเสมอ
- ทบทวนประเมินการเปลี่ยนแปลงและข้อมูลใหม่อย่างเหมาะสม และในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญต่อองค์กรหรือกิจกรรมขององค์กร

7. จัดทำเอกสารสารสนเทศ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และมาตรการ

การจัดทำเอกสารตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน องค์กรควรอ้างถึงปัจจัยภายนอกและภายในที่พิจารณาในบริบท ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย ดำเนินการประเมินความเสี่ยงการให้และรับสินบน และมาตรการควบคุมที่มีประสิทธิภาพ โอกาสในการปรับปรุงโดยอ้างถึงการจัดการที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ได้ทั้งในเชิงป้องกันหรือลดผลกระทบที่ไม่พึงประสงค์ของนโยบายและวัตถุประสงค์ ในการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน จำเป็นต้องมีข้อมูลสารสนเทศต่างๆ ตามความจำเป็นเพื่อให้อ้างอิงในการปฏิบัติงาน เอกสารมีประโยชน์ในการสื่อให้บุคลากรเข้าใจการทำงานในแต่ละเรื่อง เช่น

- นโยบายการต่อต้านการให้และการรับสินบน
- วัตถุประสงค์การต่อต้านการให้และการรับสินบน
- ขอบข่ายระบบการจัดการการต่อต้านการให้และการรับสินบน
- กระบวนการประเมินความเสี่ยงการให้และการรับสินบน
- นโยบายการทำสัญญา
- เอกสารสัญญา
- การสื่อสารภายในและภายนอก
- เอกสาร (ตามที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการให้และรับสินบน):
- การทวนสอบสถานะคู่ค้า
- การควบคุมทางการเงิน
- การควบคุมส่วนที่ไม่ใช่การเงิน การควบคุมส่วนใหญ่อยู่ในธุรกรรม โครงการ หรือกิจกรรม
- การดำเนินการตามมาตรการต่อต้านการติดสินบนโดยองค์กร และผู้ร่วมธุรกิจ
- การทำสัญญาการต่อต้านการให้และรับสินบน
- มาตรการการให้และรับของขวัญ การต้อนรับ การบริจาค และผลประโยชน์ที่คล้ายกัน

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

- การจัดการความไม่เพียงพอของการควบคุมการต่อต้านการติดสินบน
- การรายงานสิทธิและการคุ้มครอง
- การตรวจสอบสถานะและรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจัดการกับการให้และรับสินบน
- รายงานการประชุมคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง
- รายงานประจำปีรายงานความรับผิดชอบขององค์กร
- รายงานการตรวจสอบภายใน
- รายงานการสอบสวน
- กระบวนการและกิจกรรม
- การควบคุมเอกสารสารสนเทศ
- เอกสารตรวจสอบการวิเคราะห์สถานะทางธุรกิจ
- การบริหารผู้ร่วมธุรกิจ
- การประเมินความเสี่ยง
- การฝึกอบรม : เนื้อหาและการเข้าร่วม
- การจัดการระบบการรายงาน
- การนำนโยบายของขวัญและการต้อนรับไปปฏิบัติ

เอกสารดังกล่าวข้างต้นส่วนใหญ่เป็นเอกสารที่องค์กรจัดทำขึ้นเอง อย่างไรก็ตามองค์กรอาจมีความจำเป็นต้องนำเอกสารจากภายนอก มาใช้อ้างอิงในการดำเนินงาน เช่น กฎหมาย กฎระเบียบ ข้อกำหนดของลูกค้า ซึ่งเรียกโดยรวมว่า เอกสารจากภายนอก (documents of external origin)

เพื่อให้การนำเอกสารสารสนเทศในระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ไปปฏิบัติให้เกิดประสิทธิผลได้ดี นั้น การจัดทำเอกสารควรมีถือแนวทางดังนี้

1. ใช้รูปแบบที่ง่ายสะดวกต่อการนำไปใช้งาน ไม่ว่าจะป็นองค์กรขนาดเล็ก กลาง หรือ ใหญ่
2. มีปริมาณและรายละเอียดที่จำเป็นในการดำเนินงานขององค์กรและมีความสมบูรณ์เพียงพอที่จะนำไปใช้ให้เกิดประสิทธิผล

9. การฝึกอบรม

ดำเนินการให้บุคคลขององค์กรหรือทำงานในนามขององค์กรที่มีผลต่อระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบในระบบ และตำแหน่งงานที่ความเสี่ยงด้านการให้และรับสินบน การอบรมทำความเข้าใจกับผู้ปฏิบัติงานจะต้องให้ความสำคัญกับการทำให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจแนวคิดและเหตุผลที่ต้องปฏิบัติ ความเสี่ยงและมาตรการลดหรือควบคุมความเสี่ยงการให้และรับสินบน รวมทั้งได้ทราบถึงผลกระทบต่อระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน หากผู้ปฏิบัติงานไม่ทำตามขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้ และมีการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศที่ใช้อบรม และหลักฐานการอบรม

10. ปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงาน/วิธีการปฏิบัติงาน

10.1 ปฏิบัติตามขั้นตอนการดำเนินงาน/วิธีการปฏิบัติงาน

เมื่อได้อบรมทำความเข้าใจแล้ว ก็ให้นำไปปฏิบัติจริงรวมทั้งต้องมีการบันทึกผลการปฏิบัติงานไว้ด้วย แต่ในบางกรณีอาจต้องให้มีการทดลองปฏิบัติ การทดลองปฏิบัติอาจเลือกทดลองเฉพาะบางหน่วยงาน หรือทั้งหมดก็ได้ ซึ่งผลจากการทดลองปฏิบัติ นั้น จะทำให้ทราบปัญหาและข้อคิดเห็นต่าง ๆ สำหรับนำไปปรับปรุงแก้ไขต่อไป เพื่อให้มั่นใจว่าเอกสารต่าง ๆ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง

10.2 การรายงานผล

หลังจากได้นำเอกสารสารสนเทศในระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนไปปฏิบัติแล้ว ผู้ปฏิบัติงานต้องรายงานผลการปฏิบัติต่อผู้บังคับบัญชา ทั้งในแง่ของประสิทธิผลและประสิทธิภาพ รวมทั้งข้อเสนอแนะ

10.3 การแก้ไขปรับปรุงเอกสารในระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

หากรายงานผลจากผู้ปฏิบัติ และผลการเฝ้าติดตามการปฏิบัติตามเอกสารในระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน พบว่ามีความจำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงเอกสารในระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ก็ให้ดำเนินการตามขั้นตอนดำเนินการในการควบคุมเอกสาร จนกว่าจะเกิดประสิทธิผลในการปฏิบัติจริง ซึ่งโดยทั่วไป ในระยะแรกของการจัดระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน อาจมีการแก้ไขปรับปรุงเอกสารประมาณ 1 - 2 ครั้ง ก่อนที่จะมีการปฏิบัติตามระบบอย่างสมบูรณ์

10.4 การตรวจสอบประสิทธิผล

องค์กรต้องตรวจสอบและประเมินนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบน อย่างไรก็ตามก่อนที่จะเสร็จสิ้นองค์กรต้องพิจารณา สิ่งที่ต้องตรวจสอบ ควรใช้วิธีการใดเพื่อรับรองผลลัพธ์ที่ถูกต้อง เมื่อตรวจสอบและวัดจะต้องดำเนินการ รายงานการตรวจสอบ

11. การตรวจประเมิน

เพื่อให้มั่นใจว่าระบบต่อต้านการให้และรับสินบนนั้นสอดคล้องกับข้อกำหนดขององค์กรและ

ข้อกำหนดมาตรฐานสากล มีประสิทธิผลเพียงพอในการจัดการความเสี่ยงจากการให้และรับสินบนของความเสี่ยงองค์กร และการบังคับใช้กฎหมายกำลังดำเนินการอยู่ ต้องทำการตรวจประเมินระบบการจัดการ (Internal Audit) หลังจากที่ตั้งองค์กรได้จัดระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนและนำไปปฏิบัติระยะเวลาหนึ่งแล้ว โดยทั่วไปประมาณ 2-3 เดือน ควรจัดให้มีการตรวจประเมินภายใน ผลจากการตรวจประเมินภายในช่วยให้องค์กรมีข้อมูล ซึ่งสามารถใช้วิเคราะห์และนำผลไปใช้เพื่อการพัฒนาและปรับปรุงระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนให้มีประสิทธิผลและเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ขั้นตอนหลักในการดำเนินการตรวจประเมินภายใน ผู้บริหารแต่ละหน่วยงานเป็นผู้ดูแลงานด้านการตรวจประเมินภายในขององค์กร ดังนั้นจึงควรศึกษาข้อแนะนำและแนวทางในการดำเนินการต่างๆที่ให้ได้ในมาตรฐาน ISO 19011 รวมทั้งควรได้รับการฝึกอบรมหลักสูตรการตรวจประเมินภายในด้วย เพื่อนำความรู้

ที่ได้มาใช้ในการดูแลงานด้านการตรวจประเมินภายในให้เกิดประสิทธิผล อย่างเต็มที่ และมีสิ่งที่คุณแทนฝ่ายบริหารควรดำเนินการ ได้แก่

- การเตรียมผู้ประเมิน (auditor)
  - การจัดทำแผนการตรวจประเมินภายในประจำปี
  - เตรียมการก่อนการตรวจประเมิน
  - การตรวจประเมิน (audit)
- ขั้นตอนในการตรวจประเมินมีดังนี้
- การประชุมก่อนการตรวจประเมิน (opening meeting)
  - รวบรวมหลักฐาน (collect evidence)
  - ออกใบขอให้มีการปฏิบัติการแก้ไข (corrective action request - CAR)
  - การประชุมหลังการตรวจประเมิน (closing meeting)
  - รายงานการตรวจประเมินคุณภาพภายใน (internal quality audit report - IQA report)
  - ติดตามผลการแก้ไขและผลกระทบจากการแก้ไข (follow up)
  - สรุปผลเพื่อนำเข้าทบทวนโดยฝ่ายบริหาร

12. แก้ไขข้อบกพร่อง

การปฏิบัติการแก้ไขมีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นและจัดการไม่ให้ข้อบกพร่องเกิดขึ้นซ้ำ รวมทั้งกิจกรรมที่มีลักษณะคล้ายกัน และผลกระทบจากการแก้ไข(Correction) และการแก้ไขเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ(Corrective Action)ว่าจะเกิดขึ้นรายละเอียดการปฏิบัติ

- 1) แจ้งให้มีการแก้ไขและป้องกันข้อบกพร่อง
- 2) การดำเนินการเบื้องต้นกับข้อบกพร่อง และเยียวยาสิ่งที่ได้รับผลกระทบ
- 3) ค้นหาสาเหตุที่แท้จริง
- 4) ดำเนินการป้องกันการเกิดข้อบกพร่องซ้ำ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น
- 5) ทบทวนและปรับปรุงสิ่งที่เกี่ยวข้อง
- 6) บันทึกและรายงาน
- 7) การประเมินความเสี่ยงจากกระบวนการแก้ไขเพื่อป้องกันการเกิดซ้ำ

13. ทบทวนการจัดการ

ผู้บริหารระดับสูงทำการทบทวนระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนตามระยะเวลาที่องค์กรกำหนดไว้ เพื่อให้มั่นใจว่าระบบดังกล่าวมีความเหมาะสม เพียงพอ และมีประสิทธิผล อย่างต่อเนื่อง

- 1) กำหนดองค์ประชุมของการทบทวนการบริหารงาน
- 2) กำหนดความถี่
- 3) เตรียมการทบทวน กำหนดหัวข้อการทบทวน
- 4) จัดเตรียมข้อมูลเพื่อส่งให้ผู้บริหารทบทวนประสิทธิผล

5) ดำเนินการทบทวน

ผลการทบทวนมอบหมายผู้รับผิดชอบดำเนินการเรื่องต่าง ๆ ตามผลการพิจารณา ซึ่งควรมีการกำหนดเวลาแล้วเสร็จ และวิธีการในการติดตามผล ในกรณีที่มีการแก้ไขต้องมีการพิจารณาประสิทธิผลของการดำเนินการด้วย เพื่อให้การดำเนินงานตามระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

- 1) เก็บข้อมูลสารสนเทศผลการประชุม และส่งให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องรับทราบและดำเนินการตามมาตรการที่ระบุในการทบทวน
- 2) ติดตามประสิทธิผลการดำเนินการตามที่มอบหมาย

ภายหลังการทบทวนโดยฝ่ายบริหารแล้ว ควรมีการรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ทั้งผลการตรวจติดตามคุณภาพภายใน ผลการทบทวนโดยฝ่ายบริหาร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ เพื่อการปรับปรุงประสิทธิผลของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนอย่างต่อเนื่อง เพื่อกำหนดเป้าหมาย และโอกาสในการปรับปรุงประสิทธิผลของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนต่อไป

14. ติดต่อขอรับการตรวจประเมินจากผู้ให้การรับรอง

ประเด็นของการขอรับการรับรองไม่ใช่ข้อบังคับที่องค์กรจะต้องไปขอรับการรับรอง กล่าวคือ องค์กรจะขอหรือไม่ขอรับการรับรองก็ได้ ทั้งนี้เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องขอรับการรับรองจะขึ้นอยู่กับคณะบริหารองค์กร ผู้ร่วมธุรกิจ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และลูกค้า

การขอรับการรับรองก่อนที่องค์กรจะขอรับการรับรอง องค์กรต้องจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนอย่างครบถ้วนและมีการนำไปปฏิบัติมาระยะเวลาหนึ่ง รวมทั้งมีการปรับปรุงประสิทธิผลของระบบและมีความมั่นใจว่าระบบดังกล่าวมีประสิทธิผลแล้ว โดยสามารถแสดงได้จากบันทึกหลักฐานเอกสารต่างๆ ของการที่ได้นำระบบไปปฏิบัติ

การตัดสินใจเลือกหน่วยรับรอง (Certification Body) หรือเรียกโดยย่อว่า CB เป็นสิ่งที่มีความสำคัญ ทั้งนี้เพื่อให้ผลของการรับรองที่ได้รับจากหน่วยรับรองนั้นๆ มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของลูกค้าขององค์กร แนวทางที่ควรนำมาใช้ในการพิจารณา คือ

- หน่วยรับรองที่ได้รับการรับรองระบบงาน (Accreditation)
ความน่าเชื่อถือและการที่จะมั่นใจในความสามารถของหน่วยรับรองเป็นเรื่องสำคัญ กล่าวคือ หน่วยรับรองที่มีอยู่ในประเทศจะมีความแตกต่างกัน ดังนั้นองค์กรควรเลือกหน่วยรับรอง ดังนี้
  - ได้รับการรับรองระบบงานจากการกลุ่มรับรองระหว่างประเทศ: IAF (International Accreditation Forum) เช่น
    - ↳ COFRAC, DAKKS, UKAS, Accredia, ANAB, ANSI, IAS ...
  - CB เป็นหน่วยงานที่สามารถให้บริการรับรองมาตรฐาน ISO 37001
  - CB มีบุคลากรที่ได้รับการรับรองให้ตรวจประเมิน มาตรฐาน ISO 37001

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

□ ค่าใช้จ่าย

ค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการขอรับการรับรอง ประกอบด้วย ค่าธรรมเนียมจากการยื่นคำขอ การประเมินเอกสาร การประเมินที่สถานประกอบการ ใบรับรอง และการประเมินเพื่อติดตามผล หลังจากได้รับการรับรอง โดยหน่วยรับรองแต่ละแห่งมีอัตราและวิธีการคำนวณที่แตกต่างกัน

□ ระยะเวลาในการรอการตรวจประเมิน

เพื่อให้เป็นไปตามแผนการดำเนินงานที่กำหนดไว้ว่าต้องได้รับการรับรองในระยะเวลาที่กำหนด องค์กรควรคัดเลือกหน่วยรับรองที่มีความพร้อมในการให้บริการซึ่งหมายถึงการมีผู้ตรวจประเมินที่มีความสามารถอย่างเพียงพอ

15. รับการตรวจประเมินเพื่อขอการรับรอง

กระบวนการรับรอง (Certification Process) ระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน โดยทั่วไปประกอบด้วยขั้นตอนต่อไปนี้

- ยื่นใบสมัครขอรับการรับรอง พร้อมแนบเอกสารข้อมูลต่างๆ ตามข้อกำหนดของหน่วยรับรอง ซึ่งโดยทั่วไปจะประกอบด้วย บริบทองค์กรหรือ ผลการพิจารณาความเสี่ยง ขั้นตอนการปฏิบัติงาน รวมทั้งข้อมูลที่อธิบายถึงลักษณะธุรกิจ ผลิตภัณฑ์และการบริการขององค์กร หลังจากนั้นหน่วยรับรองจะทบทวนเอกสารและข้อมูลต่างๆ ที่ได้รับ เพื่อพิจารณาถึงความพร้อมขององค์กร และนำไปกำหนดแผนในการตรวจประเมิน ซึ่งจะครอบคลุมถึงประมาณการว่าจะใช้ผู้ประเมินกี่คน และเวลาในการตรวจประเมินกี่วันต่อไป
- ตรวจประเมินเพื่อให้การรับรอง (Assessment) หน่วยรับรองจะประเมินประสิทธิภาพของระบบโดยตรวจประเมินจากเอกสาร หลักฐาน บันทึกต่างๆ สัมภาษณ์สอบถามผู้ปฏิบัติงาน ดูสภาพของสถานที่ประกอบการ (Site Tour) ตลอดจนสังเกตการปฏิบัติงาน โดยเปรียบเทียบกับข้อกำหนดของมาตรฐาน ISO 37001
- การตรวจประเมิน

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

ความมุ่งมั่นระดับสูงสุด	<ul style="list-style-type: none"> ○ ความรับผิดชอบของคณะกรรมการสำหรับแผนงาน ABMS ○ กำหนดความรับผิดชอบต่อผู้บริหารอาวุโส
การประเมินความเสี่ยง	<ul style="list-style-type: none"> ○ ความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร ○ ทุกแผนกและความเสี่ยงด้านการตลาด ○ ความเสี่ยงรายประเทศ หมายถึง ความเสี่ยง 3 ประเภท คือ 1 ความเสี่ยงทางเศรษฐกิจ (Economic Risk) 2 ความเสี่ยงทางการเมือง (Political Risk) และ 3 ความเสี่ยงของระบบการเงิน (Financial System Risk) ○ ความเสี่ยงตามประเภทงาน และความเสี่ยงเฉพาะโครงการ ○ ผู้รับเหมา ซัพพลายเออร์ และองค์กรที่สามอื่นๆ
นโยบายที่ชัดเจน	<ul style="list-style-type: none"> ○ หลักเกณฑ์การต่อต้านการให้และรับสินบน ○ ของขวัญและการต้อนรับ ○ การสนับสนุนทางการเมือง ○ กิจกรรมที่มีความเสี่ยงสูง
การสื่อสารและการฝึกอบรม	<ul style="list-style-type: none"> ○ การสื่อสารภายใน ○ การศึกษา การฝึกอบรม และความตระหนัก ○ ช่องทางการแจ้งเบาะแส ○ การสื่อสารภายนอก (ผู้ร่วมธุรกิจ ซัพพลายเชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)
ขั้นตอนการปฏิบัติ และการควบคุม	<ul style="list-style-type: none"> ○ ขั้นตอนการจัดซื้อ จัดจ้าง ○ กระบวนการตัดสินใจ ○ การควบคุมทางบัญชี และพหุวิชาชีพ ○ ขั้นตอนการรับประกันตลอดห่วงโซ่อุปทาน ○ การทวนสอบสถานะของคู่ค้า
การบังคับใช้ การตรวจสอบ และการทบทวน	<ul style="list-style-type: none"> ○ ขั้นตอนการตรวจสอบ ทดสอบ ○ การสอบสวนและปฏิบัติการแก้ไข ○ การตรวจวัดและการรายงาน ○ การจัดเก็บบันทึก ○ การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

- กรณีที่พบข้อบกพร่อง โดยทั่วไปหน่วยรับรองจะมีการกำหนดไว้ในหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับลักษณะของข้อบกพร่อง คือแบ่งลักษณะของข้อบกพร่องย่อย (Minor) และข้อบกพร่องสำคัญ (Major) หากสรุปว่า
  - พบข้อบกพร่องย่อย ไม่เป็นอุปสรรคต่อการได้รับการรับรอง โดยองค์กรต้องทำการปฏิบัติการแก้ไขและแจ้งผลให้หน่วยรับรองภายใน 3 เดือน
  - พบข้อบกพร่องสำคัญ เป็นอุปสรรคในการได้รับการรับรอง หรือเหตุผลในถอนใบรับรอง โดยองค์กรต้องทำการปฏิบัติการแก้ไขภายใน 3 เดือนหลังการตรวจครั้งที่ 2 (Stage 2) หรือการรับรองซ้ำ (Re-certification)
- หน่วยรับรองออกใบรับรองให้กับองค์กร เพื่อใช้ในการแสดงถึงความสามารถของระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กร ซึ่งโดยทั่วไปแล้วใบรับรองจะมีอายุ 3 ปี
- หลังจากได้รับการรับรองแล้ว หน่วยรับรองจะมีการตรวจประเมินประสิทธิผลและความสามารถในการรักษาและปรับปรุงระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนขององค์กรเป็นวงจรการตรวจประเมิน ดังนี้
  - ปี 1: การตรวจสอบการเฝ้าระวัง (1st Surveillance audit)
  - ปีที่ 2: การตรวจสอบการเฝ้าระวัง (2nd Surveillance audit)
  - ปีที่ 3: การรับรองซ้ำ (Re-certification)

ข้อสอบ ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการ
การต่อต้านการติดสินบนมาตรฐาน ISO 37001:2016

1. ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำระบบการบริหารงานคุณภาพมีกี่ขั้นตอน?
  - ก. 12
  - ข. 13
  - ค. 14
  - ง. 15

2. ความมุ่งมั่นในการจัดทำระบบของผู้บริหารระดับสูง แสดงออกได้โดยวิธีใด ?
  - ก. ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งระบบ
  - ข. กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร
  - ค. บูรณาการระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนเข้ากับกระบวนการขององค์กร
  - ง. ถูกทุกข้อ

3. หน้าที่ของผู้บริหารแต่ละหน่วยงานขององค์กรในการจัดทำระบบจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนคือข้อใด ?
  - ก. กำหนดการรายงานการให้และรับสินบน
  - ข. กำหนดขั้นตอนการสื่อสารภายในและภายนอก
  - ค. กำหนดกระบวนการในการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน และข้อกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ง. กำหนดกระบวนการกรณีเกิดการละเมิดนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบน

4. ในการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนเป็นหน้าที่ของตำแหน่งใดในองค์กร ?
  - ก. ผู้บริหารระดับสูง
  - ข. ผู้จัดการทุกระดับ
  - ค. ผู้บริหารหัวหน้างานทุกหน่วยงาน
  - ง. ถูกทุกข้อ

5. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของ “การพิจารณาบริบท” ?
  - ก. การพิจารณาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์องค์กร
  - ข. กำหนดขอบข่ายระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ค. การทำ SWOT
  - ง. การนำปัจจัยไปพิจารณาความเสี่ยง

6. ข้อใดไม่ใช่แนวทางการจัดทำ “นโยบายการต่อต้านการให้และการรับสินบน”?
  - ก. ถ้อยแถลงอย่างเป็นทางการของผู้บริหารสูงสุด
  - ข. แสดงเจตนาธรรมและทิศทางด้านการต่อต้านการให้และการรับสินบนขององค์กร
  - ค. แสดงความเห็นชอบจากบุคลากรขององค์กร
  - ง. สอดคล้องต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

7. พิจารณาการเรียงลำดับกิจกรรมของ “กระบวนการประเมินความเสี่ยง” ว่าข้อใดถูกต้องตาม ISO 37001 ?
  - ก. บริบทองค์กร > กระบวนการประเมินความเสี่ยง > ประเมินความเสี่ยง > ประเมินโอกาสความเสี่ยงที่ยอมรับได้
  - ข. กระบวนการประเมินความเสี่ยง > บริบทองค์กร > ประเมินความเสี่ยง > สื่อสาร
  - ค. กระบวนการประเมินความเสี่ยง > บริบทองค์กร > ประเมินความเสี่ยง > สื่อสาร
  - ง. กระบวนการประเมินความเสี่ยง > สื่อสาร > บริบทองค์กร > ประเมินความเสี่ยง

8. วัตถุประสงค์การ “ประเมินความเสี่ยง” หมายถึงผลการดำเนินงานลักษณะใด ?
  - ก. เพื่อกำหนดพื้นที่การจัดทำระบบ
  - ข. ประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงการให้และรับสินบน
  - ค. เพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินการในแต่กระบวนการ
  - ง. เพื่อให้วัตถุประสงค์หรือกลยุทธ์องค์กรประสบความสำเร็จ

9. ความสำคัญการ “ดำเนินการฝึกอบรม” ในขั้นตอนการจัดทำระบบฯ ข้อใดที่ไม่ถูกต้อง ?
  - ก. ต้องอบรมให้เฉพาะบุคลากรขององค์กร และทุกตำแหน่งงาน
  - ข. ต้องอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานที่ความเสี่ยงด้านการให้และรับสินบน
  - ค. ต้องอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจแนวคิดและเหตุผลที่ต้องปฏิบัติ
  - ง. ต้องอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจผลกระทบต่อระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

10. องค์กรจำเป็นหรือไม่จำเป็นต้องขอการรับรอง ISO 37001 จากผู้ให้การรับรอง(Certified Body) เป็นไปตามเหตุผลในข้อใด?
  - ก. ต้องขอรับการตรวจประเมินจากผู้ให้การรับรอง
  - ข. ไม่ต้องขอรับการรับรอง
  - ค. ขึ้นอยู่กับคณะบริหารองค์กร ผู้ร่วมธุรกิจ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และลูกค้า
  - ง. ขึ้นอยู่กับผู้ร่วมธุรกิจขององค์กร

เฉลยข้อสอบ ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการ
การต่อต้านการติดสินบนมาตรฐาน ISO 37001:2016

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
เฉลยข้อสอบ-ขั้นตอนการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

1. ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำระบบการบริหารงานคุณภาพมีกี่ขั้นตอน?
  - ก. 12
  - ข. 13
  - ค. 14
  - ง. 15

2. ความมุ่งมั่นในการจัดทำระบบของผู้บริหารระดับสูง แสดงออกได้โดยวิธีใด ?
  - ก. ให้ความสำคัญกับการจัดตั้งระบบ
  - ข. กำหนดนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กร
  - ค. บูรณาการระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนเข้ากับกระบวนการขององค์กร
  - ง. ถูกทุกข้อ

3. หน้าที่ของผู้บริหารแต่ละหน่วยงานขององค์กรในการจัดทำระบบจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนคือข้อใด ?
  - ก. กำหนดการรายงานการให้และรับสินบน
  - ข. กำหนดขั้นตอนการสื่อสารภายในและภายนอก
  - ค. กำหนดกระบวนการในการดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐาน และข้อกำหนดผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
  - ง. กำหนดกระบวนการกรณีเกิดการละเมิดนโยบายต่อต้านการให้และรับสินบน

4. ในการจัดทำระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบนเป็นหน้าที่ของตำแหน่งใดในองค์กร ?
  - ก. ผู้บริหารระดับสูง
  - ข. ผู้จัดการทุกระดับ
  - ค. ผู้บริหารหัวหน้างานทุกหน่วยงาน
  - ง. ถูกทุกข้อ

5. ข้อใดไม่ใช่วัตถุประสงค์ของ “การพิจารณาบริบท” ?
  - ก. การพิจารณาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์องค์กร
  - ข. กำหนดขอบข่ายระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
  - ค. การทำ SWOT
  - ง. การนำปัจจัยไปพิจารณาความเสี่ยง

6. ข้อใดไม่ใช่แนวทางการจัดทำ “นโยบายการต่อต้านการให้และการรับสินบน”?
  - ก. ถ้อยแถลงอย่างเป็นทางการของผู้บริหารสูงสุด
  - ข. แสดงเจตนาธรรมและทิศทางด้านการต่อต้านการให้และการรับสินบนขององค์กร
  - ค. แสดงความเห็นชอบจากบุคลากรขององค์กร
  - ง. สอดคล้องต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

7. พิจารณาการเรียงลำดับกิจกรรมของ “กระบวนการประเมินความเสี่ยง” ว่าข้อใดถูกต้องตาม ISO 37001 ?
  - ก. บริบทองค์กร > กระบวนการประเมินความเสี่ยง > ประเมินความเสี่ยง > ประเมินโอกาสความเสี่ยงที่ยอมรับได้
  - ข. กระบวนการประเมินความเสี่ยง > บริบทองค์กร > ประเมินความเสี่ยง > สื่อสาร
  - ค. กระบวนการประเมินความเสี่ยง > บริบทองค์กร > ประเมินความเสี่ยง > สื่อสาร
  - ง. กระบวนการประเมินความเสี่ยง > สื่อสาร > บริบทองค์กร > ประเมินความเสี่ยง

8. วัตถุประสงค์การ “ประเมินความเสี่ยง” หมายถึงผลการดำเนินงานลักษณะใด ?
  - ก. เพื่อกำหนดพื้นที่การจัดทำระบบ
  - ข. ประเมินและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยงการให้และรับสินบน
  - ค. เพื่อกำหนดขั้นตอนการดำเนินการในแต่กระบวนการ
  - ง. เพื่อให้วัตถุประสงค์หรือกลยุทธ์องค์กรประสบความสำเร็จ

9. ความสำคัญการ “ดำเนินการฝึกอบรม” ในขั้นตอนการจัดทำระบบฯ ข้อใดที่ไม่ถูกต้อง ?
  - ก. ต้องอบรมให้เฉพาะบุคลากรขององค์กร และทุกตำแหน่งงาน
  - ข. ต้องอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานในตำแหน่งงานที่ความเสี่ยงด้านการให้และรับสินบน
  - ค. ต้องอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจแนวคิดและเหตุผลที่ต้องปฏิบัติ
  - ง. ต้องอบรมให้ผู้ปฏิบัติงานเข้าใจผลกระทบต่อระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน

10. องค์กรจำเป็นหรือไม่จำเป็นต้องขอการรับรอง ISO 37001 จากผู้ให้การรับรอง(Certified Body) เป็นไปตามเหตุผลในข้อใด?
  - ก. ต้องขอรับการตรวจประเมินจากผู้ให้การรับรอง
  - ข. ไม่ต้องขอรับการรับรอง
  - ค. ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการ ผู้ร่วมธุรกิจ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และลูกค้า
  - ง. ขึ้นอยู่กับผู้ร่วมธุรกิจขององค์กร

8. การประเมินตนเองก่อนขอการระบบการจัดการการต่อต้าน
การติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
การประเมินตนเองก่อนขอการระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

ส่วนที่ 8 การประเมินตนเองก่อนขอการรับรองระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน
ISO 37001:2016

การประเมินตนเองฯนี้จะถูกใช้เมื่อผู้จัดทำการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ISO 37001:2016 ไปประยุกต์ใช้ในองค์กรแล้วและต้องทวนสอบการจัดวางระบบและประสิทธิภาพการนำไปปฏิบัติ เพื่อตัดสินใจดำเนินการต่อได้อย่างชัดเจนว่า สามารถขอการรับรองได้หรือต้องปรับปรุงขั้นตอนใดก่อน

การจัดตั้งระบบการจัดการการต่อต้านการให้และรับสินบน ตามมาตรฐาน ISO 37001:2016

การจัดตั้งระบบสามารถอ้างอิงหลักฐานการดำเนินการได้ 2 รูปแบบ ดังนี้

1. กระบวนการ (Process) ที่มีเกณฑ์ควบคุมการปฏิบัติงาน
2. เอกสารสารสนเทศ ในรูปแบบขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure) หรือ หลักฐานการปฏิบัติงาน (Records)

ดังนั้นการประเมินการจัดตั้งระบบในกรณีนี้คือระบุหลักฐานการดำเนินงานตามข้อกำหนดในช่อง “หลักฐานอ้างอิง” ของ “ตารางแสดงผลการประเมินตนเองก่อนขอการรับรองตามข้อกำหนดในมาตรฐาน ISO 37001:2016”

ตารางแสดงผลการประเมินตนเองก่อนขอการรับรองตามข้อกำหนดในมาตรฐาน ISO 37001:2016

ชื่อองค์กร	วันที่ตรวจ
ขอบเขต	ขอบข่าย

เกณฑ์การพิจารณาให้คะแนนคือ

1. เมื่อการจัดทำร่างเอกสารสารสนเทศแล้ว หรืออยู่ในระหว่างการปรับปรุง/แก้ไขเอกสารสารสนเทศ ให้คะแนน 1 ส่วน ใน 3 ส่วน
2. เมื่อมีการอนุมัติเอกสารสารสนเทศแล้ว อยู่ระหว่างการประกาศใช้หรืออยู่ระหว่างการนำไปปฏิบัติ ให้คะแนน 2 ส่วน ใน 3 ส่วน
3. เมื่อมีการประกาศใช้เอกสารสารสนเทศอย่างเป็นทางการ และมีข้อมูลสารสนเทศหรือผลการปฏิบัติงานครบถ้วนแล้ว ให้คะแนน 3 ส่วน ใน 3 ส่วน

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
การประเมินตนเองก่อนขอการระบบการจัดการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

ลำดับ	รายการที่ประเมิน	หลักฐานที่ใช้อ้างอิง (Process/Maintain Document Information /Retain Document Information)	สถานการณ์ ดำเนินงาน		
			1	2	3
บริบทขององค์กร					
4.1	มีขั้นตอนที่มั่นใจได้ว่าคณะกรรมการมีหน้าที่กำกับดูแล ABMS มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบใน ABMS ในการกำกับดูแลบุคคลที่สาม คณะกรรมการหรือผู้จัดการอาวุโสแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นขององค์กร และความมุ่งมั่นของผู้บริหารใน ABMS มีขั้นตอนสังเกตการณ์การต่อต้านการรับสินบนตามที่กฎหมายกำหนด คณะบริหารมีการให้ข้อมูลกฎหมายเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสม่ำเสมอ มีความเข้าใจบริบทขององค์กร				
4.2	มีความเข้าใจความต้องการและความคาดหวังของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย				
4.3	เอกสารกำหนดขอบเขตของระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบนระบบการต่อต้านการให้และรับสินบน				
4.4	มีเอกสารแสดงปฏิสัมพันธ์ของกระบวนการขององค์กร และสัมพันธ์กับข้อกำหนดระบบการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน				
4.5	มีขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงของการให้และรับสินบน				
ภาวะผู้นำ					
5.1	ผู้บริหารระดับสูงแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบ ในประสิทธิภาพ ABMS มีการบูรณาการ หรือประสานงานทั่วทั้งองค์กรเพื่อบริหารการจัดการต่อต้านการให้และรับสินบน				
5.2	นโยบายการต่อต้านการให้และรับสินบน เอกสารวัตถุประสงค์การต่อต้านการให้และรับสินบน				
5.3	บทบาทหน้าที่ ความรับผิดชอบ และอำนาจหน้าที่ในองค์กร - คณะบริหาร - ผู้บริหารระดับสูง - ผู้จัดการทุกระดับ				

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
การประเมินตนเองก่อนขอการระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

ลำดับ	รายการที่ประเมิน	หลักฐานที่ใช้อ้างอิง (Process/Maintain Document Information /Retain Document Information)	สถานการณ์ ดำเนินงาน		
			1	2	3
	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหารแต่ละหน่วยงาน - หน่วยงานที่กำกับดูแล(ถ้ามี)				
6 การวางแผนสำหรับระบบ					
6.1	การดำเนินการแสดงความเสี่ยงและโอกาส การวางแผนสำหรับความเสี่ยง และโอกาส 1. มีวิธีการพิจารณาความเสี่ยงและโอกาส 2. มีผลการพิจารณาความเสี่ยงและโอกาสเป็นเอกสาร สารสนเทศที่ครอบคลุมประเด็นภายนอกและภายใน ข้อกำหนดของผู้มีส่วนได้เสีย การปฏิบัติการเพื่อดำเนินการกับความเสี่ยงและโอกาส หลักฐานการจัดการกับความเสี่ยงและโอกาส และการ ประเมินสมรรถนะวิธีการดังกล่าว				
6.2	วัตถุประสงค์ และแผนงานเพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์ องค์กรจัดทำวัตถุประสงค์การต่อต้านการให้และรับ สินบนตามระดับ กระบวนการที่เกี่ยวข้อง และเก็บ รักษาเอกสารสารสนเทศ การวางแผนการต่อต้านการให้และรับสินบนตาม ระดับเพื่อให้บรรลุ 1. การวางแผนเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์การ ต่อต้านการให้และรับสินบน เป็นเอกสาร สารสนเทศ 2. แผนที่วางประกอบด้วย กิจกรรม ทรัพยากรที่ จำเป็น ผู้รับผิดชอบ กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จ และวิธีการประเมินผล				
7 การสนับสนุน					
7.1	มีกระบวนการการพิจารณาและจัดเตรียมทรัพยากรที่ จำเป็นสำหรับการจัดทำ การนำไปปฏิบัติการรักษา ไว้ และการปรับปรุงระบบ อย่างต่อเนื่ององค์กร เช่น จำนวนบุคลากร โครงสร้างพื้นฐาน สภาพแวดล้อมใน การดำเนินการ ทรัพยากรในการวัด และแหล่งความรู้ กระบวนการ มีกระบวนการจัดการต่อองค์กรที่ทำงานในนามของ องค์กรที่ก่อให้เกิดความเสี่ยง				
7.2	ทักษะความสามารถของหน้าที่ความรับผิดชอบ				

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
การประเมินตนเองก่อนขอการระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

ลำดับ	รายการที่ประเมิน	หลักฐานที่ใช้อ้างอิง (Process/Maintain Document Information /Retain Document Information)	สถานการณ์ ดำเนินงาน		
			1	2	3
	สอดคล้องกับกระบวนการการดำเนินการต่อต้านการให้ และรับสินบน กฎหมาย และความเสี่ยงด้านการ ต่อต้านให้และการรับสินบน จัดเก็บเอกสารสารสนเทศ				
7.3	ความตระหนัก วิธีการทำให้บุคลากรตระหนักในงานที่รับผิดชอบ นโยบาย วัตถุประสงค์ ความเข้าใจการต่อต้านการให้ และรับสินบน ความเสี่ยงมาตรการจัดการความเสี่ยง การมีส่วนร่วม ประโยชน์ของการปรับปรุง				
7.4	การสื่อสาร - การสื่อสารทั้งภายใน - การสื่อสารภายนอก - การสื่อสารผู้ที่ทำงานในนามขององค์กร				
7.5	ข้อมูลที่เป็นเอกสาร 1. กระบวนการจัดทำและทำการปรับปรุงข้อมูล เอกสารที่ครอบคลุม การควบคุม 2. การควบคุมเอกสารสารสนเทศที่มาจากแหล่ง ภายนอกอย่างไร ทำการชี้แจง และควบคุม 3. การควบคุมเอกสารสารสนเทศที่จัดเก็บเพื่อเป็น หลักฐานการสอดคล้องต่อข้อกำหนด				
8 การปฏิบัติการ					
8.1	การวางแผน และการควบคุมการปฏิบัติการ มีการวางแผน นำไปปฏิบัติ และควบคุมกระบวนการ ตามโครงสร้างองค์กร และกระบวนการทางธุรกิจ				
8.2	ขั้นตอนการตรวจสอบวิเคราะห์สถานะธุรกิจ				
8.3	ขั้นตอนการควบคุมทางการเงิน เช่น				
8.4	ขั้นตอนการควบคุมที่ไม่ใช่การเงิน				
8.5	ขั้นตอนการดำเนินการควบคุมการต่อต้านการติด สินบนโดยองค์กรควบคุมและโดยนักธุรกิจ				
8.6	ขั้นตอนการต่อต้านการติดสินบน				
8.7	ขั้นตอนของขบวนการ การต้อนรับ การบริจาค และ ผลประโยชน์ที่คล้ายคลึงกัน				
8.8	ขั้นตอนการจัดการความไม่เพียงพอของการควบคุม การติดสินบน				
8.9	ขั้นตอนการทวนสอบสถานะของคู่ค้า				
8.10	ขั้นตอนการสอบสวนและการจัดการกับการให้สินบน				

โครงการพัฒนาหลักสูตร E-Learning/Mobile Learning มาตรฐาน ISO 37001:2016
การประเมินตนเองก่อนขอการระบบการจัดการการต่อต้านการติดสินบน มาตรฐาน ISO 37001:2016

ลำดับ	รายการที่ประเมิน	หลักฐานที่ใช้อ้างอิง (Process/Maintain Document Information /Retain Document Information)	สถานการณ์ดำเนินงาน		
			1	2	3
9 การประเมินสมรรถนะ					
1	ข้อมูลวัดและประเมินประสิทธิผลนโยบายการต่อต้านการให้และรับสินบน และความเสี่ยง				
2	ข้อมูลวัดและประเมินประสิทธิผลการจัดการความเสี่ยงด้านการให้และรับสินบน				
3	ข้อมูลการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ				
4	สมรรถนะการดำเนินงานตามกระบวนการจากการวางแผน เช่น - การรายงานสถิติและการคุ้มครอง - รายงานการประชุมคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง - รายงานประจำปี - รายงานความรับผิดชอบต่อองค์กร - รายงานการตรวจสอบภายใน - รายงานการสอบสวน				
5	กระบวนการตรวจประเมินภายใน จัดเก็บเอกสารผลการตรวจประเมิน				
6	กระบวนการ และการทบทวนโดยฝ่ายบริหาร จัดเก็บเอกสารผลการทบทวนการบริหารงาน	-			
10 การพัฒนา					
1	มีการกำหนดและพิจารณาผลการจัดการความเสี่ยงและโอกาส เช่น - การรายงานสถิติและการคุ้มครอง - รายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎระเบียบและจัดการกับการให้และรับสินบน - รายงานการประชุมคณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูง - รายงานประจำปี - รายงานความรับผิดชอบต่อองค์กร - รายงานการตรวจสอบภายใน - รายงานการสอบสวน	-			
2	สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดและการปฏิบัติแก้ไข - กระบวนการปฏิบัติการแก้ไข - จัดเก็บเอกสารสารสนเทศไว้เป็นหลักฐาน	-			

สำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ส.ม.อ.
กระทรวงอุตสาหกรรม